ΣΤΑΥΡΟΥ Ν. ΖΕΡΒΟΠΟΥΛΟΥ
Δημοσιογράφου

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΕΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

1940

ΕΝ ΣΤΑΜΠΟΥΛ 1940

2410

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΕΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΣΤΑΥΡΟΥ Ν. ΖΕΡΒΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ

1940

ΙΣΤΑΜΠΟΥΛ

"ΤΑ ΜΕΝ ΚΑΛΩΣ ΓΡΑΦΕΝΤΑ ΦΘΟΝΟΥ ΜΗ ΜΕΤΕΧΕΤΩ, ΤΑ ΔΕ ΑΓΝΟΗΘΕΝΤΑ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΣ ΥΠΟ ΤΩΝ ΔΥΝΑΤΩΤΕΡΩΝ ΤΥΓΧΑΝΕΤΩ,, (Διοδ. Σικελ. Βιβλ. Ιστ. Α. 5)

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1940

'Ινδικτιῶνος η'
'Ηλίου κύκλοι κη'
Σελήνης κύκλοι ιθ'
Σελήνης θεμέλιον β'
Κρεωφαγίας ἡμέραι ο'
Τὸ Τριῴδιον ἄρχεται Φεβρ. ιη'
'Εωθινὸν Ε'. Ἦχος πλάγ. ά.
'Η 'Απόκρεω Μαρτίου γ'
'Αρχὴ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς [Καθαρὰ Δευτέρα] Μαρτίου ια'
'Ο Εὐαγγελισμὸς τῇ Δευτέρᾳ τῆς Γ' Νηστειῶν.
'Ισραηλιτῶν Πεσὰχ 'Απριλίου κγ'
Λατίνων Πάσχα, Μαρτίου κδ'
Νομικὸν Φάσκα, 'Απριλίου κστ'
Τὸ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ, 'Απριλίου κη'
'Η 'Ανάληψις, 'Ιουνίου στ'
'Η Πεντηκοστὴ, 'Ιουνίου ιστ'
Κυριακὴ τῶν 'Αγίων Πάντων, 'Ιουνίου κγ'
'Η Νηστεία τῶν 'Αγ. 'Αποστόλων ἡμέραι ε'
'Η μνήμη αὐτῶν ἡμέρα Σάββατον
'Η παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ἡμέρα Τρίτη.

ΗΜΕΡΑΙ ΚΑΘ' ΑΣ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΟΙ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1940

'Ιανουάριος	Δευτέρα	**'Ιούλιος**	Δευτέρα
Φεβρουάριος	Πέμπτη	**Αὔγουστος**	Πέμπτη
Μάρτιος	Παρασκευὴ	**Σεπτέμβριος**	Κυριακὴ
'Απρίλιος	Δευτέρα	**'Οκτώβριος**	Τρίτη
Μάϊος	Τετάρτη	**Νοέμβριος**	Παρασκευὴ
'Ιούνιος	Σάββατον	**Δεκέμβριος**	Κυριακὴ

ΜΗΝΕΣ ΑΠΟΤΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΕΚ 31 ΗΜΕΡΩΝ

'Ιανουάριος
Μάρτιος
Μάϊος
'Ιούλιος
Αὔγουστος
'Οκτώβριος
Δεκέμβριος

ΜΗΝΕΣ ΑΠΟΤΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΕΚ 30 ΗΜΕΡΩΝ

'Απρίλιος
'Ιούνιος
Σεπτέμβριος
Νοέμβριος

'Ο Φεβρουάριος ἔχει 28 ἡμέρας καὶ κατὰ τὰ δίσεκτα ἔτη 29

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΗΤΟΙ

ΧΡΟΝΙΚΑΙ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1940

Ἔτη	
7448	Ἀπὸ κτίσεως κόσμου κατὰ τοὺς ἑβδομήκοντα
5944	» κτίσεως κόσμου κατὰ Λατίνους
5700	» κτίσεως κόσμου κατὰ Ἑβραίους
5206	» ἀπὸ Κατακλυσμοῦ
4667	» Πυργοποιΐας
2809	» τῆς κατασκευῆς ἀργυρῶν νομισμάτων
2716	» πρώτης Ὀλυμπιάδος
2694	» κτίσεως Ρώμης
2294	» τῆς γεννήσεως τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου
2264	» κτίσεως τῆς Ἀλεξανδρείας ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου
2263	» τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου
2146	» κατασκευῆς τῶν χρυσῶν νομισμάτων
1884	» τῆς διορθώσεως τοῦ Ἡμερολογίου ὑπὸ Ἰουλίου Καίσαρος
1984	» τῆς Μοναρχίας τῶν Ρωμαίων ἐπὶ Αὐγούστου
1939	» τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ
1907	» τοῦ θανάτου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (33 μ. Χ.)
1617	» κτίσεως τῆς Κων)λεως.
1610	» τῆς μεταθέσεως τοῦ θρόνου ἐκ Ρώμης εἰς τὴν Κων)πολιν ὑπὸ τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου

Ἔτη	
1603	Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου
1517	» τῆς Μοναρχίας τῶν Γάλλων
1501	» τοῦ Σχίσματος τῶν Ἀρμενίων
1406	» τοῦ Ἰουστινιανείου Κώδικος
1362	» τῆς γεννήσεως τοῦ Μωάμεθ
1356	» τῆς κτίσεως τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ
1311	» τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείου
1078	» τῆς θεμελιώσεως τῆς Ρωσικῆς Μοναρχίας
888	» τοῦ χωρισμοῦ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ Λέοντος Θ' καὶ Μιχαὴλ Κηρουλαρίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως
882	» τῆς ἐφευρέσεως τοῦ χάρτου
736	» τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Λατίνων (1204 Ἀπριλίου 12)
760	» τῆς ἐφευρέσεως τῆς ναυτικῆς πυξίδος
679	» τῆς ἀνακτήσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῶν Λατίνων (1261)

Ἔτη	
611	ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως τῆς πυρίτιδος
502	» τῆς ἐφευρέσεως τῆς τυπογραφίας
487	» τῆς ἁλώσεως τῆς Κων)πόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων (29 Μαΐου 1453)
468	» τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ 1ου Ἡμερολογίου
448	» τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς (1492)
404	» τῆς ἐκδόσεως τῆς πρώτης ἐφημερίδος ἐν Βενετίᾳ
358	» τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου ἐν τῇ Δύσει
351	» τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου (1589)
340	» τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου ἐν Φαναρίῳ (1600)
340	» τῆς ἐφευρέσεως τῶν ὡρολογίων ἐν Νυρεμβέργῃ, ὑπὸ τὸ ὄνομα «ὠὰ τῆς Νυρεμβέργης»
302	» τῆς ἐφευρέσεως τοῦ θερμομέτρου
297	» τῆς ἐφευρέσεως τοῦ βαρομέτρου
219	« τῆς καταργήσεως τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου[1721]
144	» τῆς ἐφευρέσεως τῆς δαμαλίδος
125	» τῆς ἐφευρέσεως τῶν ἀτμοπλοίων
111	» τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος (1829)
110	» τῆς ἐφευρέσεως τοῦ σιδηροδρόμου
108	» τῆς ἐφευρέσεως τοῦ τηλεγράφου

Ἔτη	
107	ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος [1833]
100	» τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν γραμματοσήμων
87	» τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
68	» τοῦ Βουλγαρικοῦ σχίσματος (1872)
65	» τῆς ἐφευρέσεως τοῦ τηλεφώνου
61	» τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας (1879)
61	» τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ρουμαν. Ἐκκλησίας (1879)
59	» τῆς καταργήσεως τοῦ Κοσμικοῦ Κράτους τῶν Παπῶν ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως
60	» τῆς γεννήσεως τοῦ αἰωνίου Ἀρχηγοῦ τῆς Τουρκίας Κ. Ἀτατοὺρκ 1880
55	» τῆς γεννήσεως τοῦ προέδρου τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας Ἰσμὲτ Ἰνονού 1884
49	» τοῦ κλεισίματος τῶν ἐκκλησιῶν ὑπὸ Διονυσίου τοῦ Ε' 3-10-1890, μέχρι 25-12-1890.
47	» τῆς ἐφευρέσεως τοῦ ἀεροπλάνου
46	» τοῦ μεγάλου σεισμοῦ ἐν Κων)πόλει [29 Ἰουνίου 1894]
32	» τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Τουρκικοῦ Συντάγματος (10)23 Ἰουλίου 1908)
28	» τῆς κηρύξεως τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου (4 Ὀκτωβρίου 1912)

Ἔτη	
26	ἀπὸ τοῦ κλεισίματος τῶν ἐκκλησιῶν ὑπὸ Γερμανοῦ τοῦ Ε' (25 Μαΐου 1914, μέχρι 28 Ἰουλίου 1914)
26	» τῆς κηρύξεως τοῦ Παγκοσμίου πολέμου
23	» τῆς ἀνασυστάσεως τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου (Πατριάρχης Τύχων)
23	» τῆς καταργήσεως τῆς Ρωσικῆς Αὐτοκρατορίας
22	» τῆς συνάψεως τῆς ἀνακωχῆς (Ὀκ. 1918)
21	» τῆς ἀποβιβάσεως τοῦ Ἀτατοὺρκ εἰς Σαμψοῦντα (19 Μαΐου 1919)
21	» τῆς ἀνακηρύξεωςτῆς Ἀγκύρας ὡς πρωτευούσης τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας
18	» τῆς ἀνασυστάσεως τοῦ Σερβικοῦ Πατριαρχείου
17	» τῆς ὑπογραφῆς τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάννης (24 Ἰουλίου 1923)
17	» τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας (29 Ὀκτωβρ. 1923)
17	» τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Α. Ε. τοῦ Κ. Ἀτατοὺρκ τὸ πρῶτον ὡς Προέδρου τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας
16	» τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ Γρηγοριανοῦ (Μάρτιος 1924)

Ἔτη	
16	ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας (25 Μαρτίου 1924)
15	» τῆς καταργήσεως τῆς φεσοφορίας ἐν Τουρκίᾳ (25-10-925)
15	» τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ρουμανικοῦ Πατριαρχείου (Μύρων 1ος Πατριάρχης)
14	» τῆς παραδοχῆς τοῦ Διεθνοῦς Ἡμερολογίου καὶ ὥρας ὑπὸ τῆς Τουρκίας (1η Ἰανουαρίου 1926-1341)
14	» τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου Ἀστικοῦ Κώδικος [6-10 1926]
12	» τῆς παραδοχῆς τῶν διεθνῶς χρησιμοποιουμένων ἀριθμῶν ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας [24 Μαρτίου 1928]
12	» παραδοχῆς τοῦ νέου Τουρκικοῦ Ἀλφαβήτου (1 Νοεμβρίου 1928)
11	» τῆς καταπλεύσεως εἰς τὸν Βόσπορον τῶν πάγων τοῦ Δουνάβεως (1 Μαρτίου 1929)
11	» τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Κράτους τοῦ Βατικανοῦ ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς φασιστικῆς Κυβερνήσεως
10	» τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Συμφώνου τῆς Τουρκοελληνικῆς φιλίας Ἰούνιος 1930

Ἔτη	
10	ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως εἰς Τουρκίαν (Ἄγκυραν καὶ Σταμπούλ) διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος Ἕλληνος πρωθυπουργοῦ (Ἐλευθέριος Βενιζέλος, Ὀκτώβριος 1930)
8	» τῆς μεταβάσεως εἰς Ἀθήνας διὰ πρώτην φορὰν τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας Ἐξεγὰς Ἰσμὲτ πασᾶ
7	» τῆς ἐλεύσεως εἰς Τουρκίαν τοῦ Ἕλληνος πρωθυπουργοῦ κ. Π. Τσαλδάρη (Σεπτ. 1935)
5	» τῆς καθιερώσεως τῆς Κυριακῆς, ὡς ἡμέρας ἀργίας ἐν Τουρκίᾳ (1 Ἰουνίου 1935)
5	» τῆς ἀλλαγῆς τῆς περιβολῆς τῶν κληρικῶν ἐν Τουρκίᾳ (13 Ἰουνίου 1935).
5	» τῆς καταργήσεως τῆς Δημοκρατίας ἐν Ἑλλάδι (10 Ὀκτωβρίου 1935)
5	ἀπὸ τῆς παλινορθώσεως τῆς Βασιλείας ἐν Ἑλλάδι (3 Νοεμβρίου 1935)
4	» τῆς ἐκλογῆς τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Βενιαμὶν τοῦ Α' [18 Ἰανουαρίου 1936]
4	» τῆς ἐλεύσεως τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδου τοῦ Η' εἰς Τουρκίαν [Αὔγουστος 1936]
3	» τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἕλληνος πρωθυπουργοῦ κ. Ι. Μεταξᾶ εἰς Ἄγκυραν [τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1937]
2	» τοῦ θανάτου τοῦ Κεμὰλ Ἀτατοὺρκ (10 Νοεμβρ. 1938)
2	» τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας Ἰσμὲτ Ἴνονου [11 Νοεμβρίου 1938]

ΕΤΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΟΝ ΑΠΟ ΧΡΙΣΤΟΥ 1940

ΕΤΟΣ ΤΟΥΡΚΙΚΟΝ ΗΛΙΑΚΟΝ 1356

[Σενέϊ σεμσιγὲ ἢ σενέϊ ρουμιγὲ] ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς 14ης Μαρτίου 1940 καὶ λῆγον τὴν 13ην Μαρτίου 1941

ΕΤΟΣ ΑΡΑΒΙΚΟΝ ΣΕΛΗΝΙΑΚΟΝ ἢ ΕΓΕΙΡΑΣ 1359

[Σενέϊ καμεριγὲ] ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς 10ης Φεβρουαρίου 1940—1 Μουχαρὲμ καὶ λῆγον τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1941—30 Ζιλχιτζὲ

ΕΤΟΣ ΙΟΥΔΑΪΚΟΝ ΑΠΟ ΚΤΙΣΕΩΣ ΚΟΣΜΟΥ

5700

[Λῆγον τὴν 2αν Ὀκτωβρίου 1940—29 Ἐϊλοὺλ]

5701

[ἀρχόμενον τὴν 3ην Ὀκτωβρίου 1940—1 Τισθρί]

ΣΕΛΗΝΙΑΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ -- ΕΤΟΣ ΕΓΕΙΡΑΣ 1358-1359

1358

Ζιλχιτζὲ ἔχει ἡμέρας 30 ἄρχεται τῇ 11 Ἰανουαρίου 1940

1359

Μουχαρὲμ	ἔχει	ἡμέρας	30	ἄρχεται	τῇ	10 Φεβρουαρίου	»
Σεφφὲρ	»	»	29	»	»	11 Μαρτίου	»
Ρεμπιουλεββὲλ	»	»	30	»	»	9 Ἀπριλίου	»
Ρεμπιουλαχὴρ	»	»	30	»	»	9 Μαΐου	»
Τζεμαζιουλεββὲλ	»	»	29	»	»	8 Ἰουνίου	»
Τζεμαζιουλαχὴρ	»	»	30	»	»	7 Ἰουλίου	»
Ρετζὲπ	»	»	29	»	»	6 Αὐγούστου	»
Σαμπὰν	»	»	29	»	»	4 Σεπτεμβρίου	»
Ραμαζὰν	»	»	29	»	»	3 Ὀκτωβρίου	»
Σεβὰλ	»	»	30	»	»	1 Νοεμβρίου	»
Ζιλκαδὲ	»	»	29	»	»	1 Δεκεμβρίου	»
Ζιλχιτζέ	»	»	30	»	»	30	»

ΗΛΙΑΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ 1355-1356 - ΜΩΑΜΕΘΑΝΙΚΟΝ

Κιανούνου Σανῆ [1355]	Ἰανουάριος	Τεμμοὺζ	Ἰούλιος
Σουμπὰτ	Φεβρουάριος	Ἀγοστὸς	Αὔγουστος
Μὰρτ (1356)	Μάρτιος	Ἐϊλοὺλ	Σεπτέμβριος
Νισὰν	Ἀπρίλιος	Τεσρινῆ Ἐββὲλ	Ὀκτώβριος
Μαΐς	Μάϊος	Τεσρινῆ Σανῆ	Νοέμβριος
Χαζιρὰν	Ἰούνιος	Κιανούνου Ἐββὲλ	Δεκέμβριος

ΤΟΥΡΚΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

ΕΘΝΙΚΑΙ

23 Ἀπριλίου Ulusal Eğemenlik Bayrami [Ἐπέτειος τῆς Μ. Ἐθν.]
23 Ἰουλίου Meşrutiyetin ilâni 1324-1908 (Ἐπέτ. τοῦ Συντάγματος)
30 Αὐγούστου Zafer ve Tayyare Bayrami [Ἡ νίκη τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀεροπλοΐας]
6 Ὀκτωβρ. İstanbulun Kurtuluşu (Ἡ Ἐπέτειος τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Σταμπούλ)
29 Ὀκτωβρ. Cumhuriyetin ilâni [Ἡ Ἐπέτειος τῆς Δημοκρατίας]

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ

20, 21, 22, 23 Ἰανουαρίου, (10 Ζιλχιτζὲ) Κουρμπὰν μπαϊράμι (ἑορτὴ 4ήμερος).
10 Φεβρουαρίου, (1 Μουχαρὲμ) Χιτζρῆ σενὲ ἰπτιδασῆ (Νέον ἔτος ἐγείρας 1359).
19 » (10 Μουχαρὲμ) Γιεβμὶ ἀσιουρὲ βακαΐ Κερμπελὰ (Ἡμέρα πένθους διὰ τὰ ἐν Κερβέλοις γεγονότα)
14 Μαρτίου Νέον ἔτος 1356
21 » NEBPOYZ (ἐαρινὴ τροπὴ)
20 Ἀπριλίου, 12 Ρεμπιουλεββὲλ Λεϊλεϊ Μεβλοὺδ νεμπῆ (Ἡ γέννησις τοῦ Μωάμεθ)
6 Μαΐου (23 Ἀπριλίου) Ρουζὶ-χιζὶρ χιδιρελὲζ (Συμπίπτουσα μετὰ τῆς ἑορτῆς Ἁγ. Γεωργ. παλ. ἡμερολόγιον)
9 Αὐγούστου, (4 Ρετζὲπ) Λεϊλεϊ Ρεγκαΐπ (Ἡ σύλληψις τοῦ προφήτου)
1 Σεπτεμβρίου, (27 Ρετζὲπ) Λεϊλεϊ Μιρατσινεμπὴ (Νὺξ τῆς ἀναλήψεως τοῦ προφήτου).
18 » (15 Σαμπὰν) Λεϊλεϊ Μπεραὰτ (Νὺξ τῆ ἐμφανίσεως τοῦ ἀγγέλου εἰς τὸν Προφήτην).
3 Ὀκτωβρ. (1 Ραμαζὰν) Ραμαζὰν ἰπτιδασὴ (Ἔναρξις νηστείας)
29 Ὀκτωβρίου, (27 Ραμαζὰν) Λεϊλεϊ οὐλ Κὰδρ, Κανδὴλ Γκετζεσῆ (Νὺξ τῆς δυνάμεως)
1, 2, 3, Νοεμ. (1 Σεβὰλ) Σεκὲρ μπαϊραμὶ (ἑορτὴ τριήμερος).
8 Νοεμβρίου (26 Ὀκτωβρ.) Κασὴμ (Ἡμέρα χωρίζουσα τὸν χειμῶνα ἀπὸ τοῦ θέρους καὶ συμπίπτουσα μετὰ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου παλ. ἡμερολόγιον)

ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

COMPUTATO ECCLESIAE

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ

Aureus Numerus	*III*	*Cyclus solaris*	*XVII*
Epactae	*XXI*	*Inictiones Rom.*	*VIII*

Littera Dominicalis GF

Januarius

1 ***Circumcisio Domini*** (Περιτομὴ)
2 ***Epiphania Domini*** (Θεοφάνεια)
21 ***Septuagesima*** (Ἑβδόμη Κυριακὴ πρὸ τοῦ Πάθους)
28 ***Sexagesima*** (Ἕκτη Κυριακὴ πρὸ τοῦ Πάθους)

Februarius

2 ***Purificatio B. M. V.*** (Ὑπαπαντή)
4 ***Feria Tertia Quinquagesima*** (Τελευταία Κυριακὴ πρὸ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς)
7 ***Feria Quarla Ginerum*** (Ἀρχὴ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς)
11 ***Quatregesima*** (Πρώτη Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν)
14 15, 16 ***Quatuor Tempora*** (1) (Νηστεία)

Martius

10 ***Dominica Passionis*** (Κυριακὴ τοῦ Πάθους)
17 ***Dominica Palmarum*** (τῶν Βαΐων)
19 ***S. Joseph Sponsi B. M. V.*** (Ἰωσὴφ τοῦ μνήστορος)
24 ***Pascha*** Πάσχα
25 ***Anuuntiatio P. M V.*** (τοῦ Εὐαγγελισμοῦ
31 ***Quasimodo*** (τοῦ Θωμᾶ)

Maius

2 ***Ascensio*** (τῆς Ἀναλήψεως)
12 ***Pendecostes*** (τῆς Πεντηκοστῆς)
15, 16, 17, ***Quatuor Tempora*** (Νηστεία)
19 ***Dominicae post Pendecostes*** (Πρώτη Κυριακὴ μετὰ τὴν Πεντηκοστήν)
23 ***Corpus Domini*** (Τῆς Ἁγίας Δωρεᾶς)

Junius

29 ***S. S. Petri et Pauli app.*** (Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου)

Julius

2 ***Visitatio B. M. V.*** (Ἐπίσκεψις τῆς Θεοτόκου)

Augustos

6 ***Transfigurasio*** (τῆς Μεταμορφώσεως)
15 ***Assumptio B.M.V.*** (Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου)

September

8 ***Nativitas B. M. V.*** (τὸ Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου)
14 ***Exaltatio Sanctae Grucis*** (Ἡ Ὕψωσις τοῦ Σταυροῦ)
18, 19, 20 ***Quatuor Tempora*** (Νηστεία)

October

7 ***Solemnitas S. S. Rosarii B M. V.*** (Ἑορτὴ τῆς Θεοτόκου πρὸς ἀνάμνησιν τῶν θαυμασίων τοῦ Χριστιανισμοῦ)

November

1 ***Omnium Sanctorum*** (τῶν Ἁγίων Πάντων)
2 ***Commemorasio omnium fidelium defunctorum*** (τῶν Κεκοιμημένων)

December

1 ***Domenica Ia Adventus*** (Τετάρτη Κυριακὴ πρὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως)
8 ***Conseptio Immaculata B. M. V*** Ἡ σύλληψις τῆς Παρθένου)
18, 19, 20, ***Quatuor Tempora*** (Νηστεία)
25 ***Nativitas De N. J. C.*** (Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ)

(1) **Ἡ Νηστεία αὕτη ἀποχὴ κρέατος εἶναι τριήμερος καὶ ἀρχομένη πάντοτε ἀπὸ ἡμέρας Τετάρτης γίνεται τετράκις τοῦ ἔτους, ἤτοι τὸ ἔαρ, τὸ θέρος, τὸ φθινόπωρον καὶ τὸν χειμῶνα.**

ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΑΡΜΕΝΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

1 Ἰανουαρίου **Γκαγὰντ** Ν. ἔτος
6 » **Τζουνοὺτ καὶ Μεγκιρτουτιοὺν** Γέννησις καὶ Βάπτισις Ἰησοῦ Χριστοῦ
7 Ἰανουαρίου **Μερελὸτς** τῶν Κεκοιμημένων
13 Ἰανουαρίου **Ἀνβαναγκοσιοντιοὺν** ἡ Περιτομὴ τοῦ Χριστοῦ
15 Ἰανουαρίου **Μπὰκ Ἀρατσα βουρὰτς** Νηστεία 5 ἡμερῶν.
1 Φεβρ. 1036 **Βαρτανάτς Τσαγοβετσὰφ** τῶν 1036 Μαρτύρων
5 Φεβρ **Ἀρατσὶν ὁρμεζμπαότς** Πρώτη ἡμέρα Τεσσαρακοστῆς
14 Φεβρουαρίου **Διὰρκ Ἰνταράτς** τῆς Ὑπαπαντῆς
17 Μαρτίου **Τζάγ - Καζὰρτ** τῶν Βαΐων
24 Μαρτίου **Ζαδὶκ** Πάσχα
31 Μαρτίου **Νὸρ Γκυρραγὴ** τοῦ Θωμᾶ (νέα Κυριακὴ)
7 Ἀπριλίου **Ἀβεδοὺμ** τοῦ Εὐαγγελισμοῦ
2 Μαΐου **Χαμπαρτσοὺμ** τῆς Ἀναλήψεως
12 Μαΐου **Χοκκεκαλοὺστ Πεντεκοστὲ** τῆς Πεντηκοστῆς
8 Ἰουνίου **Κιρκὸρ Λουσαβορὶτς** Γρηγορίου τοῦ Φωτιστοῦ
30 Ἰουνίου **Βαρταβὰρ** τῆς Μεταμορφώσεως
1 Ἰουλίου **Μερελὸτς** τῶν Κεκοιμημένων
18 Αὐγούστου **Βερα πογούμουν Σοὺρπ Ἀσσφατζατζνὰ** Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου
19 Αὐγούστου **Μερελὸτς** τῶν Κεκοιμημένων
8 Σεπτεμβρίου **Τζουνοὺτ Σοὺρπ Ἀσσφατζατζνὶν** Τὸ Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου
15 Σεπτεμβρίου **Χὰτς Βερὰτς** Ἡ Ὕψωσις τοῦ Σταυροῦ
16 Σεπτεμβρίου **Μερελὸτς** τῶν Κεκοιμημένων
29 Σεπτεμβρίου **Βαρακὰ Χὰτς** Ἡ ἐν Βαρὰκ ἐμφάνισις τοῦ Σταυροῦ
21 Νοεμβρίου **Ἰντζαϊουμοὺν Σοὺρπ Ἀσσφατζατζνὶν** τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου
8 Δεκεμβρίου **Μπὰκ-Ἀγκωπὰ** Νηστεία ἑξαήμερος
9 Δεκεμβρίου **Χιγουτιοὺν Σοὺρπ Ἀσσφατζατζνὶν** ἡ σύλληψις τῆς Ἁγίας Ἄννης
14 Δεκεμβρίου **Σοὺρπ Ἀγκὼπ** τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου

ΙΟΥΔΑΪΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 5700--5701

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΝ

5700

Σεμπάτ	ἔχει	ἡμέρας	30	ἄρχεται	τῇ	11	Ἰανουαρίου	1940
Ἀδὰρ	»	»	29	»	»	10	Φεβρουαρίου	»
Βεαδὰρ	»	»	29	»	»	11	Μαρτίου	»
Νισὰν		»	30	»	»	9	Ἀπριλίου	»
Ἰγιὰρ	»	»	29	»	»	9	Μαΐου	»
Σιβὰν	»	»	30	»	»	7	Ἰουνίου	»
Ταμοὺζ	»	»	29	»	»	7	Ἰουλίου	»
Ἄβ	»	»	30	»	»	5	Αὐγούστου	»
Ἐϊλοὺλ	»	»	29	»	»	4	Σεπτεμβρίου	»

5701

Τισθρὶ	»	»	30	»	»	3	Ὀκτωβρίου	»
Ἔσβὰν	»	»	30	»	»	2	Νοεμβρίου	»
Κισλὲβ	»	»	30	»	»	1	Δεκεμβρίου	»
Τεβὲθ	»	»	29	»	»	31	Δεκεμβρίου	»

ΕΟΡΤΑΙ ΚΑΙ ΝΗΣΤΕΙΑΙ

23 Φεβρουαρ. 14-15 Ἀδὰρ ΠΟΥΡΙΜ – Ἑορτὴ διήμερος τῆς Ἀπολυτρώσεως ἐκ πανωλεθρίας, ἣν παρεσκεύασε τοῖς Ἰουδαίους ὁ Ἀμάν.

23 Μαρτίου 13-Βεαδὰρ ΤΑΑΝΙΤ-ΕΣΤΕΡ-Νηστεία ἐπὶ τῇ στερήσει τῆς Ἐσθὴρ

21 Ἀπριλίου 13 Νισὰν ΤΑΑΝΙΤ ΜΠΟΧΟΡ-Νηστεία τελουμένη ὑπὸ παντὸς πρωτοτόκου Ἰσραηλίτου [Μποχὸρ] εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ σφαγῆς τῶν πρωτοτόκων

23-24 Ἀπριλ. 15-16 Νισὰν ΠΕΣΑΧ—Πάσχα τῶν Ἀζύμων [Διήμερος]

29-30 Ἀπριλ. 21-22 Νισὰν ΣΕΒΙΣΕΛ ΠΕΣΑΧ-ΣΕΜΙΝΣΕΛ ΠΕΣΑΧ 7η καὶ 8η ἡμέραι τοῦ Πάσχα

26 Μαΐου 18 Ἰγιὰρ ΛΑΓ ΛΑΟΜΕΡ—33η ἡμέρα ἀπὸ τοῦ Πάσχα

11, 12, 13 Ἰουν. 5, 6, 7 Σιβὰν ΣΑΒΟΥΩΘ—Πεντηκοστὴ-Γκιουὶ-Μραϊρὰμ

23 Ἰουλίου 18 ΤΑΜΟΥΖ Ἅλωσις τῆς Ἱερουσαλὴμ

13 Αὐγούστ. 9 Ἄβ ΤΙΣΑΜΠΑΕΦ ΜΕΝΑΧΕΜ 1868—Νηστεία ἐπὶ τῇ καταστροφῇ τοῦ Ναοῦ

3 Σεπτεμ. 30 Ἄβ ΤΟΥΜΠΑΒ—Ἡμέρα προσευχῆς

3 Ὀκτωβρ. 1 Τισθρὶ ΡΟΣ-ΧΑΣΧΑΝΑ—Νέον ἔτος 5701

6 Ὀκτωβρ. 3 Τισθρὶ ΓΚΕΔΑΛΙΑ Νηστεία Γκεδάλια

12 Ὀκτωβρ. 10 Τισθρὶ ΓΙΩΜ ΚΙΠΟΥΡ—Ἐξιλασμός, νηστεία

17, 18 Ὀκτ. 15-16 Τισθρὶ ΣΟΥΚΩΘ—Σκηνοπηγία Καμὶς Βαϊρὰμ

23 Ὀκτωβρ. 21 Τισθρὶ ΟΣΑΝΑΡΑΜΠΑ.—Ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ Σουκὼθ.

24 Ὀκτωβρ. 22 Τισθρὶ ΣΕΝΙΝΙΑΤΖΕΡΕΘ – Ἑορτὴ τοῦ μοναχικ. βίου

25 Ὀκτωβρ. 23 Τισθρὶ ΣΙΜΧΑΤΟΡΑ—Ἑορτὴ τοῦ Νόμου

25 Δεκεμβρ. 25 Κισλὲβ ΧΑΝΟΥΚΑ - Τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ. – Κανδηλ Βαϊρὰμ

10 Ἰανουαρίου 1941. 10 Τεβὲτ ΤΟΥΒΙΣΒΑΤ Ἡμέρα ἱκεσίας ὑπὲρ τῶν καρποφόρων δένδρων

ΕΟΡΤΑΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

1 Ἰανουαρίου, Πρώτη τοῦ ἔτους.
20, 21, 22, 23 Ἰανουαρίου (10 Ζιλχιτζὲ) Κουρμπὰν Μπαϊρὰμ 4 ἡμέραι
20 Ἀπριλίου Ἐπέτειος τῆς Ἐθνικῆς Κυριαρχίας (Μεβλοὺτ).
22, 23 Ἀπριλίου Ἐπέτειος τῆς συγκλήσεως Μ. Ἐθνοσυνελεύσεως.
1 Μαΐου (ἑορτὴ τῆς Ἀνοίξεως).
30 Αὐγούστου Ἡ ἐπέτειος τῆς νίκης τοῦ ἀρχιστρατήγου καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς ἀεροπλοΐας.
28, 29, 30 Ὀκτωβρίου Ἡ ἀνακήρυξις τῆς Δημοκρατίας (1923)
1, 2, 3 Νοεμβρίου (1 Σεβὰλ) Σεκὲρ Μπαϊρὰμ (3 ἡμέραι).
Ἅπασαι αἱ Κυριακαὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ τὸ ἀπόγευμα τῶν Σαββάτων.

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΞΕΝΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

1 Ἰανουαρίου	Νέον ἔτος
20, 21, 22, 23 Ἰαν.	Κουρμὰν Μπαϊρὰμ 4 ἡμέραι
24 Μαρτίου	Πάσχα Καθολικῶν
20 Ἀπριλίου	Μεβλούτ. (Γέννησις τοῦ προφήτου καὶ ἐπέτειος τῆς Ἐθνικῆς Κυριαρχίας)
23 Ἀπριλίου	Πεσὰχ Ἑβραίων
23 »	Ἵδρυσις τῆς Μεγάλης Ἐθνοσυνελεύσεως
28 Ἀπριλίου	Πάσχα Ὀρθοδόξων
30 Αὐγούστου	Ἑορτὴ τῆς Ἀεροπλοΐας
3 Ὀκτωβρίου	Νέον ἔτος (Ἑβραίων)
12 »	Γιὼμ Κιποὺρ (Ἑβραίων)
28, 29, 30 Ὀκτωβρίου.	Ἐπέτειος τῆς Δημοκρατίας
1, 2, 3 Νοεμβρ.	Σεκὲρ Μπαϊρὰμ 3 ἡμέραι
25 Δεκεμβρίου	Χριστούγεννα. (Ὀρθοδόξων καὶ Καθολικῶν)

Ἅπασαι αἱ Κυριακαὶ καὶ τὸ ἀπόγευμα τῶν Σαββάτων ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ.

ΣΗΜ.— Τὸ Χρηματηστήριον Σταμπούλ ὡς καὶ αἱ Τουρκικαὶ Τράπεζαι ἀργοῦσι μόνον τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ἀργοῦσι τὰ Κυβερνητικὰ γραφεῖα.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

1 Ἰανουαρίου 1η τοῦ ἔτους
7 Φεβρουαρ. Καθαρὰ Τετάρτη
29 Φεβρουαρ. Mi Carême
25 Μαρτίου Δευτέρα τοῦ Πάσχα
2 Μαΐου, τῆς Ἀναλήψεως
13 Μαΐου Δευτέρα τῆς Πεντηκοστῆς.
14 Ἰουλίου Ἐθνικὴ ἑορτὴ
15 » » »
15,16 Αὐγ. Τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου
1 Νοεμβ. Τῶν Ἁγίων Πάντων
11 » Ἐπέτειος τῆς Νίκης (Ἐθνικὴ ἑορτὴ)
25 Δεκεμβρ. Τῶν Χριστουγέννων
Ἅπασαι αἱ Κυριακαὶ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ

ΗΜΕΡΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

ΕΘΝΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

23 Ἀπριλίου	ἡ Ἐπέτειος τῆς συγκλήσεως τῆς Μεγάλης Ἐθνοσυνελεύσεως
1 Μαΐου	ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀνοίξεως
30 Αὐγούστου	ἡ Ἐπέτειος τῆς Νίκης τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀεροπλοΐας
6 Ὀκτωβρίου	ἡ Ἐπέτειος τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Σταμπούλ
28, 29, 30 Ὀκτ.	ἡ Ἐπέτειος τῆς Δημοκρατίας

ΤΟΥΡΚΙΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

20 Ἰανουαρίου	ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ Κουρμπὰν Μπαϊρὰμ
1 Νοεμβρίου	ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ Σεκὲρ Μπαϊρὰμ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

1 Ἰανουαρίου	ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου
6 »	Τὰ Ἅγια Θεοφάνεια
7 »	ἡ Σύναξις τοῦ Τιμίου Προδρόμου
30 »	ἡ μνήμη τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν
2 Φεβρουαρίου	ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς
11 Μαρτίου	ἡ Καθαρὰ Δευτέρα
25 »	ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ
23 Ἀπριλίου	ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου
26 »	ἡ Μεγάλη Παρασκευὴ
29 »	ἡ Δευτέρα τῆς Διακαινησίμου
30 »	ἡ Τρίτη τῆς Διακαινησίμου
3 Μαΐου	ἡ ἑορτὴ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς
21 »	ἡ ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης
6 Ἰουνίου	ἡ » τῆς Ἀναλήψεως
17 »	ἡ » τῆς Ἁγίας Τριάδος
29 »	ἡ » τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου
6 Αὐγούστου	ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος
15 »	ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου
8 Σεπτεμβρίου	Τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου
14 »	ἡ Ὕψωσις τοῦ Σταυροῦ
13 Ὀκτωβρίου	ἡ ἐπέτειος τῆς ὀνοματικῆς ἑορτῆς τοῦ Πατριάρχου
26 Ὀκτωβρίου	ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου
8 Νοεμβρίου	ἡ » τῶν Ταξιαρχῶν
21 »	Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου
30 »	ἡ ἑορτὴ Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου
6 Δεκεμβρίου	ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου
25 »	Τὰ Χριστούγεννα
26 »	Ἡ Σύναξις τῆς Θεοτόκου
27 »	Τοῦ Ἁγίου Στεφάνου

Ἅπασαι αἱ Κυριακαὶ καὶ τὸ ἀπόγευμα τῶν Σαββάτων τοῦ ἐνιαυτοῦ

ΗΜΕΡΑΙ ΑΡΓΙΑΣ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Ἡ ἑβδομαδιαία ἀργία (Κυριακὴ)
Ἑορτὴ τῆς Δημοκρατίας (ἀπὸ τῆς 13ης ὥρας τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ἡ 29 καὶ ἡ 30ὴ Ὀκτωβρίου)
Ἡ ἐπέτειος τῆς Μ. Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ Παιδίου (ἀπὸ τῆς 13ης ὥρας τῆς 22 Ἀπριλίου ἡ 23 καὶ 24 Ἀπριλίου)
Ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀνοίξεως (1η Μαΐου)
Ἡ ἐπέτειος τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πόλεως (1 ἡμέρα, ὅπου ὑπάρχει)
Ἡ ἑορτὴ τοῦ νέου ἔτους (ἀπὸ τῆς 13ης ὥρας τῆς 31 Δεκεμβρίου ἡ 1 καὶ 2 Ἰανουαρίου) (1)
Ἡ ἑορτὴ τοῦ Σεκὲρ Μπαϊρὰμ (3 ἡμέραι)
Ἡ ἑορτὴ τοῦ Κουρμπὰν μπαϊρὰμ (4 ἡμέραι)
Ἡ ἑορτὴ τῆς Νίκης 30 Αὐγούστου)

ΣΗΜ.— Ἡ 30 Αὐγούστου συμπίπτει κατὰ τὰς θερινὰς διακοπάς, καθ' ἃς αἱ Σχολαὶ εἶναι κλεισταί.

ΗΜΕΡΑΙ ΑΡΓΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

ΕΘΝΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

6 Ὀκτωβρίου ἐπέτειος τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Σταμπούλ
28, 29, 30 Ὀκτωβρίου ἐπέτειος τῆς Δημοκρατίας
22, 23, 24 Ἀπριλίου ἐπέτειος τῆς Μ. Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ Παιδίου
1 Μαΐου ἡμέρα ἀνθέων.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

Ἡ 21η Νοεμβρίου (τῶν Εἰσοδίων)
Τῶν Χριστουγέννων (24, 25, 26, 27 Δεκεμβρίου)
Τοῦ νέου ἔτους (31 Δεκεμβρίου καὶ 1 Ἰανουαρίου)
Τῶν Θεοφανείων (5, 6, 7, Ἰανουαρίου)
Τῶν 3 Ἱεραρχῶν (30 Ἰανουαρίου)
Ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (Καθαρὰ Δευτέρα)
Τοῦ Εὐαγγελισμοῦ (25 Μαρτίου)
Τοῦ Πάσχα (ἀπὸ τῆς 13ης ὥρας τῆς Μ. Τετάρτης μέχρι τῆς Τρίτης ἑσπέρας τῆς Διακαινησίμου)
Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς
Τῆς Ἀναλήψεως
Τῆς Ἁγίας Τριάδος
Ἡ 21η Μαΐου (Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης)

ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Αἱ εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους κανονισμοὺς τῶν ξένων σχολῶν εἰδικαὶ (ἐκτὸς τῶν ἐπισήμων) ἑορταὶ ἐφαρμόζονται μόνον εἰς τοὺς ξένους ὑπηκόους μαθητάς.

Οἱ Τοῦρκοι μαθηταὶ κατὰ τὰς τοιαύτας εἰδικὰς ἑορτὰς μεταβαίνουν εἰς τὰ σχολεῖα καὶ ἀκούουν τὰ τουρκικὰ μαθήματα.

Κατὰ τὰς ἀνεγνωρισμένας θρησκευτικὰς ἑορτὰς τῶν Χριστιανῶν μαθητῶν, αἱ ξέναι σχολαὶ χορηγοῦν εἰς αὐτοὺς ἄδειαν ἀπουσίας.

1) Κατὰ τὰ ἀναγραφέντα εἰς τὰς ἐφημερίδας θὰ ὁρισθῇ εἰδικῶς διὰ τὰς σχολὰς ἀργία ἑξαμήνου, ἡ ὁποία δὲν θὰ εἶναι κατωτέρα τῶν 10 ἡμερῶν.

Ἡμέραι ἀργίας τῶν ἐν Ἑλλάδι Δημοσίων Γραφείων, Τραπεζῶν, ἐμπορικῶν καταστημάτων, τῶν Σχολείων, ὡς καὶ τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Προξενείου.

ΕΘΝΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ: Ἡ 25 Μαρτίου, ἐπέτειος τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας (1821).

Ἡ 21 Φεβρουαρίου, ἐπέτειος τῆς ἁλώσεως τῶν Ἰωαννίνων (1913).

Ἡ 4η Αὐγούστου ἐπέτειος τῆς Ἐθνικῆς Μεταβολῆς.

Ἡ 26 Ὀκτωβρίου, ἐπέτειος τῆς ἁλώσεως τῆς Θεσσαλονίκης (1912).

ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ Ἡ 23 Ἀπριλίου ἐπέτειος τοῦ ὀνόματος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΙ	ΕΟΡΤΑΙ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΓΡΑΦΕΙΑ	ΤΡΑΠΕΖΑΙ	ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
1 Ἰανουαρίου	Ἁγ Βασιλείου	ἀργία	ἀργία	ἀργία
5 »	Παρ. Θεοφανείων	ἡμιαργία	—	—
6 »	Θεοφανείων	ἀργία	ἀργία	ἀργία
7 »	Ἁγ Ἰωάννου	ἡμιαργία	—	—
11 Μαρτίου	Καθ. Δευτέρα	ἀργία	ἀργία	ἀργία
25 Μαρτίου	Ἐθν. ἑορτὴ	ἀργία	ἀργία	ἀργία
23 Ἀπριλίου	Ἁγ. Γεωργίου *	—	—	—
25 »	Μεγ Πέμπτη	ἡμιαργία	—	—
26 »	Μεγ. Παρασκευὴ	ἀργία	ἀργία	κλειστὰ πμ
27 »	Μέγα Σάββατον	ἡμιαργία	ἡμιαργία	
28 »	Ἅγιον Πάσχα	ἀργία	ἀργία	ἀργία
29 »	Δευτέρ. Πάσχα	ἀργία	ἀργία	ἀργία
30 »	Τρίτη Πάσχα	ἡμιαργία	ἡμιαργία	ἡμιαργία
1 Μαΐου	Ἑορτὴ Ἀνθέων	ἀργία	ἀργία	ἀργία
21 »	Ἁγ. Κωνστ. Ἑλένης	ἀργία	ἀργία	—
6 Ἰουνίου	Ἀναλήψεως	ἀργία	ἀργία	—
17 »	Ἁγ. Πνεύματος	ἀργία	ἀργία	—
29 »	Πέτρου-Παύλου	ἀργία	ἀργία	ἡμιαργία
4 Αὐγούστου	Ἐθνικὴ Μεταβολὴ	ἀργία	ἀργία	ἡμιαργία
15 Αὐγούστου	Κοίμησ. Θεοτόκου	ἀργία	ἀργία	ἀργία
14 Σεπτεμβρ.	Ὑψ. Σταυροῦ	ἀργία	ἀργία	ἡμιαργία
26 Ὀκτωβρίου	Ἁγ. Δημητρίου	ἀργία	ἀργία	—
6 Δεκεμβρίου	Ἁγ. Νικολάου	ἀργία	—	—
24 »	Παρ Χριστουγέννων	ἡμιαργία	ἡμιαργία	—
25 »	Χριστούγεννα	ἀργία	ἀργία	ἀργία
26 »	Δευτ. Χριστουγέννων	ἀργία	ἀργία	ἀργία
31 »	Παρ. Ν. Ἔτους	ἡμιαργία	ἡμιαργία	—

* Μετατίθεται ὁ ἑορτασμός του διὰ τὴν Δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα

Τὰ δημόσια σχολεῖα. ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ὡς ἄνω καταλόγῳ ἀναφερομένων ἑορτῶν δὲν λειτουργοῦν κατὰ τὰς κάτωθι ἡμέρας: Τριῶν Ἱεραρχῶν, Σάββατον τῆς Τυρινῆς, Καθαρὰν Δευτέραν, Εὐαγγελισμοῦ, ἀπὸ τῆς Μ. Τετάρτης μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Διακαινησίμου, Ἁγ. Γεωργίου, 1 Μαΐου, Ἀναλήψεως, Ἁγ. Κων)τίνου, Τιμ. Σταυροῦ, Διον. Ἀεροπαγείτου (μόνον ἐν Ἀθήναις), Ἁγ. Δημητρίου, Ἁγ. Νικολάου, ἀπὸ παραμονῆς Χριστουγέννων μέχρι 7 Ἰανουαρίου, καὶ κατὰ τὰς θερινὰς διακοπάς.

ΣΗΜ. Τὸ ἐνταῦθα Ἑλληνικὸν Προξενεῖον ἀργεῖ καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς 3 Μαΐου.

—Ἐργάζεται δὲ καθ' ἑκάστην ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἑορτῶν ἀπὸ τῆς 9—12.30′ ὥρας.

ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΩΡΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1940

ΕΑΡ Μαρτίου 21 ὥρ. 20 **ΘΕΡΟΣ** Ἰουν. 22 ὥρ. 16

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ Σεπτεμβρίου 23 ὥρα 7

ΧΕΙΜΩΝ Δεκεμβρίου 22 ὥρα 2

Τὸ ἔαρ διαρκεῖ 92 ἡμέρας, 19 ὥρας καὶ 59 λεπτά.
Τὸ θέρος διαρκεῖ 93 ἡμέρας, 14 ὥρας καὶ 40 λεπτά.
Τὸ φθινόπωρον 89 ἡμέρας, 18 ὥρας καὶ 26 λεπτά
Ὁ χειμὼν 89 ἡμέρας, 00 ὥρας καὶ 39 λεπτά.

ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	ΜΙΚΡΟΤΕΡΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ
Ἰουνίου 21 καὶ 22	Δεκεμβρίου 22
Ἡμέρ.ὥρ. 16.08′Νύκτ. ὥ.7.52′	Ἡμέρ. ὥρ.8.11′ Νὺξ ὥρ 14.49′

ΙΣΗΜΕΡΙΑΙ

ΕΑΡΙΝΗ Μαρτίου 21.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ Σεπτεμβρίου 23.

Τὸ ἔτος 1940 ἄρχεται τὴν 1ην Ἰανουαρίου ἡμέραν Δευτέραν καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου ἡμέραν Τρίτην.

Τὸ 1940 ἔχει 366 ἡμέρας, ἤτοι 52 ἑβδομάδας, 5 ὥρας καὶ 49 λεπτά.

ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ ΗΛΙΟΥ ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1940

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο θὰ γίνουν δύο ἐκλείψεις, ἀμφότεραι τοῦ Ἡλίου ἀόρατοι ὅμως ἐν τῇ πόλει μας:

Δακτυλοειδὴς ἔκλειψις τοῦ Ἡλίου τὴν 7ην Ἀπριλίου ἀόρατος ἐν τῇ πόλει μας.

Ὁλικὴ ἔκλειψις τοῦ Ἡλίου τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ἀόρατος ἐν τῇ πόλει μας.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

«Πρωτοχρονιὰ» κι' «Ἀρχιμηνιὰ»
καὶ 'μέρα βλογημένη,
καὶ 'ς τὴν καινούργια τὴ χρονιὰ
νὰ ζῆτ' εὐτυχισμένοι!...

Ὁ Πλάστης νὰ σᾶς εὐλογῆ,
νὰ σᾶς πολυχρονίζη,
τῆς εὐτυχίας τὴν πηγὴ
'ς τὸν κόσμο νὰ χαρίζη!..

Μ' ἀφῆστε, πᾶψ' τε, Χριστιανοί,
τὰ πείσματα, τὰ πάθη,
κι' ἂς λάμπ' ἡ Πίστις ἡ ἁγνὴ
μεσ' 'ς τῆς καρδιᾶς τὰ βάθη!...

Μ' ἀγάπη καὶ ψυχοπονιὰ,
νὰ ζῆτ' ἀγαπημένοι,
καὶ τότε μόνον ἡ χρονιὰ
θέ' νἄν' εὐτυχισμένη!...

1940

Δ. Κ. ΜΕΛΙΠΔΗΣ

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9.45', ἡ νὺξ 14.15'
Ὁ Ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τὸν Ὑδροχόον

Ἀρχιμηνιὰ κι' Ἀρχιχρονιὰ μὲ δέντρα φουντωμένα
κι' Ἅγι-Βασίλης ἔρχεται μὲ δῶρα 'βλογημένα.

Γένεται «Μέγας Ἁγιασμὸς» τῶν Φώτων τὸ καμάρι,
κι' ἁγιάζοντ' ὅλα τὰ νερὰ μὲ τοῦ Σταυροῦ τὴ χάρι.

Ἁγιάζονται κι' οἱ Χριστιανοί, ποὺ κάνουν καλωσύνη,
κι' ὅποιος λυπᾶται τὰ φτωχὰ καὶ δίν' ἐλεημοσύνη!...

1	Δ	✠ **ΠΕΡΙΤΟΜΗ Ι. ΧΡΙΣΤΟΥ. Βασιλείου τοῦ Μεγάλου**
2	Τ	***Κοσμᾶ ἀρχ. Κ)πόλεως***, Συλβέστρου Πάπα Ρώμης
3	Τ	Μαλαχίου προφήτου, Γορδίου μάρτυρος
4	Π	Ἡ Σύναξις τῶν Ο' Ἀποστόλων, Θεοκτίστου ὁσίου
5	Π	+ **Παραμονὴ τῶν Φώτων**, Θεοπέμπτου, Θεωνᾶ μ., ***(Νηστεία)***
6	Σ	✠ **ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ.** Ρωμανοῦ ἱερ Δόμνας μάρτυρος
7	Κ	+ **Μετὰ τὰ Φῶτα. Ἡ Σύναξις τοῦ Τιμίου Προδρόμου**
8	Δ	***Κύρου καὶ Ἀττικοῦ Ἀρχ. Κ)λεως***, Δομνίκης τῆς ὁσίας
9	Τ	Πολυεύκτου καὶ Εὐστρατίου μαρτ., Βασιλείου ὁσ.
10	Τ	Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης, Δομετιανοῦ ἐπισκ. Μελιτηνῆς
11	Π	Θεοδοσίου Κοινοβιάρχου, Θεοδώρου, Ἀγαπίου, Βιταλίου ὁσίου
12	Π	Τατιανῆς, Εὐθασίας, Μερτίου μαρτύρων
13	Σ	Ἑρμύλου, Στρατονίκου μαρτύρων
14	Κ	Τῶν ἐν Σινᾷ καὶ Ραϊθῷ ἀναιρεθέντων Πατέρων. ***('Απόδοσις***
15	Δ	Παύλου τοῦ Θηβαίου, Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου ***Θεοφανείων)***
16	Τ	Προσκύνησις ἁλύσεως ἀπ. Πέτρου, Πευσίππου μάρτυρος
17	Τ	+ **Ἀντωνίου τοῦ Μεγ. Γεωργίου** νεομάρ. Ἀχιλλέως μ.
18	Π	+ **Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου** Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας
19	Π	Μακαρίου Αἰγυπτίου, Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ, Ἀρσενίου μ.
20	Σ	Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου, Εὐσεβίου μάρτυρος, Βάσσου ὁσίου
21	Κ	Μαξίμου ὁμολογητοῦ, Νεοφύτου, Ἁγνῆς μαρτύρων
22	Δ	Τιμοθέου ἀποστόλου, Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου ὁσιομάρτ.
23	Τ	Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος, Κλήμεντος ἱερομάρτυρος
24	Τ	Ξένης ὁσίας, Φίλωνος καὶ Ἑρμογένους μαρτύρων
25	Π	+ ***Γρηγορίου Θεολ. Ἀρχ)που Κ/πόλεως.*** Πουπλίου ὁσίου
26	Π	Ξενοφῶντος ὁσίου, Θεοδώρου Στουδίτου, Ἀρκαδίου ὁσίου
27	Σ	+ ***Ἀνακομιδὴ λειψ. Ἁγ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου*** Ἀρχ. Κ/λεως
28	Κ	Εὐφραὶμ τοῦ Σύρου, Παλλαδίου ὁσ., Χάριτος μάρτυρος
29	Δ	Φιλοθέου μάρτ. Ἀνακομ. λειψάνων Ἰγνατίου Θεοφόρου
30	Τ	+ ***ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ***, Χρυσῆς μάρτυρος
31	Τ	Κύρου καὶ Ἰωάννου Ἀναργύρων, Ἀθανασίας καὶ Εὐδοξίας μαρτ.

Ἔχει ἡμέρας 29. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10.45′. ἡ νὺξ 13.15′
Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τοὺς ἰχθῦς

Νά, κι' ὁ Φλεβάρις 'πρόβαλε μὲ μάσκα φανταγμένη,
τῶν «μασκαράδων» Ἀρχηγός, πὼς λένε οἱ διαβασμένοι,

ποὺ φέρνει τὸν «Καρνάβαλο» καὶ «νέα Καρναβάλια»
γιὰ νὰ γλεντοῦνε οἱ ἄνθρωποι νὰ λησμονοῦνε χάλια.

καὶ μεσ' 'ς τὰ γλέντια τῆς ζωῆς, ὁπού γλυ·ογλεντοῦνε
τῆς πίκραις καὶ τὰ βάσανα τοῦ κόσμου νὰ 'ξεχνοῦνε!..

1	Π	Προεόρτια Ὑπαπαντῆς. Τρύφωνος καὶ Ἀνασιασίου Ναυπλ. μ.
2	Π	✠ ΥΠΑΝΤΗ Ἰησοῦ Χριστοῦ
3	Σ	Συμεὼν τοῦ Θεοδόχου καὶ Ἄννης τῆς Προφήτιδος
4	Κ	Ἰσιδώρου καὶ Ἰωάννου ὁσίων
5	Δ	***Πολυεύκτου Π/χου Κων/πόλεως***. Ἀγαθῆς μάρτυρος
6	Τ	***Φωτίου Π/χου Κων/πόλεως***, Βουκόλου ἐπ. Σμύρνης
7	Τ	Παρθενίου ἐπ. Λαμψάκου. Λουκᾶ ὁσίου
8	Π	Θεοδώρου Στρατηλάτου. Ζαχαρίου προφήτου, Μάρθας μάρτυρος
9	Π	Νικηφόρου μάρτυρος, *[Ἀπόδοσις Ὑπαπαντῆς]*
10	Σ	Χαραλάμπους ἱερομ. Πορφυρίου μάρτ.
11	Κ	Βλασίου ἱερομ. Θεοδώρας Αὐγούστης
12	Δ	***Ἀντωνίου Ἀρχ. Κων/πόλεως***, Μελετίου Ἀντιοχείας
13	Τ	Μαρτινιανοῦ, Ἀκύλλα, Εὐλογίου μαρτυρος
14	Τ	Αὐξεντίου, Μάρωνος, Αἰμιλίου τῶν ὁσίων
15	Π	Ὀνησίμου ἀποστόλου. Εὐσεβίου ὁσίου
16	Π	***Φλαβιανοῦ Π/χου Κων/πόλεως***, Παμφίλου μ.
17	Σ	Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος, Φιλίππου ὁσίου
18	Κ	+ ***ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ***, Λέοντος Πάπα Ρωμης
19	Δ	Χαριλάου ἰαμ. Ἀρχίππου, Φιλήμονος ἀποστόλων
20	Τ	Λεοντίου ἐπ., Βησσαρίωνος καὶ Ἀγάθωνος
21	Τ	***Ἰωάννου Πατριάρχου Κων)πόλεως*** (Κατάλυσις εἰς πάντα)
22	Π	Ἀνθούσης καὶ Συνετοῦ τῶν ἐν τοῖς Εὐγενείοις μαρτύρων
23	Π	Πολυκάρπου ἐπισκόπου Σμύρνης. ***(Κατάλυσις εἰς πάντα)***
24	Σ	Α′ καὶ Β′ εὕρεσις Τιμιας Κεφαλῆς Προδρόμου
25	Κ	+ ***ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ***, ***Ταρασίου Π/χου Κων/πόλεως***. Ρηγίνου ἱερομ.
26	Δ	Θεοκλήτου Φωτεινῆς μεγαλομάρτυρος.
27	Τ	Προκοπίου Δεκαπολίτου ὁμολογητοῦ
28	Τ	Βασιλείου ὁμολογητοῦ, Νυμφᾶ ἀποστόλου. ***(Νηστεία)***
29	Π	Κασσιανοῦ μάρτυρος

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11.50′, ἡ νὺξ 12.10′
Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τὸν Κριὸν

Ἦρθε κι' ὁ Μάρτης!... Βλέπετε ; Καλοκαιριᾶς μυρίζει
κι' ἡ ἀνθισμένη Ἄνοιξι τὸν γλυκοχαιρετίζει...

Ἀλλάζ' ὁ Μάρτης τὸν καιρὸ καὶ συχναλλάζει τρόπον,
'σάμπως ἀλλάζουν τὰ μυαλὰ καὶ γοῦστα τῶν ἀνθρώπων

Χαρὰ 'ς ἐκεῖν ν, ποὺ τιμᾶ καὶ τοὺς νεκροὺς ἀκόμη,
καὶ μένει πάντα σταθερὸς εἰς τὴν ὀρθή του γνώμη!..

1	Π	Εὐδοκιμος ὁσιομ. Ἀντωνίνης. Μαρκέλλου μάρτ. (Νησεία)
2	Σ	***ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ***, Εὐθυμίας τῆς Παρθενομαρτ. Χαρισίου μ.
3	Κ	***ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΕΩ***, Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου μ.
4	Δ	Γερασιμου ὁσιου, Ἀκατίου καὶ Στρατονίκου τῶν μαρτύρων
5	Τ	Κονωνος Εὐλαμπίου, Ἀρχελάου μαρτυρων
6	Τ	Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μ. Εὕρεσις Τιμ. Σταυροῦ
7	Π	Εὐφημια. Βασιλεως
8	Π	Θεοφυλάκτου Ἐπισκ.που Νικομηδείας, Ἑρμοῦ ἀποστόλου
9	Σ	***Τῶν Αγ Τεσσαράκοντα*** μαρτ. τῶν ἐν Σεβαστείᾳ μαρτυρησαντων
10	Κ	✣ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ. Κοδρατου τοῦ ἐν Κορίνθῳ.
11	Δ	***ΚΑΘ. ΔΕΥΤΕΡΑ***, Σωφρονίου Πατρ)χου Ἱεροσολύμων
12	Τ	Θεοφάνους ὁμολογητοῦ Γρηγορίου τοῦ Διαλογου
13	Τ	***Ἀνακ. Λειψάν Νικηφόρου Κ)λεως***
14	Π	Βενεδικτου Ἐλαιονώρας, Ἀλεξάνδρου μαρτ.
15	Π	Ἀγαπίου, Ἀριστοδούλου μαρτύρων. (Α′ χαιρετισμοί)
16	Σ	Μνήμη τοῦ διὰ κολλύβων θαύματος Θεοδώρου, Χριστοδούλου ὁσ.
17	Κ	✠ ***ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ. (Α′ ΝΗΣΤΕΙΩΝ)*** Μαρίνου μ. Ἀλεξίου
18	Δ	Κυρίλλου ἀρχιεπ Ἱεροσ. Πατροκλου μ.
19	Τ	Χρυσανθου, Δαρείας, Ἰάσωνος, τῶν μαρτύρων.
20	Τ	***Τῶν ἐν τῇ Μονῇ Αγ. Σάββα ἀναιρ. Πατέρων***, Κλαυδίας
21	Π	***Θωμᾶ Π)χου Κ)λεως***. ***Ἰακώβου τοῦ ὁσιου***
22	Π	Δροσίδος μάρτ Γεωργίου ἐπ. Μυτιλήνης. ***(Β′ χαιρετισμοί)***
23	Σ	Νικωνος ἱερομ Δομετίου μ. καὶ Λουκᾶ ὁσιομ τοῦ νεου
24	Κ	Γρηγορίου Παλαμᾶ, Ἀρτέμονος ἐπισκ. ***(Β′ ΝΗΣΤΕΙΩΝ)***
25	Δ	✠ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
26	Τ	Ἡ Συναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριηλ
27	Τ	Ματρώνης ὁσιας
28	Π	Ἰλαριωνος ὁσίου, Ἡρωδίωνος μάρτυρος
29	Π	Μάρκου ἐπισκόπου, Κυριλλου διακονου, (Γ′ χαιρετισμοί)
30	Σ	Ἰωαννου συγγραφεως Κλιμακος, Εὐβουλης, Ἰωηλ προφήτου
31	Κ	✠ ***Τῆς ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ (Γ′ ΝΗΣΤΕΙΩΝ)***

Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ 11
Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τὸν Ταῦρον

Ἦρθε κι' Απρίλης γελαστὸς μὲ τὴν ψευτιὰ 'ς τὸ στόμα
καὶ κάθε ψεύτης, ψέμματα 'μᾶς 'ξεφουρνίζ' ἀκόμα

Γονεῖς, ποὺ ἔχετε παιδιά, κι' ἀνίσως τ' ἀγαπᾶτε,
νὰ λὲν «ἀλήθεια» πάντοτε, νὰ τὰ καθοδηγᾶτε!..

Γιατ' ἄνθρωπος ἀπὸ παιδὶ 'ς τὸ ψέμμ' ἂν συνειθίσῃ
'σὰν μεγαλώσῃ, δὲν 'μπορεῖ τὴ γνώμη νὰ γυρίσῃ!..

1	Δ	Μαρίας ὁσ. Αἰγυπτίας. Ἄχαζ δικαίου, Μακαρίου ἡγουμένου
2	Τ	Τίτου ὁσ. Ἀμφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου
3	Τ	Νικήτα Ἡγουμ. Ἰωσὴφ ὑμνογράφου.
4	Π	Γεωργίου τοῦ ἐν Μαλεῷ, Θεοδούλου. Πλάτωνος μαρτύρων
5	Π	Κλαυδίου, Διοδώρου. Ζήνωνος μαρτύρων, *(Δ' Χαιρετισμοί)*
6	Σ	*Εὐτυχίου Π)χου Κ)λεως* Πλατωνίδος ὁσίας
7	Κ	Ἰωάννου συγγ. κλίμακος. Καλλιοπίου, μ. *Δ'. ΝΗΣΤΕΙΩΝ*
8	Δ	Ἡρωδίωνος. Ἀγάβου. Ρούφου μαρτ.
9	Τ	Εὐψυχίου, Αὐδιησοῦ, Βαδίμου μαρτύρων
10	Τ	Τερεντίου Πομπηίου μαρτ (Μεγας Κανών)
11	Π	Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμου
12	Π	*ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ.* Ἀνακομιδὴ Τιμίας Ζωνης Θεοτόκου
13	Σ	Μαρτίνου Παπα Ρώμης ὁμολ.
14	Κ	Μαρίας Αἰγυπτ., Ἀριστάρχου, Τροφίμου μ. *Ε'. ΝΗΣΤΕΙΩΝ*
15	Δ	Κρήσκεντος μάρτ. Λεωνίδου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν,
16	Τ	Ἀγάπης, Χιονίας, Εἰρήνης μαρτύρων
17	Τ	Ἀγαπητοῦ Πάπα Ρώμης. Ἀδριανοῦ μάρτ.
18	Π	Ἰωάννου ὁσίου, Κοσμᾶ Χαλκηδόνος
19	Π	Τρύφωνος Κ)λεως. Σωκράτους μ.
20	Σ	✣ *ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ.* Θεοδώρου Τριχινᾶ, Ζακχαίου ἀπ.
21	Κ	✠ ΤΩΝ ΒΑ·Ι·ΩΝ *Μαξιμιλιανοῦ Π χου Κ)λεως*, Ἀλεξάνδρας μ.
22	Δ	*ΜΕΓΑΛΗ* Ἰωσὴφ Παγκάλου, Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου ἐπισκ.
23	Τ	*ΜΕΓΑΛΗ*. Τῶν 10 Παρθένων, Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου
24	Τ	*ΜΕΓΑΛΗ* Ἐλισάβετ ὁσ., Λογγίνου μ. (*Τὸ ἅγ. Εὐχέλαιον*)
25	Π	*ΜΕΓΑΛΗ. Μακεδονίου Π)χου Κ)λεως.* (Τὰ 12 Εὐαγγέλια)
26	Π	*ΜΕΓΑΛΗ*. Βασιλέως ἐπισκ. Ἀμασείας. (ὁ ἐπιτάφιος θρῆνος)
27	Σ	*ΜΕΓΑ*, ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ. Συμεὼν ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων
28	Κ	✠ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ. Τῶν ἐν Κυζίκῳ ϛ μαρτύρων
29	Δ	*ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΙΣΗΜΟΥ* Ἰάσωνος Σωσιπάτρου μαρτύρων, (Γεωργίου τροπαιοφορου
30	Τ	*ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΙΣΗΜΟΥ*, Μάρκου Εὐαγγελιστοῦ. Ἀργυρῆς μ.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14.10', ἡ νὺξ 9.50
Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τοὺς Διδύμους

Ἦρθε κι' ὁ Μάης!... Εὔθυμη τὸν χαιρετᾶ ἡ χτίσι,
καὶ μὲ στεφάνι' ἀνθόπλεχτα τὸν στεφανών' ἡ Φυσι.

Λάση, λαγκάδια καὶ βουνὰ καὶ κάμποι ἀνθοβολοῦνε,
χαραὶς κ' γέλοια καὶ γλυκὰ τραγούδι' ἀντιλαλοῦνε,

Μ' αὐτὸς διαβαίν' ὅπως περνᾶ ἡ Νειότη ἡ ἀνθισμένη,
καὶ φεύγει μὲ τὴν Ἄνοιξι τὴν ἀνθοστολισμένη !...

1	Τ	Ἱερεμίου προφ. Ἀκακίου μαρ.
2	Π	Ἀνακαλυψις Λειψάνων Μεγ. Ἀθανασίου. Ζωῆς μαρ.
3	Π	✠ *ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ* Τιμοθέου, Μαύρας μ. Ροδοπιανοῦ
4	Σ	Πελαγίας μάρτυρος. Ἱλαρίου ὁσίου
5	Κ	✠ ΤΟΥ ΘΩΜΑ Εἰρήνης μεγαλομ. Γαΐου, Γαΐνοῦ μαρτ.
6	Δ	Ἰὼβ τοῦ Πολυάθλου. Σεραφεὶμ ὁσίου
7	Τ	Ἀνάδεσις φανέντος ἐν οὐρ. Σταυροῦ
8	Τ	Ἰωάννου Θεολόγου, Ἀρσενίου τοῦ Μεγάλου
9	Π	Ἡσαΐου προφήτου. Χριστοφόρου μεγαλομάρτ ρος
10	Π	Σίμωνος ἀποστόλου Ζηλωτοῦ, Λαυρεντίου ἀρχιδιακόνου
11	Σ	Μωκίου ἱερομαρτυρος, Ἐγκαίνια τῆς Κων)λεως *(ἀπόδοσις Θωμᾶ)*
12	Κ	✣ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ *Γερμανοῦ ἀρχιεπισκ. Κ)λεως*
13	Δ	Γλυκερίας μάρτυρος. Σεργίου ὁμολογητοῦ
14	Τ	Θεράποντος ἱερομάρτυρος, Ἰσιδώρου τοῦ ἐν Χίῳ
15	Τ	Παχωμίου μεγαλομ. Ἀχιλλίου μαρ.
16	Π	*Νικολάου ἀρχιεπισκ Κων)πόλεως*
17	Π	Ἀνδρονίκου. Ἰουνίας μαρτύρων
18	Σ	Ἡρακλείου, Βενεδίκτου μαρτύρων
19	Κ	✣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ Πατρικίου ἐπ. Προύσης, Μενάνδου μ.
20	Δ	Ἀνακάλυψις λειψάνων Ἁγ. Νικολάου
21	Τ	✣ *Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Ἰσαπ. Βασιλέων*
22	Τ	✣ *ΤΗΣ ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ* Βλαδιμήρου. Μαρκέλλου
23	Π	Μιχαὴλ ὁμολ Μαρίας τοῦ Κλωπᾶ
24	Π	Συμεών, Μαρκιανῆς, Σωσάννης, Ἀνανίου μαρτ.
25	Σ	Γ' εὕρεσις τῆς Τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου
26	Κ	✣ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ Κάρπου ἀποστ. Ἀλφαίου ἀποστ.
27	Δ	Ἑλλαδίου ἱερομάρτ Ἰωάννου Ρώσου
28	Τ	Εὐτυχοῦς ἱερομάρτ. Ἑλικωνίδος, Δάφνης μαρτ.
29	Τ	Θεοδοσίας, Ὀλβιανοῦ μαρτύρων
30	Π	Ἰσαακίου, Βαραχίου, Νατολίου μαρτ.
31	Π	Ἑρμείου, Εὐσεβίου Ρωμανοῦ μαρτ.

Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νὺξ 9
Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τὸν Καρκίνον

Κι' ὁ Θεριστὴς ἐπρόβαλε καὶ τὰ σπαρτὰ θερίζει,
κάθε γεωργὸς τὸν χαιρετᾶ καὶ τόνε μακαρίζει.

Σὰν τρομερὸς ἀγωνιστὴς μὲ τὸ σπαθὶ 'ς τὸ χέρι
Θερίζει, δένει, προχωρεῖ μὲ θεριστῶν ἀσπέρι !...

Ὦ θέρος, τῶν φτωχῶν χαρά, τῶν γεωργῶν καμάρι!
Ἄμποτ' ὁ Πλάστης νὰ 'βλογᾶ τοῦ θερισμοῦ τὴ χάρι!...

1	Σ	Ἰουστίνου καὶ Χαριτοῦς μαρτ.
2	Κ	✣ **ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ** *Νικηφόρου Ἀρχιεπ. Κ)λεως*
3	Δ	Λουκιανοῦ μαρτ. Παύλας καὶ τῷ σὺν αὐτῇ
4	Τ	*Μητροφάνους Ἀρχιεπ. Κ)λεως.* Μαρίας, Μάρθας
5	Τ	**ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ** Δωροθέου ἐπ. Τύρου, Λεωνίδου μ.
6	Π	✠ **ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ** Ἰλαρίωνος ὁσ. Βαλερίας μάρτ.
7	Π	Θεοδοσίου ἐπισκόπου Ἀγκύρας. Σεβαστιανῆς μαρτ
8	Σ	Κυλλιόπης μάρτ. Θεοδώρου Στρατηλάτου
9	Κ	✠ *ΤΩΝ 318 ΘΕΟΦ. ΠΑΤΕΡΩΝ* τῆς ἐν Νικαίᾳ Δ' Συνόδου
10	Δ	Ἀλεξάνδρου, Παυσέμνης, Ἀντωνίνης
11	Τ	Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα Ἀποστόλων
12	Τ	Ὀνουφρίου, Πέτρου τοῦ ἐν Ἄθῳ
13	Π	Ἀκυλίνης μάρτυρος
14	Π	*Μεθοδίου ἀρχιεπ. Κ)λεως.* Ἐλισσαίου προφ. (ἀπόδ. Ἀναλήψεως)
15	Σ	*ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ.* Ἀμὼς προφ. Λύγουστου ἐπισ. Δουλᾶ μαρτ.
16	Κ	✠ **ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ,** Τύχωνος ἐπ. Ἀμαθοῦντος Κύπρου
17	Δ	✣ **ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ.** Μανουὴλ μαρτ.
18	Τ	Λεοντίου, Θεοδούλου, Ὑπάτου. Αἰθερίου
19	Τ	Ἰούδα, Ζωσίμου, Παϊσίου. (κατάλυσις εἰς πάντα)
20	Π	Μεθοδίου. Καλλίστου ἱερομ.
21	Π	Ἰουλιανοῦ, Ἀφροδίτης, Νικήτα, (κατάλυσις εἰς πάντα)
22	Σ	Εὐσεβίου ἐπισκόπου Σαμοσατων, (*ἀπόδοσις πεντηκοστ.*)
23	Κ	✠ **ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ,** Ἀγριππίνης, Ἀριστοκλέους μαρτ.
24	Δ	✣ **Τὸ Γεν τεῦ Πνεδρεμευ,** (ἄρχεται *Νηστ. Ἁγ. Ἀποστόλ.*)
25	Τ	Φεβρωνίας ὁσιομ. Ἔρωτος, Φέρμου μαρτ.
26	Τ	Δαυὶδ τοῦ ἐν Θεσ)κῃ. Ἀνθίμου ὁσίου
27	Π	Σαμψὼν ξενοδόχου. Ἰωάννης μυροφόρου
28	Π	Ἀνακωμιδὴ λειψ. Κύρου καὶ Ἰωάννου Ἀνυργύρων
29	Σ	✣ *ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ* τῶν πρωτοκορυφ. ἀποστόλων
30	Κ	✣ Ἡ Σύναξις τῶν 12 Ἀποστόλων, Μελίτωνος μάρτυρος

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νὺξ 10
Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τὸν Λέοντα

Ἀλωνιστὴς ἐπρόβαλε, τ' ἁλώνια νὰ στολίσῃ,
τῶν ἀκουράστων γεωργῶν δεμάτια ν' ἁλωνίσῃ.

Ἀλωνιστάδες γεωργοὶ 'ς τὸν ἴδρω' βουτηγμένοι !
ὁ Πλάστης νὰ σᾶς εὐλογῇ, νὰ ἦστ' εὐλογημένοι,

Καὶ μ' εὐλογία καὶ μ' εὐχὴ νὰ ραίνῃ ὁλονένα
τὰ σπήτια καὶ τ' ἁλώνια σας καὶ νᾶν' εὐτυχισμένα !..

1	Δ	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων, Πέτρου ὁσ. τοῦ Ἐρημίτου
2	Τ	Ἡ κατὰ θέσις τῆς Τιμ. Ἐσθῆτος τῆς Θεοτ. ἐν Βλαχέρναις
3	Τ	*Ἀναστάσεως ἀρχιεπ. Κ)λεως.* Ὑακίνθου τοῦ Κουβικουλαρίου
4	Π	Ἀνδρέου ἐπισ. Κρήτης Λουκίας μαρτ. Θεοφίλου ἱερομ.
5	Π	Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἄθῳ, Κυπριανοῦ ὁσιομ. καὶ Λαμπαδοῦ ὁσ
6	Σ	Φιλήμονος, Ἀρχίππου ἀπ. Σισώης καὶ Ὀνησίμου μαρτ.
7	Κ	Κυριακῆς μεγαλ. Θωμᾶ ὁσ. τοῦ ἐν Μαλεῷ Εὐαγγέλου μαρτ.
8	Δ	Προκοπίου μεγαλ. Ἀντιόχου Παρτεμουθέου μάρτ.
9	Τ	Παγκρατίου ἐπισκόπου. Ὀρεστου μ. Ἀνδρέου Προβου μ.
10	Τ	Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας 45 μαρτ.
11	Π	Εὐφημίας μεγ. Νεκταρίου μαρ. Ὄλγας ἰσαποστόλου
12	Π	Βερονίκης μαρτ. Πρόκλου Ἰλαρίου
13	Σ	Σύναξις Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ Στεφάνου Σαββαΐτου
14	Κ	✠ *ΤΩΝ ΑΓ. ΠΑΤΕΡΩΝ ΕΞ ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΩΝ,* Ἀκύλα ἀποστ.
15	Δ	Κυρίκου, Ἰουλίτης, καὶ Ἀβουδίμου μαρτυρος
16	Τ	Ἀθηνογένους ἱερομ. Φαύστου καὶ Ὡριωζήλης μαρτ.
17	Τ	Μαρίνης μεγαλομαρτ. Εὐφρασίου Ἱεραπόλεως
18	Π	Αἰμιλιανοῦ μαρτυρος
19	Π	Μακρίνης ὁσ. Δίου ὁσ. Βαλεντίνης μαρτ.
20	Σ	✣ *ΗΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ* τοῦ Θεσβίτου
21	Κ	Συμεὼν τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ καὶ Ἰωάννου ὁσ.
22	Δ	Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς τῆς Μυροφόρου, Μαρκέλλης μ.
23	Τ	Φωκᾶ ἱερομαρτ. Ἰεζεκιὴλ προφήτου. Ἀπολινωρίου μαρ.
24	Τ	Χρησίνης μεγαλομ. Ἀθηναγόρα ὁμολογητοῦ
25	Π	Κοίμησις τῆς ἁγ. Ἄννης. Εὐπραξίας ὁσ. Ὀλυμπιάδος
26	Π	Παρασκευῆς ὁσιομαρτ. Ἑρμολάου ἱερομ
27	Σ	✣ *ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ* μεγαλομ. ἰαματικοῦ
28	Κ	Προχόρου. Νικάνορος. Τίμωνος, Παρμενᾶ Ἀποστόλων
29	Δ	*Κωνσταντίνου Π)χου Κ)πόλεως.* Καλλινίκου Θεοδοσίης μ.
30	Τ	Σύλλα. Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ ἐκ τῶν Ο'
31	Τ	Εὐδοκίμου δικαίου. Ἰωσὴφ Ἀριμαθαίας, προεόρτια Σταυροῦ

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13.35′, ἡ νὺξ 10.25′
Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τὴν Παρθένον

Αὔγουστος μῆνας ἔμεινεν ἀπ' τὰ παληὰ τὰ χρόνια,
κι' εἶν' τὰ σταφύλια του γλυκὰ κι' ἡ δόξα του αἰώνια.

Καὶ 'μᾶς 'θυμίζει «Καίσαρα» ποὺ 'δόξασε τὴ Ρώμη,
κι' ἀντάμα τῶν Βυζαντινῶν τοὺς Καίσαρας ἀκόμη.

Ἐκεῖνοι 'ξεχαστήκανε 'ς τοῦ τάφου τὴ στασιώνα,
ὅμως ὁ μῆνας Αὔγουστος θὰ μένῃ 'ς τὸν αἰῶνα !...

1	Π	Ἡ πρόοδος τοῦ Τιμ. Σταυροῦ. (ἄρχεται *ἡ νηστεία τῆς Θεοτόκου*)
2	Π	Ἀνακομιδὴ λειψ. Στεφάνου πρωτομ. Ἰουστινιανοῦ Βασιλέως
3	Σ	Ἰσαακίου, Σαλωμῆς Μυροφόρου, Διλμάτου, Θεοκλήτους
4	Κ	Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων, Εὐδοκίας μάρτ.
5	Δ	Προεόρτια Μεταμορφώσεως, Νονας μητρὸς Γρηγ. Θεολόγου
6	Τ	✠ **ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ.** (*Ἰχθύος κατάλ.*)
7	Τ	Δομετίου, Νάρκίσσου ἱερομάρτ. Ἀστερίου μαρτ.
8	Π	Αἰμιλιανοῦ καὶ Μύρωνος ἐπισκ. Τριανταφύλλου νεομάρτ.
9	Π	Ματθία ἀπ. καὶ τῶν 10 μαρτύρων, Πατρικίας μάρτ.
10	Σ	Λαυρεντίου ἀρχιδιακ. Ἱππολύτου, Ξύστου Πάπα Ρώμης
11	Κ	Εὔπλου διακόνου. Ζήνωνος μαρτύρων
12	Δ	Φωτίου καὶ Ἀνικήτου τῶν μ., Σεργίου καὶ Στεφάνου ὁσ.
13	Τ	Μαξίμου ὁσ Εἰρήνης τῆς Βασιλίσσης, (*Ἀπόδοσις Μεταμορ.*)
14	Τ	Προεόρτια Κοιμήσεως Θεοτόκου. Μιχαίου τοῦ προφήτου
15	Π	✠ **Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ**
16	Π	Τοῦ Ἁγ. Μανδηλίου, Διομήδους, Σταματίου, Ἀλκιβιάδου μαρτ.
17	Σ	Μύρωνος, Κυπριανοῦ, Ἰουλιανοῦ μαρτ.
18	Κ	*Ἰωάννου, Γρηγορίου Πατ)χῶν Κ)λεως*, Φλώρου, Λαύρου μαρτ'
19	Δ	Ἀνδρέου Στρατηλάτου, Ἀγαπίου μάρτυρος
20	Τ	Σαμουὴλ προφ. Φωτεινῆς, Ἡλιοδώρου μαρτύρων
21	Τ	Θαδδαίου ἀποστ. Βάσσης μάρτ.
22	Π	Ἀγαθονίκου, Ζήνωνος καὶ Ἀνθούσης μαρτ.
23	Π	*Καλλινίκου Π)χου Κ)λεως* Εἰρηναίου (*Ἀπόδ ἑορτῆς Θεοτόκου*)
24	Σ	Εὐτυχοῦς ἱερομ. Τατίωνος μ. Κοσμᾶ νεομάρ.
25	Κ	*Μηνᾶ, Ἐπιφανίου, Γενναδίου καὶ Ἰωάννου ἀρχ. Κ)λεως*
26	Δ	Ἀδριανοῦ, Ναταλίας, Ἰωάσαφ μαρτ.
27	Τ	Ποιμένος ὁσ. Λιβερίου, Φανουρίου νεοφανοῦς
28	Τ	Μωϋσέως Αἰθίοπος, Ἐζεκίου Βασιλέως
29	Π	✠ *Η ΑΠΟΤΟΜΗ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ* (νηστεία) Χαριλαου μάρτυρος
30	Π	*Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου καὶ Παύλου Πατ)χῶν Κ)πόλεως*
31	Σ	Κατάθεσις Τιμίας ζώνης τῆς Θεοτόκου

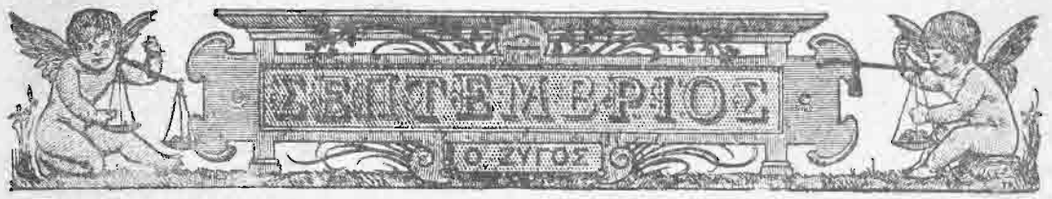

Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12.20′, ἡ νὺξ 11.40′
Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τὸν Ζυγὸν

Καλῶς 'μᾶς ἦρθ' ὁ Τρυγητὴς, κι' ἐνῷ τὸν χαιρετοῦνε,
οἱ εὔθυμοι ἀμπελουργοὶ τ' ἀμπέλια τους τρυγοῦνε.

Τὰ παλληκάρια πίνουνε τὸν μοῦστο καὶ γλεντοῦνε,
κι' ἡ κοπελλιαὶς χορεύουνε καὶ γλυκοτραγουδοῦνε:

«Εἴθε ν' ἁγιάσῃ ἡ ψυχὴ ἡ ἀξιομακαρισμένη
τοῦ πρώτου Ἀμπελοφυτευτὴ κι' ἀθάνατη νὰ μένῃ!...

1	Κ	✠ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ. Συμεὼν Στυλίτου
2	Δ	Ἰωάννου Νηστ. Πατρ]χου Κ]πόλεως. Μάμαντος. Εὐτυχίου
3	Τ	Ἀνθίμου ἐπισκόπου, Θεοκτίστου καὶ Πολυδώρου μαρτ.
4	Τ	Βαβύλα ἐπισκ., Ἑρμιόνης, Μωϋσεως προφ. Ἱερουσαλὴμ μαρ.
5	Π	Ζαχαρίου προφ., Πέτρου τοῦ ἐν Ἀθύρᾳ
6	Π	Ἀνάμνησις ἐν Χώναις θαύματος Ἀρχ. Μιχαὴλ, Εὐδοξίου μ
7	Σ	Σώζοντος μ. προεόρτια Γεν. Θεοτοκου
8	Κ	✠ **ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ**
9	Δ	Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης Θεοπατόρων
10	Τ	Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας μ., Πουλχερίας Βασιλίσσης
11	Τ	Θεοδώρας καὶ Διοδώρου μ. Εὐανθίας ὁσίας
12	Π	Αὐτονόμου, Θεοδούλου μάρτ., (*Ἀπόδ. Γεν. Θεοτόκου*)
13	Π	Προεόρ Σταυροῦ, Κορνηλίου Ἑκατοντάρχου, Ἀριστείδου μάρτ.
14	Σ	✠ **Η ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ** (*Νηστεία*)
15	Κ	Νικήτα μεγαλομ., Φιλοθέου πρεσβυτ. Ἀκακίου μαρτ.
16	Δ	Εὐφημίας μεγαλομ Μελιτινῆς μάρτυρος
17	Τ	Σοφίας καὶ τῶν θυγ. Πίστεως, Ἀγάπης, Ἐλπίδος, Πανσελέοντος
18	Τ	Εὐμενίου Ἐπισκόπου, Ἀριάδνης μ.
19	Π	Τροφίμου, Σαββατίου, Δορυμέδοντος μαρτύρων.
20	Π	Εὐστυθίου μεγαλομ. Θεοπίστης, Μαρτίνου
21	Σ	Κοδράτου ἐπ. Ἰωνᾶ προφ. (*Ἀπόδοσις Σταυροῦ*)
22	Κ	Φωκᾶ ἱερομ. Φωκᾶ μ. κηπουροῦ. Ἡρακλέους ὁσ.
23	Δ	Συλλήψις Τιμ. Προδρόμου, Ξανθίππης, Πολυξενης μ
24	Τ	✠ Παναγίας τῆς Μυρτιδιωτίσσης, Θέκλης μ.
25	Τ	Εὐφροσύνης ὁσ. Παφνουτίου, Καλλιμάχου μ.
26	Π	Μετάστασις Ἰωάννου Θεολόγου, Γεδεὼν δικαίου
27	Π	Καλλιστράτου μ. Ἰγνατίου ἡγουμένου, Ἀκυλίνης μ.
28	Σ	Χαρίτωνος ὁμολογ., Βαρούχ προφήτου
29	Κ	Κυριακοῦ ἀναχωρητοῦ, Πετρωνίας μάρτ.
30	Δ	Γρηγορίου Φωτιστοῦ ἐπ. Ἀρμενίας, Στρατονίκης μ.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11.10′ καὶ ἡ νὺξ 12.50′
Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τὸν Σκορπιὸν

Καλῶς τὸν ἐδεχτήκαμε τὸν Ἅϊ Δημητριάτη,
πού φέρνει τὸν θαυματουργὸ λεβέντη Στρατηλάτη

Ἅγι-Δημήτρης ἔρχεται μὲ δοξασμένη φήμη
καὶ λάμπ' ἡ μεγαλόχαρη τοῦ Μυροβλήτη μνήμη.

Λάμπει καί κάθε μιὰ ψυχὴ μὲ χάρι μυρωμένη,
μ' εὐγενικὰ αἰσθήματα σὰν ἦνε στολισμένη! ..

1	Τ	Ἀνανίου ἀπ. Ρωμανοῦ μελῳδοῦ, Ἰωαννου Κουκουζελου
2	Τ	Κυπριανοῦ ἱερ. Ἰουστινης μ. Θεοφίλου ὁμολ
3	Π	Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου Θεογενους μαρτ
4	Π	Ἱεροθέου επισκ Ἀθηνῶν, Καλλισθενους μ.
5	Σ	Χριστινης μ. Εὐδοκιμου ὁσιου
6	Κ	Θωμᾶ αποστ Ἑρμογένους μαρτ.
7	Δ	Σεργιου, Βάκχου, Πολυχρονιου μ.
8	Τ	Πελαγίας ὁσ Ἀγησιλαου καὶ Ἀρχελαου μ.
9	Τ	Ἰακώβου ἀποστ. Ἀνδρονικου ὁσ. Ἀθανασίας μ.
10	Π	Εὐλιμπιας καὶ Εὐλιμπιου μαρτ. Χιλιου μ.
11	Π	Νεκταρίου, Ἀρσακιου, Σισινιου Π)χῶν Κ)λεως. Θεοφανους μ
12	Σ	Προβου, Ταράχου, Ἀνδρονικου μ. Ἀνδρομαχης μ.
13	Κ	Τῶν ἁγ. Πατέρων τῆς Ζ' Οἰκουμ. Συνόδου, Βενιαμὶν διακονου
14	Δ	Ναζαριου, Γερβασίου, Κοσμᾶ μελωδοῦ
15	Τ	Λουκιανοῦ ὁσ. Σιββίνου ὁσιου
16	Τ	Λογγίνου ἑκατοντάρχου, Δομνίκου μ
17	Π	Ἀνδρέου τοῦ ἐν Κρίσει, Ὡσηὲ προφήτου
18	Π	Λουκᾶ Εὐαγγελιστοῦ, Μαρίνου μ
19	Σ	Ἰωηλ προφ. Φιλωνος, Εὐσεβίου μ
20	Κ	Γερασίμου ἀρχιμ. Κεφαλ. Ματρώνης Χιοπολ. Ἀρτεμίου μ.
21	Δ	Ἱλαριωνος του Μεγ. Σωκράτους μαρτ
22	Τ	Ἀβερκιου ἰσαπ. Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων
23	Τ	Ἰγνατίου Π)χου Κων)πόλεως, Ἰακωβου Ἀδελφοθέου
24	Π	Ἀρεθᾶ μεγαλομ Σεβαστιανης μ. Οὐαλεντινου μ.
25	Π	Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου μάρτ.
26	Σ	✣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΥΡΟΒΛΗΤΟΣ, Ἀνάμν. Μεγ Σεισμοῦ
27	Κ	Κυριακοῦ Π)χου Κων)πόλεως, Νέστορος μ.
28	Δ	Τερεντιου, Νεολίνης καὶ τῶν Τέκνων αὐτῆς. Θεοδούλου
29	Τ	Ἀναστασίας Ρωμαίας, Ἀβραμίου ὁσιου
30	Τ	Ἰωσηφ Π)χου Κων)πόλεως, Ζηνοβίου, Ζηνοβίας μ. Κλεόπα μ.
31	Π	Στάχυος ἐπ. Βυζαντίου, Ἀριστοβούλου, Στρατονίκης

Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νὺξ 14
Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τὸν Τοξότην

Ἅϊ-Φιλιππιάτης πρόβαλε!.. Οἱ ἀνθρῶποι τὸν τιμοῦνε,
μὰ ἡ κουκκουβάγιαις θλιβερὰ θρηνοῦν καί δ' αλαλοῦνε..

Κι' ἐνῷ ἀπ' τὰ δέντρα πέφτουνε τὰ μαραμμένα φύλλα,
ἄλλοι ἀγοράζουν κορβουνα κι ἄλλοι ἀγοράζουν ξύλα.

Καὶ 'ς τοῦ Βοριᾶ τὸ μούγκρισμα πού σπάνουν τ' ἀκρεμόνια
νὰ, κι' Ὁ Χειμῶνας ἔρχεται μὲ τ' ἄσπρα του τὰ χιόνια!..

1	Π	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀνυργύρων
2	Σ	Ἀκινδίνου Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφορου μ.
3	Κ	Ἀκεψιμᾶ Ἀειθαλᾶ Ἰωσὴφ μ
4	Δ	Ἰωαννικίου Νικάνδρου ὁσ. Ἰωάννου Βασιλέως ἐλεήμονος
5	Τ	Γαλακτίωνος, Ἐπιστήμης μ. Γρηγορίου Ἀλεξανδρείας
6	Τ	Παύλου Ἀρχ. Κων)λεως ὁμολ., Παύλου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ
7	Π	Λαζάρου ὁσ Ἀθηνοδώρου, Ἀλίκης μ. Τῶν ἐν Μελετινῇ 33 μ.
8	Π	✣ ΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΜΙΧΑΗΛ, ΓΑΒΡΙΗΛ
9	Σ	Ὀνησιφόρου, Πορφυρίου μ. Ματρώνης ὁσίας
10	Κ	Ὀλυμπᾶ Σωσιπάτρου, Ἐράστου ἀπ. Ὀρέστου μ.
11	Δ	Μηνᾶ, Βίκτωρος Βικεντίου Στεφανίδος μ. Θεοδώρου Στουδίτου
12	Τ	Ἰωάννου ελεήμονος. Νείλου ὁσίου
13	Τ	Ἰωάννου Ἀρχ. Κ)πόλεως Χρυσοστόμου Δαμασκηνοῦ νέου
14	Π	Φιλίππου ἀπ Κωνσταντίνου Ὑδραίου. (Ἀπόκρεω Χριστουγέννων)
15	Π	Θωμᾶ Π)χου Κ)λεως Γουρία. Σιμωνᾶ (Ἀρχ.νηστ. Χριστουγ.)
16	Σ	Ματθαίου ἀπ. Εὐαγγελιστοῦ, Ἰφιγενείας μάρτυρος.
17	Κ	Μαξίμου, Γενναδίου Π)χῶν Κ)πόλεως Γρηγορίου Νεοκαισαρείας
18	Δ	Πλάτωνος, Ρωμανοῦ μαρτύρων
19	Τ	Ἀβδιοῦ προφ Βαρλαὰμ μαρτύρων
20	Τ	Πρόκλου Ἀρχ Κ)πόλεως Γρηγορίου ὁσ. Θεσπεσίου, Ἀνατολίου
21	Π	✣ ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ, (Κατάλυσις ἰχθύος)
22	Π	Φιλήμονος ἀποστόλου Κικιλιας μαρτύρων
23	Σ	Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου, Γρηγορίου ἐπ Ἀκραγαντίνων
24	Κ	Κλήμεντος Ρώμης, Μάλχου, Χρυσογόνου μαρτύρων.
25	Δ	✣ Αἰκατερίνης μεγαλομάρτυρος (Ἀπόδοσις Εἰσοδίων,
26	Τ	Στυλιανοῦ, Ἀλυπίου ὁσ. Γεωργίου νεομάρτ. Χίου
27	Τ	Ἰακώβου τοῦ Περσου Ναθαναὴλ ὁσίου
28	Π	Στεφανου ὁμολογητοῦ, Εἰρηνάρχου μάρτ.
29	Π	Παρμενου καὶ Φιλουμένου, Φαίδρου μαρτύρων
30	Σ	Ἀνδρέου Πρωτοκλήτου Θεμελιωτοῦ Ἐκκλησ. Κ)πόλεως)

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡμ νὺξ 15
Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τὸν Αἰγόκερω

Χριστουγεννιάτης 'πρόβαλε, τοῦ Χρόνου ἀπομεινάρι,
κι' οἱ Χριστιανοὶ «Χριστούγενναν» γιορτάζουνε μὲ χάρι.

Μὰ μέσ' 'ς τὴ βαρυχειμωνιὰ, 'ς τὴν ὑστερνὴ του 'μέρα
φεύγει κι' αὐτὸς καὶ χαιρετᾶ τοῦ κόσμου αὐτοῦ τὴ σφαῖρα.

Περνοῦνε ἡ ὧραις, φεύγουνε κι' ἡ 'μέραις καὶ τὰ χρόνια,
καὶ χάνοινται 'ς τὴν ἄβυσσο τοῦ Χάους τὴ αἰώνια!...

1	Κ	Ναοῦμ προφ Φιλαρέτου ἐλεήμονος
2	Δ	Ἀββακοὺμ προφ. Μυροπης μαρτ.
3	Τ	Σοφονίου προφ. Θεοδούλου ὁσ Ἀγγελικῆς. Ἀγγελῆ μαρτ
4	Τ	✣ **Βαρβάρας μεγαλομ.** Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ. **Σεραφεὶμ ἐπισ.**
5	Π	✣ **Σαββα Ἡγιασμένου,** Διογένους μαρτ.
6	Π	✣ ***ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΥΡΩΝ ΛΥΚΙΑΣ*** θαυματουργοῦ
7	Σ	Ἀμβροσίου ἐπισ. Μεδιολάνων. Ἀθηνοδώρου μ.
8	Κ	Παταπίου ὁσ. Σωσθένους καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Σωφρονίου ἐπ. Κύπρου
9	Δ	Σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης, Ἄννης τῆς Προφήτιδος
10	Τ	Μηνᾶ. Ἑρμογένους, Εὐγράφου μαρτύρων
11	Τ	Δανιὴλ Στυλίτου. Τερεντίου. Μείρακος
12	Π	Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος
13	Π	Εὐστρατίου, Λουκίας. Εὐγενίου μαρτ
14	Σ	Θύρσου, Φιλήμονος, Λευκίου, Καλλινίκου, Ἀπολωνίου μ.
15	Κ	✣ **ΤΩΝ ΠΡΟΠΑΤΟΡΩΝ.** Ἐλευθερίου ἱερομ , Σωσάννης ὁσ.
16	Δ	Ἀγγαίου προφ, Θεοφανοῦς Βασιλίσσης
17	Τ	Δανιὴλ προφ Τῶν 3 παίδων. Διονυσίου ἐπ. Αἰγίνης
18	Τ	Σεβαστιανοῦ μ. Ζακχαίου διακόνου. Ζωῆς μάρτ.
19	Π	Βονιφατίου μάρτυρος. Ἀγλαΐδος
20	Π	Ἰγνατίου θεοφόρου
21	Σ	Ἰουλιανῆς, Θεμιστοκλέους μαρτ. καὶ 500 ἄλλων μαρτ.
22	Κ	✣ ***Πρὸ τῶν Χριστουγέννων. Τῶν ἁπὸ Ἀδὰμ μέχρις*** Ἰωσὴφ ***μνήστορος ἁγ. Προπατόρων,*** Ἀνασιασία Φαρμακολυτρίας
23	Δ	Τῶν ἐν Κρήτῃ 10 μαρτύρων. Ναοὶμ φωτιστοῦ Βουλγαρίας
24	Τ	**Παρομονὴ ὠν Χριστουγέννων.** Εὐγενίας Παρθενομ.
25	Τ	✣ **Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**
26	Π	***Σύναξις Θεοτόκου, Ἰωσὴφ Μνήστορος***
27	Π	***Θεοδώρου Ἀρχ. Κ)λεως τοῦ*** Γραπτοῦ, Στεφάνου πρωτομ.
28	Σ	Τῶν ἐν Νικομηδε'α δισμ. μαρτ. Δημοσθένους μαρτ.
29	Κ	Τῶν ἁ·γ. 14 χιλ. Νηπ'ων τῶν ὑπὸ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων
30	Δ	Ἀνυσίας, Ἀσημένιας, Μάλαμας μαρτ
31	Τ	Μελάνης ὁσ. Γαλατείαςμ Ὀλυμπιοδώρας μ. ***(Ἀπ Χριστουγέννων)***

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΤΩΝ ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΩΝ

Ἀβέρκιος	Ὀκτωβρ. 22
Ἀβραὰμ	Κυρ. Προπατόρων
Ἀβράμιος	Ὀκτωβρ. 29
Ἀγάπιος	Ἀπριλίου 3
Ἀγαθάγγελος	Ἰανουρ. 23
Ἀγάθη	Φεβρουαρ. 5
Ἀγαθόδωρος	Μαρτ. 7
Ἀγαθονίκη	Ὀκτωβρ. 13
Ἀγαθόνικος	Αὐγούστ. 22
Ἀγάπη	Ἀπρ. 16, Σεπ. 17
Ἀγαπητὸς	Φεβρουαρ. 18
Ἀγάπιος	Ἰανουαρίου. 11
Ἀγγελὴς	Δεκεμβρ. 3
Ἀγγελικὴ	Δεκεμβρ 3
Ἀγησίλαος	Ὀκτωβρ. 8
Ἀγλαΐα	Δεκεμβρ. 19
Ἀγνὴ	Ἰανουαρ 21
Ἀγριππίνα	Ἰουνίου 26
Ἀδὰμ	Κυρ. πρ. Χρ. Γεν.
Ἀδριανὸς	Αὐγούστου 26
Ἀθανασία	Ἰαν. 31, Ὀκτ. 9
Ἀθανάσιος	Ἰαν. 18, Μαΐου 2
Ἀθηναγόρας	Ἰούλ. 24
Ἀθηνογένης	Ἰούλ. 16
Ἀθηνόδωρος	Νοεμ. 7, Δεκ. 7
Αἰκατερίνα	Νοεμβρ. 25
Αἰμιλιανὸς	Ἰουλ. 18, Αὐγ. 8
Αἰμίλιος	Φεβρ. 14
Ἀλεξάνδρα	Ἀπρ. 21
Ἀλέξανδρος	Ἰουν. 10, Αὐγ. 30
Ἀλέξιος	Μαρτ. 17
Ἀλίκη	Νοεμβρ. 7
Ἀλκιβιάδης	Αὐγ. 16
Ἀμβρόσιος	Δεκεμ. 7
Ἀμφιλόχιος	Νοεμβ. 23
Ἀνανίας	Ἰουν. 9, Ὀκτ. 1
Ἀναστασία	Ὀκτ. 29. Δεκεμ. 22
Ἀναστάσιος	Ἰανουαρ. 22
Ἀνατόλιος	Ἀπρ. 23 Ἰουλ. 3
Ἀνδρέας	Ἰουλ. 4, Αὐγ. 19, Νοεμ. 30
Ἀνδρομάχη	Ὀκτ. 12
Ἀνδρόνικος	Μαΐου 17, Ὀκτ. 12
Ἄνθιμος	Σεπτ. 3
Ἀνθοῦσα	Φεβρ. 22. Αὐγ. 22
Ἄννα	Ἰουλ. 25, Δεκ. 9. Σεπ. 9
Ἀντίγονος	Ὀκτωβρ. 13
Ἀντίοχος	Ἰουλ. 8
Ἀντύπας	Ἀπρι. 11
Ἀντωνίνα	Μαρτ. 1. Ἰουν. 10
Ἀντώνιος	Ἰανουαρ. 17
Ἀπολλώνιος	Δεκεβρ. 14
Ἀργυρὴ	Ἀπριλίου 30
Ἀριάδνη	Σεπτ. 18
Ἀρίσταρχος	Ἀπρ. 14
Ἀριστείδης	Σεπτεμβρ. 13
Ἀριστόβουλος	Ὀκτ. 31
Ἀριστοκλῆς	Ἰουν. 23
Ἀρκάδιος	Ἰαν. 26
Ἀρσένιος	Ἰαν. 19, Μαΐου 8
Ἀρτέμιος	Ὀκτωβρ. 20
Ἀρχέλαος	Μαρτ. 5 Ὀκτ. 8
Ἀσημένια	Δεκ. 30
Ἀστέριος	Αὐγ. 17
Αὐγουστῖνος	Ἰούν. 15
Αὐξέντιος	Φεβρ. 14, Δεκ. 13
Ἀφροδίτη	Ἰουν. 21
Ἀχιλλεὺς	Ἰαν. 17
Ἀχίλλιος	Μαΐου 15

Β

Βαλλεντίνη 'Ιουλ. 19
Βαρβάρα Δεκ. 4
Βαρθολομαῖος 'Ιουν. 11
Βαρλαὰμ Νοεμ. 19
Βαρνάβας 'Ιουν. 11
Βασίλειος 'Ιαν. 1
Βασιλίσκος Μαρ. 3 Αὐγ. 21
Βάσσα Αὐγ. 21
Βάσσος 'Ιαν. 20
Βενέδικτος Μαΐου 18
Βενιαμὶν 'Οκτωβρ. 13
Βερονίκη 'Ιουλ. 12
Βικέντιος Νοεμ. 11
Βίκτωρ Νοεμ. 11
Βλαδίμηρος Μαΐου 22
Βλάσιος Φεβρ. 11

Γ

Γαλάτεια Δεκ. 31
Γαβριὴλ Μαρ. 26, 'Ιουλ. 13 Νοεμ. 8
Γεδεών Σεπτ. 26
Γενναδιος Νοεμ. 17
Γεράσιμος 'Οκτ. 20
Γερμανὸς Μαΐου 12
Γεώργιος 'Απρ. 23
Γλυκερία Μαΐου 13
Γρηγόριος 'Ιαν. 25

Δ

Δαμασκηνὸς Νοεμ. 13
Δαμιανὸς 'Ιουλ. 1, Νοεμ. 1
Δανιὴλ Δεκ. 11, 17
Δαυΐδ Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὰ Χριστούγεννα
Δάφνη Μαΐου 28
Δέσποινα Αὐγ. 15
Δημήτριος 'Οκτ. 26
Δῆμος 'Απριλ. 10
Δημοσθένης Δεκ. 28
Διογένης Δεκ. 5
Διόδωρος 'Ιουν. 13, Σεπτ. 11
Δωμήδης Αὐγ. 16
Διονύσιος Μαΐου 18, 'Οκ. 3 Δεκ. 17
Δόμνα 'Ιαν. 6
Δομνίκη 'Ιαν. 8
Δωρόθεος 'Ιουν. 5

Ε

Εἰρήναρχος Νοεμ. 28
Εἰρήνη 'Απρ. 16, Μαΐου 5
Εἰρηναῖος Αὐγ. 23
'Ελαιονώρα Μαρτ. 14
'Ελένη Μαΐου 21
'Ελευθέριος Δεκ. 15
'Ελισσαῖος 'Ιουν. 14
'Ελπὶς Σεπτ. 17
'Εμμανουὴλ Δεκεμ 26
'Επιφάνιος Μαΐου 12
'Ερμῆς Μαρτ. 8
'Ερμιόνη Σεπ. 4
'Ερμογένης Δεκ. 10
Εὐαγγελία Μαρτ. 25
Εὐάγγελος Μαρτ. 25, 'Ιουλ. 7
Εὐανθία Σεπτ. 3, 11
Εὐγενία Δεκεμ. 24
Εὐγένιος Μαρτ. 7, Δεκ. 13
Εὐδοκία Μαρτ. 1
Εὐδόκιμος 'Ιουλ. 31, 'Οκτ. 5
Εὐδοξία 'Ιανουαρ. 31
Εὐθαλία Μαρτ. 2
Εὐθύμιος 'Ιανουαρ. 20
Εὐλαμπία 'Οκτ. 10
Εὐλάμπιος 'Οκτ. 10
Εὐλόγιος Φεβρ. 13
Εὐπραξία 'Ιουλ. 25
Εὐσέβιος 'Ιαν. 20. Φεβρ. 25
Εὐστάθιος Φεβρ. 21, Σεπτ. 20
Εὐστράτιος 'Ιαν. 9, Δεκ. 13
Εὐτρόπιος Μαρτ. 3

Εὐτύχιος 'Απρ. 6 Σεπτ. 2
Εὐφημία 'Ιουλ. 11, Σεπτ. 16
Εὐφροσύνη Σεπτ. 25

Ζ

Ζαχαρίας Σεπτ. 5, Φεβρ. 8
Ζηνοβία 'Οκτ. 30
Ζηνόβιος 'Οκτ. 30
Ζωὴ Δεκ. 18

Συνοδεύουν απο τα παιδιά 3

Η

'Ηλίας 'Ιουλ. 20
'Ηράκλειος Μαΐου 18
'Ηρακλῆς Σεπτ. 22
'Ησαΐας Μαΐου 9

Θ

Θαδδαῖος Αὐγ. 21
Θεαγένης 'Οκτ. 3
Θέκλα Σεπτ 24
Θεμιστοκλῆς Δεκ. 21
Θεοδοσία Μαΐου 29
Θεοδόσιος 'Ιαν. 11
Θεόδουλος 'Οκτ 28, Δεκ. 3
Θεοδώρα Φεβρ. 11, Σεπτ. 11
Θεόδωρος Φεβρ. 8, 17
Θεόκλητος Φεβρ. 26
Θεοπίστη Σεπτ. 20
Θεοφάνης Μαρτ. 12, 'Οκτ. 19
Θεοφανὼ Δεκ. 16
Θεόφιλος 'Ιουλ. 4, 'Οκτ. 2
Θεοφύλακτος Μαρτ. 8
Θωμαΐς 'Απρ. 14
Θωμᾶς Τοῦ Θωμᾶ, 'Οκτ. 6

Ι

'Ιάκωβος Μαρτ. 21, 'Απρ. 30, 'Οκτ. 9, 23
'Ιάσων 'Απρ. 29
'Ιγνάτιος Δεκ. 20 'Ιαν. 29
Σεπτ. 27
'Ιερόθεος 'Οκτ. 4
'Ιερουσαλὴμ Σεπτεμ. 4
'Ιλαρίων Μαρτ. 28
'Ιορδάνης 'Ιαν 6
'Ιουλία Μαΐου 18
'Ιουλιανὴ Δεκ. 21
'Ιουστίνη 'Οκτ. 2
'Ιουστῖνος 'Ιουν. 1
'Ιππόλυτος Αὐγ. 10
'Ισαὰκ Κυρ. Προπατόρων,
'Ισαάκιος Μαΐου 30, Αὐγ. 3
'Ισίδωρος Φεβρ 4, Μαΐου 14
'Ιφιγένεια Νοεμ. 16
'Ιωακεὶμ Σεπτ. 9
'Ιωάννα 'Ιουν. 27
'Ιωάννης 'Ιαν. 7
'Ιωνᾶς Σεπτ. 21
'Ιωσὴφ Κυριακὴ μετὰ Χριστούγεννα

Κ

Καλλίμαχος Σεπτ. 25
Καλλίνικος 'Ιουλ. 29, Δεκ. 14
Καλλιόπη 'Ιουν. 7
Κάλλιστος 'Εκ τῶν 42 Μαρτ. 9
'Ιουν. 20
Καλλίστρατος Σεπτ. 27
Κήρυκος 'Ιουλ. 15
Κλεόνικος Μαρτ. 3
Κλήμης 'Ιαν. 23, Νοεμ. 24
Κορνήλιος Σεπτ. 13
Κοσμᾶς Νοεμ. 1, 'Ιουλ. 1
Κυπριανὸς 'Οκ. 2, Μαρ. 10, 'Ιουλ. 5
Κυριακὴ 'Ιουλ. 7
Κυριακὸς Σεπτ. 29
Κύριλλος 'Ιαν. 18, 'Ιουν. 9, Μαρ. 18
Κῦρος 'Ιαν. 30
Κων)τῖνος Μαΐου 21, Νοεμ. 14

Λ

Λάζαρος, Σαβ. Λαζάρου, Νοεμ. 7
Λαυρέντιος Αὐγ. 17, Μαΐου 10
Λεόντιος 'Ιουν. 18, 'Απρ. 2

Λέων	Φεβρ. 18,	καὶ	20
Λεωνίδας	Ἀπρ. 15,	Ἰουν.	5
Λουκᾶς	Φεβρ. 7,	Ὀκτ	18
Λουκία	Δεκ. 13,	Ἰουλ.	4
Λυσίμαχος	ἐκ τῶν 40	Μαρ	9

Μ

Μαγδαληνὴ		Ἰουλ	22
Μακάριος		Ἰαν	19
Μακρίνα		Ἰουλ.	19
Μάλαμα		Δεκεμ.	30
Μανουὴλ		Ἰουν.	15
Μάξιμος		Ἰαν.	21
Μάρθα	Ἰουν. 4,	Σεπτ.	1
Μαρία		Αὐγ.	15
Μαρίνα		Ἰουλ.	17
Μαρίνος	Μαρτ. 17,	Ἰουν.	2
Μάρκος		Ἀπρ.	25
Ματθαῖος		Νοεμ.	16
Ματρώνα	Μαρ. 27, Ὀκ. 20,	Νοεμ	9
Μαυρίκιος		Δεκ	30
Μεθόδιος		Ἰουν. 14,	20
Μελέτιος		Φεβρ.	12
Μελίτων	Ἐκ τῶν 40	Μαρ.	9
		Ἰουν.	30
Μελχισεδὲκ	Κυρ. πρὸ Χρ.	Γεννήσεως	
Μένανδρος		Μαΐου	19
Μηνᾶς	Νοεμ. 11	Δεκ.	10
Μηνοδώρα		Σεπτ.	10
Μητροδώρα		Σεπτ.	10
Μητροφάνης		Ἰουν.	4
Μιχαὴλ		Νοεμ.	8
Μισαὴλ		Δεκ.	17
Μυρόπη		Δεκ.	2
Μωϋσῆς	Αὐγ. 28,	Σεπτ.	4

Ν

Ναοὺμ		Δεκεμ.	1
Ναθαναὴλ		Νοεμ.	27
Ναταλία		Αὐγ.	26
Νεόφυτος		Ἰαν.	21
Νέστωρ		Ὀκτ.	27
Νίκανδρος		Νοεμ.	4
Νίκη		Ἀπρ.	25
Νικήτας	Σεπτ 15,	Ἀπρ.	3
Νικηφόρος	Ὀκτ. 9,	Μαρτ	13
		Ἰουν.	2
Νικόδημος	Τῶν	Μυροφόρων	
Νικόλαος		Δεκεμ.	6
Νυμφοδώρα		Σεπτ.	10

Ξ

Ξανθίππη		Σεπτ.	23
Ξένη		Ἰαν.	24
Ξενοφῶν		Ἰαν.	26

Ο

Ὄλγα		Ἰουλ.	11
Οὐαλλεντῖνος		Ὀκτ.	24
Ὀνούφριος		Ἰουν.	12
Ὀλυμπιὰς		Ἰουλ.	25
Ὀλυμπιοδώρα		Δεκεμ.	31
Ὀρέστης	Ἰουλίου 9,	Νοεμ.	10

Π

Παγκράτιος		Ἰουλ.	9
Παῖσιος		Ἰουν.	19
Πάμφιλος		Φεβρ.	16
Παναγιώτης		Ἰουν	24
Πανσέμνη		Ἰουν.	10
Παντελεήμων		Ἰουλ.	27
Παντολέων		Σεπ.	17
Παρασκευὴ		Ἰουλ.	26
Παρθένιος		Φεβρ.	7
Πατρίκιος		Μαΐου	19
Πάτροκλος		Μαρτ	18
Παῦλος		Ἰουν.	29
Πελαγία	Ὀκτ. 8,	Μαΐου	4
Πέτρος		Ἰουν.	29
Πίστις		Σεπ.	17
Πλάτων	Ἀπρ. 4,	Νοεμ.	18
Πολύδωρος		Σεπ.	3
Πολύευκτος	Ἰαν. 9,	Φεβρ	5

Πολύκαρπος		Φεβρ.	23
Πολυξένη		Σεπτ.	23
Πολυχρόνιος		Ὀκτ.	7
Πουλχερία		Σεπ.	10
Πορφύριος	Φεβρ. 25,	Νοεμ.	9
Πρόδρομος		Ἰαν.	7
Προκόπιος	Φεβρ. 27,	Ἰουλ.	8

Ρ

Ρωμανὸς	Ὀκτ. 1,	Νοεμ.	18

Σ

Σάββας		Δεκεμ.	5
Σαββῖνος	Μαρτ. 16,	Ὀκτ.	15
Σαμουὴλ		Αὐγ.	20
Σάρρα	Κυρ. τῶν	Προπατόρων	
Σεραφεὶμ		Δεκεμ.	4
Σέργιος	Ὀκτ. 7,	Μαΐου	13
Σίλβεστρος		Ἰαν.	2
Σίμων		Μαΐου	10
Σμάραγδος	ἐκ 40	Μαρτ.	9
Σοφία		Σεπ.	17
Σπυρίδων		Δεκ.	12
Σταμάτιος		Αὐγ.	17
Σταῦρος		Σεπτ.	14
Στεφανὶς		Νοεμ.	11
Στέφανος		Δεκεμ.	27
Στυλιανὸς		Νοεμ.	26
Στρατόνικος		Ἰαν.	13
Στρατονίκη	Σεπτ. 30,	Ὀκτ.	31
Συμεὼν		Φεβρ.	3
Σωκράτης	Ἀπρ. 19,	Ὀκτ.	21
Σωσάννα	Μαΐου 24,	Ὀκτ.	7
		Δεκ.	15
Σωτήριος		Αὐγ.	6
Σωφρόνιος	Μαρ. 11,	Δεκ.	8

Τ

Ταράσιος	Φεβρ 16,	Ἰουν.	7
Τιμόθεος	Ἰαν. 22,	Φεβρ.	21
		Μαΐου	3
Τῖτος		Αὐγ.	25
Τριαντάφυλλος		Αὐγ.	8
Τρύφων		Φεβρ.	1
Τύχων		Ἰουν.	16

Υ

Ὑπάτιος		Μαρτ	32

Φ

Φεβρωνία		Αὐγ.	3
Φέρμος		Ἰουν.	25
Φιλάρετος		Δεκ.	1
Φιλήμων		Νοεμ.	22
Φίλιππος		Νοεμ.	14
Φιλόθεος	Ἰαν. 29,	Σεπ.	15
Φίλων		Ἰαν.	24
Φλωρεντία		Ὀκτ.	13
Φωκᾶς	Ἰουλ. 23,	Σεπ.	22
Φωτεινὴ	Τῆς Σαμαρείτ.	Φεβ.	22
		Αὐγ.	20
Φώτιος	Φεβρ. 6,	Αὐγ.	12

Χ

Χαράλαμπος		Φεβ.	10
Χαρίλαος	Φεβρ. 19,	Αὐγ.	29
Χάρις		Ἰαν	28
Χαριτίνη		Ὀκτ.	5
Χαριτὼ		Ἰουν.	5
Χαρίτων	Σεπτ. 28,	Μαΐου	24
Χιονία		Ἀπρ.	6
Χρηστίνα	Μαΐου 18,	Ἰουλ.	24
Χρῆστος		Δεκ,	25
Χριστόδουλος		Μαρ.	16
Χριστοφόρος		Μαΐου	9
Χρύσανθος		Μαρτ.	19
Χρυσῆ	Ἰαν. 30,	Ὀκτ.	13
Χρυσόστομος		Νοεμ.	13

Ω

Ὡραιοζήλη		Ἰουλ.	16

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ποιὸς εἶδε θαῦμα φοβερὸ
καὶ ποιὸς νὰ μὴ θαυμάσῃ
τέτοιο Μυστήριο ἱερὸ,
ποὺ 'γένηκε 'ς τὴν πλάσι;

Παρθένα, κόρη 'ντροπαλὴ
ἐνίκησε τὴ φύσι,
καὶ μὲ τοῦ Πλάστου τὴ βουλὴ
Θεὸν εἶχε γεννήσῃ...

'Σὲ μιὰ σπηλιὰ, Μητέρ' 'Αγνὴ
παιδάκι εἶχε γεννήσῃ,
σπαργανωμένο 'ς τὸ παχνὶ
τῶχεν ἀποκοιμίσῃ...

'Απ' τὰ οὐράνια λαμπερὸ
'μαρμάριζ' ἓν' ἀστέρι,
ὡσὰν λυχνάρι φωτερὸ
μέσα 'ς 'Αγγέλου χέρι.

'Αγγελοι ἀπ' τὸν οὐρανὸ
τὸν Πλάστη ὑμνολογοῦσαν
καὶ γιὰ τὸ θαῦμα τὸ τρανὸ
Τὸν ἐδοξολογοῦσαν.

Θεοφοβούμενοι βοσκοὶ
τὸν ὕμνο 'σὰν ἀκοῦσαν,
γιὰ κὴν οὐράνια μουσικὴ
μ' 'Αγγέλους ὡμιλοῦσαν.

Τρεῖς Μάγοι ἀπ' τὴν 'Ανατολὴ
Χριστὸν ἐπροσκυνοῦσαν
καὶ μ' εὐλάβεια πολλὴ
μὲ δῶρα τὸν 'τιμοῦσαν.

Χριστὸς 'γεννήθηκε 'ς τὴ γῆ·
τὸν κόσμο νὰ φωτίσῃ,
καὶ 'ς τὴν ἀθάνατη πηγὴ
νὰ τὸν καθοδηγήσῃ!

1937 Δ. Κ. ΜΕΛΠΙΔΗΣ

Ο ΕΘΝΟΦΙΛΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΙΣΜΕΤ ΙΝΟΝΟΥ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΝΕΞΙΘΡΗΣΚΕΙΑ

Δημόσιον μάθημα τοῦ ἐν Ἀθήναις Συλλόγου μεσαιωνικῶν γραμμάτων ὑπὸ **ΜΑΝΟΥΗΛ ΙΩ. ΓΕΔΕΩΝ**

ΒΕΒΑΙΩ τὸν ἀκροατήν μου καὶ τὸν ἀναγνώστην, ὅτι οὐδὲν θὰ εἴπω ἄγνωστον εἰς τὸν ἐξετάσαντα τὰς αὐθεντικὰς πηγάς, ὅσαι χρησιμεύουσιν, ἢ πρέπει νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν οὕτω λεγομένην διαφώτισιν τῆς μεσήλικος ἡμῶν ἱστορίας. Ὁμολογῶ ὅμως καὶ ὅτι ἀγνοῶ πότε καὶ τίνες ἐκ τῶν ἡμετέρων ἔθιξαν ἕως τῆς σήμερον τὸ σήμερον ἀπασχολῆσον ἡμᾶς ἐπὶ βραχὺ θέμα. Θὰ παρατάξω ἐν γραμμαῖς ὀλίγαις ὀλίγας ἐνταῦθα λέξεις, ὅσας ἠμπορῶ νὰ συλλέξω ἀπὸ βυζαντινῶν χρονογράφων, μετὰ δὲ ταύτας τὰς αὐθεντικὰς μαρτυρίας, θὰ ἐξαγάγωμεν ἕκαστος συμπέρασμα δίκαιον, ἀπροσπαθῶς συζητούμενον.

Εἰς πάντας τοὺς φιλίστορας, ὅσοι μεταγγίζουσιν ἀπὸ χύτρας ἑλληνικῆς, οὐχὶ δὲ γαλλικῆς, ἢ ρωσσικῆς, ἢ γερμανικῆς, ἐγένετο γνωστὸν, ὅτι, ἀπὸ τῆς Δ΄ ἑκατονταετηρίδος, ὁ λαὸς ὁ ἑλληνικὸς αὐτὸ δῆλα δὴ τὸ πλήρωμα τοῦ βυζαντινοῦ κράτους συνανεστράφη, καὶ τότε συνανεκράθη μετὰ ξενικῶν φυλῶν, ἀπ' ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ βορρᾶ, αὗται δὲ συνέτρεχον εἰς τὴν τότε πρωτεύουσαν καὶ διὰ λόγον ὑλικοῦ συμφέροντος, καὶ διὰ τὸ γόητρον τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ διὰ τὸ γόητρον τῶν ἐν τῷ παλατίῳ τίτλων, ὧν πρὸς ἀπόλαυσιν ἔπρεπε νὰ ἀσπασθῶσι τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν. Παραδείγματά τινα τούτων ἀναγράφονται, κατὰ τὰς τῶν χρονογράφων μαρτυρίας, εἰς μικράν μου διατριβήν, ἔχουσαν τίτλον «Ὁ χαρακτὴρ τοῦ βυζαντινοῦ ἀγῶνος δικαιούμενος», ἐκεῖ δὲ παραπέμπω, διὰ τὸ ἄτοπον τῆς ἐνταῦθα ἐπαναλήψεως.

Προῆγον δὲ τὴν πρὸς τὸν ἑλληνικὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν θρησκείαν ἀγάπην τῶν ἀλλοφύλων οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῶν, ἐν εἰλικρινεῖ πεποιθήσει, ὅτι σωτηρίαν εἰς τὰ κράτη αὐτῶν προμνηστεύεται ἡ μετὰ τῶν ἑλλήνων φιλία καὶ συνεργασία, ὡς πείθεταί τις ἐξ ἐπιστολῆς Χοσρόη τοῦ περσάρχου, διασωθείσης παρὰ Σιμοκράττῃ (σ. 180) ταύτης· «Χοσρόης, περσῶν βασιλεύς, τῷ ἐμφρονεστάτῳ βασιλεῖ τῶν ρωμαίων, ἀγαθοποιῷ, εἰρηνικῷ, δυνάστῃ φιλευγενεῖ καὶ τοῖς ἀδικουμένοις σωτῆρι, εὐεργετικῷ, ἀμνησικάκῳ, χαίρειν.

Δυοῖν τισὶν ὀφθαλμοῖς τὸν κόσμον καταλάμπεσθαι πάντα ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς τὸ θεῖον ἐπραγματεύσατο· τοὐτέστι, τῇ δυνατωτάτῃ τῶν ρωμαίων βασιλείᾳ, καὶ τοῖς ἐμφρονεστάτοις σκήπτροις τῆς περσῶν πολιτείας. Ταύταις γὰρ ταῖς μεγίσταις ἀρχαῖς τὰ ἀπειθῆ καὶ φιλοπόλεμα ἔθνη λικμίζονται, καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων διαγωγὴ κατακοσμεῖται καὶ κυβερνᾶται διὰ παντός». Τὴν ἐπιστολὴν ὁ Χοσρόης πέμπει πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Μαυρίκιον. Καίτοι δὲ τὸν πενθερὸν τοῦ ἀτυχοῦς Μαυρικίου Τιβέριον ὁ γεωγράφος Ἀβοὺλ Φεράγιος (ἄραψ) ἑλλήνων βασιλέα λέγει, ρωμαίους ὅμως ἀποκαλεῖ τοὺς ἕλληνας ὁ Χοσρόης, ἑαυτὸν δὲ ἕλληνα· «Καὶ ἐπειδὴ ἡ Σιρὴ χριστιανὴ ἔστι, κἀγὼ ἕλλην, ὁ ἡμέτερος νόμος ἄδειαν ἡμῖν οὐ παρέχει χριστιανὴν ἔχειν γαμετὴν· διὰ οὖν τὴν ἐμὴν πρὸς σὲ εὐγνωμοσύνην, εἰς ταύτην τὸν νόμον παρεῖδον, καὶ ταύτην ἐν γυναιξὶν, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, ἐν γνησιότητι εἶχον καὶ ἔχω» (Σιμοκ. 230—33). Ἀλλὰ ταῦτα γράφει Χοσρόης εἰς δύο ἐπιστολὰς πρὸς Σέργιον τὸν ἅγιον, τὸν μάρτυρα, μαρτυρούσας τὴν εἰς τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις δημιουργηθεῖσαν κατὰ τὴν ΣΤ΄ ἑκατονταετηρίδα συστροφήν.

Ἐκ τῆς φιλίας τῶν ἡγεμόνων ἐμψυχούμενοι οἱ λαοὶ συνέρρεον εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ κράτους, ἢ κατῴκουν ἀρχαιότερον, ἢ κατετάττοντο μισθοφοροῦντες εἰς τὸν στρατὸν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ καθ' ἡμᾶς μεσαιῶνος ἕως τῆς ἁλώσεως ὑπὸ τὸν περιθρύλλητον Βελισσάριον, λόγου χάριν, ἠγωνίζοντο, τῷ 540, γότθοι, ἐλοῦροι, βανδῆλοι μαυρούσιοι, ὧν ἄλλοι ἐθαύμασαν τὴν εὐκοσμίαν (Θεοφάνης, Α΄ σ. 343). Εἴτε διὰ τούτους, εἴτε δι' ἄλλον λόγον, εἰς τοὺς ἕλληνας, ἐπὶ τῶν βυζαντινῶν χρόνων, ἐκ διαφόρων προσήρχοντο μερῶν, ἢ ὑπο τῶν αὐτοκρατόρων μετεφέροντο, κατόπι πολέμων, ἐξ ἀνατολικῶν μερῶν εἰς τὰ δυσμικὰ, καὶ ταναπαλιν. Εἰς δύο μέρη τοῦ ἐν ἁγίοις Θεοφάνους τοῦ χρονογράφου προσέχω, καὶ μανθάνω, ὅτι καὶ τινος ζημίας οἱ αὐτοκράτορες εἰς τὸ κράτος αὐτῶν ἐγίνοντο προξενοι. Κωνσταντῖνος Ε΄ ὁ ἐπιλεγόμενος Κοπρώνυμος, μετοικίσας εἰς Θράκην ἀπὸ Θεοδοσιουπόλεως (Ἐρζεροὺμ) τῆς Μελιτινῆς ἀρμενίους καὶ σύρους, συνήργησεν ἀσυνέτως εἰς διάδοσιν τῆς τῶν «σαρακηνῶν» αἱρέσεως· καὶ Λέων δὲ ὁ ἐκ τῆς Χαζάρας υἱὸς αὐτοῦ (779;) διεβίβασεν εἰς τὴν Θράκην καὶ ἄλλους αἱρετικοὺς σύρους (Θεοφ. Α΄ σ. 662 καὶ 699).

Πάντες οἱ λαοὶ οὗτοι, ἐξαιρουμένων τῶν ἰσραηλιτῶν ἦσαν χριστιανοὶ, ἢ ὀρθόδοξοι, ἢ συνίσιων χριστιανικὰς κοινότητας ἰδίας, ἀπέναντι δ' αὐτῶν οἱ βυζαντινοὶ, κυβερνήται καὶ κυβερνώμενοι, συνετὴν ἐπεδείξαντο πολιτείαν, ἐφ' ὅσον ἠδύναντο, καὶ μάλιστά τινα ἀνοχὴν πρὸς ξένας, θρησκείας, πολλάκις ἀποβαίνουσαν ἐπιζημίαν καὶ κατα-

στρεπτικὴν, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῷ 412, ἐν Παλαιστίνῃ τῷ 529, ἐν Ἀντιοχείᾳ τῷ 608, περὶ ὧν ὁ Θεοφάνης (Α' σ. 129, 274, 356, 457, 463). Καὶ ἐτιμωροῦντο μὲν οἱ ἀποστᾶται καὶ κακοῦργοι, ὅμως ἠνείχετο τούτους τὸ κράτος ἀρχῆθεν καὶ ἐπὶ αἰῶνας· ἐπὶ παραδείγματι· οἱ Ἰουδαῖοι εἶχον ἴδιον νεκροταφεῖον ἀπέναντι «τοῦ Κυνηγοῦ» (Παλατᾶ), εἰς Τὰ Πικριδίου, τὸ Χάσκιοϊ, ὅπου ἦσαν ἐγκατεστημένοι οἱ καραῖται Ἰουδαῖοι, καθὼς εἶπον ἡμῖν αὐτοὶ οὗτοι. Ἀλλ' ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Μ. Θεοδοσίου (379—395) ᾠκοδόμησαν ἐντὸς τῆς Πόλεως, εἰς τὰ Χαλκοπρατεῖα, πολυτελῆ συναγωγὴν (Ζωναρᾶ τ. Γ' σ 228 ἐκδόσεως Δινδορφίου).

Ἡ ἱστορία τῆς συναγωγῆς ταύτης εἰσάγγει, λεληθότως ἴσως, ἡμᾶς εἰς ἐξέτασιν τῆς θέσεως τοῦ κράτους, πρῶτον ἀπέναντι τῶν ξένων θρησκευμάτων, δεύτερον ἀπέναντι τῶν ἀπὸ τῆς ὀρθοδοξούσης ἐκκλησίας ἀπεσχισμένων. Τὴν ἄδειαν πρὸς ἀνέγερσιν τῆς οἰκοδομῆς ἐχορήγησεν εἰς τοὺς ἰσραηλίτας Ὀνόρατος ὁ τῆς πόλεως ἔπαρχος, ἀνὴρ εἰδωλολάτρης, ἀπόντος εἰς Εσπερίαν τοῦ Θεοδοσίου. Ὁ λαὸς ἀγανακτῶν ἢ κατὰ τῶν ἰουδαίων, ἢ κατὰ τοῦ ἐπάρχου (κατ' αὐτοῦ μᾶλλον, ὡς ὑποθέτω), ἔκαυσε τὴν συναγωγὴν, ὁ δὲ ἔπαρχος ἀνήγγειλεν, ὡς αὐτὸς ἤθελε, τὸ γεγονὸς εἰς τὸν Θεοδόσιον, διατάξαντα ἵνα καταβάλῃ ὁ λαὸς ὁ χριστιανικὸς τὰ τῆς ἀνοικοδομήσεως ἔξοδα. Τοῦτο μαθὼν ὁ ἱερὸς Ἀμβρόσιος ὁ Μεδιολάνων ἀπέτρεψε τὸν Θεοδόσιον ἀπὸ τοιαύτης διαταγῆς, ζητήσας μάλιστα ἵνα μὴ ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς ἰουδαίους συναγωγῆς οἰκοδομὴν ἐντὸς πόλεως χριστιανικῆς. Ἠρνήθη τοῦτο ὁ Θεοδόσιος· διέταξεν ὅμως ἵνα μὴ ἔχωσιν **ἐντὸς τῆς πρωτευούσης τοῦ κράτους** οἱ ἰουδαῖοι συναγωγὰς, ἀφῆκε δὲ τοὺς καύσαντας αὐτὴν ἀπηλλαγμένους τῆς ποινῆς τῆς ἀνοικοδομήσεως. Ἀλλὰ, παρερχομένων τῶν χρόνων, ἐπέτρεψαν οἱ βυζαντινοὶ τὴν ἐντὸς τῆς Πόλεως οἰκοδομὴν ἰδίου τεμένους ἰσραηλιτικοῦ καίτοι τάσις ὑπῆρχεν, ὡς φαίνεται, παρὰ τισι πρὸς ἀποδίωξιν τῶν ἰσραηλιτῶν ἐκ τῆς Πόλεως, τοιοῦτο δ' ἐφερόνει καὶ ὁ πατριάρχης Ἀθανάσιος ὁ Α' (1303—1311), ζητήσας ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τοῦτο. Καὶ αὐτὸς μὲν ἐζήτει· ὁ δὲ αὐτοκράτωρ συνεμορφοῦτο ταῖς περὶ ἀνεξιθρησκείας παλσιαῖς παραδόσεσι.

Θὰ ῥίψωμεν ἓν βλέμμα εἰς τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου, τοῦ τρισμεγίστου Κωνσταντίνου· αὐτὸς ὁ προστάτης ἀναδειχθεὶς τῶν χριστιανῶν, ἐγένετο καὶ τῶν οὐ τοιούτων προστάτης· «Ἕκαστος ὅπερ πείσας ἑαυτὸν ἀναδ[εδίδα]κται, τούτῳ τὸν ἕτερον μὴ καταβλαπτέτω» ἔγραψε. Θαυμασιωτάτη δὲ ἡ σχετικὴ διδασκαλία αὐτοῦ· «Ὁμοίαν τοῖς πιστεύουσιν οἱ πλανώμενοι λαμβανέτωσαν χαίροντες εἰρήνης τε καὶ ἡσυχίας ἀπόλαυσιν. Αὕτη γὰρ ἡ τῆς κοινωνίας ἐπανόρθωσις καὶ πρὸς τὴν εὐθεῖαν ἀγαγεῖν ὁδὸν ἰσχύει. Μηδεὶς τὸν ἕτερον παρενοχλείτω. Ἕκαστος ὅπερ ἡ ψυχὴ βούλεται τοῦτο καὶ πραττέτω (Εὐσεβίου, εἰς τὸν βίον Κωνστ. Β' 56, 60). Ταῦτα δὲ διέταττεν, ἐνῷ ἀπηγόρευε ἵνα ἔχωσιν οἱ ἰουδαῖοι δούλους χριστιανοὺς, ὅσια καὶ δίκαια καὶ δικαιότατα πράττων, διότι φόβος ὑπῆρχε μὴ ἐπηρεάζωσι τοὺς χριστιανοὺς εἰς ἀλλαγὴν θρησκεύματος (εὐσ. εἰς τ. β. Κωνστ. Δ', 27). Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτης ἔδειξε σχεδὸν τὴν αὐτὴν ἀνεξιθρησκείαν, καίτοι ἦν εἰδωλολάτρης Ὁ δὲ κακόδοξος Οὐάλης, ὁ τοὺς ἀρειανοὺς ἀναφανδὸν προστατεύσας, ἄδειαν ἔδωκεν εἰς τοὺς ἐν Ἀνατολῇ εἰδωλολάτρας «θυσίας καὶ πανηγύρεις ἐπιτελεῖν». Ἐδείχθη δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἰσραηλίτας ἀνεξίθρησκος, ἐνῷ δυσμενῶς διέκειτο πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους (Θεοφ. Α', 92). «Πάντα γὰρ τὸν τῆς ἐκείνου βασιλείας χρόνον καὶ τὸ ἐπιβώμιον ἥπτετο πῦρ, καὶ σπονδὰς καὶ θυσίας τοῖς εἰδώλοις προσέφερον, καὶ τὰς δημοθοινίας καὶ τὴν ἀγορὰν ἐπετέλουν, καὶ οἱ τὰ Διονύσου ὄργια τετελεσμένοι μετὰ τῶν αἰγίδων ἔτρεχον, τοὺς κύνας ἐπισπῶντες καὶ μεμηνότες καὶ βακχεύοντες, καὶ τἆλλα δρῶντες, ἃ τὴν τοῦ διδασκάλου πονηρίαν ἐδήλουν (Ἀμβροσίου βίος· ὑπὸ Συμέων Μεταφραστοῦ. Migne πατρολγ. ἑλλην. τ. 116, στ 869, § 17) Κατόπιν, ἕνεκά τινος ἐπιθέσεως τῶν ἀρειανῶν κατὰ τῶν ὀρθοδόξων, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν ἑκατέρωθεν πολλοὶ, ὁ αὐτοκράτωρ Ἀρκάδιος ἀπηγόρευσε εἰς τοὺς ἀρειανοὺς τὴν δημοσίᾳ διεξαγωγὴν τῶν ὑμνολογιῶν αὐτῶν (Σωκρ Ἐκκλ. Ἱστ. ΣΤ', 8) Κατὰ τὰς ἀρειανὰς ἀναστώσεις, ἡ θέσις τοῦ κράτους ἀπέναντι τῆς ἀρειανῆς κακοδοξίας ἦτο φρονίμη καὶ ἀμερόληπτος· ἐπὶ παραδείγματι· Ἰοβιανὸς ὁ εὐσεβὴς αὐτοκράτωρ ἀνεκάλεσεν ἀπὸ τῆς ἐξορίας (363) τοὺς ὀρθοδόξους πρόεδρους, τῶν ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀρειανοὺς ἐπισκόπους ἀφῆκεν ἀνενοχλήτους· ἦσαν ἀνεκτοὶ καὶ αὐτοί· ἦτον Ἀθανάσιος ὁ μέγας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· ἦτο καὶ Λούκιος ὁ ἀρειανός. Ἀντιοχείας Παυλῖνος καὶ Μελέτιος τῶν ὀρθοδόξων, εἰς δύο διῃρημένων, Εὐζώιος τῶν ἀρειανῶν. Μετ' ὀλίγον καὶ ιῆς πρώτης Πόλεως, Εὐάγριος μὲν τῶν ὀρθοδόξων, Δημόφιλος δὲ τῶν ἀρειανῶν, ἐνῷ καὶ οἱ ναυατιανοὶ πατριάρχην εἶχον ἴδιον ὑπ' οὐδενὸς ἐνοχλούμενον. Οὔτε λοιπὸν τὸ κράτος, οὔτε ἡ τῶν πιστῶν Ἐκκλησία κατεδίωξε τοὺς εὐτάκτως πολιτευομένους ἀλλοδόξους· ἀναφέρονται δὲ κατὰ τὴν Δ' καὶ τὴν Ε' ἑκατονταετηρίδα, ὅτε δόγμα τε καὶ θρήσκευμα ἐπικρατοῦν ἦτο τὸ χριστιανικὸν ὀρθόδοξον, πατριάρχαι της πρωτευούσης τοῦ κράτους καὶ ἀρχιερεῖς εἰς ἐπαρχίας, ἐκτὸς τῶν ὀρθοδόξων, ἀρειανοὶ, μακεδονιανοὶ, εὐνομιανοὶ, ναυατιανοὶ, καὶ ἄλλων αἱρεσιδίων, εἰς ὅσας ὑποδιῃρέθησαν ἀρειανοὶ καὶ ναυατιανοί.

Ἐπεδείκνυον δὲ εἶδος ἀνεξιθρησκείας οἱ βυζαντινοὶ καὶ πρὸς τοὺς εἰδωλολάτρας καὶ πρὸς τοὺς ἰσραηλίτας, ἀλλὰ καὶ πρὸς οἱασδήποτε νωνύμους καὶ νηκλεεῖς κοινότητας. Ὑπ' ὄψιν ἔχω τὴν πρὸς Ἐπιφάνιον

ἐπιστολὴν τοῦ Μ. Βασιλείου τὴν ἐν τόμῳ 32 τῆς Ἑλλην. Πατρολογίας τοῦ Migne (στ. 953)· κατ' αὐτὴν, ἔθνος τι μυστικὸν, τὸ τῶν μαγουσαίων, ἐν Βαβυλωνίας μετοικισθὲν, διέμενεν ἐν Καππαδοκίᾳ οὐδεμίαν ἐπιμιξίαν ἔχον μετὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων· οὔτε βιβλία εἶχον οἱ μαγουσαῖοι, οὔτε τοῦ θρησκεύματος αὐτῶν εἶχον διδασκάλους, διδασκόμενοι τὴν δυσσέβειαν αὐτῶν παῖς παρὰ πατρός· οὐδένα νόμον εἶχον ἐν τῷ γάμῳ. Ἦσαν πυρολάτραι Ζαρνούαν τινὰ τῆς ἑαυτῶν φυλῆς ἀρχηγὸν ἐπιφημίζοντες. Οὐδεὶς ὅμως τῶν χριστιανῶν κατεδίωκε τοὺς ἀνθρώπους τούτους, διότι, ὡς φρονῶ, οὐδένα ἠνώχλουν. Ὁ ἐνοχλῶν κατεδιώκετο.

Ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ, οἱ εἰδωλολάτραι κατήντησαν ἀναιδέστατοι, καὶ μέχρι τέλους τῆς αὐταρχίας αὐτοῦ κρυφίως εἶχον ναοὺς καὶ κρυφίως ἀγάλματα ἐντὸς τῆς πρωτευούσης τοῦ κράτους. Περὶ τὸ 529, καθὼς ὑπολογίζω δὲ περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους τούτου, μέγαν ἤγειρε κατὰ τῶν εἰδωλολατρῶν διωγμὸν ὁ Ἰουστινιανὸς, ἀλλὰ καὶ κατὰ πάσης αἱρέσεως, ὡς ἔπραξε καὶ πρὸ ἑνὸς ἔτους, ἀφαιρέσας τοὺς τῶν αἱρετικῶν ναοὺς καὶ παραδοὺς εἰς τοὺς ὀρθοδόξους, ἀφῆκεν ὅμως ἀνεπηρεάστους τοὺς ἀρειανούς. Τῷ 529 κατηγγέλθησαν εἰς τὸν Ἰουστινιανὸν ὡς εἰδωλολάται Ἀσκληπιόδοτος ἔπαρχος, Μακεδόνιος ὁ ρεφερενδάριος, τοῦ παλατίου βεβαίως, Πηγάσιος ὁ ἡλιοπολίτης σὺν τοῖς τέκνοις αὐτοῦ, Φωκὰς πατρίκιος ὁ τοῦ Κρατεροῦ, καὶ Θωμᾶς ὁ κοιαίστωρ, καὶ συνελήφθησαν μετ' ἄλλων τινῶν. Ὁ ἀτυχὴς Ἀσκληπιόδοτος καὶ ἐβαπτίσθη, ἀλλ' ἀπέθανεν ἕνεκα τοῦ τρόμου αὐτοῦ· «καὶ φόβος πολὺς ἐγένετο»—γράφει ὁ Θεοφάνης (τ. Α΄ σ. 276—«καὶ ἐθέσπισεν ὁ βασιλεὺς ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς ἑλληνίζοντας, μηδὲ τοὺς αἱρετικοὺς, εἰ μὴ μόνους τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανοὺς, δοὺς αὐτοῖς καὶ προθεσμίαν ἕως τριῶν μηνῶν πρὸς ἐπιστροφήν». Ἦσαν ἀνεκτοὶ λοιπὸν ἐν τῷ κράτει, στερούμενοι μόνον τοῦ δικαιώματος τοῦ κατέχειν δημοσίας θέσεις. Αὐτό δὲ τοῦτο νομίζω ὅτι ἐγίνετο προκειμένου λόγου περὶ Ἰουδαίων, καίτοι ἀφίνετο εἰς τὸν αὐτοκράτορα πᾶν δικαίωμα ἵνα προτιμᾷ οἱονδήποτε ἤθελε διὰ τὴν ἐν τοῖς ἀνακτόροις ὑπηρεσίαν. Ὁ ἐπὶ Ἰουστίνου Β΄ τοῦ κουροπαλάτου ἰατρὸς τοῦ παλατίου Τιμόθεος ἦν Ἰσραηλίτης, προσάπτει δ' εἰς αὐτὸν Οὐρανὸς ὁ βιογράφος Συμεὼν τοῦ Θαυμαστορείτου τὴν μομφὴν «τῷ μὲν δοκεῖν περὶ βίβλους ἰατρῶν καὶ τέχνην, τὸ δ' ἀληθὲς γοητείαις ἠσχολημένῳ» (Migne Πατρλ. Ἑλλ. τ. 86 μέρους Β΄ στ. 3160). Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν ἀνεκάλυπτον τοιαύτας τολμηρίας καὶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἦσαν δ' ἕνεκα τούτων οἱ ὄχλοι κατ' αὐτῶν ἠγανακτημένοι, οἷ κυβερνῆται τοῦ κράτους προσεφέροντο μετὰ τινος αὐστηρότητος. Ὅτε Θεοδόσιος ὁ Β΄, πεισθεὶς εἰς εἰσηγήσεις τινῶν δωροδοκηθέντων, ἐπέτρεψαν εἰς τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν Ἀντιοχείᾳ νὰ κατέχωσι τὰς συναγωγὰς αὐτῶν, ὁ Στυλίτης Συμεὼν, οὐχὶ φρονίμην κρίνας τὴν τοιαύτην ἀνοχὴν τοῦ αὐτοκράτορος, ἔγραψεν αὐστηρῶς πρὸς αὐτόν· καὶ, τὴν προτέραν αὐτοῦ διαταγὴν ἀνακαλέσας ὁ Θεοδόσιος, ἀφῆρεσε τὰς συναγωγὰς, ἔπαυσε τὸν διοικητὴν, καθὸ φίλα φρονοῦντα τοῖς Ἰουδαίοις, ἀπειλήσας αὐτὸν καὶ περὶ τὴν ζωὴν καὶ ἐζήτησε συγγνώμην ἀπὸ τοῦ Συμεὼν, ὡς ὁ βιογράφος αὐτοῦ μαρτυρεῖ (Migne 114, στ. 381).

Ἐνῷ δὲ φυλὰς ἑτέρας μόλις ἠνείχοντο οἱ βυζαντινοὶ, πρὸς τοὺς ἀρμενίους ἀδελφικῶς προσεφέροντο· καὶ ποτε κατηνέχθησαν εἰς τὴν κουφότητα ἵνα θέλωσι ἵνα ἐκλέξωσιν αὐτοκράτορα ἀρμενιόν τινα, Μιζίζιον, ἕνεκα τῆς καλλονῆς αὐτοῦ· τῷ 668, θανόντος ἐν Συρακούσαις τοῦ αὐτοκράτορος Κώνσταντος, οἱ περὶ αὐτὸν λογάδες αὐτοκράτορα ἀνηγόρευσαν τὸν Μιζίζιον «βιασάμενοι αὐτὸν· ἦν γὰρ λίαν εὐπρεπὴς καὶ ὡραιότατος». Ταῦτα γράφει Θεοφάνης (Α΄ 538).

Τῆς ἀνεξιθρησκείας καὶ κοσμικῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦ λαοῦ, δῆλα δὴ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῆς ἱερᾶς ἀρχῆς, παραταθείσης καθ' ἅπαντα τὸν μακραίωνα βίον τῆς ἡμετέρας αὐτοκρατορίας, ἔχομεν ἐξηγητὴν καὶ μάρτυρα τὸν ἀκμάσαντα κατὰ τὴν ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίδα Ἰωάννην ἐπίσκοπον Κίτρου, ὅστις πρὸς Κωνσταντῖνον μητροπολίτην Δυρραχίου γράφει· «ἐν ταῖς χριστιανῶν χώραις καὶ πόλεσιν ἐνδίδοται μὲν ἀρχῆθεν οἰκεῖν καὶ ἀλλογλώσσους καὶ ἑτεροδόξους, οἷον Ἰουδαίους, ἀρμενίους, Ἰσμαηλίτας ἀγαρηνοὺς, πλὴν οὐκ ἀναμὶξ μετὰ τῶν χριστιανῶν· Ὅθεν καὶ ἀφορίζονται τόποι ἑκάστῃ τούτων φυλῇ...καὶ μὴ ἐπέκεινα τούτων τὰς οἰκήσεις αὐτῶν ἐκτείνεσθαι. Ἐπινενόηται δὲ τοῦτο τοῖς πάλαι βασιλεῦσιν, ὡς οἶμαι, ἵνα κατὰ μικρὸν, διὰ τὸ συνεχῶς ὁμιλεῖν τοῖς χριστιανοῖς, πρὸς μετάθεσιν ἀπαλλάττωνται. Τοίνυν καὶ οἱ ἀρμένιοι καὶ ναοὺς κτίζουσι, καὶ τὰ τῆς αἱρέσεως αὐτῶν ἐκτελοῦσιν (ἐν τόπῳ ἔνθα περιγράφονται) μενοῦσιν ἀνεπηρέαστοι. Τὸ αὐτὸ γὰρ καὶ Ἰουδαίοις πρόσεστι καὶ Ἰσμαηλίταις, οἰκοῦσιν ἐν πόλεσι χριστιανικαῖς. **Εἰ δὲ τοὺς ὅρους ὑπερβαίνουσιν τῆς ἀφορισθείσης αὐτοῖς συνοικήσεως, οὐ μόνον αὐτοὶ κολασθήσονται, ἀλλὰ καὶ τὰ οἰκοδομήματα τούτων, ὁποῖα δ' ἂν καὶ ὦσι, καταστραφήσονται»** (Σύνταγμα ἱερῶν κανόνων Ρ. καὶ Π. τ. Ε΄ σ. 415) Μετὰ τὴν μαρτυρίαν ταύτην, ἥτις καθιστᾷ γνωστὸν εἰς ἡμᾶς τὸ παρὰ βυζαντινοῖς καθεστὼς ὡς πρὸς τὴν ἀνεξιθρησκείαν, οὐδεμιᾶς ἄλλης ἔχομεν ἀνάγκην, ἤ, τὸ πολὺ, βραχείας τινὸς ἱστορικῆς ἀνασκοπῆς, δεικνυούσης ὅτι, μετὰ τὰς συναγωγὰς τῶν Ἰσραηλιτῶν, καὶ μετὰ τὰς, ἐκκλησίας τῶν ἀρμενίων, τῶν ναυατιανῶν, τῶν ἀρειανῶν, τῶν ἡμιαρειανῶν, τῶν εὐνομιανῶν, τῶν μακεδονιανῶν, οἵτινες εἶχον καὶ μονὰς ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἢ πέριξ αὐτῆς, εἶχον δὲ καὶ πολλοὺς ἀρχιερεῖς, οἱ βυζαντινοὶ πατέρες ἡμῶν

ηὔρυναν πολὺ τὰ ὅρια τῆς ἀνεξιθρησκείας, μάλιστα δ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς μωαμεθανούς, ἀπεκδεχόμενοι καὶ ἐκ μέρους ἐκείνων τοιαύτην ἀνεξιθρησκείαν ἀπέναντι τῶν ὑπ' αὐτοὺς χριστιανῶν.

Ἐν ἀρχῇ τῆς Η' ἑκατονταετηρίδος ἠγέρθη ἐν αὐτῇ τῇ πρωτευούσῃ τοῦ κράτους δζαμὶ μωαμεθανικὸν, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Κωνσταντίνου Πορφυρογεννήτου ἐν τῷ περὶ θεμάτων βιβλίῳ αὐτοῦ (κφ 25)· ἀλλὰ καὶ δεύτερον δζαμὶ μωαμεθανικὸν ἀναφέρεται παρὰ Δουκαγγίῳ εἰς τὴν Constantinopolin Chistianam (σ. 126 α΄ μέρους, ἐκδόσεως Βενετίας) ὡς σωζόμενον ἐν τῇ πρωτευούσῃ ταύτῃ τῷ 1188· ἀλλὰ καὶ τρίτον δζαμὶ, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν χρονογράφων Δούκα καὶ Χάλκοκονδύλου, βλέπομεν εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν κτισθὲν, τῷ 1396, κατὰ τὸ σημερινὸν Δαοὺτ-πασὰν, μετὰ ἱεροδικαστηρίου παρ' αὐτῷ. Κατὰ ταῦτα, καὶ πολὺ πρότερον, εἴχομεν εὐνοοῦντας, ἀνεχομένους δῆλα δὴ τὰ ἄλλα θρησκεύματα καὶ δεικνύοντας εἶδος ἀνεξιθρησκείας τοὺς μωαμεθανούς. Τῷ 742 κατέδειξεν εὔνοιάν τινα συνετὴν, πολλῆς σημειώσεως ἀξίαν, Ἰσὰμ ὁ τῶν ἀράβων μωαμεθανῶν ἀρχηγός «Οὗτος, ἔχων τινὰ προσφιλῆ μονάζοντα, Στέφανον ὀνόματι, σῦρον, ἀγροικότερον μὲν, εὐλαβῆ δὲ, τοὺς κατὰ τὴν Ἑώαν χριστιανοὺς [ἠρώτησεν] εἴπερ θέλοιεν συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πατριάρχην, ψηφίσασθαι αὐτοῖς Στέφανον. Οἱ δὲ, θεόθεν τοῦτο γενέσθαι νομίσαντες, χειροτονοῦσιν αὐτὸν ἐν τῷ θρόνῳ Θεουπόλεως. Κακεῖθεν ἕως τοῦ νῦν διέδραμε τὸ ἀκώλυτον» (Θεοφ. Α΄, σ 640). Τεσσαράκοντα δὲ ἔτη μέχρι τῆς θεόθεν ἐκλογῆς τοῦ Στεφάνου, ἐμπόδιζον οἱ ἄραβες ἀρχηγοὶ τὴν ἐκλογὴν πατριάρχου Ἀντιοχείας. Εἰς τὴν Κρήτην δὲ φαίνεται καὶ τις προνομίων παραχώρησις. Ἐπὶ Λέοντος Ε΄ τοῦ Ἀρμενίου (813—821, δηλ. ἓξ ἡμέρας πρὶν τοῦ 821) καὶ πρότερον, οἱ μωαμεθανοὶ ἄραβες, πολλὴν ἐν Κρήτῃ ζημίαν εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν προξενήσαντες, ἐννέα πόλεις ἡχμαλώτευσαν, μιᾶς ἔκτοτε καὶ μόνης «ἀπαθοῦς καὶ ἀναλώτου παραμενούσης, καὶ λόγῳ μὲν ὑποταγείσης, τὰ ἑαυτῶν δὲ ἔθιμα καὶ τὸν χριστιανισμὸν φυλαττούσης ἀλώβητον» (Continuati. σ. 77). Ἀλλαχοῦ δὲ καὶ ναῶν ἀνοικοδομήσεις ἐπέτρεψαν, ὡς ὁ τοῦ Ἄζιου (Ἀζὴς;) υἱὸς, σουλτάνου τῶν Ἱεροσολύμων. διὰ δαπάνης τῶν αὐτοκρατόρων Ῥωμανοῦ Γ΄ τοῦ Ἀργυροῦ καὶ Μιχαὴλ τοῦ Παφλαγόνος (1033—1041), συγχωρήσας ὅπως οἱ χριστιανοὶ τῆς Ἁγίας Πόλεως ἀνοικοδομήσωσι τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος (Κεδρηνοῦ τ. Β΄ σ. 501).

Εἶχον δ' οἱ προπάτορες ἡμῶν ἐν τῇ τεκμηριώσει τῆς ἀνεξιθρησκείας ἐμψυχοῦσαν αὐτοὺς τὴν ἐλπίδα τῆς εἰς τὸν χριστιανισμὸν προσελκύσεως καὶ ἰσμαηλιτῶν, καὶ ἰουδαίων, καὶ μαγουσαίων. Γινώσκομεν δ' ἐκ παραδόσεως, ὅτι καὶ ὁ λαὸς ὁ μωσμεθανικὸς τὴν αὐτὴν εἶχεν ἐλπίδα, ὅτι θὰ φωτίσῃ ἡμᾶς

ραν τινα τοὺς χριστιανοὺς ὁ Θεὸς αὐτῶν ἵνα προςέλθωσιν εἰς τὴν μωαμεθανικὴν θρησκείαν. Τὸ θέαμα τῆς ἑκατέρωθεν ἀνεξιθρησκείας ἀπ' αἰώνων ἀποβαίνει εἰς ἡμᾶς εὐχάριστον, εἰς τοὺς τότε παρήγορον. Ἰωάννης ὁ Κίτρου, εἰς τοὺς πάλαι βασιλεῖς ἀναφερόμενος, φρονεῖ καὶ αὐτὸς ὅτι τὴν ἀνεξιθρησκείαν ἐπεδείκνυον, ἵνα κατὰ μικρὸν, διὰ τῆς φιλικῆς συναναστροφῆς μετὰ τῶν χριστιανων, μετατεθῶσιν ἀπὸ τῆς μιᾶς θρησκείας εἰς τὴν ἄλλην. Ὅμως εἰς τοὺς ἀνεπτυγμένους ἦτον ἀπὸ πολλοῦ γνωστὴ ἡ πολιτικὴ, οὕτως εἰπεῖν, διαθήκη τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου: Διατάττων ἵνα θρησκεύῃ τις ὡς ἂν θέλῃ, ἵν' ἀπολαύσωσι δὲ πάντες ἡσυχίας καὶ γαλήνης, ἀναγράφει τὸν λόγον τῆς συνετῆς αὐτοῦ διατάξεως οὕτως· Αὕτη γὰρ ἡ τῆς κοινωνίας ἐπανόρθωσις καὶ πρὸς τὴν εὐθεῖαν ἀγαγεῖν ὁδὸν ἰσχύει. Δῆλα δή· Πολιτεύεσθε πάντοτε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ θὰ δυνηθῆτε διὰ τούτου τοῦ τρόπου ἵνα ἐναγάγητε τοὺς ἔξω τῆς χριστιανικῆς μάνδρας εἰς τὸν χριστιανισμόν· καὶ ἡ ἑκατέρωθεν ἀνοχὴ καὶ ὑπομονὴ ὡς πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀγαθῆς ταύτης καὶ φρονίμης πολιτείας ἐνεπνέετο πιθανῶς ἀπὸ διδασκαλίας παλαιοῦ μωαμεθανοῦ, κατὰ τὴν Θ' ἑκατονταετηρίδα ζήσαντος, καθ' ἣν, ὅταν ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ὁ Σωτὴρ Ἰησοῦς καὶ Μωχαμὲτ ὁ Προφήτης, καθὼς ἔγραψεν ὁ Κ. Ν. Σάθας τῷ 1865, ἄνευ παραπομπῆς (βλέπε Χρυσαλλίδα Ἀθηνῶν· τ. Γ' σ. 611), ἐμφανισθέντες ἐπὶ τῆς γῆς, θὰ ἑνώσωσι τὸς δύο θρησκείας, καὶ θὰ ἐπικρατήσῃ ἐπὶ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην ἡσυχία καὶ γαλήνη. Ταῦτα ἐδίδασκεν ὁ ἀειμνημόνευτος Ἐμπο-υλ-Χακέμ».

Ἐκ τῆς προφητείας ταύτης, τῆς εὐχαρίστου, καθὼς φρονῶ, ἐμπνεόμενος ὁ ἰατρὸς Ξενοφῶν Ζωγράφος εἶπε παρόμοιον τι, λογοδοτῶν ὡς πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου κατὰ τὴν 5 μαΐου 1868, ὅτι «ἡ πόλις αὕτη τοῦ Κωνσταντίνου, ἀφοῦ εἶδεν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν αὐτῆς ἐκτελούμενον τὸ μέγα γεγονὸς τῆς συμφιλιώσεως τοῦ ἑλληνισμοῦ μετὰ τοῦ χριστιανισμοῦ, ὄψεται καὶ τὸν ἰσλαμισμὸν ἀγάπῃ καὶ φιλίᾳ μετ' αὐτοῦ ἑνούμενον, πρὸς δόξαν, καὶ εἰρήνην τῆς ἀνθρωπότητος» (Ἕλλην Φιλολογικοῦ Συλλόγου Τὰ Περισωθέντα. σ 231).

Θέτω τέλος εἰς τὸ μαθημά μου τοῦτο, τὸ σταχυολογηθὲν ἀπὸ συγγραφέων βυζαντινῶν. Ἠθέλησα νὰ δείξω, ὅτι καὶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἀνεξιθρησκείας οἱ βυζαντινοὶ προπάτορες ἡμῶν ἐπεθύμουν κατὰ σύστημα ἵνα ἐργάζωνται, βάσιν βεβαίως τοιαύτης ἐνεργείας ἔχοντες τὴν διδασκαλίαν, ἢ πολιτικὴν, οὕτως εἰπεῖν, διαθήκην τοῦ Μ. Κωνσταντίνου.

Ἐξ Ἀθηνῶν· μάρτιος τοῦ 1937

Η ΕΥΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΠΙΤΤΑΚΟΥ

Πιττακὸν τὸν Μυτιληναῖον τὸν ἐμακάριζον πάντες οἱ γνωστοὶ καὶ φίλοι του διὰ τὴν εὐτυχίαν τὴν ὁποίαν ἀπελάμβανε. Διότι ὅλα ἐδείκνυον ὅτι ὁ Πιττακὸς ἦτο ἀπὸ τοὺς εὐτυχεστέρους ἀνθρώπους.

Τί τοῦ ἔλειπε; Ὑγιείαν εἶχε, πλούτη εἶχε καὶ δόξαν ἐπίσης καὶ σοφίαν καὶ Ὅλοι σχεδὸν οἱ φίλοι του τὸν ἐζήλευον καὶ ἔλεγον τί εὐτυχὴς ἄνθρωπος ὁ Πιττακός.

Ἡμέραν τινὰ προσεκάλεσεν ὁ Πιττακὸς εἰς δεῖπνον τοὺς φίλους του. Προσῆλθον λοιπὸν ὅλοι μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν, ὄχι τόσον διὰ τὸ πλουσιώτατον δεῖπνον, ὅσον διὰ τὴν τιμὴν ποῦ θὰ συνέτρωγον μὲ τὸν ἐνδοξότερον σοφὸν τῆς Ἑλλάδος, καὶ θὰ ἐγνώριζον καὶ τὴν σύζυγόν του.

Ἡ ὥρα τοῦ δείπνου ἔφθασε, καὶ οἱ προσκεκλημένοι ἔσπευσαν καὶ εὑρέθησαν ὅλοι εἰς τὰς θέσεις των. Ἀλλ' ἐνῷ ἐσκέπτοντο τὴν εὐχαρίστησιν τὴν ὁποίαν θὰ ἀπελάμβανον αἴφνης εἰσέρχεται ἡ σύζυγος τοῦ Πιττακοῦ καὶ ἐπειδὴ εἶχον οἱ φίλοι προσκληθεῖ ἄνευ τῆς ἀδείας της ἤρχισε νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ πετᾷ τὰ πιάτα ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ τὰ ποτήρια. Οἱ φιλοξενούμενοι εἰς τὴν ἀπρόοπτον αὐτὴν σκηνὴν κατεταράχθησαν καὶ ἐξηφνίσθησαν ἀπὸ τὰς φωνὰς τῆς οἰκοδεσποίνης καὶ κακὴν κακῶς ἔσπευσαν νὰ ἐξέλθωσι, λέγοντες :

Ἰδοὺ ἡ Εὐτυχία τοῦ Πιττακοῦ !

ΓΥΝΗ ΚΑΙ ΕΡΩΣ

Ἡ ὥμορφη γυναῖκα ἱκανοποιεῖ τὰ μάτια μας καὶ ἡ ἐνάρετη τὴν καρδιά μας. Ἡ πρώτη εἶνε πολύτιμο πετράδι, ἡ δεύτερη ὁλόκληρος θησαυρός.

Μ. Ναπολέων

Ὅ, τι εἶμαι, τὸ ὀφείλω στὴ σύζυγό μου. Αὐτὸ μὲ πείθει ὅτι γρήγορα θἄρθῃ ἡ ἡμέρα, ποὺ οἱ ἄνδρες θὰ καλέσουν τὶς γυναῖκες νὰ ἐργασθοῦν μαζύ τους γιὰ ὅλα τὰ κοινωνικὰ ζητήματα.

Βισμαρκ

Ἀλλοίμονο ἂν ἦταν ὑποχρεωτικὸ ν' ἀγαπᾶμε ὅσους μᾶς ἀγαποῦν.

Κα Ντὲ Σαρτορὺ

Ἡ γυναῖκα εἶναι ἕνα μεγάλο παιδί, τὸ ὁποῖο μπορεῖτε νὰ εὐχαριστήσετε μὲ παιχνιδάκια, νὰ τὸ ἀποκοιμήσετε μὲ ἐπαίνους καὶ νὰ τὸ κατακτήσετε μὲ ὑποσχέσεις.

Ἀὶς Σοφία Ἄρνοϊ

Τί ἄλλο ἀπὸ τὴν ζηλοτυπία ἀνάγκασε τὸν Ἀδὰμ νὰ συμβουλέψῃ τὴν Εὔα νὰ καλύψῃ τὴ γυμνότητά της μ' ἕνα φύλλο συκῆς; Θὰ πῆτε πὼς ἦταν μόνος... Μὰ ἀποκλείεται νὰ φοβήθηκε καὶ τὴ σκιά του;...

Κα Ντὲ Σάμπρ

Γὸ ν' ἀγαπῶμε χωρὶς ν' ἀντα γαπώμεθα, εἶνε μεγάλο, ὑπέροχο. Ὑπάρχει σ' αὐτὸ ἕνα θέλγητρο γλυκύτατο καὶ βαθύτατο, ποὺ τὸ αἰσθάνεται κανεὶς ὅταν σκέπτεται τὸ πρόσωπο ποὺ ἀδιαφορεῖ γι' αὐτόν.

Θ. Γκωτιὲ

ΠΑΡΑΙΤΗΘΕΝΤΕΣ ἢ ΕΚΘΡΟΝΙΣΘΕΝΤΕΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΤΟΥ Η'

Ἡ ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ἑνὸς βασιλέως δὲν εἶνε νέον πρᾶγμα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀγγλίας. Καὶ τὸ στέμμα δὲν περιῆλθε εἰς ἀδιάπτωτον συνοχὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλεύοντος πατρὸς εἰς τὸν πρεσβύτερον υἱόν του. Διότι ὁ ἀγγλικὸς θρόνος ἐκερδίσθη καὶ ἐχάθη εἰς μάχας, ἐρρυθμίσθη ἀπὸ τὸ Κοινοβούλιον ἢ ἀπὸ μίαν τελευταίαν θέλησιν ἢ ἐκληρονομήθη κληρονομικῷ δικαιώματι.

Οἱ τρόποι, κατὰ τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν μακραίωνα ἱστορίαν τῆς Ἀγγλίας ἀπωλέσθη ὁ θρόνος, εἶνε ποικίλοι. Ἡ παραίτησις ὑπῆρξεν ἕνα μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπεμακρύνθη αὐτοῦ ἕνας βασιλεὺς ποὺ δὲν ἱκανοποίησε τὴν χώραν του, Ἀλλὰ αἱ παραιτήσεις τοῦ παρελθόντος διαφέρουν οὐσιωδῶς ἀπὸ τὴν τελευταίαν βασιλικὴν παραίτησιν.

Ἡ θεωρία ποὺ διέπει τὸν ἀγγλικὸν βασιλικὸν θεσμὸν ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ὅτι ὁ «Βασιλεὺς ὑπόκειται εἰς τοὺς νόμους».

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Σαξώνων τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τοῦ ἔθνους, πρόδρομος τοῦ σημερινοῦ Κοινοβουλίου, εἶχε τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς τοῦ μέλους τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας ποὺ θὰ εἶχε τὴν διαδοχὴν τοῦ θρόνου. Καὶ εἰς τρεῖς τοὐλάχιστον περιπτώσεις τὸ Συμβούλιον αὐτὸ καθήρεσε τὸν βασιλεύοντα μονάρχην.

Τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἔθνους διετηρήθη καὶ κατὰ τὴν νορμανδικὴν κατάκτησιν καὶ ὁ βασιλεὺς παρέμεινε ἕνας μονάρχης ὑποχρεωμένος νὰ τηρῇ τοὺς νόμους καὶ τοὺς θεσμούς, χωρὶς νὰ ἔχῃ κανένα αὐθαίρετον δικαίωμα.

Οὕτω ὅταν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ἐφωράθη ὡς ὑπονομεύων τὸν Μέγαν Χάρτην τῶν ἀγγλικῶν ἐλευθεριῶν οἱ βαρωνέττοι ἤρχισαν ἀμέσως νὰ λαμβάνουν μέτρα πρὸς καθαιρεσίν του, ἀπὸ τὴν ὁποίαν τὸν ἔσωσε μόνον ὁ ἐγκαίρως ἐπισυμβὰς θάνατός του τῷ 1216.

Ἡ κακοδιοίκησις τοῦ βασιλέως Ἐρρίκου τοῦ Γ' ἐγέννησε καὶ πάλιν ζήτημα καθαιρέσεώς του, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἀπέθανε προτοῦ ἐκδηλωθῇ ἡ σχετικὴ κίνησις.

Ἡ πρώτη πραγματικὴ καθαίρεσις ποὺ ἀναφέρει ἡ ἀγγλικὴ ἱστορία ὑπῆρξε τοῦ βασιλέως Ἐδουάρδου τοῦ Β' τῷ 1327. Ἡ Βουλὴ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐψήφισε νόμους ἐκθέτοντας τοὺς λόγους τῆς καθαιρέ-

σεώς του. Μεταξὺ τούτων ἀναφέρονται οἱ ἀκόλουθοι :

Ὅτι ὁ βασιλεὺς ἦτο ἀνίκανος νὰ κυβερνᾷ. Ὅτι παρεσύρετο ἀπὸ κακοὺς συμβούλους. Ὅτι παραμελοῦσε τὰς ὑποθέσεις τοῦ Κράτους. Ὅτι εἶχε παραβῇ τὸν ὅρκον του, καὶ ὅτι δὲν ὑπῆρχε τρόπος βελτιώσεως καὶ διορθώσεως αὐτοῦ.

Ὁ βασιλεὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν ἀνωτέρω νόμων ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ τοῦ θρόνου χάριν τοῦ υἱοῦ του. Ἀκολούθως ἐδολοφονήθη κατὰ τὸν ἀγριώτερον τρόπον, καεὶς ἐσωτερικῶς μέχρι θανάνου δι' ἑνὸς πεπυρακτωμένου σιδήρου.

Ὁ αὐτὸς αἰὼν εἶδε καὶ τὴν παραίτησιν τοῦ Ριχάρδου Β'. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν σὐτὴν τὸ Κοινοβούλιον ὑπεχρέωσε τὸν βασιλέα νὰ παραιτηθῇ καὶ ἐκήρυξε χηρεύοντα τὸν θρόνον διὰ νὰ προσφέρῃ τοῦτον ἀκολούθως εἰς τὸν Ἑρρῖκον τὸν Δ'.

Ὑπάρχουν πολλαὶ φῆμαι περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Ριχάρδου. Μερικοὶ ἱστορικοὶ ὑποστηρίζουν ὅτι οὗτος ηὐτοκτόνησε διὰ τῆς πείνης. Ἄλλοι ὅτι ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ σὲρ Πάϊερ Ἔξτον

Ἡ ἀκόλουθος παραίτησις βασιλέως ἐσημειώθη εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀγγλίας τῷ 1688, ὅταν ὁ Ἰάκωβος ὁ Β' ἀπέδρασεν ἐκ τῆς χώρας. Κατὰ τὸ ἐμφιλοχωρῆσαν διάστημα τῶν τριῶν περίπου αἰώνων ὅλοι οἱ βασιλεύσαντες μονάρχαι τῆς Ἀγγλίας δὲν ἱκανοποίησαν τὴν χώραν, οὔτε καὶ ὅλοι ἀπέθαναν ἐπὶ τῆς κλίνης των. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν εὑρῆκαν βίαιον θάνατον. Οὕτω ὁ Ἑρρῖκος ὁ Δ' ἐδολοφονήθη δι' ἐγχειριδίου, ὡς λέγουν οἱ ἱστορικοὶ τῆς ἐποχῆς. ὑπὸ τοῦ δουκὸς τοῦ Γκλῶστερ ἐντὸς τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου. Ὁ μικρὸς Ἐδουάρδος ὁ Ε' καὶ οἱ ἐντὸς τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου κρατούμενοι ἄλλοι πρίγκηπες ἐφονεύθησαν καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δουκὸς τοῦ Γκλῶστερ, ὅστις ἐβασίλευσεν ἀκολούθως ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἑρρῖκος ὁ Γ'. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἐφονεύθη κατά τινα μάχην.

Ἡ λαίδη Τζαίην Γκρέϋ, ἡ ὁποία ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας μόνον, ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου δυνάμει τῆς διαθήκης τοῦ βασιλέως Ἑρρῖκου τοῦ 8ου καὶ τοῦ Ἐδουάρδου τοῦ ΣΤ'. Ἡ βασίλισσα Μαρία ἐν τούτοις καὶ οἱ σύμβουλοί της ἐθεώρησαν τὴν λαίδην Τζαίην Γκρέϋ ὡς ἅρπαγα τοῦ θρόνου καὶ οὕτω αὕτη συνελήφθη καὶ ἀπεκεφαλίσθη εἰς τὸν Πύργον τοῦ Λονδίνου.

Ὁ Κάρολος ὁ Α', ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ τεθῇ ὑπεράνω τῶν νόμων, καθηρέθη, ἐδικάσθη, κατεδικάσθη καὶ ἐκαρατομήθη.

Τὰ μὴ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐμφανίσεως ἑνὸς ἀναξίου βασιλέως ὡς μάρτυρος διὰ τῆς θανατικῆς αὐτοῦ καταδίκης, ἤγαγον τὴν Ἀγγλίαν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἁπλουστέρου καὶ ἀνθρωπιστικωτέρου μέτρου τῆς καθαιρέσεως, ὅταν ὁ βασιλεὺς Ἰάκωβος ὁ Β' ἀπέβη ἀνεπιθύμητος διὰ τῆς διαγωγῆς του. Εἰς τοῦτον ἐπετράπη τῷ 1688 νὰ φύγῃ ἐκ τῆς χώρας καὶ τὰ Κοινοβούλια διὰ πράξεών των διεκήρυξαν ὅτι οὗτος εἶχε παραβιάσῃ τοὺς συνταγματικοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ δραπετεύσας ἐκ τῆς χώρας εἶχε παραιτηθῇ τοῦ θρόνου, ὁ ὁποῖος ἐκηρύσσετο χηρεύων.

Ὁ Ἰάκωβος ἔζησεν ἀκολούθως μίαν εὐχάριστον καὶ ἀμέριμνον ζωὴν εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου ἔτυχεν ἐπιχορηγήσεως ὑπὸ τοῦ βασιλέως, μὴ παύων ἐν τῷ μέσῳ τῶν διασκεδάσεών του νὰ ἐξυφαίνῃ συνωμοσίας ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἰρλανδίᾳ πρὸς ἀνάκτησιν τοῦ θρόνου του.

Ἀπέθανεν εἰς τὸν Ἅγιον Γερμανὸν τῶν Παρισίων, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ τῷ 1701.

Ὁ θρόνος τῆς Ἀγγλίας ἐδόθη εἰς τὸν Γουλιέλμον καὶ τὴν Μαρίαν, καὶ ὅταν οὗτοι ἀπέθανον ἄνευ διαδόχων ἡ διαδοχὴ τοῦ θρόνου ἐρυθμίσθη καὶ πάλιν διὰ πράξεως τῶν Κοινοβουλίων τῷ 1700.

Δι' αὐτῆς ὁ θρόνος ἐδόθη εἰς τοὺς διαδόχους τῆς ἐκλέκτορος Σοφίας τοῦ Ἀννοβέρου, ἐγγονῆς τοῦ Ἰακώβου τοῦ Α'.

Ὁ παραιτηθεὶς βασιλεὺς Ἐδουάρδος ὁ 8ος, εἶνε ἀπόγονος τῆς Σοφίας τοῦ Ἀννοβέρου καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον δυνάμει τῆς ἀνωτέρω ἀναφερθείσης πράξεως.

Ὁ Ἐδουάρδος 8ος, εἶνε ὁ μόνος ἐκ τῶν βασιλέων τῆς Ἀγγλίας, ὁ ὁποῖος παραιτηθεὶς τοῦ θρόνου, διετήρησε τὴν ἀγάπην τοῦ ἀγγλικοῦ Λαοῦ, τοῦ ὁποίου αἱ εὐχαὶ διὰ τὴν εὐτυχίαν του θὰ τὸν συνοδεύουν παντοῦ ὅπου τὸν φέρει ἡ αὐτοεξορία του.

ΥΓΙΕΙΝΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΨΥΧΟΥΣ. Μὴ ἐκτίθεσθε ἀποτόμως εἰς τὸ ψῦχος τοῦ ὑπαίθρου χωρὶς νὰ προσθέσητε ἐπανωφόριον. Μὴ μένετε ἀπροφύλακτοι ἐντὸς δωματίου μὴ καταλλήλως θερμαινομένου, διότι ἐν τῇ ἀκινησίᾳ ἡ ζωϊκὴ θερμότης ἐλαττοῦται καὶ κρυώνει τις εὐκολώτερον κατ' οἶκον ἢ βαδίζων ἔξω.

Τὰ εὐρύχωρα ἐνδύματα θερμαίνουν περισσότερον διότι τοιουτοτρόπως ἀκινητεῖ μεταξὺ τοῦ σώματος καὶ τῶν ἐνδυμάτων στρῶμα ἀέρος, τὸ ὁποῖον διατηρεῖται θερμὸν ὡς ἐκ τῆς ἀκτινοβολουμένης ζωϊκῆς θερμότητος. Τὸ ζήτημα τῆς φλανέλλας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν συνήθειαν. Αὕτη εἶναι ὑγιεινὸν ἔνδυμα κατάσαρκα, διότι ἐμποδίζει τὴν ψύξιν τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος. Ἀλλ' ὅστις δὲν τὴν συνείθισεν, ἔχει τὸ πλεονέκτημα ὅτι δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ καταφύγῃ εἰς αὐτὴν καὶ νὰ ὠφεληθῇ, ὁπόταν θεραπευτικοὶ λόγοι τὸ ἀπαιτήσωσι.

ΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ ΠΥΡΚΑΪΑΙ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ

ΥΠΟ Ν. Α. ΣΑΡΑΝΤΟΥ

Ἡ τελειοποίησις τῶν πυροσβεστικῶν ἀντλιῶν καὶ ὁ συνδυασμὸς αὐτῶν μετὰ τοῦ αὐτοκινήτου, αἱ λυσιτελέσταται χημικαὶ πυροσβεστικαὶ συσκευαί, αἱ θαυμάσιαι μηχανικαὶ κλίμακες, τὰ ὑπὲρ τῶν πυρκαϊῶν αὐτόματα τηλέφωνα, οὐ μόνον ἀφήρεσαν παρὰ τοῦ πυρὸς τὸν τίτλον τοῦ παμφάγου, ἀλλὰ καὶ τέλεον κατεδάμασαν αὐτό. Τοὐντεῦθεν αἱ μεγάλαι πυρκαϊαὶ ἀνήκουσι πλέον εἰς τὴν ἱστορίαν, ὑπὲρ ἧς καὶ χαράσσονται αἱ μετὰ χεῖρας γραμμαί.

Η ΠΥΡΚΑΪΑ ΤΗΣ ΤΡΩΑΔΟΣ 1200 Π. Χ.

ΗΛΙΟΣ εἶχε δύσει. Τὸ λυκόφως κατὰ μικρὸν ὠχριᾷ. Ὁ πέπλος τῆς μητρὸς τῶν μαυροπτερύγων ὀνείρων, ἁπλοῦται βαρὺς ἐπὶ τῶν βλεφάρων τῆς ἐκ τοῦ δεκαετοῦς πολέμου ἐξηντλημένης πόλεως τῶν Δαρδανιδῶν. Ἡ νὺξ ἀφίπταται ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ καὶ καλύπτει τὴν γῆν καὶ τὸν οὐρανόν. Ἡ Τρωὰς κοιμᾶται καὶ μόνον ἡ ἀνδρεία αὐτῆς φρουρὰ ἀγρυπνεῖ ἐπὶ τῶν περγάμων.

Ἡ Ἀργεία Φάλαγξ ἀνάγεται ἐκ τῆς Τενέδου. Ἡ ναυαρχὶς ὑψοῖ πυρσούς. Ὁ Σίνων ἀνοίγει τὰ ἐλάτινα κλεῖστρα τοῦ σατανικοῦ ἐμπνεύματος τοῦ Ἐπειοῦ, τοῦ δουρείου ἵππου. Ὁ ἀπαίσιος κολοσσὸς ἐξερεύγεται ἔνοπλα στίφη. Ἰαχαὶ πολεμιστῶν καὶ ἦχοι σαλπίγγων δονοῦσι τὰ πέριξ. Ἡ γενναιότης τῶν Τρώων εἶνε πλέον ἀνωφελής. Οἱ ἐφέστιοι θεοὶ τοῦ ἱεροῦ Ἰλίου ἐγκαταλείπουσι τοὺς προσφιλεῖς των βωμούς. Ἡ Ἥρα καὶ ἡ Παλλὰς Ἀθηνᾶ ὤμοσαν «μήποτ ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ, μηδ' ὁπότ' ἂν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται δαιομένη». Ἰλ. Υ 314. Οἱ ἥρωες δὲν ὑπερασπίζονται πλέον ἢ καπνίζοντα ἐρείπια. Νὺξ αἵματος καὶ πένθους. Ποῖοι ὀφθαλμοὶ θὰ εἶχον τόσα δάκρυα διὰ τόσας δυστυχίας;

Ἡ ἐπὶ τοσούτους αἰῶνας κυρίαρχος πόλις καταρρέει. Ὁ Σίνων δᾷδα κρατῶν μεταδίδει τὸ πῦρ εἰς ὅλην τὴν πόλιν. Τὸ ἀνάκτορον Δηιφόβου περιζωννύεται ὑπὸ τῶν φλογῶν. Ὁ οἶκος τοῦ Οὐκαλέγοντος γίνεται παρανάλωμα τοῦ πυρός. Αἱ λάμψεις τῆς πυρκαϊᾶς καὶ αἱ γλῶσσαι αὐτῆς φωτίζουσι τὸ στενὸν τοῦ Σιγείου. Οἱ Ἕλληνες ὁρμῶσι κατὰ τῶν ἀνακτόρων.

Ἄλκιμοι νεανίαι κριοκοποῦν τὰ Προπύλαια καὶ ἄλλοι ὑπὸ Χελώνας διωρύσσουν αὐτά.

Κλίμακες προσηλοῦνται κατὰ μῆκος τῶν τείχων. Οἱ Ἀχαιοὶ διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἀντιτάσσουσι τὰς χαλκίνας αὐτῶν ἀσπίδας εἰς τὰ ἀκόντια τῶν Τρώων, καὶ διὰ τῆς ἄλλης ἀναρριχῶνται ἐπὶ τῆς στέγης τῶν ἀνακτόρων.

Οἱ Τρεῶς ὁπλίζονται διὰ τῶν ἐρειπίων τῶν ἀνακτόρων, διὰ τῶν λειψάνων τῶν καιομένων ξύλων τῆς στέγης. Κυλίουσι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐπιχρύσους δοκούς, μεγαλοπρεπῆ κοσμήματα ἀρχαίων προγόνων. Ὁ ὑπερύψηλος πύργος ὑπονομεύεται ὑπὸ τοῦ Αἰνείου. Κλονίζεται, κατακρημνίζεται μετὰ πατάγου συντρίβων τὰ συντάγματα τῶν Ἀχαιῶν. Ἄλλοι διαδέχονται τοὺς φονευθέντας. Ὁ ἀγὼν συνεχίζεται ἄπελπις, λυσσώδης. Ὁ Αὐτομέδων, ὁ ἡνίοχος τοῦ Ἀχιλλέως, ἀναρριχᾶται ἐπὶ τῶν πυλῶν τῶν ἀνακτόρων ρίπτων ἐπὶ τῆς στέγης φλογεροὺς δαυλούς. Ὁ Πύρρος κτυπᾷ μὲ πέλεκυν τὴν πύλην. Οἱ κριοὶ καὶ αἱ χελῶναι πλήττουσι μανιωδῶς. Οἱ στροφεῖς κλονίζονται ἐπὶ τῶν χαλκίνων στροφίγγων. Εὐρεῖα ὀπὴ διανοίγεται ἐπὶ τῆς ὀγκώδους δρυΐνης πύλης. Κλαυθμοί, θρῆνοι, οἰμωγαί, στοναχαί, ἐκχύνονται ἐκ ταύτης. Οἱ θόλοι κλονοῦνται ὑπὸ τῶν θρηνωδῶν κραυγῶν τῶν γυναικῶν. Λυσίκομοι, ἀλλόφρονες, τρέμουσαι, ὠχραί, ἐναγκαλίζονται τοὺς κίονας τῶν ἀνακτόρων, δίδουσαι εἰς αὐτοὺς τοὺς πανυστάτους των ἀσπασμούς, συγκινητικωτάτας ψελλίζουσαι λέξεις.

Δάφνη πελωρία, εἰς τὸ κέντρον τῶν ἀνακτόρων, καλύπτει διὰ τῆς σκιᾶς τῶν κλάδων αὐτῆς, ὡραιότατον βωμὸν καὶ τοὺς ἐφεστίους τῶν ἀνακτόρων θεούς. Ἐπ' αὐτοῦ εὑρίσκει σκληρὸν θάνατον ἡ Ἑκάβη μετὰ τῶν ἑκατὸν αὐτῆς νυμφῶν καὶ ὁ γέρων Πρίαμος. Ἡ Ἑλένη, ἡ αἰτία τῆς συμφορᾶς, ζητεῖ ἄσυλον εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἑστίας. Ὁ Αἰνείας τὴν βλέπει ἐκεῖ καὶ ὑψοῖ κατ' αὐτῆς τὸ ξίφος. Ἡ Ἀφροδίτη τὴν σώζει, ἀναρπάζουσα αὐτήν. Πεντήκοντα νυμφικαὶ κλίναι, ἐλπὶς τοσούτων ἀπογόνων καὶ λαμπραὶ στοαὶ κεκοσμημέναι διὰ χρυσοῦ καὶ λαφύρων βαρβάρων, καταστρέφονται ὑπὸ τοῦ πυρός, ἢ διαρπάζονται ὑπὸ τῶν Δαναῶν.

Ἤδη ὁλόκληρος ἡ πόλις ἐξαφανίζεται ἐντὸς τῶν φλογῶν. Τὸ πῦρ καταβιβρώσκει τὰ κτίρια. Αἱ φλόγες ὑψοῦνται ὑπεράνω αὐτῶν, συστρέφονται ὑπὸ τῶν πνοῶν μανιώδους ἀνέμου καὶ ἐξορμῶσαι ἐκ τῶν στεγῶν ὑψοῦνται βρυχώμεναι εἰς τοὺς ἀέρας.

Ἡ πόλις τοῦ Ποσειδῶνος ἀνατρέπεται ἐκ θεμελίων. Τρωὰς δὲν

ὑπάρχει πλέον! «Fuit Ilium et gloria Teucrorum» Aen.B. 325.

Τὸ 1868 ὁ Σλῆμαν ἀνεκάλυψεν ἓν πυρίκαυστον στρῶμα. Ἐκ τῶν συνανακαλυφθέντων χρυσῶν σκευῶν καὶ κοσμημάτων, διεπιστώθη ὅτι ἡ πυρκαϊὰ αὕτη ἐγένετο 1000 τοὐλάχιστον ἔτη πρὸ τῆς ἄνωθι ἐξιστοριθείσης. Αἱ τοῦ 1890 ἀνασκαφαὶ τῶν Σλῆμαν καὶ Γουλιέλμου Δαίρπφελδ, ἔφερον εἰς φῶς καὶ ἕκτον στρῶμα πυρικαύστου πόλεως. Τὸ 1894 ὁ Δαίρπφελδ ἀνεκάλυψεν **ἐννέα ὑπερκειμένων πόλεων** ἐρείπια. Ἐπ' ἐσχάτων τὸ ἀμερικανικὸν Πανεπιστήμιον τοῦ Σινσινάτι διενήργησε νέας ἀνασκαφὰς διὰ τῶν κ. κ. Μπλέγκεν καὶ Δαίρπφελδ.

Ἐκ τῶν λεπτομερειῶν, ἃς αὗται ἔφερον εἰς φῶς, εἰκάζεται ὅτι ἡ Τρωὰς δὲν ἦτο πόλις, ἀλλὰ μᾶλλον ὀχυρὸν βασιλικὸν μέγαρον, ἐπανειλημμένως καταστραφὲν καὶ ἐπανειλημμένως ἀναδημιουργηθὲν ἐκ τῆς τέφρας αὐτοῦ.

Η ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ 64 Μ. Χ.

Τὴν 19 Ἰουλίου τοῦ 64 μ. Χ. τρομερὰ πυρκαϊὰ ἐξερράγη εἰς τὴν Ρώμην. Ὁ Τάκιτος ἀγνοεῖ ἐὰν εἶναι συμβὰν μοιραῖον, ἢ ἔργον τοῦ ἀπηνοῦς Νέρωνος. Ὁ Σουέτων, εἰς τοὺς «Δώδεκα Καίσαρας», τὴν ἀποδίδει εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στῖχον «ἐμοῦ θανόντος γαῖα μυχθήτω πυρὶ» ὃν ἤκουσε ὁ Νέρων ἀπαγγελλόμενον παρά τινος εὐνοουμένου αὐτοῦ.

Τὸ πῦρ ἤρξατο ἐκ τῆς παλαιᾶς καὶ ξυλίνης συνοικίας τοῦ Ἱπποδρομίου, ἔνθα τὰ Καταστήματα τῶν εὐφλέκτων ὑλῶν. Τὸ παμφάγον στοιχεῖον βοηθούμενον ὑπὸ εὐνοϊκωτάτου ἀνέμου ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ καταβροχθίζει ὁλόκληρον τὴν συνοικίαν τῶν στενῶν καὶ σκολιῶν δρομίσκων τοῦ Ἱπποδρομίου. Εἰς τὴν μανίαν καὶ τὴν λύσσαν αὐτοῦ οὐδεμία δύναμις τολμᾷ νὰ ἀντιταχθῇ.

Διαδραματίζονται σκηναὶ φρικιαστικαί. Εἰκόνες πλαστικῆς καταστροφῆς καὶ ὀλέθρου ἐκτυλίσσονται. Σπαρακτικαὶ φωναὶ γυναικῶν, παίδων καὶ γερόντων διασχίζουσι τὴν ἀτμόσφαιραν. Οἱ ἄνδρες ἀγωνίζονται ὅπως σώσωσι τὰς διαφευγούσας τὸν ὄλεθρον περιουσίας αὐτῶν, ἢ τὰς τῶν φίλων καὶ συγγενῶν των. Ἄλλοι μεταφέρουσι, ἐπ' ὤμου, ἀσθενεῖς καὶ ἀναπήρους. Οἱ μὲν προσκρούουν ἐπὶ τῶν δὲ καὶ οὕτω ἔπιπλα καὶ ἀσθενεῖς πίπτουν χαμαὶ φύρδην μίγδην. Ἡ ταραχὴ καὶ ὁ θόρυβος παρεμποδίζουν πᾶσαν βοήθειαν. Τοὺς φεύγοντας διώκουσι πανταχόθεν αἱ φλόγες, ὡς αἱ ἀτμίδες τοῦ φωσφόρου εἰς τὰ νεκροταφεῖα. Πολλοὶ ἔφευγον μακρὰν τῆς ἑστίας τοῦ πυρός, ἵνα σωθῶσι. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ κατέφθανε τὸ πῦρ πρὸ αὐτῶν. Ἕξαλλοι, κατάκοποι, μὴ γνωρίζοντες ποῦ εἶναι ἡ σωτηρία καὶ **ποῦ** ὁ θάνατος ἔμενον ὅπου εὑρέθησαν καὶ ὅπου εὕρισκον τὸν θάνατον. Ἄλλοι ἀγωνιζόμενοι νὰ σώσωσιν ὑπάρξεις προσφιλεῖς καὶ φιλτάτας κατεκαίοντο μετ' αὐτῶν, οἱ μὲν εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν δέ. Καὶ ἐν μέσῳ τῆς θεομηνίας ἐκείνης ἠκούοντο διάτορροι φωναὶ ἀνδρῶν ἀπαγορευόντων τὴν κατάσβεσιν τοῦ πυρός, ἢ ριπτόντων ἀναμμένας δάδας καὶ κραυγαζόντων ὅτι ἔχουσιν ἀνωτέραν πρὸς τοῦτο ἐντολήν. Ἴσως νὰ ἦτο τέχνασμα πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ λωποδυτικοῦ των ἐπαγγέλματος, ἢ ἴσως νὰ ἦτο καὶ ἀληθές.

Ὅτε ὁ Νέρων ἔμαθεν ὅτι τὸ μεγαλοπρεπὲς μέγαρον ὅπερ ἀνήγειρεν ὅπως ἑνώσῃ τὰ ἀνάκτορα τοῦ Αὐγούστου μετὰ τῶν κήπων τοῦ Μεκίνα ἠπειλεῖτο, ἐγκατέλειψε τὸ Ἄντιον καὶ ἔσπευσε εἰς τὴν Ρώμην. Κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ ἠνοίχθησαν τὸ μέγαρον τοῦ Ἀγρίππα καὶ τὸ πεδίον τοῦ Ἄρεως, ὅπου ἀρκετοὶ ἐσώθησαν.

Κατά τινα παράδοσιν, ὁ Νέρων ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ πύργου τῶν ἀνακτόρων τοῦ Μεκίνα, ἀπεθαύμαζε τὸ φρικῶδες θέαμα καὶ κρούων λύραν, ἐψαλλε τοὺς στίχους ἐκείνους τοῦ Ὁμήρου, δι' ὧν ἐξιστορεῖ τὴν πυρκαϊὰν τῆς Τρωάδος.

Ἡ πυρκαϊὰ διήρκησεν ἓξ ἡμέρας. Κατέστρεψε 10 συνοικίας ἐκ τῶν 14 τῆς πόλεως, τὸν ναὸν τῆς Σελήνης, τὸν ναὸν τοῦ Ἡρακλέους, τὸν ναὸν τοῦ Διός, τὰ ἀνάκτορα τοῦ Νουμᾶ, τὸν ναὸν τῆς Ἑστίας, τὸ μέγαρον τῶν ἀπομάχων, ἐστολισμένον δι' ἀπείρων ἐχθρικῶν λαφύρων, καὶ ἐν γένει πᾶν ὅτι ἄξιον θαυμασμοῦ μνημεῖον τῆς ἀρχαίας τέχνης ὑπῆρχε.

Ὁ Νέρων, ἵνα ἀποσύσῃ τὴν κατ' αὐτοῦ κατηγορίαν, ἐπέρριψε τὴν αἰτίαν εἰς τοὺς Χριστιανούς, καθ' ὧν ἠγέρθη φρικτὸς διωγμός. Τὰ μαρτύρια, αὐτοκρατορικῇ διαταγῇ, ἐξετελοῦντο ἐντὸς τῶν ἀνακτορικῶν κήπων, ἐν οἷς ὁ Νέρων περιβεβλημένος στολὴν ἡνιόχου καὶ ἁρματηλατῶν διηύθυνε τὰς ἐκτελέσεις.

Οἱ χριστιανοὶ περιβαλλόμενοι διὰ δορῶν ζώων ἐρρίπτοντο εἰς τοὺς κύνας, οἵτινες τοὺς κατεσπάραττον, ἢ ἀλειφόμενοι διὰ ρητινωδῶν οὐσιῶν, ἠνάπτοντο ὡς λαμπάδες. Διὰ τοιούτων λαμπάδων ἐφώτισε τοὺς κήπους αὐτοῦ κατά τινα ἀσελγῆ νύκτα ἑορτῶν κραιπάλης καὶ ὀργίων.

ΑΙ ΤΗΣ ΜΟΣΧΑΣ 1571 ΚΑΙ 1812

Ἡ Μόσχα, κατὰ τὸ 1571, ἦτο εἰσέτι μικρὰ πολίχνη ξυλίνων οἰκιῶν. Αἱ ὁδοί της ἦσαν ἄνευ λιθοστρώτων καὶ κατὰ τὰς βροχερὰς ὥρας ὁ σχηματιζόμενος βόρβορος ἦτο τοσοῦτον βαθύς, ὥστε ἡ διάβασις αὐτῶν ἦτο σχεδὸν ἀδύνατος καὶ εἰς ἐφίππους.

Ἡ πυρκαϊὰ ἐξερράγη τὴν 15 μαΐου τοῦ 1571. Τὸ πῦρ εἶχε τεθῇ ὑπὸ τῶν Τατάρων, ἐκδικουμένων τὸν Μέγα Δούκα, ἀρνούμενον νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτοὺς φόρον. Περιζώσαντες τὴν πόλιν, ἔθεσαν πῦρ πανταχόθεν, ὥστε μακρόθεν ἡ πυρκαϊὰ ἐφαίνετο ὡς ἕνας παμμεγέθης πύρινος στέφανος. Σφοδρότατος σίφων ἐγερθεὶς αἰφνιδίως διέσπειρε τὸ πῦρ μετὰ τοσαύτης ταχύτητος, ὥστε ὁλόκληρος ἡ πόλις, μετὰ τῶν προαστείων της, ἐντὸς τεσσάρων ὡρῶν ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρός.

Ἡ δευτέρα πυρκαϊὰ ἐγένετο τὴν 15 σεπτεμβρίου 1812.

Ὁ Μυρὰτ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ εἶναι πρὸ τῶν πυλῶν τῆς Μόσχας. Ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς, κατὰ διαταγὴν τοῦ φρουράρχου Ρωστόπσχιν ἔχει ἤδη ἐκκενώσει αὐτήν.

Ἡ νεκρικὴ τῆς πόλεως σιγὴ τρομάζει τὸν Μυρὰτ δι' ὃ προχωρεῖ μετὰ ἐπιφυλακτικότητος. Πρὸ τοῦ Κρεμλίνου σταθμεύουν μερικοὶ Κοζάκοι, ἰδιῶται καὶ ἀλῆται. Ὑποδέχονται μὲ ὁμαδικὸν πῦρ τὸν προελαύνοντα ἀνιχνευτικὸν λόχον. Περὶ τὴν ἑβδόμην ἑσπερινὴν πλησιάζει ὁ Μέγας Ναπολέων, μεθ' ἁπάσης τῆς στρατιᾶς. Ὁδεύει πρὸς τὸ Κρεμλῖνον. Αἴφνης ἓν κατάστημα οἰνοπνευματωδῶν ἀναφλέγεται. Ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ σύμπασα ἡ Βορειανατολικὴ συνοικία τοῦ Κρεμλίνου, ὅπου τὰ πλουσιώτατα καταστήματα τῶν Ἰνδικῶν καὶ Περσικῶν ὁλοσυρικῶν, εἶναι διὰ τῆς ἐπινομῆς ἀπέραντος κάμινος πυρός.

Τὸ πῦρ ἀναριπιζόμενον ὑπὸ τῶν τροπικῶν ἀνέμων, διαδίδεται εἰς τὸ ἀνατολικὸν τμῆμα τῆς πόλεως. Ὀλίγαι στιγμαὶ ἀρκοῦσιν ὅπως σαρώσῃ τὸν σωρὸν τῶν ξυλίνων οἰκιῶν του.

Μία περιπολία συλλαμβάνει μερικοὺς ἐμπρηστάς. Δικάζονται καὶ καταδικάζονται αὐθωρεὶ εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν.

Τὰ ἐπὶ τῶν ἱκριωμάτων αἰωρούμενα πτώματα αὐτῶν, ἐπιφρίττουσι ἔτι μᾶλλον τὴν μακάβριον τῆς καιομένης ἐκείνης κολάσεως σκηνογραφίαν.

Διοργανοῦται πυροσβεστικὸν σῶμα. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἀντλίαι εἶχον ἀπομακρυνθῆ. Ὁ ἄνεμος, ὑπὸ τὴν ἰσημερινὴν ἐπίδρασιν, μεταλλάσσει ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν φοράν. Στῆλαι πελώριαι πυρὸς ρίπτονται ὑπὸ τῶν στροβιλιζομένων ἀνέμων ἐπὶ τῶν οἰκιῶν καὶ ἀναφλέγουσιν αὐτάς. Μετὰ τῶν φλογῶν σκορπίζονται φρικώδεις μυκηθμοί, διακοπτόμενοι ὑπὸ τρομερωτέρων ἐκρήξεων. Αἱ φλόγες ἀνέρχονται δίκην παλιρροίας. Μία αἱματόφυρτος λάμψις φθάνει τὸν Ναπολέοντα μέχρι τῆς κλίνης αὐτοῦ. Ἐγκαταλείπει τὸ Κρεμλῖνον καὶ μετοικεῖ εἰς τὸ μέγαρον Πετροβσκόη.

Εἶχεν ἀνατείλει ἡ 20 Σεπτεμβρίου καὶ τὸ πῦρ μετὰ ἀμειώτου ὀρέξεως ἐξηκολούθει νὰ καταβροχθίζῃ τὴν πόλιν, ὅτε μία ραγδαία βροχὴ κατέσβυσε τὴν ἀκόρεστον αὐτοῦ βουλιμίαν.

Τὸ πλῆρες πολεμοφοδίων Κρεμλῖνον ὡς ἐκ θαύματος διεσώθη, πλὴν ἀνετινάχθη τὴν 23 Σεπτεμβρίου ὑπὸ τοῦ στρατοῦ.

Η ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ 1666

Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 11 πρὸς τὴν 12 σεπτεμβρίου τοῦ 1666 ἐν ἀρτοποιεῖον, παρὰ τὸν πύργον τοῦ Λονδίνου, βαμμένον ἐξωτερικῶς διὰ ὑγροπίσσης καὶ πλῆρες φρυγάνων, ἤρχισε νὰ πυρπολῆται.

Τὸ πῦρ τροφοδοτούμενον ὑπὸ ἀγνώστου πηγῆς, ἀναρριπιζόμενον ὑπὸ σφοδροῦ βορειανατολικοῦ ἀνέμου καὶ ὑποβοηθούμενον ὑπὸ τῶν στενῶν καὶ σκολιῶν ὁδῶν τοῦ

στεως, μετέτρεψεν αὐτὸ ἐντὸς πέντε ἡμερονυκτίων εἰς τέφραν καὶ σποδόν.

Τὰ τελωνεῖα, τὸ χρηματιστήριον, ἡ ὑπέραντος ἀποθήκη τῶν Ἰνδιῶν, τὸ Δημαρχεῖον, ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Παύλου, ἡ ἐκκλησία τῆς Παναγίας, ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Δουνστάν, τὸ Ξενοδοχεῖον Σωμερσέτ, αἱ φυλακαὶ τοῦ Νουγγάτ, ἐνενήκοντα Διοικήσεις καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ Πόντ, μετετράπησαν εἰς ἄμορφον σωρὸν ἐρειπίων.

Τὸ πῦρ μεταδιδόμενον μετὰ ἰλιγγιώδους ταχύτητος, ἀπὸ συνοικίας εἰς συνοικίαν, διηρέθη εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Ταμέσεως εἰς δύο βραχίονας, συναντηθέντας καὶ αὖθις πρὸ τῆς γεφύρας τοῦ Λονδίνου.

Τὴν τρομερὰν τῆς πυρκαϊᾶς ταύτης ἀνάμνησιν, διαιώνισεν μετὰ πέντε ἔτη ὁ Χριστόφορος Βρὲν διὰ μιᾶς θαυμασίας ἀναμνηστικῆς στήλης. Εἶνε ἐκ πορτλανδίου λίθου, ἰονικοῦ ρυθμοῦ, μὲ ραβδώσεις, καὶ ἀπολήγει εἰς λεκάνην ἐκ βροντησίου κράματος. Ἐκ τῆς λεκάνης ταύτης ἀναβλύζουσι φλόγες πυρός. Μαύρη, μαρμάρινος κλῖμαξ 311 βαθμίδων, ἄγει εἰς τὴν ἄβακα τοῦ κιονοκράνου καὶ ἀνάγλυφον, συμβολικὸν τῆς πυρκαϊᾶς, θαῦμα συλλήψεως καὶ ἐκτελέσεως, δι' ὃ δικαίως μεγαλαυχεῖ ἡ ἀγγλικὴ γλυπτική, κοσμεῖ τὴν πρόσοψιν τῆς κρηπῖδος.

Η ΤΟΥ ΑΜΒΟΥΡΓΟΥ 1842

Ἡ καταστρεπτικὴ αὕτη πυρκαϊὰ ἐξερράγη τὴν 5 μαΐου τοῦ 1842. Προωθουμένη ὑπὸ σφοδροῦ δυτικοῦ ἀνέμου, εὐνοουμένη ὑπὸ ξηρασίας στειρευσάσης καὶ αὐτὰς τὰς διώρυχας καὶ τροφοδοτουμένη ὑπὸ τῆς καταπληκτικῆς ποσότητος τῶν συσσωρευμένων ἐν τῇ πόλει ἐμπορευμάτων, μετεδόθη ἀστραπιαίως, ἀπὸ συνοικίας εἰς συνοικίαν, εἰς ἅπασαν τὴν πόλιν.

Τὸ θαυμάσιον κωδωνοστάσιον τοῦ ἁγ. Νικολάου ἀναφλέγεται ὑπὸ πυρίνης βολίδος καὶ μικροῦ δεῖν θὰ ἀνεφλέγετο καὶ αὐτὸς ὁ ναός. Ἡ μολυβδίνη τοῦ ναοῦ στέγη τακεῖσα ὑπὸ τῆς θερμότητος, καταρρέει δίκην πυρίνης βροχῆς, καὶ κατακαίει πεντηκοντάδα εὐσεβῶν χριστιανῶν, ἀγωνιζομένων νὰ διασώσωσι τὴν ἐκκλησίαν.

Ἐντὸς στιγμῶν τινῶν τὰ καταστήματα τῆς ἀγορᾶς τοῦ λυκίσκου, γίνονται παρανάλωμα τοῦ πυρός. Πρὸς ἀπομόνωσιν τοῦ πυρός, αἱ οἰκίαι ἀνατινάσσονται δι' ὑπονόμων. Χιλιάδες κατοίκων ἐπωμισμένων τὰς στρωμνάς των, ἀλλόφρονες μητέρες μὲ τὰ βρέφη των εἰς τὰς ἀγκάλας ἀγωνίζονται νὰ διανοίξωσι ὁδόν, διὰ μέσου τῶν καιομένων ἐρειπίων.

Ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῶν διωρύχων ἐπιπλέουσι ἔλαιον καὶ οἰνόπνευμα ἀναμμένα, καὶ ὡς πύρινοι ὄφεις διασχίζουσι τὰς συνοικίας, τροφοδοτοῦντα τὸ πῦρ.

Τὴν ἑπομένην, 6 μαΐου, τὸ πῦρ μεταδίδεται εἰς τὴν παλαιὰν πόλιν. Τὸ ἀρχαῖον Χρηματιστήριον, τὸ Δημαρχεῖον, τὰ βιομηχανικώτερα

κέντρα τοῦ Ἀμβούργου, Μποχνενστρὰς, καὶ Ζοχανιστρὰς δὲν ὑφίστανται πλέον. Ἐν τέλει τὸ νέον Jungfernstieg, τὸ τοσοῦτον μακρὰν τοῦ κέντρου τῆς ἐνάρξεως τῆς πυρκαϊᾶς, οὐδ' αὐτὸ διέφυγε τὴν θεομηνίαν

Τὴν 8 τέλος μαΐου, μία χειμαρρώδης βροχὴ κατίσχυσε τοῦ ἀμειλίχου στοιχείου, ἀφ' οὗ ἀπηνθράκωσε τοσαύτας ὑπάρξεις καὶ κατέκαυσε δύο ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα καφέ, πέντε ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα ζακχάρεως, τρία ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα καπνοῦ 2000 τόννους χόρτου 8000 βυτία οἰνοπνεύματος 8000 σάκκους ὀρύζης 600000 λίτρας ἐλαίου, 1000 σάκκους σίτου, 1550 δέματα βάμβακος καὶ 30000 τόπια ὑφασμάτων.

Η ΤΗΣ ΒΑΡΝΗΣ 1854

Ἡ ρωσσικὴ στρατιὰ τὴν 24 Ἰουνίου διέλυε, ὅλως ἀνελπίστως, τὴν πολιορκίαν τῆς Σιλιστρίας καὶ διέβαινεν ὀπισθοχωροῦσα τὸν Δούναβιν. Τὴν 18 Ἰουλίου τὸ συμβούλιον τῶν στραταρχῶν καὶ ναυάρχων τῶν τριῶν συμμάχων, ἀποφασίζει τὴν μεταφορὰν τοῦ πολέμου εἰς τὴν Κριμαίαν.

Ἡ Βάρνα κρίνεται ὡς ὁ καταλληλότερος λιμὴν πρὸς συγκέντρωσιν τῶν πολεμοφοδίων. Ἡ χολέρα μαστίζει ἀπεινῶς τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα, πλὴν πυρετωδῶς προετοιμάζεται ἡ ἐκστρατεία. Αἴφνης τὴν 10 Αὐγούστου περὶ τὴν 7 ὥραν τῆς ἑσπέρας, ἐξερράγη τὸ πῦρ εἰς τὴν ἐμπορικὴν ὁδὸν τῆς Βάρνης.

Τὸ πῦρ τροφοδοτούμενον ὑπὸ εὐπρήστων ὑλῶν, πνεματωδῶν ρευστῶν καὶ ἐλαίου, μετεδόθη ἐν ἀκαρεῖ εἰς ὅλην τὴν πόλιν, ἧς αἱ ξύλιναι οἰκίαι, παρέχουσι εὔρωτον τροφήν. Ὁ χείμαρρος τῶν φλογῶν προχωρεῖ πρὸς τὰς πυριτιδαποθήκας, ἐν αἷς ὑπῆρχον ὀκτὼ ἑκατομμύρια φυσιγγίων. Στρατηγοὶ καὶ στρατιῶται ἀγωνίζονται ὑπεραν-θρώπως πρὸς διάσωσιν τῶν ἀποθηκῶν, ἐνῷ οἱ ἰδιῶται ἀποκομίζουν ὅ,τι εἶνε δυνατὸν ἐκ τῆς περιουσίας αὐτῶν, ἐν μέσῳ κραυγῶν, οἰμωγῶν καὶ τοῦ πατάγου τῶν καταπιπτόντων οἰκιῶν.

Ὁ στρατηγὸς Βοσκὲ καταφθάνει μεθ' ὁλοκλήρου σώματος στρατοῦ, καθ' ἣν στιγμὴν αἱ φλόγες περιλείχουσι τὰς ἀποθήκας. Ὁ στρατάρχης Σαϊντ 'Αρνὼ καὶ οἱ στρατηγοὶ Μαρτιμπρέϋ, Βιζὼ καὶ Θιρύ, διὰ κραυγῶν καὶ χειρονομιῶν προσπαθοῦσι νὰ ἐμψυχώσωσι τοὺς ἀγωνιζομένους στρατιώτας. Ὁ στρατός, λέει ὁ Βαρῶνος Μπαζακούρ, ὁ χρονογράφος τῆς Κριμαϊκῆς ἐκστρατείας, ὁ διασώσας ἡμῖν καὶ τὰ τῆς πυρκαϊᾶς ταύτης, συμπλέκεται μετὰ τοῦ πυρὸς σῶμα πρὸς σῶμα καὶ παλαίει μετ' αὐτοῦ. Ἡ ἀγωνία ἐκορυφώθη ὅτε κατεδαφίζετο μία οἰκία παρὰ τὰς ἀποθήκας, ἃς εἶχον καλύψει διὰ σκηνῶν καὶ ἔβρεχον ἀκαταπαύστως. Τετράκις ὁ στρατάρχης σκέπτεται νὰ σημάνῃ ἀποχώρησιν ἐκ τοῦ πυρός, ὅπερ ἀπειλεῖ νὰ καταβροχθίσῃ στρατιώτας, στρατηγούς, στρατάρχας, πολεμοφόδια καὶ αὐτὴν τὴν ἐκστρατείαν.

Περὶ τὴν πέμπτην πρωϊνὴν ἤρχισε τὸ πῦρ νὰ ὑποχωρῇ, πλὴν ἐπὶ πέντε ἡμέρας ἐξηκολούθουν τὰ ἐρείπια νὰ καπνίζουν καὶ ἔστιν ὅτε νὰ ἐμφανίζωνται καὶ φλόγες. Ἡ πυρκαϊὰ ἀπεδόθη κατ' ἀρχὰς εἰς τοὺς ὀρθοδόξους ἕλληνας, ἵνα δι' αὐτῆς ματαιώσωσι τὴν Κριμαϊκὴν Ἐκστρατείαν, ἀπεδείχθη ὅμως ὅτι ὠφείλετο εἰς ἀπερισκεψίαν ἐμπόρου τινὸς ὅστις ἀφῆκε τὸ φῶς παρά τινα πίθον οἰνοπνεύματος.

Η ΤΟΥ ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟΥ 1870

Τὴν πρωΐαν τῆς 13 αὐγούστου τοῦ 1870, ἡ πρώτη γερμανικὴ ὀβὶς ἔπιπτε εἰς τὸ προάστειον τῆς Σαβέρνης. Πρὸς τὸ ἑσπέρας τὰ βλήματα προσβάλλουσι τὴν καρδίαν τῆς πόλεως. Εἴκοσι καὶ μία βολαί, ἀναφλέγουσι μερικὰς οἰκίας. Αὐθωρεὶ αἱ πυρκαϊαὶ ἀποσβύνονται. Σιγὴ νεκρικὴ διαδέχεται τὴν ὁμοβροντίαν.

«Βοήθει σαυτὸν καὶ ὁ Θεὸς θὰ σὲ βοηθήσῃ» εἶνε τὸ ἔμβλημα τῆς ἀμύνης. Τὴν ἐνάτην ἑσπερινὴν τῆς 18, τὸ πῦρ ἐπαναρχίζει. Μία δεκὰς κατοικιῶν ἀναφλέγεται. Μία ὀβὶς ἐκραγεῖσα ἐπὶ τοῦ οἰκοτροφείου «'Αρκανσιὲλ» φονεύει ἓξ κορασίδας. Τὰ νοσοκομεῖα, ἐφ' ὧν κυματίζει ἡ σημαία τῆς Γενεύης, ἥκιστα ἐφελκύουσι τὸν σεβασμὸν τοῦ ἐχθροῦ· τὴν 22 καὶ 23 τὸ γερμανικὸν πυροβολικὸν μαίνεται· τὴν 25, ἀνὰ πᾶν λεπτὸν δέκα βλήματα ἐκρήγνυνται ἐντὸς τῆς πόλεως.

Πλούτη μυθώδη, θησαυροὶ ἀνεκτίμητοι, καλλιτεχνήματα ἀπαράμιλλα, καταστρέφονται. Ἐκ τῆς παγκοσμίου φήμης Βιβλιοθήκης τοῦ Στρασβούργου, μὲ τὰ μοναδικὰ ἀνὰ τὴν ὑφήλιον Βιβλία καὶ χειρόγραφά της, ἔργα ὑπομονῆς, ἐπιμονῆς καὶ μελέτης αἰώνων ὁλοκλήρων, οὐδὲ σελὶς διασώζεται.

Ἡ ἐκκλησία «Ταμπλενέφ» μὲ τὸ πολυτελέστατον ἁρμόνιόν της καὶ τὰς τοιχογραφίας της, τὸ καλλιτεχνικὸν Μουσεῖον, ἡ Νομαρχία, τὸ θέατρον, τὸ δικαστήριον καὶ αἱ πολυτελεῖς ἰδιωτικαὶ οἰκίαι, μετεβλήθησαν εἰς καπνίζοντα ἐρείπια, ὑφ' ἃ γέροντες, γυναῖκες καὶ παιδιά, εὗρον οἰκτρὸν θάνατον.

Ἐπὶ 3598 οἰκιῶν αἱ 448 τελείως κατεστράφησαν, αἱ λοιπαί, ἐκτὸς 100, ἦτο ἀδύνατον νὰ κατοικηθῶσι. Ὁ καθεδρικὸς ναὸς τοῦ Μύνστερ, οὗτινος ἡ ἀνέγερσις ἤρξατο τὸ 1015 καὶ ἀπεπερατώθη τὸ 1439, καὶ εἶνε ἡ ὑψηλοτέρα ἐν Εὐρώπῃ οἰκοδομή, (κατὰ 7 μόνον πόδας ταπεινοτέρα τῆς ὑψίστης τῶν ἐν Αἰγύπτῳ πυραμίδων) ὑπέστη φρικτὰς καταστροφάς.

Η ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙΟΥ 1870

Τὴν κυριακὴν 5 Ἰουνίου 1870 τὴν 2 μ. μ. ὥραν ἐξερράγη τὸ πῦρ εἰς μίαν οἰκίαν τῆς ὁδοῦ Βαλιδὲ τσεσμὲ τοῦ Ταξειμίου. Ἀναρριπιζόμενον ὑπὸ σφοδροτάτου ἀνέμου, παραστατούμενον ὑπὸ συνωμοτῶν ἐπικινδύνων, τοῦ στενωποῦ τῶν ἀγυιῶν καὶ τοῦ ξυλίνου τῶν οἰκιῶν μεταβάλλει ἐντὸς λεπτῶν τινῶν ὁλόκληρον τὴν συνοικίαν ταύτην εἰς πραγματικὴν γέενναν πυρός.

Ὁ ἀγὼν τῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ φοβεροῦ ἐχθροῦ, ἐλλείψει τακτικοῦ δημαρχιακοῦ σώματος, παραχωρεῖται εἰς τοὺς ἀτάκτους συνοικιακοὺς πυροσβέστας. Οὗτοι καταβάλλουσιν ὑπεράνθρωπους προσπαθείας καὶ ἡρωϊσμόν, ἄξιον παντὸς ἐπαίνου, ἀλλὰ τὰ νηπιώδη αὐτῶν μηχανήματα καθίστανται ὅπλα ὅλως ἀνεπαρκῆ πρὸς καταπολέμησιν ἐχθροῦ φοβεροῦ καὶ πανισχύρου, καὶ μάλιστα μετὰ τὴν τελείαν ἐξάντλησιν τοῦ ὀλίγου ὕδατος τῶν δεξαμενῶν καὶ τῶν φρεάτων.

Οἱ ἰδιῶται, παροτρυνόμενοι ὑπὸ τοῦ ἐφίππου Σουλτάνου, τοῦ Μεγάλου Βεζύρου καὶ τῶν λοιπῶν ὑπουργῶν, ἐπιδεικνύουσι τόλμην καὶ ἀνδρείαν ὁμηρικήν, οὐ μόνον πρὸς κατάσβεσιν τοῦ πυρὸς ἀλλὰ καὶ πρὸς διάσωσιν ἐπίπλων καὶ σκευῶν οἰκογενειῶν ἀγνώστων ὅλως εἰς αὐτούς. Κόπος καὶ θυσία ἄσκοπος. Τὰ εἰς ἀσφαλὲς μέρος μεταφερόμενα ἔπιπλα, τὸ λαίμαργον πῦρ καταβροχθίζει πρὶν προλάβουν νὰ ἀπομακρυνθοῦν οἱ σωτῆρες αὐτῶν.

Πρωτεῖον χαρακτηριστικὸν τῆς πυρκαϊᾶς ταύτης ἦτο ἡ ἀκαριαία ἐπινομὴ τοῦ πυρὸς μεταξὺ μερῶν πολὺ ἀφεστώτων. Αἰτία τούτου, ἐπιστεύθη ὅτι τὸ πῦρ μετεδίδετο διὰ τοῦ ἀναφλεχθέντος φωταερίου. Βεβαίως ἡ ἐλλειπεστάτη διοχέτευσις τοῦ φωταερίου καὶ ἰδίως ἡ ἔλλειψις κεντρικῶν διακοπτῶν τῆς συνεχοῦς αὐτοῦ ροῆς, ἐτροφοδότησαν οὐκ ὀλίγον, τὴν πυρκαϊὰν ταύτην.

Μόλις τὴν πρωΐαν τῆς δευτέρας, ὅτε περὶ τὴν πέμπτην ὥραν ἐπυρπολήθη καὶ τὸ μέγαρον τῆς ἀγγλικῆς πρεσβείας, τὸ πῦρ ἤρξατο ἐνδίδον, ἀναχαιτισθὲν ὑπὸ τοῦ κήπου τῶν Μνηματακίων καὶ τοῦ ἔναντι αὐτοῦ τουρκικοῦ νεκροταφείου.

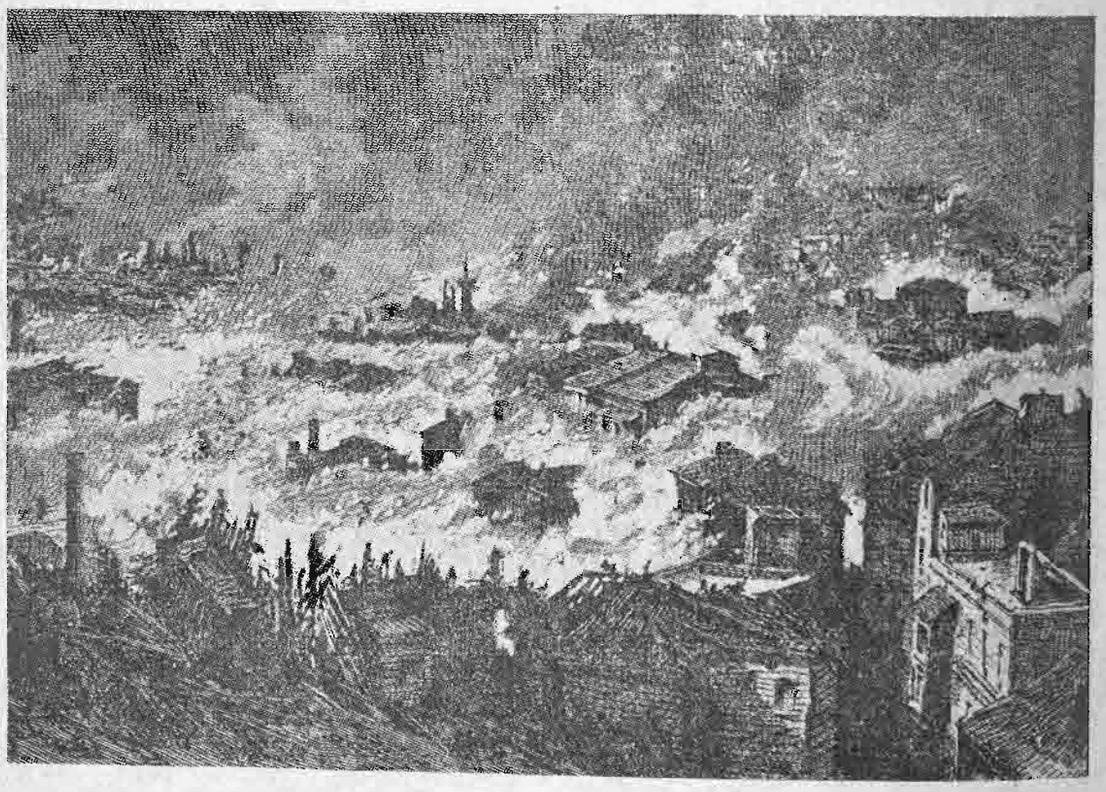

Μία συνοικία τοῦ Ταξίμ ἐν τῷ μέσῳ τῶν φλογῶν

Ἡ καταστρεπτικὴ αὕτη πυρκαϊὰ ἐξορμήσασα ἐκ τοῦ Ταξειμίου ἔβαινε κατ' εὐθεῖαν, σαρώνουσα ὅλην τὴν ἔκτασιν ἀπὸ τοῦ Τσιχαγγὶρ μέχρι τοῦ Ταρλαμπασί πρὸς τὸ Γαλατασεραΐ. Ἐκεῖ διηρέθη εἰς δύο κλάδους, ὧν ὁ εἷς διὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ Καλαντζικουλούκ, ἔφθασε εἰς τὴν ἀγγλικὴν πρεσβείαν, ὁ δὲ ἕτερος, διὰ τῆς Μεγάλης ὁδοῦ τοῦ Πέραν, (νῦν Ἀνεξαρτησίας) κατῆλθε μέχρι τοῦ Τεκέ, τοῦ Γιουκσὲκ καλδιρίμ.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν πυρποληθεισῶν οἰκιῶν ὑπερέβη τὰς 4000. Ἐκ τῶν ἐπισήμων οἰκοδομῶν ἐκάησαν: Ὁ καθολικὸς ἀρχιεπισκοπικὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τὸ αὐστριακὸν νοσοκομεῖον, μία ἀρμενικὴ ἐκκλησία μετὰ τῆς παρακειμένης ἀρμενικῆς μονῆς, τὸ Ἀλκαζάρ, τὸ θέατρον τοῦ ἐκ Χαλεπίου Ναούμ, πατρὸς τοῦ Ναοὺμ πασσᾶ, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο τότε καὶ Ἰταλικὸν θέατρον, καθ' ὅτι ἐν αὐτῷ ἐδίδασκον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἰταλικοὶ μελοδραματικοί, καὶ ἔστιν ὅτε καὶ δραματικοί, θίασοι, τὸ περίφημον Καζίνο τοῦ Βαλαώρη, πατρὸς τοῦ γνωστοῦ ἀρχιτέκτονος, τὰ περιβόητα χαρτοπαικτεῖα τοῦ Καπετὰν Μιχάλη καὶ Καπετὰν Βαγγέλη καὶ τέλος τὸ οἴκημα ἐν ᾧ ἐστεγάζετο ὁ νεαρὸς τότε Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος μεθ' ὅλων τῶν ἀρχείων αὐτοῦ.

Τὰ ἀνθρώπινα ὁλοκαυτώματα ἀνέρχονται εἰς 550. Μόνον ἐκ μιᾶς οἰκίας ἐξήχθησαν δώδεκα πτώματα πυροσβεστῶν, καταπλακωθέντων ὑπὸ τῆς καταρρευσάσης οἰκίας

Ἡ θέα τοῦ Πέραν τὴν ἐπομένην ἦτο ἀπαισίως φρικώδης. Ἐλεύθερον τὸ βλέμμα ἐβλεπεν ἀπροσκόπτως τὸ ἀπέραντον ἐκεῖνο πυρίκαυστον πεδίον, καπνίζον ἔτι καὶ ἀναπέμπον παροδικὰς λάμψεις, ὡς τελευταίας ἀναλαμπὰς τῆς ψυχορραγούσης χαρᾶς καὶ εὐτυχίας τῆς τέως ἀριστοκράτιδος συνοικίας, ἣν ὁ ἀπρόσμαχος ἐχθρὸς μετέτρεψεν εἰς κατάμαυρον νεκροταφεῖον μεγάρων καὶ καλυβῶν, ἐν ᾧ τὰς πενθίμους κυπαρίσσους ἀντεκατέστησαν αἱ καπνοδόχοι, αἵτινες, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς τότε ἀρχιτεκτονικῆς, ὡς μὴ συνδεόμεναι μετὰ τοῦ λοιποῦ οἰκοδομήματος, ὕψοῦντο εὐθυτενεῖς ἐν τῇ μοιραίᾳ ἐκείνῃ νεκροὐπόλει.

Τὴν ἐπομένην, πρὸς πρόληψιν παντὸς ἀπευκταίου, ἓν μικρὸν πυροβόλον τοῦ Τασκισλά, κατεδάφισεν καὶ ταύτας.

Τὴν ἐν λόγῳ πυρκαϊὰν ἀπεθανάτισεν ὁ ἀείμνηστος τυφλὸς μουσοπόλος, Ἠλίας Τανταλίδης διὰ θαυμασίου ποιήματος ἐξ οὗ μεταφέρομεν τοὺς κάτωθι στίχους :

Ποῦ καλλονὴ τῆς Πόλεως;
Ποῦ κόσμος τηλικοῦτος;
Ποῦ εὐτυχία πολιτῶν;
Ποῦ κόποι τόσων τεχνιτῶν;
Ποῦ πολυτέλεια λαοῦ;
Ποῦ συνηγμένος πλοῦτος;

Ποῦ οἴκοι, ποῦ αἱ ἀγοραί;
Καὶ πο῀ῦ ναοὶ καὶ ποῦ καὶ ποῦ;
Ἕν δάσος φεῦ! καπνοδοκῶν
τὸ ὄμμα βλέπει τοῦ λοιποῦ!

Η ΤΟΥ ΣΙΚΑΓΟΥ 1871

Μίαν ἑσπέραν τοῦ ὀκτωβρίου τοῦ 1871 μία ἀγελὰς ἀνέτρεψε δι' ἑνὸς λακτίσματός της τὴν λυχνίαν τοῦ σταύλου. Τὸ πῦρ μετεδόθη εἰς τὴν φορβὴν καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὸν σταῦλον. Ἐντὸς ὀλίγου, ὁλόκληρος ἡ περὶ τὸν σταῦλον ξυλίνη συνοικία, ἀναφλέγεται.

Κατὰ μοιραίαν σύμπτωσιν τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα τῆς διοχετεύσεως τῶν ὑδάτων τῆς λίμνης Μισιγγὰν ἐπεσκευάζοντο, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου λαῖλαψ σφοδροτάτη ἐπέρχεται ἐπὶ τὴν πόλιν.

Ἀποτεφρωθεῖσα ἀκαριαίως, ἡ ἀρχαία Πόλις, μεταδίδει τὸ πῦρ εἰς τὰς νεοδμήτους συνοικίας, ὧν αἱ ἀσφαλτόστρωτοι ὁδοί, προμηθεύουσιν ἄφθονον τροφὴν εἰς τὸ παμφάγον στοιχεῖον.

Στεγασμένη ἔκτασις ἐννέα τετραγωνικῶν μιλλίων, μεταβάλλεται εἰς καπνίζοντα ἐρείπια. Μία ἐκκοφαντικὴ ἐκπυρσοκρότησις, ἐνσπείρει τὸν πανικόν. Εἶνε τὸ ἐργοστάσιον τοῦ φωταερίου ποὺ ἐκσφενδονίζεται, ἢ κάποια ὑπόνομος, ἐκ τῶν χρησιμοποιηθεισῶν πρὸς ἀπομόνωσιν τοῦ πυρός, καὶ αἵτινες ἀναφλεγόμεναι συμπαρέσυρον εἰς τὴν καταστροφὴν ὁλοκλήρους συνοικισμούς;

Τὰ δημόσια καθιδρύματα, τὰ Γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων, τὸ τηλεγραφεῖον, οἱ σιδηροδρομικοὶ σταθμοί, αἱ ἐκκλησίαι, τὸ πανεπιστήμιον, τὰ θέατρα, αἱ τράπεζαι, τὸ χρηματιστήριον, τὸ δικαστήριον, ἡ κτηναγορά, αἱ σιταποθῆκαι, μετὰ δωδεκακισχιλίων οἰκιῶν κατεστράφησαν.

Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, ἀπὸ τῆς 7-10 τὸ πῦρ μετὰ ἀμειώτου ἐντάσεως κατατρώγει τὸ πᾶν. Τὴν πρωΐαν τῆς τετάρτης ἡμέρας, ραγδαία βροχὴ κατεδάμασε τὴν βίαν καὶ τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ.

Τὴν πρωΐαν τῆς 11 ὀκτωβρίου ἡ πόλις τοῦ Σικάγου, εἰς τὴν ὁποίαν 250 ἀμαξοστοιχίαι εἰσήρχοντο καθ' ἑκάστην εἰς τοὺς σταθμούς της, 24 σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ κατέληγον εἰς τὰς ἀποθήκας της καὶ πλοῖα 400000 τόννων χωρητικότητος, εἰσῆγον τὰ προϊόντα τοῦ ἄλλου κόσμου, εἶνε εἰδεχθὴς σωρὸς φεψάλων καὶ τέφρας.

Καὶ ὅμως, τὸ ἀμερικανικὸν δαιμόνιον τὴν ἑπομένην, 12 ὀκτωβρίου, ἀρχίζει τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς νέας πόλεως.

Η ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ 1871

Ὁ Θίερσος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ τῶν Βερσαλλιῶν, εἰσήρχετο τὴν 21 μαΐου 1871 εἰς τοὺς Παρισίους. Εἰς τὰς ὁδοὺς αὐτῶν συνάπτονται μάχαι ἐκ τοῦ συστάδην κατὰ τῆς Κομμούνας. Πρὸς τὸ ἑσπέρας τῆς Τρίτης, 23 μαΐου, ἀρχίζουν αἱ πρῶται πυρκαϊαί. Οἱ παρισινοὶ πυρπολοῦν τοὺς Παρισίους.

Ἡ ὁδὸς Ρουαγιὰλ, ἡ τῆς Λίλης, ἡ Τουρπιγγὼ, ἡ λεωφόρος Νεγὶ, ἡ πλατεῖα τῆς Βαστίλλης, ὁ Κεραμεικός, τὰ Ἀνάκτορα, ἡ Νομαρχία, τὸ 4ον καὶ 12ον τμῆμα τῆς Δημαρχίας, τὸ Δικαστήριον, μαστίζονται ὑπὸ τοῦ πυρός Τέφρα, ξύλων καὶ χάρτου φακέλλων, ἀρχείων καὶ χρεογράφων, κατακλύζει, δίκην πυρίνης βροχῆς, τὴν ἀιυχῆ πόλιν. Ἡ 24 μαΐου εἶναι ἡ τρομερωτέρα ἡμέρα. Τὸ Μέγαρον τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς, τὸ κτισθὲν τὸ 1786, τὸ Λογιστήριον, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, τὸ Λυρικὸν Θέατρον, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, μεθ' ὅλων αὐτοῦ τῶν ἀρχείων, τῶν χρηματογράφων καὶ τοῦ Καθολικοῦ τοῦ Δημοσίου Χρέους, γίνονται παρανάλωμα τοῦ πυρός. Ὁ Σηκουάνας φεγγοβολεῖ, ὡς πύρινος ποταμός.

Μυκηθμοὶ καὶ ἐκρήξεις εὐφλέκτων ὑλῶν, συμπληροῦσι τὴν ἐκ τοῦ πυρὸς φρίκην. Οἱ ἐμπρησταὶ καὶ οἱ λωποδύται, οἱ ἱστορικοὶ γῦπες πάσης πυρκαϊᾶς, τροφοδοτοῦσι, κατὰ τὸν Ντωτερὶβ, τὸ πῦρ, ρίπτοντες εἰς αὐτὸ ὀρυκτέλαιον, θειωμένας θρυαλλίδας καὶ ἄλλας εὐφλέκτους ὕλας, ἢ λαθραίως πληροῦντες τὰς πυροσβεστικὰς ἀντλίας διὰ πετρελαίου. Ἀλλὰ οἱ χρονογράφοι Κὰν καὶ Πελλετὰν ἀρνοῦνται τὴν διάπραξιν τοιούτου κακουργήματος, ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ ἐλευθερωτικοῦ στρατοῦ.

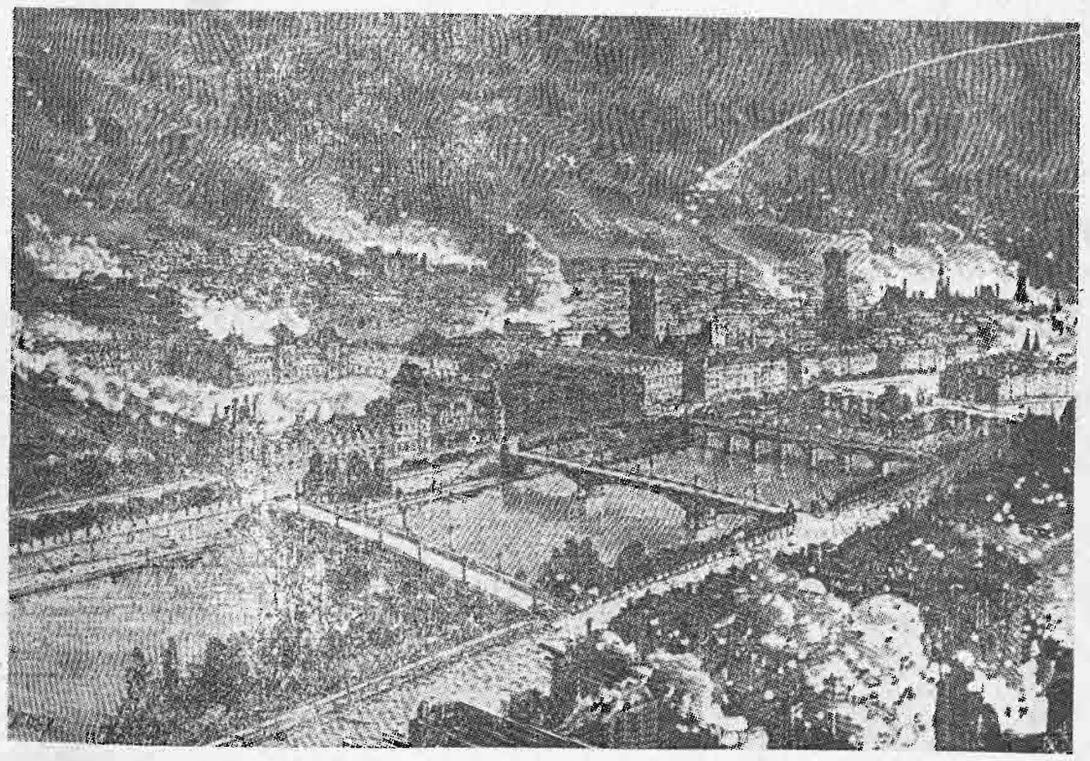

Οἱ Παρίσιοι ἐντὸς τῶν φλογῶν

Ἡ πυρκαϊὰ αὕτη ὑπῆρξε μοιραία εἰς τὰ παρισινὰ καλλιτεχνήματα.

Ἔργα ἀμυθήτου ἀξίας, τεχνουργήματα ἀφθάστου κάλλους, καλλιτεχνήματα ἐσφραγισμένα ὑπὸ τῆς

γαλλίδος καλλαισθησίας, μνημεῖα τελειότητος ἀπαραμίλλου, κληροδοτήματα πατρῷα, διαθρύπτοντα τὴν φιλοτιμίαν τῶν υἱῶν, ἐντὸς στιγμῶν τινῶν ἐξηφανίσθησαν.

Οὕτω, εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς, ἐκμαγεῖα, ἀνάγλυφα, ἔπιπλα, ξυλουργήματα γλυπτά, ὀροφαὶ ἐπίχρυσοι, αἴθουσαι, ἀγάλματα ἡρώων καὶ θεαινῶν, προτομαὶ φιλοσόφων καὶ ἄλλων ἐνδόξων ἀνδρῶν, ἐξέλειπον διὰ παντός. Εἰς τὸ Μέγαρον Ντορσέϊ, τὸ ἰσόγαιον, ἡ κλῖμαξ, τὸ λογιστήριον μεθ' ὅλων τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ, κατεκάησαν.

Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δύο θαυμάσιοι πίνακες, «Ὁ Πρόεδρος Ντουράντι» ἔργον τοῦ Ντελαρὼζ καὶ ὁ «Ἰουστινιανὸς» τοῦ Ντελακρουὰ, ἐκάησαν. Εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Λούβρου, 100.000 τόμοι μεγίστης ἀξίας, κατεβροχθίσθησαν ἐντὸς στιγμῶν τινῶν. Εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Δικαιοσύνης, οἱ ὕπερθεν τῆς κλίμακος θόλοι, μετὰ τῶν συγκρατουσῶν αὐτοὺς πελωρίων στηλῶν, κατέρρευσαν φύρδην μίγδην, αἱ δὲ αἴθουσαι τοῦ Κακουργοδικείου καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, μετετράπησαν εἰς σωρὸν ἐρειπίων.

Ὁ «Σιτοβολὼν τῆς ἀφθονίας» ἀποθῆκαι πελώριοι, ἐκτάσεως 350 μέτρων καὶ ἐμπορεύματα ἀξίας 12 ἑκατομμυρίων, ἀπετεφρώθησαν. Εἰς τὸ Θέατρον «Σὲν Μαρτὲν», ἡ σκηνή, μετὰ τοῦ πλουσιωτάτου αὐτῆς διακόσμου, τὰ ἄνωθεν τοῦ ἐλεγκτηρίου ἀνάγλυφα προσωπεῖα, μετὰ τοῦ θαυμασιωτάτου αὐτῶν κλαυσιγέλου, ἡ ζωοφόρος τοῦ συμπλέγματος τῶν φυσιγνάθων παίδων, νυμφῶν καὶ σατύρων, μεθ' ὅλων τῶν ὁλοχρύσων αὐτῶν ἀναγλύφων, κατεκάησαν.

Η ΤΗΣ ΒΟΣΤΩΝΗΣ 1872

Ἡ Βοστώνη ὑπῆρξε θῦμα τριῶν πυρκαϊῶν: Τῆς τοῦ 1794, τῆς τοῦ 1818 καὶ τῆς τρομερωτέρας ἀμφοτέρων τούτων, τῆς τοῦ 1872.

Αὕτη ἐξερράγη τὸ σάββατον τῆς 9 νοεμβρίου 1872, περὶ τὴν ἑβδόμην καὶ ἡμίσειαν ἑσπερινὴν ὥραν. Τὸ πῦρ ἤρξατο ἐκ τῆς ἀτμομηχανῆς ἑνὸς ἀνελκυστῆρος ἐπινεμηθὲν ἐν ἀκαρεῖ εἰς τὸ ὅλον οἰκοδόμημα καὶ τὴν πέριξ συνοικίαν. Αἴφνης ἄνεμος βορειοανατολικὸς ἤρξατο πνέων μετὰ τοσαύτης σφοδρότητος, ὥστε μετήλλασσε τὴν διεύθυνσιν τῆς ροῆς τοῦ ὕδατος τῶν ἀντλιῶν.

Τὴν ἐπινομὴν τοῦ πυρὸς ἐβοήθησεν οὐκ ὀλίγον καὶ ἡ ἔλλειψις ἵππων πρὸς μεταφορὰν τῶν ἀντλιῶν. Τὸ πῦρ σαρώνει ὁλόκληρον τὴν ὁδὸν Σοῦμερ καὶ διασκορπίζεται εἰς τὰς γειτνιαζούσας ὁδούς. Τὸ μεσονύκτιον 130 μέγιστα ἐμπορικὰ καταστήματα, ἔχουν τελείως καταστραφεῖ. Αἱ ἀρχαὶ ἐν τῇ ἀπογνώσει αὐτῶν ἐπικαλοῦνται τὴν βοήθειαν τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ ἄλλων πόλεων.

Πρὸς ἀπομόνωσιν τοῦ πυρὸς καταφεύγουν εἰς τὰς ὑπονόμους τῆς πυρίτιδος. Ἤδη ἡ Ντεβονσάϊρ στρὴτ καὶ εἴκοσι τέσσαρα ἄλλα τετράγωνα συνοικιῶν κατεστράφησαν. Εἴκοσι πέντε ἑκατόμπλεθρα οἰκοδομῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐμπορικῶν καταστημάτων, καὶ ὁλόκληρον τὸ τμῆμα, ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Μπιγμβρὸδ μέχρι τῆς ὁδοῦ Βάσικτων, ἔγινε σωρὸς καιομένων ἐρειπίων, ὅπου ὡς νυκτοκόρακες οἱ λωποδύται, ὀργιάζουσι, λεηλατοῦντες τὸ πᾶν.

Τὴν πέμπτην ὥραν τῆς 10 νοεμβρίου, καταφθάνει ἕνας λόχος ἐπικούρων ἀντλιῶν γειτόνων πόλεων καὶ ἄγημα τετρακοσίων ἀνδρῶν ἐκ τῆς Πορτλάνδης.

Ἐν τῷ μεταξὺ τρία νέα πυρίφλεκτα ἑκατόμπλεθρα προστίθενται εἰς τὰ ἄνωθι εἴκοσι πέντε. Αἱ εἰς οἰκοδομήματα ἀπώλεισι εἶναι: Οἰκίαι 950, καταστήματα 280, τραπεζαι 21, τὸ Χρηματιστήριον τῶν Ἐμπορευμάτων, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Τριάδος, τὸ Ταμιευτήριον τῶν Μεταναστῶν, τὸ Μέγα Ὑπουργεῖον καὶ 27 δημοσιογραφικὰ γραφεῖα Ἡ ὑλικὴ ζημία ὑπελογίσθη εἰς δύο δισεκατομμύρια φράγκων.

Ὡς ἕτερον παράδειγμα τοῦ ἀμερικανικοῦ δαιμονίου ἀναφέρομεν, ὅτι εἰς τὸν διενεργηθέντα ἔρανον πρὸς περίθαλψιν τῶν πυροπαθῶν, τὰ μεγαλήτερα ποσὰ συνεισέφερε τὸ πρὸ ἔτους σκληρῶς δοκιμασθὲν Σικάγον.

Η ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ 1882

Ἀνατέλλει ἡ δευτέρα τῆς δεκάτης ἰουλίου τοῦ 1882 Οἱ ἡδεῖς τῆς ἀμφιλύκης χρωματισμοὶ ροδίζουσι τὴν αἰγιαλίτιδα τῆς Ἀλεξανδρείας ζώνην. Τὰ χαλύβδινα τηλεβόλα τῶν ἀγγλικῶν Δριδνὼτ, ἀτενίζουσι τὴν πόλιν, ἕτοιμα νὰ ἐξεμέσωσι τὸν στρόβιλον τῶν βροτολοιγῶν των ὀβίδων. Τὴν πρωίαν τῆς 11 ἰουλίου, ἡ πρώτη βολὴ δονεῖ τὰ πέριξ. Οἱ Ἄραβες πρὶν ἐγκαταλείψουν τὴν πόλιν, ἀνοίγουν τὰς θύρας τῶν φυλακῶν καὶ 200—300 ἐγκάθειρκτοι πλημμυροῦσι αὐτὴν καὶ ὡπλισμένοι διὰ ἀνημμένων δαδῶν, σκορπίζουσι τὸ πῦρ ἀνὰ τὰς ἐρήμους ὁδοὺς τῆς Ἀλεξανδρείας.

Τεσσαρακοντακισχίλιοι λαφυραγωγοὶ κατακλύζουσι τὰς συνοικίας. Ἐν πρώτοις διαρπάζουσι καὶ λεηλατοῦσι τὰ καταστήματα τῶν αὐτοχθόνων καὶ μετὰ τὰ τῶν Εὐρωπαίων. Ἀτέρμων σειρὰ φορτηγῶν ἁμαξῶν, μεταφέρει τὰ λάφυρα ἐκτὸς τῆς πόλεως. Αἴφνης μία σάλπιγξ ἠχεῖ. Δίδει τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως τῶν πυρκαϊῶν. Τὴν ἕκτην ἑσπερινὴν ἐκ τῶν ὁδῶν Ραμλέχ, Φρόνκ, καὶ Ἀτταρίν, ἐκσπᾷ τὸ πῦρ. Βεδουῖνοι τοῦ Ἀραβῆ πασσᾶ καὶ ἰδιῶται διατρέχουσιν ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν, διασπείροντες δοχεῖα πετρελαίου, καὶ κολοσσιαῖα δέματα βάμβακος ἐμπεποτισμένα διὰ πετρελαίου, ἢ θρυαλλίδας ὑγροπίσσης.

Τὴν ὀγδόην ἑσπερινὴν ἔφιππος λόχος Ἀράβων μὲ ἀνώτερον ἀξιωματικόν, ἐπιθεωρεῖ τὸν ἐμπρησμόν. Ἐπιπλήττει, διατάσσει, καθοδηγεῖ, πρὸς ταχυτέραν ἀποτέφρωσιν τῆς πόλεως. Οἱ Εὐρωπαῖοι συνωστίζονται εἰς τὰς τραπέζας, τὴν Ἀγ-

γλο-αἰγυπτιακήν, τὴν Ὀθωμανικὴν, τὴν Λυωνικὴν Πίστωσιν καὶ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Ἀμπάτ. Τὴν περιοχὴν ταύτην φρουροῦσι περιπολεῖαι εὐρωπαϊκαὶ βάλλουσαι συνεχῶς κατὰ τῶν ἐμπρηστῶν.

Τὴν 13 Ἰουλίου, ναῦται Ἕλληνες, Αὐστριακοί, Γερμανοὶ καὶ Ἀμερικανοί, ἀποβιβάζονται μετὰ τῶν ἄγγλων, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ὁμογενῶν αὐτῶν. Τὰ ἀγήματα, μόλις κατορθοῦσι νὰ διανοίξωσι ὁδὸν διὰ μέσου τῶν καπνιζόντων ἐρειπίων.

Εἰς τὴν πλατεῖαν τῶν Ξενοδοχείων ἡ καταστροφὴ εἶνε τελεία. Ἀπὸ τὰ ὀγκώδη ἐκεῖνα οἰκοδομήματα, τὰ ὁποῖα προσέδιδον εἰς τὴν πλατεῖαν ἄποψιν ἐπιβλητικήν, δύο μόνον διεσώθησαν εἰς τὸ βάθος αὐτῆς.

Σελίδες ὁλόκληροι τοῦ Ἐγκυκλοπαιδικοῦ Ἡμερολογίου, δὲν θὰ ἐπήρκουν πρὸς λεπτομερῆ ἐξιστόρησιν τῆς καταστροφῆς.

Ἡ λέσχη Μεχμὲτ Ἀλῆ, τὰ Δικαστήρια τῆς Ἀναμορφώσεως, τὸ περικαλλὲς μέγαρον τοῦ γαλλικοῦ προξενείου τὸ ὁποῖον μόλις ἀναγνωρίζει τις ἐκ τῶν κολοσσιαίων αὐτοῦ κιόνων καὶ τὰ ἀνάκτορα Ζιζίνα, μετὰ τῶν ἀπαραμίλλων αὐτῶν πινάκων καὶ τῶν ἀπειραρίθμων καλλιτεχνημάτων, ἐγένοντο βορὰ τοῦ ἀπλήστου στοιχείου.

Ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς ταύτης ἡ Ἀλεξάνδρεια οὐδέποτε πλέον θὰ δυνηθῇ νὰ ἀνακύψῃ. Πυρκαϊὰ μοιραία. Ἡ διάτρησις τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουὲζ καὶ ἡ φυσικῶς προνομιοῦχος τοῦ Πὸρτ-Σάϊτ θέσις, παρηγκώνισαν τὴν ἱστορικὴν πόλιν τοῦ μεγαλεπηβόλου Μακεδόνος βασιλέως καὶ ἀνέτρεψαν αὐτήν, διὰ παντὸς, ἐκ τοῦ ἀρχαίου βάθρου τῆς ἐμπορικῆς καὶ φιλολογικῆς αὐτῆς αἴγλης.

Η ΤΗΣ ΑΝΤΙΣ ΑΜΠΕΜΠΑ 1936

Ἡ καθ' ἡμᾶς σύγχρονος πυρκαϊὰ τῆς Ἀντὶς Ἀμπέμπα, ἔρχεται οὐ μόνον ὡς ἐπίλογος τῆς παρούσης ἀρθρογραφίας, ἀλλὰ καὶ ὡς μοιραία ἐπῳδὸς τῆς πυρκαϊᾶς τῆς Τρωάδος.

Ἀληθέστατον ὅτι τὰ ἱστορικὰ γεγονότα ἐπαναλαμβάνονται Ὁ παραλληλισμὸς τῶν πυρκαϊῶν Τρωάδος καὶ Ἀντὶς Ἀμπέμπα, ἄγει εἰς γεωμετρικὴν ταυτότητα.

Τὸν δούρειον ἵππον τοῦ Ἐπειοῦ, ἀντικαθιστᾷ τὸ Ἀεροπλανον τοῦ Ἰκάρου. Εἰς τὴν ἀνδρείαν, τῶν αἰχμαλωτιζόντων τὰ κινητὰ χαλύβδινα Πέργαμα, Αἰθιόπων, ἀντεπεξέρχεται τὸ ἀεροπλανον, κατὰ τοῦ γενναίου Ἀχιλλέως, ἀντὶ ἐφαμίλλου Ἕκτορος, ἀντιπαρατάσσεται ὁ ὑπερίτης.

Οἱ ἀτμοὶ αὐτοῦ διαπερῶσι ἐνδύματα καὶ ἀδιάβροχα, κατακαίουσι τὰς σάρκας, δηλητηριάζουσι τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα καὶ τὰ ὕδατα τῶν ποταμῶν καὶ λιμνῶν, φονεύουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ θηρία εἰς τὰ δάση.

Οἱ δρόμοι καλύπτονται ὑπὸ πτωμάτων, ὑπὸ τραυματιῶν οἰμωζόντων καὶ ὑπὸ φρικωδῶς παραμορφωμένων ἡμιθανῶν. Ἀγελάδες, ἡμίονοι, πρόβατα, θηρία τῶν δασῶν, ὅλα, οἰστρηλατούμενα ὑπὸ τῶν ἐγκαυμάτων, τρέχουν ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως μὲ μυκηθμοὺς τρομερούς, ἢ πηδοῦν μαινόμενα ἀνὰ τὰς κοιλάδας. Αἱ ὕαιναι, ἐξελθοῦσαι τῶν δασῶν, τρέχουσι ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, σπαράσσουσαι πτώματα καὶ ἡμιθανεῖς. Αἱ σπαρακτικαὶ φωναὶ τῶν ζώων, δονοῦσι τὰ πέριξ, προξενοῦσαι τρόμον καὶ οἶκτον. Ὁ ἀπαίσιος τοῦ ὀλέθρου δαίμων, τὸ Ἰταλικὸν ἀερόπλανον, ἐξακολουθεῖ βομβαρδίζον ἤδη ἐρείπια καὶ πτώματα.

Οἱ ναοὶ τοῦ Ὑψίστου, τὰ διεθνῆ ἄσυλα τοῦ πόνου, αἱ καλιαὶ τῆς φιλανθρωπίας, ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς, τὰ πάντα ἀδιακρίτως βομβαρδίζονται. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ὁμὰρ, τοῦ ἐμπρηστοῦ τῶν βιβλιοθηκῶν τῆς Ἀλεξανδρείας, ἡ φιλολογία εἶχε νὰ ὑποστῇ τοιοῦτον βδελυρὸν βανδαλισμόν. Βιβλιοθῆκαι μεγάλης ἱστορικῆς ἀξίας, χειρόγραφα πανάρχαια, φιλολογικαὶ περγαμηναί, εἰκόνες μεγάλων βυζαντινῶν καλλιτεχνῶν, καταστρέφονται.

Ὁ Μπαντόλιος, πστρώζων υἱὸς τοῦ Μομμίου καὶ Μοροζίνη, ὑπόσχεται νὰ ἀνοικοδομήσῃ ὅ,τι κατα-

στρέψῃ, ἀγνοῶν, ἴσως, ὅτι οἱ καταστρεφόμενοι θησαυροὶ εἶχον συσωρευθῇ ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ Χοῦς, υἱοῦ τοῦ γραφικοῦ Νῶε, τῆς βασιλίσσης τοῦ Σαββᾶ, τοῦ Σολομῶντος καὶ τῆς Ἰουδήθ.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς Κυριακῆς, 3 μαΐου, ἀρχίζει ἡ πυρκαϊά. Ἐντὸς ἐλαχίστου διαστήματος χρόνου, λαμβάνει τρομερὰς διαστάσεις. Τὰ ἀνάκτορα, τὰ δημόσια κτίρια, τὰ τελωνεῖα, ἡ γαλλικὴ σχολή, τὰ ταχυδρομεῖα, ὁ ραδιοφωνικὸς σταθμός, τὰ θέατρα, αἱ εὐρωπαϊκαὶ Ἐκκλησίαι, μεταβάλλονται εἰς τρομακτικὸν πυροτέχνημα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἄνθρωποι καὶ ζῷα εὑρίσκουσι σκληρότατον θάνατον.

Ὁλόκληρον τὸ κέντρον τῆς πόλεως, ἔγινε ἤδη σωρὸς καπνιζόντων ἐρειπίων. Αἱ στῆλαι τῶν καπνῶν καὶ αἱ γλῶσσαι τῶν φλογῶν, φαίνονται ὕπερθεν τῶν κορυφῶν τῶν γηραιῶν καλύπτων. Ἡ συνοικία ἐν ᾗ διέμενον οἱ ἐπίσημοι καὶ οἱ ὑπουργοί, τὰ ἀρχεῖα τοῦ κράτους, ἐσαρώθησαν ὑπὸ τοῦ πυρός, τὸ ὁποῖον ἔπαυσε τὴν ἑσπέραν τῆς τρίτης, 5 μαΐου, ἐλλείψει τροφῆς.

Ν. Α. ΣΑΡΑΔΟΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ

Μήτε Χρυσοστόμου γλῶσσα, μήτε βάθος Ἡσαΐα,
Μήτε τοῦ Δαβὶδ ἡ φλόγα καὶ ἡ ἔκτασις ἡ θεία,
Μήτε προσευχὴ ἀγγέλου εἰμπορεῖ νὰ λέγῃ ὅσα,
Ψυχὴ λέγει πικραμένη μὲ τὴν ἰδικήν της γλῶσσα.
Γιατὶ λειτουργεῖ ἡ Πίστις, ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ λύπη
Κι' ἀπὸ τέτοια λειτουργία ὁ Θεὸς ποτὲ δὲν λείπει.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΨΥΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΜΗΝΟΛΟΓΙΑΙ

Εἰς τὴν ζωὴν πολλῶν ἀνθρώπων πολλὰ πράγματα παραμένουν μυστηριώδη καὶ ἀνεξήγητα. Ὡρισμέναι μηνολογίαι ἀποκτῶσι ἐξαιρετικὴν σημασίαν. Εἶναι σύμπτωσις ἢ ἀνάμιξις τῆς Θείας Τύχης ;

Εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Μεγάλου Ναπολέυντος ὁ νοέμβριος καὶ ὁ μάρτιος ὑπῆρξε μοιραῖος. Μίαν 9 νοεμβρίου, ἀνεκυρήχθη αὐτοκράτωρ, μίαν 9 νοεμβρίου, ἐπέστρεψεν ἡττημένος εἰς τὰ Ἀνάκτορα Σαινκλοῦ. Μίαν 21 μαρτίου ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν τῆς στρατιᾶς τῆς Ἰταλίας, μίαν 21 μαρτίου διέταξε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ δουκὸς τοῦ Ἀνγκιὲν, μίαν 21 μαρτίου ἐγεννήθη ὁ βασιλεὺς τῆς Ρώμης, τὴν 21 μαρτίου ἐγένετο ἡ ἱστορικὴ μάχη τοῦ Ἀρσὶ σοὺρ Ὄρπ, μίαν 21 μαρτίου ἐπέστρεψε εἰς τοὺς Παρισίους ἀπὸ τὴν ἐξορίαν του εἰς τὴν νῆσον Ἔλβα.

Εἰς τὴν ζωὴν τῆς κυρίας Εὐθαλίας Ἀδὰμ, πρώην διευθυντρίας τοῦ Ζαππείου Παρθεναγωγείου, μοιραία μηνολογία ὑπῆρξεν ἡ τετάρτη ὀκτωβρίου. Μίαν 4 ὀκτωβρίου, ἦλθεν ἐκ τῶν Σερρῶν καὶ ἐνεγράφη εἰς τὸ Ζάππειον ὡς μαθήτρια, μίαν 4 ὀκτωβρίου ἀνεχώρησεν εἰς Παρισίους, ὡς ὑπότροφος τοῦ Ζάππα, μίαν 4 ὀκτωβρίου, διωρίσθη διδασκάλισσα τοῦ Ζαππείου, μίαν 4 ὀκτωβρίου ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ζαππείου, μίαν 4 ὀκτωβρίου ἀνεχώρησεν ὁριστικῶς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἀποκατασταθεῖσα εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ν.Α.Σ.

ΑΣΤΑΘΕΙΑ

Ἀπόψε μὲ μαγεύουνε τὰ ἰδικά σου μάτια
—πόσο μὲ κάνουν καὶ ὑποφέρω !...
Αὔριο, κάποιου ἄλλου θὰ μὲ μαγέψουνε
Καὶ τὰ δικά σου πιὰ δ᾽ν θὰ τὰ ξέρω.

Ἀπόψε ἀναζητάω νοσταλγικὰ
Ὄνειρα ἀγάπης μακρυνῆς.
Αὔριον θὰ κυλισθῶ μεσ᾽ τὴ φωτιὰ
τῆς πελώριας ἡδονῆς..

Ὅ,τι εἶναι σήμερον, αὔριον δὲν εἶναι !
Ὅ,τι εἶναι ἀπόψε δὲν ἦταν χθὲς !
Καρδιά μου ἄστατη μ᾽ ἀρέσῃς !
Κλεῖνε, τέτοιες παράξενες μεταλλαγές !

Ο ΤΟΝ ΠΑΝΙΕΡΟΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΘΡΟΝΟΝ ΚΑΘΗΜΕΝΟΣ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΒΕΝΙΑΜΙΝ Ο Α

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΤΟ ΚΕΙΜΗΛΙΟΦΥΛΑΚΙΟΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΕΝ ΑΥΤΩ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΠΑΪΣΙΟΥ ΤΟΥ Β΄.

ΥΠΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ

Τὸ Ἡμερολόγιον τοῦτο σεμνύνεται ἐφέτος διότι εἰς τὴν τιμητικὴν φάλαγγα τῶν πολυτίμων συνεργατῶν του προσετέθη δεινὸς καὶ ἐπιδέξιος τοῦ καλάμου χειριστής, γλαφυρὸς καὶ εὔφραδὴς τοῦ λόγου μύστης ἀλλὰ συνάμα καὶ βαθὺς γνώστης τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας καὶ ἀρχαιολογίας, ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως καὶ Θειρων κ. Γεννάδιος Ἀραμπατζόγλους. Γεννηθεὶς ἐν Σαράντα Ἐκκλησίαις τῆς Ἀνατολ. Θράκης κατὰ τὸ 1885 τὰ πρῶτα γράμματα διήκουσεν ἐν τῇ σχολῇ τῆς γενετείρας του καὶ εἶτα εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐν Χάλκη Θεολ. Σχολὴν ἐξ' ἧς ἀριστοῦχος ἀποφοιτήσας, ἀργότερον συνεπλήρωσε τὰς σπουδάς του ἐν Λωζάννῃ (1). Δραστήριος καὶ φιλοπονώτατος, εἰς ἄκρον δὲ μελετηρὸς κατέγινεν ἰδιαιτέρως εἰς τὴν ἀναδήφισιν τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας καὶ ἀρχαιολογίας, καταστὰς συντόμως γνωστὸς ἀνὰ τὸν διεθνῆ ἱστορικὸν καὶ ἀρχαιολογικὸν κόσμον ἐκ τῶν κατὰ καιροὺς δημοσιευθεισῶν σοβαρῶν καὶ αὐθεντικῶν αὐτοῦ μελετῶν καὶ ἔργων. Ὁ Σεβ. Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιος τυγχάνει μία τῶν διαπρεπεστέρων φυσιογνωμιῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἓν φωτεινὸν μετέωρον διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Ἱεραρχίαν καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κων)πόλεως, τὴν ὁποίαν ὄντως τιμᾷ διὰ τῆς βαθυνοίας, τῆς πείρας καὶ τῶν ἐγκυκλοπαιδικῶν του γνώσεων.

Ἀκούραστος καὶ πολυγραφώτατος, πολύγλωσσος ἅμα —ὁμιλεῖ καὶ γράφει ἐκτὸς τῆς ἑλληνικῆς, τὴν ἀραβοπερσικὴν, τὴν γαλλικὴν, τὴν λατινικὴν, τὴν ἰταλικὴν καὶ τὴν ἀγγλικὴν—ἔγραψε καὶ τύποις ἐξέδωκε πλεῖστα ὅσα ἔργα, ἐδημοσίευσεν ἐμβριθεῖς μελέτας ἱστορικάς, νομικάς, φιλοσοφικάς, ἀρχαιολογικάς, κοινωνικὰς καὶ ψυχολογικὰς εἰς διαφόρους ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ ἐγχωριά τε καὶ ξένα. Τριάκοντα δύο ἔργα ἐξέδωκεν ἑλληνιστὶ καὶ πέντε γαλλιστί. Ἐκ τῶν ἑλληνιστὶ ἐκδοθέντων ἀναφέρομεν τὴν δίτομον «Φωτίειον Βιβλιοθήκην», «Τὸ Ἀσυμβίβαστον τῶν χαρακτήρων ὡς αἰτία διαζυγίου», «Ἡ ὀνομασία τῆς Μονῆς τῆς χώρας», «Τὰ ἰδιαίτερα δικαιώματα τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου καὶ ἡ θέσις αὐτοῦ ἔναντι τῶν ἄλλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν», «Τὸ Αὐτοκέφαλον ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ», «Κριτικὴ ἀνάλυσις τοῦ ἔργου Charles Diehl, Byzance», ἐκ τῶν γαλλιστὶ δὲ τὸ «Ἕνωσις καὶ προσεγγισις τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν», «Τὰ κυριώτερα δογματικὰ προβλήματα τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ἐκ νέου ἕνωσιν τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν» ὅπερ μετεφράσθη καὶ εἰς τὴν ρωσσικὴν, «Ἓν χειρόγραφον Εὐαγγέλιον κεκοσμημένον διὰ θαυμασίων μικρογραφιῶν, φυλασσόμενον ἐν τῷ Οἰκ. Πατριαρχείῳ» ὡς καὶ τὸ «Διορθόδοξον καὶ διαχριστιανικὸν ἔργον τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου». Γρανὸν τεκμήριον τῶν ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν γνώσεων τοῦ Σεβ. Ἡλιουπόλεως κ. Γενναδίου, τὰς ὁποίας οὗτος μεγάλως ἐπλούτισε διὰ τῶν

1) Ἴδε βιογραφίαν του ἐν τῷ Ἐγκυκλ. Ἡμερολογίῳ Σ. Ν. Ζερβοπούλου τοῦ 1934 σελὶς 148—149.

χάριν μελετῶν ταξειδίων του εἰς τὰς μεγάλας Βιβλιοθήκας τῆς Ἰταλίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἀγγλίας, τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἑλλάδος, πρόκειται καὶ ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη βαρυσήμαντος μελέτη, ἐν ᾗ ἱστορεῖται τὸ πολύτιμον ἐπὶ μεμβράνης χειρόγραφον Εὐαγγέλιον τοῦ Πατριαρχικοῦ Σκευοφυλακίου, τὸ ὁποῖον λογίζεται ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ἀρχαιολόγων ὡς τὸ πολυτιμώτατον ἀπὸ ἱστορικῆς ἀξίας τῶν ἐν τῷ Θησαυροφυλακίῳ τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου φυλασσομένων Ἱερῶν κειμηλίων.

Σκοπὸς τῶν ἀπερίττων τούτων γραμμῶν τοῦ Ἐγκυκλοπαιδικοῦ τούτου Ἡμερολογίου εἶναι νὰ παρουσιάσῃ εἰς τοὺς φίλους ἀναγνώστας του τὸν διαπρεπῆ τοῦτον τῆς Ὀρθοδοξίας Ἱεράρχην, τὸν βαθὺν τῆς ἱστορίας καὶ ἀρχαιολογίας γνώστην, τὸν εὐθαρσῆ καὶ ἄκαμπτον τῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας ὑπέρμαχον, τὸν εἰλικρινῆ καὶ πολύτιμον φίλον, ὅστις τῷ ὄντι διὰ τῶν ἀρετῶν καὶ προσόντων του, τῆς πρὸς τὰ γράμματα ἀγάπης του καὶ τῆς πρὸς τὸ καθῆκον ἀπεριορίστου ἀφοσιώσεώς του, τιμᾷ ἑαυτὸν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν εἰς ἣν ἀνήκει.

ΓΡΑΦΩΝ περὶ κειμηλιοφυλακίου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας δὲν ἔχω ὑπ' ὄψιν τὸ ἄλλως σκευοφυλάκιον, ἢ διακονικὸν ἢ μεσατώριον καὶ μετατώριον λεγόμενον. Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο δεξιὰ τοῦ Ἁγίου Βήματος κείμενον ἐφυλάσσοντο τὰ διὰ τὴν λειτουργικὴν χρῆσιν προωρισμένα ἱερὰ ἄμφια καὶ σκεύη. Εἰς τὴν παροῦσαν μελέτην πρόκειται νὰ ἐξετασθῇ τὸ πατριαρχικὸν σκευοφυλάκιον ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν του ἔννοιαν, ὑπὸ ἐκείνην δ.λ.δ. κατὰ τὴν ὁποίαν ἐμφανίζεται ὡς ἰδιαιτέρα αἴθουσα εἰς τὴν ὁποίαν φυλάσσονται τὰ πολύτιμα ἀντικείμενα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τουτέστι τὰ κειμήλια. Τὸ τοιοῦτον κειμηλιοφυλάκιον ὁ ἀείμνηστος πατριάρχης Ἰωακεὶμ ὁ Γ' ὠνόμασε κατὰ τὴν δευτέραν του πατριαρχείαν (1901-1912) «χριστιανικὸν μουσεῖον». Προτιμῶ τὴν ὀνομασίαν «κειμηλιοφυλάκιον».

Εἶδος κειμηλιοφυλακίου ἢ μουσείου ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν ἔννοιαν ὑπῆρχεν ἤδη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἑβδόμου αἰῶνος ὑπὸ τὰς καμάρας τοῦ Θωμαΐτου λεγομένου τρικλίνου, πολυτελοῦς διαμερίσματος τῶν τότε Πατριαρχείων. Τὸ σημερινὸν κειμηλιοφυλάκιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εὑρίσκεται εἰς τὸν ἄνω ὄροφον τοῦ λεγομένου πύργου, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει καὶ ὁ Κομνηνὸς Ὑψηλάντης ὡς «λιθόκτιστον οἶκον». (1)

Τοὺς τοίχους τοῦ πατριαρχικοῦ κειμηλιοφυλακίου στολίζουσι φορηταὶ εἰκόνες βυζαντιναὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀρχαιότης ἀνέρχεται τὸ πολὺ μέχρι τοῦ δεκάτου αἰῶνος. Βυζαντινῆς ἐποχῆς εἶναι καὶ τὰ ἐκεῖ φυλασσόμενα ἐκ μεμβράνης χειρόγραφα, εὐαγγελιάρια εἴτε πλήρη εἴτε ἀτελῆ, ἐκ τῶν ὁποίων ἄξια μνείας εἶναι τὰ ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας προελθόντα καὶ μάλιστα ἐκεῖνο (ΙΒου αἰῶνος) τὸ ὁποῖον ὁ ἱερομόναχος Ἀρσένιος ὁ Κρὴς κατὰ τὸ ἔτος 1438 ἐχάρισεν εἰς τὸν ἐν Φλωρεντίᾳ τότε, διὰ τὴν πρὸς ἕνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν συγκροτηθεῖσαν ἐξ ὀρθοδόξων καὶ λατίνων σύνοδον, εὑρισκόμενον πατριάρχην Ἰωσὴφ Β'. (2) Δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ Πατριαρχικὸν κειμηλιοφυλάκιον χειρόγραφον εὐαγγέλιον ἀρχαιότερον τοῦ ΙΑ' αἰῶνος. Τὰ τρία εἰλητάρια ἀνάγονται εἰς τὸν ΙΒον αἰῶνα. (Περὶ τῶν εἰληταρίων ἔγραψα ὀλίγα εἰς τὴν «Ὀρθοδοξίαν» ἔτ. Θ' σ. 523-526) Ἐκ τῶν ἐν τῷ πατριαρχικῷ κειμηλιοφυλακίῳ φυλασσομένων ἀμφίων τυγχάνει ἓν ζεῦγος ἐπιμανικίων ἀναγόμενον εἰς τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς πρὸ τῆς Ἁλώσεως ἐποχῆς. Τοῦ δεκάτου ἕκτου αἰῶνος εἶναι ἡ συλλογὴ τῶν ἀμφίων καὶ σκευῶν τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ 1903 ἐκομίσθησαν διὰ τοῦ μακαρίτου ἐπισκόπου Κίτρους Παρθενίου - ἀπὸ Δευτερεύοντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου — ἐκ τῆς ἐν Ἠπείρῳ ἐπαρχίας Βελᾶς ἱερᾶς Μονῆς τῆς Θεοτόκου Σωσίνου. (3) Ἡ συλλογὴ εἶχε δωρηθῇ εἰς τὴν εἰρημένην μονὴν ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος Ἰωάννου Σιμώτα. Εἰς τὴν συλλογὴν αὐτὴν περιλαμβάνονται ἐπιμάνικα, ὁράρια, ἐπιτραχήλια καὶ ἄλλα. Μεταγενεστέρας ἐποχῆς εἶναι τὸ ὠμόφορον τοῦ Νικαίας Πορφυρίου (1634), ζήσαντος τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του ἐν τῇ ἐν Χάλκῃ ἱερᾷ μονῇ τῆς Καμαριωτίσης. Τὸ ἐπιτραχήλιον τοῦ Χαλκηδόνος Γαβριὴλ φέρει χρονολογίαν 1661. Ὁ περίφημος πατριαρχικὸς σάκκος, ὁ λεγόμενος τῆς Τιβεριάδος, φέρει χρονολογίαν 1810, ὁ δὲ τοῦ Ἰεσαὶ — τῆς «ῥίζης τοῦ Ἰεσαὶ» — ἀνήκει εἰς τὸν ΙΗ' αἰῶνα. Οἱ σάκκοι οὗτοι ἐπεσκευάσθησαν καὶ κατὰ τὸ 1880 ὑπὸ τοῦ τότε ἐφόρου τοῦ πατριαρχικοῦ σκευοφυλακίου μητροπολίτου Ἀμασείας Σωφρονίου κατόπιν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ βραδύτερον πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Νέα ἐπιδιόρθωσις ἐγένετο καὶ ἐπὶ τῶν ἡ-

(1) Γὰ μετὰ τὴν "Αλωσιν» σ. 343.

(2) Περὶ τοῦ εὐαγγελίου τούτου βλέπε ἐμὴν μελέτην δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἀπ' ὅλα» τῆς 17 καὶ 20 Ἀπριλίου 1919· ὡσαύτως τὰ ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγου Κ. Π. ἔτος Β' σ. 60, 61 καὶ 64, τὰ παρὰ τοῦ Καισαρίου Δαπόντε γραφέντα, δημοσιευθέντα δὲ ἐν τῷ Ν. Ἑλληνομνήμονι τόμ. Δ' σ. 122. Περὶ τοῦ αὐτοῦ εὐαγγελίου ὀλίγαι γραμμαὶ ἐγράφησαν καὶ εἰς τὴν Φωτίειον μου Βιβλιοθήκην Α' σ. 241 242.

(3) Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια ἔτος 1903 σελ. 468. Περὶ ἄλλων δωρεῶν βλέπε αὐτόθι ἔτος 1902 σ. 16, 307. 1900 σ. 57-58, καὶ 459-460. 1904 σ. 201.

μερῶν τοῦ Ἰωακεὶμ τοῦ Γ' καὶ τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Φωτίου Β'. Ὁ Σωφρόνιος κατήρτισε καὶ κατάλογον τῶν «σωζομένων ἱερῶν σκευῶν καὶ ἀρχιερατικῶν ἀμφίων τοῦ κοινοῦ τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας», τοῦ ὁποίου ἀποσπάσματα ἐξέδωκεν ὁ κ. Μ. Γεδεὼν εἰς τὸ ἑορτολόγιον Κωνσταντινουπολίτου προσκυνητοῦ σ. 59—68. Ἀρχαιότερον «κατάστιχον» ἱερῶν ἀμφίων 4) τῆς Μ Ἐκκλησίας ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ τοῦ 1900 σ. 244—245 ἐκ χειρογράφου τῆς Μονῆς Μ. Λαύρας τοῦ Ἁγίου Ὄρους τῶν ἀρχῶν τοῦ 14 αἰῶνος.

Κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν συγχρόνου ὀργανώσεως μουσείων ὠργανώθη τὸ Π)χικὸν κειμηλιοφυλάκιον πρὸ πενταετίας περίπου ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ λίαν πεπειραμένου καὶ μορφωμένου κ. Γ. Σωτηρίου, καθηγητοῦ τῆς Χρ. Ἀρχαιολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν καὶ διευθυντοῦ τοῦ Βυζαντινοῦ καὶ Χριστιανικοῦ μουσείου τῆς ἰδίας πόλεως. Ὁ κ Γ. Σωτηρίου εἶχε προσκληθῇ ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ φιλομούσου Π)χου μακαρίτου Φωτίου Β. Ὁ διαπρεπὴς ἀρχαιολόγος ὁσονούπω δημοσιεύει ἀξιόλογον λεύκωμα τοῦ Π)χικοῦ κειμηλιοφυλακίου.

Ἓν ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα ἀντικείμενα τοῦ Π)χικοῦ κειμηλιοφυλακίου, «Ὁ Χρυσοῦς Θησαυρὸ.» αὐ οὗ, κατὰ τὸν πρὸ πενταετίας ἐπισκεφθέντα αὐτὸ Γερμανὸν Hugo Bouchthal, εἶναι τὸ χειρόγραφον εὐαγγέλιον «τετραευάγγελον μεμβράνα» ἀποκαλούμενον κατὰ ἕνα κατάλογον τοῦ 1819, στολισμένον μὲ καλλιτεχνικωτάτας ἐγχρώμους μικρογραφίας. Κατὰ τὸ 1932 ἐδημοσίευσα γαλλιστὶ μικρὸν φυλλάδιον σχετικὸν πρὸς τὸ ὦ. ἄνω χειρόγραφον ὑπὸ τὸν τίτλον: «un évangile manuscrit orné de merveilleuses miniatures conservé au Patriarcat oecuménique». Ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶχον λάβῃ ἐπιστολὰς πολλῶν διασήμων τῆς Εὐρώπης Βυζαντινολόγων καθηγητῶν τῆς ἱστορίας τῆς τέχνης ὡς τοῦ κ. Panowski, τότε καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Ἀμβούργου, τοῦ γνωστοτάτου Cabriel Millet καθηγητοῦ ἐν τῇ Σορβόνῃ τῶν Παρισίων, τοῦ διασήμου Charles Diehl, ἐπίσης καθηγητοῦ ἐν τῷ ἰδίῳ πανεπιστημίῳ, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιστολῶν ἐξέφραζον οἱ σοφοὶ οὗτοι καθηγηταὶ ἀνεπιφυλάκτως τὸν θαυμασμόν των ὑπὲρ τοῦ σπανίου τούτου ἀριστουργήματος τῆς βυζαντινῆς τέχνης τοῦ IBου αἰῶνος.

(4) Μεταξὺ τῶν κειμηλίων τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου πρέπει νὰ κατατάξωμεν καὶ τὰς δύο ψηφιδωτὰς εἰκόνας τὰς ἐν τῷ Πατριαρχικῷ ναῷ φυλασσομένας, οὔσας δὲ κατὰ τὸν μελετήσαντα καὶ καθαρίσαντα αὐτὰς τῇ ὁδηγίᾳ τοῦ κ. Κ. Βασματζίδου, κ. Γ. Σωτηρίου. ἔργον τοῦ IAου αἰῶνος Περὶ τούτων ἀμφοτέρων ὁ κ. Γ. Σωτηρίου ἔκαμεν ἰδιαιτέρας ἀνακοινώσεις εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν δημοσιευθείσας εἰς ἰδιαίτερα φυλλάδια. Κατὰ δεύτερον λόγον δύνανται νὰ λογισθῶσι κειμήλια καὶ αἱ δύο ἀπὸ σιντέφι πολυθρόναι (ἐποχὴ Ἱερεμίου τοῦ Β') μικρὰ καὶ μεγάλη—αἱ φυλασσόμεναι εἰς τὸ Μ. Συνοδικὸν τοῦ Οἰκ. Πατριαχείου. Αὐταὶ καθὼς καὶ αἱ δύο εἰκόνες μετεφέσθησαν εἰς τὸν ἐν Φαναρίῳ ναὸν τοῦ Ἁγ. Γεωργίου ἀπὸ τὸν ναὸν τῆς Παμμακαριστου ἀφ' οὗ ἔμειναν προσωρινῶς καὶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Βλαχσεραγίου καὶ ἀλλαχοῦ.

Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

(Κατὰ τὸ ἱστορημένον Εὐαγγελιάριον τοῦ Πατριαρχικοῦ Κειμηλιοφυλακίου (IB' αἰῶν)

Τὸ πολύτιμον ἐκ μεβράνης χει-

ρόγραφον ἀνῆκε πρὸ 185 περίπου ἐτῶν εἰς τὴν ἰδιωτικὴν βιβλιοθήκην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Παϊσίου τοῦ Β'. τοῦ Κιομουρτζόγλου. Τετράκις ἐπατριάρχευσε, α) 1726—1733, β) 1740—1743 γ) 1744 -1748 καὶ δ) 1751 1752. Μετὰ τὴν τρίτην πατριαρχείαν του ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ Μονὴν τῆς Παναγίας τῆς Καμαριωτίσσης (Çam monastiri). Εἰς τὴν ἰδίαν Μονὴν περιωρίσθη ὑπὸ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Κυρίλλου τοῦ Β'. καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν πατριαρχείαν του τῷ 1752, ὅπου καὶ ἀπέθανε καὶ ἐτάφη κατὰ τὸ 1756. Ο Παΐσιος ὁ Βος ἀγαπῶν ἰδιαιτέρως τὴν εἰρημένην Μονὴν, ὅπου ὑποκάτω ἀπὸ τὰ ἀειθαλῆ πεῦκά της εὗρισκε τὴν ποθητὴν ἡσυχίαν καὶ γαλήνην διὰ τὴν πρὸς τὸ θεῖον μεταρσίωσιν, ἔκαμεν ἀρκετὰς δωρεὰς πρὸς αὐτὴν, καθὼς μανθάνομεν ἐκ τοῦ προμνησθέντος καταλόγου τοῦ 1819 καταχωρηθέντος ἐν τῇ σχετικῇ πρὸς τὴν Μονὴν τῆς Παναγίας Χάλκης μελέτῃ 5) τοῦ Βαρθολομαίου τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ καὶ ἐκ δύο χειρογράφων κωδίκων τῆς ἰδίας Μονῆς φερόντων τοὺς ἀριθμοὺς 27 καὶ 29 καὶ φυλασσομένων νῦν ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ. Ἐδωρήσατο σὺν ἄλλοις Ἐπιτάφιον, δισκοπότηρον, (12 Ἀπριλίου 1750) καὶ ἄλλα. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως εἶναι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος εὐαγγέλιον περιέχον ἐν συνεχείᾳ τὸ κείμενον τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων. Σύγκειται ἐκ 242 φύλλων μὴ σελιδωμένων (τελευταίως ἔγινε πρόχειρος σελίδωσις) καὶ ἔχει διαστάσεις 0.23×0.17. Εἰς τὸ τέλος τῆς τελευταίας σελίδος εἶναι γεγραμμένη διὰ τῆς χειρὸς τοῦ δωρητοῦ Πατριάρχου ἡ ἑξῆς ἀφιέρωσις : «Ἀφιερώθη τὸ παρὸν θεῖον καὶ ἱερὸν εὐαγγέλιον ἐν τῇ σεβασμίᾳ σταυροπηγιακῇ Μονῇ δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς κατὰ τὴν νῆσον Χάλκης (sic) κειμένης· παρ' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ Παγησίου (sic) πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως κλπ». Ὁ γραφεὺς καὶ διακοσμητὴς τοῦ χειρογράφου ὀνομάζεται Μιχαὴλ καθὼς καὶ ὁ ἴδιος ἐφανέρωσε τοῦτο σημειώσας εἰς δύο σελίδας (131—132) κειμένας πρὸ τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου στίχους ἰαμβικοὺς διὰ χρυσῶν γραμμάτων ὅπου ἀναφέρει καὶ τὰ ἑξῆς :

«Ὅσος Μιχαὴλ ἔσχατος μοτοτρόφων
ἔληξα τοῦ πόθου δὲ νῦν κατ' ἀξίαν,
ἔντοσθεν, ἐκτὸς, πανταχοῦ καλλωπίσας».

Ὁ Κουτλουμουσιανὸς ὑπέθεσεν ὅτι ὁ καλλιγράφος καὶ διακοσμητὴς τοῦ χειρογράφου εὐαγγελίου εἶναι ὁ Οἰκουμενικ.Πατριάρχης Μιχαὴλ ὁ Κουρκούας. Τὴν εἰκασίαν ταύτην πάντως ἐστήριξε ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὸ ὅτι ἡ ἐποχὴ τοῦ εἰρημένου Πατριάρχου, πατριαρχεύσαντος ἀπὸ 1143 – 1146, συμπίπτει πρὸς τὸν χρόνον τῆς γραφῆς καὶ διακοσμήσεως τοῦ εὐαγγελίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τοῦτο, ὅτι Μιχαὴλ ὀνομάζεται, ὡς εἴδομεν ὁ καλλιγράφος καὶ διακοσμητὴς, καὶ ὅτι ὁ Πχης Μιχαὴλ χρηματίσας πρὸ καὶ μετὰ τὴν πατριαρχείαν ἡγούμενος τῆς μικρᾶς μονῆς, τῆς κειμένης εἰς τὴν νησίδα Ὀξεῖαν, θὰ κατεγίνετο περὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀλλ' οὔτε ἡ σύμπτωσις τῶν δύο χρονολογιῶν, οὔτε τὸ ὄνομα τοῦ Πατριάρχου Μιχαὴλ, οὔτε ἡ εἰς τὴν προμνησθεῖσαν Μονὴν ἡγουμενία του, ἠμποροῦν νὰ ἀποδείξουν τὴν εἰκασίαν τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ

Αἱ ἔγχρωμοι μικρογραφίαι τοῦ εὐαγγελίου τοῦ πατριαρχικοῦ κειμηλιοφυλακίου δὲν εὑρίσκονται ἐπὶ τῶν μετωπίδων τοῦ κειμένου ὡς τοῦτο συνέβαινεν εἰς τὰ παλαιότερα ἱστορημένα χειρόγραφα, ἀλλ' εἶναι τοποθετημέναι ἐντὸς τοῦ κειμένου ἢ πρὸ αὐτοῦ. Ἀνήκει ὡς πρὸς τοῦτο εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἱστορημένου εὐαγγελίου τοῦ Ραμπουλᾶ (586) φυλασσομένου ἐν τῇ Λαυρεντιανῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Φλωρεντίας Τὸ εἰκονογραφημένον αὐτὸ Εὐαγγέλιον ἐμφανίζεται ὡς ἓν ἐκ τῶν ὑποδειγμάτων τῆς οἰκογενείας ἐκείνης τῆς ὁποίας πλεῖστα ὅσα ἀντίτυπα συναντῶνται εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους. 6)

Πρὸ τοῦ κειμένου εἶναι ἐξεικονισμέναι αἱ ἑξῆς μικρογραφίαι· εἰς τὴν πρώτην σελίδα τὸ τριμόρφιον, ἤτοι ὁ Χριστὸς, ἡ Θεοτόκος καὶ ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης, κάτωθεν αὐτοῦ εἰς τὴν ἰδίαν σελίδα οἱ τέσσαρες εὐαγγελισταί. Ἔπειτα —εἰς ἄλλην σελίδα— ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ· ἡ παράστασις ἀκολουθεῖ τὸν τύπον ἐκεῖνον κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ Παναγία εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὰ ἀριστερά, ἄνωθεν δὲ αὐτῆς ὁ Χριστός, ὡς βρέφος ἐσπαργανωμένον. Τὴν μικρογραφίαν τῆς Γεννήσεως ἀκολουθοῦν κατὰ σειρὰν – ἑκάστης καταλαμβανούσης μίαν σελίδα αἱ τῆς Βαπτίσεως, Σταυρώσεως, Ἀναστάσεως καὶ Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου καὶ ἡ τῆς Πεντηκοστῆς. Μετὰ τὰς μικρογραφίας ταύτας εἶναι τοποθετημένοι δέκα ἔγχρωμοι πίνακες —εἰς δέκα σελίδας — τῶν κανονίων, κατόπιν ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ συγγράμματος Ἱππολύτου τοῦ Θηβαίου, εἶτα ἐξεικονίζεται, εἰς ἰδιαιτέραν σελίδα, ὁ ἅγιος Εὐσέβιος μετὰ

(5) Ἱστορικὸν ὑπόμνημα περὶ τῆς ἐν Χάλκῃ Μονῆς τῆς Παναγίας, Κωνσταντινούπολις 1846. Κατάλογον τῶν χειρογράφων καὶ κειμηλίων τῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἑβδόμου αἰῶνος ἐκ τῆς παρὰ τὴν Σωζούπολιν Μονῆς τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν μονὴν τῆς Παναγίας τῆς Χάλκης μεταφερθέντων ἐδημοσίευσεν ὁ μακαρίτης Κεραμεὺς Παπαδόπουλος ἐν τῷ ἑβδόμῳ τόμῳ τῶν Βυζαντινῶν Χρονικῶν Πετρουπόλεως σελ 75 κ. ἑ.). Σχετικὰ πρὸς τὸν Πατριάρχην Παΐσιον καὶ τὴν Μονὴν τῆς Παναγίας Χάλκης βλέπε κ. Ψηλάντου, τὰ Μετὰ τὴν Ἅλωσιν σ. 310. Κ. Σάθα, Μεσαιωνικὴ Βιβλιοθήκη τόμ Γ'σ 213. «Κωνσταντινιὰς» τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντίου τοῦ Α'. Μ. Γεδεών, Πατριαρχικοὶ πίνακες σ. 644 καὶ Σημειώσεις περὶ τῆς μονῆς τῆς Παναγίας τῆς Χάλκης ἐν «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» 1902 σ. 473. Καὶ ὁ μακαρίτης Σ. Σιδερίδης, ἔγραψε σχετικὰ πρὸς τὴν Μονὴν Καμαριωτίσσης τῆς Χάλκης ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ Κ. Π. Φιλολογ. Συλλόγου.

(6) Ch. Diehl, Manuel d' art byzantin, Paris, 1900 p. 242.

ἰχθύος ἐγχρώμου ὡσαύτως. Ἐντὸς τοῦ κειμένου ἐπὶ χρυσοῦ ἐδάφους (βάθους) εὕρηται εἰκονισμένος ὁ λέων παριστῶν «τὴν ἀρχικήν τε καὶ βασιλικὴν ἰσχὺν τοῦ Θεοῦ καὶ Δεσπότου». Εἰς ἄλλην σελίδα ἐξεικονίζεται ὁ ἀνθρωπόμορφος ἄγγελος Εἰς τὴν σελίδα 126 ἐξεικονίζεται μόσχος «ἱερουργίας τύπον» ἐξεικονίζων Πρὸ τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου εἰκονίζεται καλλιτεχνικώτατος ἀετός. Τοῦ κειμένου ἑκάστου εὐαγγελίου προηγεῖται εἰκὼν τοῦ οἰκείου συγγραφέως μετὰ τῶν σχετικῶν συμβόλων. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τὸ πατριαρχικὸν εὐγγέλιον παρουσιάζει τὴν ἑξῆς διαφοράν· θέτει δηλ. ὡς σύμβολον τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου τὸν λέοντα καὶ ὡς σύμβολον τοῦ Μάρκου τὸν ἄγγελον ἐναντίον πρὸς τὴν καθιερωθεῖσαν συνήθειαν. Ἀπέναντι τῆς σελίδος εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι γεγραμμένη ἡ μνημονευθεῖσα ἀφιέρωσις τοῦ Πατριάρχου Παϊσίου, εἶναι ἐζωγραφημένος ὡραῖος σταυρὸς ποικιλόχρους ἐπὶ χρυσοῦ ἐδάφους. Ἑκατέρωθεν τοῦ σταυροῦ ἐξεικονίζονται καὶ κηροπήγια. Εἰς τὴν σελίδα 131 πρὸ τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου εἶναι κατακεχωρημένη ἡ μικρογραφία τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ. Τὴν μικρογραφίαν ταύτην, ὡς ἐσημείωσα καὶ εἰς τὸ γαλλιστὶ ἐκδοθὲν καὶ εἰς τὸ αὐτὸ θέμα ἀναφερόμενον φυλλάδιόν μου, ἀνέμενέ τις νὰ ἴδῃ τοποθετημένην πρὸ τοῦ κειμένου καὶ μετὰ τὴν μικρογραφίαν τῆς Βαπτίσεως τοῦ Κυρίου. Φαίνεται ὅτι ὁ τεχνουργὸς τῶν μικρογραφιῶν ἠθέλησε νὰ διακρίνῃ τοὺς μεγάλου σταθμοὺς τῆς ἐπὶ γῆς παρουσίας τοῦ Θεανθρώπου ἀπὸ ἓν ἐπεισοδιακὸν γεγονὸς ὡς ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους Μεταμόρφωσις.

Προκειμένου γενικῶς περὶ τοῦ τύπου τῶν μικρογραφιῶν καὶ τοῦ ρυθμοῦ τῆς ζωγραφικῆς τέχνης τοῦ ἀρχικοῦ εὐαγγελίου παρατηρῶ τὰ ἑξῆς. Καθὼς τὸ τυπικὸν τῆς λειτουργίας τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὸ εὐαγγελικὸν κείμενον προῆλθον κατὰ μέγα μέρος ἐξ ἐπιδράσεως τῆς Συρίας καὶ ἰδίως τῆς Ἀντιοχείας πρὸ παντὸς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἐξ ἐπιδράσεως τῆς Καππαδοκίας, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ βυζαντινὴ τέχνη εἰς ὡρισμένας ἐποχὰς ὑπέστη τὰς αὐτὰς περίπου ἐπιδράσεις. Οἴκοθεν ἐννοεῖται ὅτι ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της ἡ τέχνη, οὖσα προσφιλὲς ἀντικείμενον καλλιεργείας τῶν κλασσικῶν ἑλληνικῶν καὶ τῶν ἑλληνιστικῶν χρόνων, δὲν ἦτο δυναιὸν νὰ μείνῃ παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς, ἀσχολουμένοις καὶ περὶ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν σοφίαν καὶ τέχνην, ἀμέτοχος στοιχείων κλασσικῶν καὶ ἑλληνιστικῶν. Εἰς ταῦτα πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τὴν ἐπίδρασιν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ γενικῶς τοῦ βυζαντινοῦ Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ· ἡ ὁποία (ἐπίδρασις) ἐδημιούργησεν ἰδίᾳ διὰ τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ δεκάτου αἰῶνος καὶ ἰδιαίτερα στοιχεῖα εἰς τὴν τέχνην τοῦ Βυζαντίου, καθαρῶς πρωτότυπα «βυζαντινά». Καθ' ὃν τρόπον δὲ ὁ βυζαντινὸς καθόλου πολιτισμὸς περιεῖχε καὶ στοιχεῖα ἀσιανά, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ βυζαντινὴ τέχνη δὲν ἔμεινεν ἄμοιρος τῶν τε-

Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

(Κατὰ τὸ χειρόγραφον Εὐαγγελιάριον τῆς ἐν Βενετίᾳ Ἀρμενοκαθολικῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Λαζάρου (902)

λευταίων τούτων στοιχείων.

Ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως τὰ ὡς

ἄνω στοιχεῖα ἐπιδράσεως συναντῶμεν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἰς τὴν διακόσμησιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ πατριαρχικοῦ κειμηλιοφυλακίου. Ἀπὸ ἀπόψεως ἀνατολικῆς ἐπιδράσεως σημειώνω ὅτι παρετήρησα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐτόνισεν ὁ Ch. Diehl ἐξετάζων ἀπὸ ἀπόψεως τέχνης τὰς μικρογραφίας διαφόρων εὐαγγελιαρίων, καθὼς τοῦ ἤδη μνημονευθέντος συριακοῦ τῆς Φλωρεντίας (Rabula), τοῦ Ἐτσμιατζὶν, τοῦ Ροσάνο (codex rossanensis), δ. λ δ. τὴν εἴς τινα σημεῖα ἐπικράτησιν μᾶλλον τοῦ συροπαλαιστινιακοῦ ρυθμοῦ, τουτέστι τοῦ μνημειώδους παρὰ τὸν ἀλεξανδρινόν. 7) Ἡ ἐξέλιξις ὅμως καὶ ἡ ἐπίδρασις τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ δεκάτου αἰῶνος ἦτο τοιαύτη, ὥστε αἱ μικρογραφίαι τοῦ πατριαρχικοῦ εὐαγγελίου παρουσιάζουν δεῖγμα τέχνης, φερούσης, ὡς ἤδη ἐν ταῖς γενικαῖς γραμμαῖς ἐσημείωσα, περισσότερα στοιχεῖα καθαρᾶς βυζαντινῆς καὶ ἑλληνικῆς τέχνης. Τὸ πρόσωπον τῆς Παναγίας π. δ. χ. διακρίνεται εἰς τὰς μικρογραφίας τοῦ ὑπὸ κρίσιν εὐαγγελίου διὰ τὸ ὠοειδὲς, σχῆμα ἐπικρατῆσαν ὡς τύπος διὰ τὴν βυζαντινὴν παράστασιν τῆς Θεοτόκου, (8) ἡ δὲ ρὶς αὐτῆς διὰ τὴν κομψότητα ἐκείνην τὴν ὑπενθυμίζουσαν τὰς ρίνας τῶν ἀγαλμάτων τῆς κλασικῆς ἑλληνικῆς ἐποχῆς.

Εἰς τὰς ἀψῖδας τῶν κανονίων τοῦ πατριαρχικοῦ εὐαγγελίου, περὶ τῶν ὁποίων ἔκαμα λόγον καὶ ἀνωτέρω, παρατηροῦνται ἔγχρωμοι παραστάσεις πτηνῶν ἔξω τοῦ πλαισίου τοποθετημέναι. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης αἱ ἀψῖδες αὐταὶ παρουσιάζουν κάποιαν ὁμοιότητα πρὸς τὰς ἀψῖδας τῶν κανονίων τῶν διακεκοσμημένων εὐαγγελίων τῆς ἐν Βενετίᾳ ἀρμενοκαθολικῆς Μονῆς τοῦ San Lazzaro (ἀρ. κώδ. 1144 χρον. 902), τοῦ Ἐτσμιατζὶν (κώδ. ἀρ. 229 χρον. 989), τῆς Βατικανῆς βιβλιοθήκης (κώδ. ἀρ. 220 χρ. δέκατος αἰὼν) τοῦ ἐν Βιέννῃ μοναστηρίου τῶν Μεχιταριστῶν (κωδ. ἀρ. 697 χρον. ἑνδεκάτου αἰῶνος), τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Σικάγου, Rockefeller Mc Cormick manuscript (ἀρ. 2400 τοῦ δεκάτου τρίτου αἰῶνος τῆς ἐποχῆς Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου), τῆς βιβλιοθήκης Λένινγρατ. (τετραευάγγελα τοῦ Καρὰ Χισὰρ, γνωστὸν ὡς Gregory 574) καὶ ἄλλων. (9) (Περὶ τῶν μικρογραφιῶν τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Σικάγου καὶ τοῦ Λένινγρατ ἔγραψεν ὡραίας πραγματείας ὁ Ἀμερικανὸς καθηγητὴς Harol R. Willoughby). Εἰς τὰς παραστάσεις (πτηνὰ) τῶν κανόνων παρατηρεῖται ἡ ἐπίδρασις τῆς θύραθεν (εἰδωλολατρικῆς) τέχνης.

(7) Ch. Diehl, ἔνθ. ἀν. σ, 229, 234, 237.

(8) Ch. Diehl, ἔνθ. ἀν. σ. 287. Γ. Σωτηρίου ἡ Παμμακάριστος τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 7 Δεκεμβρ. 1933 σ. 363.

(9) Kurt Weitzmann, Die armenische Buchmalerei des 10 und beginnendes 11 Jahrhunderts, Bamberg 1933 σ. 4, 5, 6, 9, 16, 20 κ. ἀ. Βλέπε καὶ τὸ παράρτημα ὅπου φωτογραφικαὶ εἰκόνες διαφόρων ἱστορημένων εὐαγγελίων. Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Καραχισὰρ (σαρκῆ) ἦτο κειμήλιον τιμώμενον ὑπὸ πολλῶν προσκυνητῶν· ἐστάλη ὡς δῶρον εἰς Τραπεζοῦντα. Ἔχει δὲ 65 μικρογραφίας.

Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

(Κατὰ τὸ χειρόγραφον Εὐαγγελιάριον Rabula τῆς Βενετίας (586)

τριαρχικοῦ εὐαγγελίου παρουσιάζει ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον· ὁ εὐαγγελιστὴς παριστάνεται ὄρθιος καὶ ἐν ἐκστάσει καὶ πλήρει ἐνθουσιασμῷ, στρέφεται δὲ ἐλαφρὰ πρὸς τὴν φωνὴν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ τὴν

χεῖρα τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ προκύπτουσαν καὶ εὐλογοῦσαν. Ὁ μαθητὴς τοῦ Ἰωάννου Πρόχορος ζωγραφίζεται καθήμενος ἐπὶ πρασίνου καὶ γραφικοῦ λόφου, κρατῶν γραφῖδα καὶ τείνων μὲ περιπαθῆ προσοχὴν τὸ οὖς του πρὸς τὸ μέρος τοῦ διδασκάλου ὁ ὁποῖος τῷ ὑπαγορεύει τὸν θεῖον λόγον. Εἰς τὴν περίεργον αὐτὴν μικρογραφίαν ἡ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ προβάλλουσα χεὶρ ὁμοιάζει πρὸς τὴν ἰδίαν λεπτομέρειαν ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς τὴν μικρογραφίαν ἐκείνην τοῦ κώδικος τοῦ Σικάγου ἡ ὁποία παριστάνει τὸν Μωϋσῆν δεχόμενον τὸν νόμον (τὰς πλάκας) ἐν τῷ ὄρει τοῦ Σινᾶ. (Βλέπε τὴν μετὰ τὴν σελίδα 26 δημοσιευομένην εἰκόνα εἰς τὸ ἔργον τοῦ Willoughby). Μεταξὺ τῶν μικρογραφιῶν τοῦ πατριαρχικοῦ χειρογράφου καὶ τῶν ψηφιδωτῶν εἰκόνων τῆς Μονῆς τῆς Χώρας (Καχριὲ τζαμί) ὑπάρχει ἀναλογία τις. Τὸ τοιοῦτον παρατηρεῖται κυρίως εἰς τὰς μικρογραφίας τὰς πρὸ τοῦ κειμένου ἐζωγραφημένας. Ἄξιον ἰδιαιτέρας παρατηρήσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου τυγχάνει καὶ τοῦτο, ὅτι τόσον εἰς τὰ μωσαϊκὰ τοῦ Καχριὲ, ὅσον καὶ εἰς τὰς μικρογραφίας τοῦ πατριαρχικοῦ εὐαγγελίου προέχουσαν θέσιν κατέχει τὸ κυανοῦν χρῶμα. Εἰς τὰς εἰρημένας μικρογραφίας χρησιμοποιοῦνται ὅλοι οἱ τόνοι τοῦ κυανοῦ. (Ὁ χιτὼν συνήθως εἶναι χρώματος κυανοῦ τὸ δὲ ἱμάτιον ἐρυθροῦ, ἡ ἀντίθεσις αὕτη τῶν χρωμάτων εἰς τὰ δύο αὐτὰ ἐνδύματα εἶναι συνήθης καὶ εἰς τὰ δύο ἀριστουργήματα). 10) Ὁμοιότης ἡ ἀντιγραφὴ μωσαϊκῶν ναῶν καὶ μικρογραφιῶν χειρογράφων ἱστορημένων εὐαγγελίων παρατηρεῖται εἰς πολλὰ ἔργα τῆς ζωγραφικῆς τέχνης. Ἡ διακόσμησις π. δ. χ. τῆς Κοττονιανῆς Βίβλου (Ἁγ. Γραφῆς) εἶναι πιστὴ ἀντιγραφὴ τῶν μωσαϊκῶν τοῦ νάρθηκος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγ. Μάρκου τῆς Βενετίας. Ἡ μικρογραφικὴ παράστασις τῆς προσκυνήσεως τῶν Μάγων τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἐτσμιατζὶν ἔχει μεγάλην ἀναλογίαν πρὸς τὰ μωσαϊκὰ τῆς προσόψεως τοῦ ναοῦ τῆς Βηθλεὲμ, πλεῖσται δὲ ἔγχρωμοι μικρογραφίαι τοῦ κώδικος τοῦ Ροσάνο (codex Rossanensis) μᾶς ὑπενθυμίζουν τὰς ψηφιδωτὰς εἰκόνας τοῦ ἐν Ραβέννῃ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀπολλιναρίου τοῦ Νέου). (11) Γενικῶς ὅμως ἠμπορῶ νὰ εἴπω ὅτι ἡ ἐπίδρασις τῆς συριακῆς τέχνης μεγαλυτέρα παρατηρεῖται εἰς τὰς μικρογραφίας τοῦ πατριαρχικοῦ εὐαγγελίου παρὰ εἰς τὰ ψηφιδωτὰ τῆς Μονῆς τῆς Χώρας (Καχριέ). Ἀξία μνείας ἰδιαιτέρας τυγχάνει ἡ ζωηρότης τοῦ χρυσοῦ ἐδάφους καὶ ὅλων τῶν χρωματισμῶν τῶν μικρογραφιῶν τοῦ Π)χικοῦ εὐαγγελίου.

Διὰ νὰ σχηματίσῃ ὁ ἀναγνώστης ὁπωσδήποτε κάποιαν ἰδέαν τῆς ὁμοιότητος καὶ διαφορᾶς τῆς τέχνης τῶν μικρογραφιῶν τοῦ πατριαρχικοῦ εὐαγγελίου πρὸς τὴν τέχνην μικρογραφιῶν ἄλλων ἱστορημένων εὐαγγελίων δημοσιεύω ἐν τῇ προχείρῳ ταύτῃ μελέτῃ τρεῖς εἰκόνας τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου, ἤτοι μίαν τοῦ Π)χικοῦ Εὐαγγελίου, ἑτέραν τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Raboula καὶ ἄλλην τοῦ εὐαγγελίου τοῦ San Lazzaro.

* *Ὁ Μητροπολ. Ἡλιουπόλεως*
ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

(10) Βλέπε κυρίως τὴν ψηφιδωτὴν ἐπὶ τοῦ τοίχου εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως τοῦ Καχριέ. Ἄλλα χρώματα τῶν μικρογραφιῶν τοῦ Πατριαρχικοῦ Εὐαγγελίου εἶναι τὸ ἰῶδες, τὸ ῥόδινον, καστανόν, μαῦρον κ. ἄ.

(11) Ch. Diehl, ἔνθ. ἀνωτ. σ. 232, 238, 239.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἐν Ρόδῳ ὑπῆρχεν ἄλλοτε μέγιστος ἀνδριὰς πεντήκοντα πήχεων ὕψους κατασκευασθεὶς ἐξ ὀρειχάλκου ὑπὸ τοῦ Χάρητος καὶ ἱστάμενος ἐπὶ τῆς εἰσόδου τοῦ λιμένος (Κολοσσὸς τῆς Ρόδου). Ὁ ἀνδριὰς οὗτος ἦτο ἓν ἐκ τῶν ἑπτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου καὶ κατέπεσεν ὑπὸ σεισμοῦ τῷ 224 π. Χ. — Ἡ Λέσβος εἶνε πατρὶς τοῦ Πιττακοῦ, τοῦ Θεοφράστου, τοῦ Ἀρίονος, τοῦ Ἀλκαίου καὶ τῆς ποιητρίας Σαπφοῦς. — Ἡ Κῶς εἶνε πατρὶς τοῦ ἰατροῦ τῆς ἀρχαιότητος Ἱπποκράτους (460 π Χ.) — Πρὸς Α. τῆς Σμύρνης κεῖνται τὰ ἐρείπια τῶν Σάρδεων. – Ἐν Ἐφέσῳ ὑπῆρχεν ὁ περικαλλὴς ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος, ὃν κατέκαυσεν ὁ Ἡρόστρατος τῷ 356 π Χ.— Ἐν Περγάμῳ κατεσκευάζετο ἐκ δέρματος ὁ Περγαμηνὸς χάρτης ἢ περγαμηνή· ἐν αὐτῇ ὑπῆρχεν λαμπρὰ βιβλιοθήκη. — Ἡ Μίλητος ὑπῆρξε πατρὶς τοῦ φιλοσόφου Θάλητος - Ἡ Σινώπη τοῦ κυνικοῦ φιλοσόφου Διογένους ἀκμάσαντος τῷ 414 π. Χ.— Ἡ Ἀμάσεια τοῦ γεωγράφου Στράβωνος (τῷ 39 π. Χ.) — Ἡ Καισάρεια τοῦ Μ. Βασιλείου (329 μ. Χ.) Πλησίον αὐτῆς ἔκειτο ἡ Ναζιανζός, ἡ πατρὶς τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου (430 μ. Χ.) — Ἡ Ταρσὸς ὑπῆρξε πατρὶς τοῦ ἀποστόλου Παύλου.— Ἡ Ἀντιόχεια Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἶχε δὲ τὸ πάλαι 700 χιλ. κατ. Ἡ Βαβυλὼν ἦτο ἡ μεγίστη πόλις τοῦ κόσμου Ἐν αὐτῇ ὑπῆρχον οἱ κρεμαστοὶ κῆποι τῇ Σεμιράμιδος, ἀπέθανεν δὲ ὁ Μέγ. Ἀλέξανδρος.

ΦΩΤΑ

Μέσα 'ς τοῦ 'Ιορδάνη τὸ νερὸ
ὁ Βαφτιστὴς ἐβάφτιζε μὲ χάρι,
μὰ 'πρόβαλε μὲ πρόσωπο φαιδρὸ
καὶ ὁ Χριστὸς τὸ Βάφτισμα νὰ πάρῃ

"Αξαφνα 'σὰν τὸν εἶδ' ὁ ποταμὸς
ἐτρόμαξε καὶ 'πίσω 'προχωροῦσε,
κι' ὁ Βαφτιστὴς ἐκύτταζε χλωμὸς
κι' ἀπ' τὸν Χριστὸ τὸ Βάφτισμα 'ζητοῦσε.

Μέσ' 'ς τοῦ 'Ιορδάνη τ' ἀργυρὰ νερά,
ποὺ 'βλόγησαν τὰ χέρια τοῦ Φωστῆρα
ὁ Βαφτιστὴς μὲ φόβο καὶ χαρὰ
ἐβάφτισε τοῦ κόσμου τὸν Σωτῆρα.

Κι' ὅταν ἐβγῆκε μέσ' ἀπ' τὰ νερὰ
δροσολουσμένος μὲ περίσσια κάλλη
ἄνοιξαν τὰ οὐράνια λαμπερὰ
καὶ ἄστραψεν ἡ δόξα ἡ μεγάλη.

Ἡ εὔμορφή Του ἔλαμπε μορφὴ
'σὰν τῆς Αὐγῆς τὸ πάμφωτο τ' ἀστέρι,
κι' ἐπάνω 'ς τὴ σεπτή Του κορυφὴ
κατάλευκο 'πετοῦσε περιστέρι.

Κι' ἀπ' τὰ οὐράνια 'βρόντησε φωνὴ
π' ἀντήχησε 'ς ὁλόκληρη τὴ χτίσι.
«'Αγαπημένο Υἱὸ Μονογενῆ»
'ς τὸν κόσμο αὐτὸ τὸν εἶχε διαλαλήσῃ!...

Φῶς ἀπὸ Φῶς ἐβγῆκε φωτεινὸ
κι' ἐφώτισε τοῦ κόσμου αὐτοῦ τὴ σφαῖρα...
'Στὴ θάλασσα, 'ς τὴ γῆ, 'ς τὸν οὐρανὸ
τὰ «Φῶτα Του» γιορτάζουν τέτοια 'μέρα!...

Δ. Κ. ΜΕΛΠΙΔΗΣ

ΙΑΤΡΟΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΟΥΣΙΩΔΗΣ ΚΑΙ ΘΛΙΒΕΡΑ ΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ ΑΤΕΛΕΙΑ

ΥΠΟ ΣΤ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΙΑΤΡΟΥ

Ἡ κατωτέρω μελέτη, ἡ ὁποία ἀντικατοπτρίζει πλήρως τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς κοινωνίας μας, ὀφειλομένη εἰς τὸν ὀξυγράφον κάλαμον τοῦ διακεκριμένου 'Ασκληπιάδου καὶ σεβαστοῦ καὶ πολυτίμου φίλου τοῦ 'Εγκυκλοπαιδικοῦ τούτου 'Ημερολογίου, κ. Στ. Παρασκευᾶ ἀποτελεῖ τρανὸν τεκμήριον τῆς μακρᾶς αὐτοῦ πείρας καὶ τῆς βαθείας του ἅμα παρατηρητικότητος.

Ἐν αὐτῇ ὁ διαπρεπὴς ἐπιστήμων καὶ δεινὸς τοῦ καλάμου χειριστής, ὅστις ὁμολογουμένως ἀποτελεῖ φαινόμενον πολυγραφότητος μεταξὺ τῶν τόσων ἐπιστημόνων τῆς πόλεως μας, ἀναλύει μὲ τὰ ζωηρότερα χρώματα τὴν περὶ ἰατροῦ καὶ ἰατρικῆς περιθάλψεως νοοτροπίαν καὶ ἀντίληψιν τοῦ κοινοῦ τῆς πόλεως μας, αἱ ὁποῖαι δυστυχῶς ἐν πλήρει εἰκοστῷ αἰῶνι ἐξακολουθοῦν νὰ διέπουν εἰσέτι αὐτῷ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἄλλας πολλαπλὰς προόδους τὰς ὁποίας ἐσημείωσε τοῦτο προπαντὸς ὑπὸ τὸ Δημοκρατικὸν καθεστώς.

ΟΛΑΙ κατὰ γενικὸν κανόνα αἱ κοινωνίαι ἔχουσιν ἀναμφιβόλως τὰς ἐλλείψεις των. Τινὲς ὅμως ἐκ τῶν ἐλλείψεων τούτων προέρχονται δυστυχῶς ἁπλούστατα ἐκ προλήψεων, ἐκ καθῶν συνηθειῶν καὶ ἐξ ἐσφαλμένων ἀντιλήψεων καὶ εἶναι ὡς ἐκ τούτου τοσοῦτον συνδεδεμέναι, τοσοῦτον συνυφασμέναι μὲ τὴν ψυχοσύνθεσιν καὶ διανόησιν τῶν ἀτόμων ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς κοινω-

νίας, ὥστε νὰ μὴ ἐκλαμβάνωνται πλέον ὡς ἐλλείψεις, ὡς ἀτέλειαι καὶ ὡς μειονεκτήματα.

Ἐν τῇ ἀνὰ χεῖρας μελέτῃ μου πρόκειται ἀκριβῶς περὶ μιᾶς τοῦ εἴδους τούτου τῶν ἐλλείψεων, αἱ ὁποῖαι, ὡς ἐκπηγάζουσαι ἐξ ἡμιμαθείας, κακῆς μιμήσεως ἢ ἕξεως καὶ ἐκ πλημμελοῦς σταθμίσεως τῶν γεγονότων ἐκ μέρους τῶν λαϊκῶν μαζῶν οὐδόλως ἐνοχοποιοῦσι τὰς κρατικὰς ἀρχάς, ἀλλ' οὔτε καὶ ὑποδηλοῦσιν ἀνεπάρκειαν δῆθεν νόμων, θεσμῶν ἢ διατάξεων δημοσίας τάξεως ἢ κυβερνητικῆς προνοίας. Ἐριζωθεῖσαι αὗται ἁπλῶς σὺν τῷ χρόνῳ ἐν ἡμῖν κατέληξαν εἰς πεποιθήσεις καὶ φρονήματα, τὰ ὁποῖα οὕτως ἀσυνειδήτως πλέον ἐκλαμβάνομεν ὡς καλῶς κείμενα, ὡς φυσικὰ καὶ ὡς πολὺ δῆθεν νόμιμα.

Ἀλλ' ὁποία τις εἶναι ἡ σύγχρονος αὕτη κοινωνικὴ παρ' ἡμῖν ἔλλειψις;

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἔλλειψις εἶναι ἐξ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι παρὰ τὴν θέλησιν καὶ συναίσθησιν ἡμῶν διακινδυνεύουσι καθ' ἑκάστην ὄχι μόνον τὴν εὐημερίαν καὶ ὑγιείαν ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ζωήν ἡμῶν.

Σχετικά τινα ἀνέγραψα πολλάκις καὶ κατὰ καιρούς εἰς διαφόρους μελέτας μου, ἔπραξα ὅμως τοῦτο τότε ἀκροθιγῶς καὶ παρεμπιπτόντως, ἐνῷ ἐνταῦθα σήμερον προτίθεμαι νὰ ἐκθέσω τὸ ζήτημα κάπως διεξοδικώτερον καὶ ἐκτενέστερον. Ἡ ἐπανειλημμένη ἄλλως τε ἀποκάλυψις καὶ στηλίτευσις κακοῦ τινος, ἡ συχνὴ καυτηρίασις πάσης πληγῆς, ἔστω καὶ κοινωνικῆς, δύναται, φρονῶ, πολλάκις νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἴασιν καὶ ἐξαφάνισιν ταύτης.

Οὐδεὶς ἤδη δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ μέγιστον τῶν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὸν ἄνθρωπον ἀγαθῶν ἦτο, εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἡ ὑγιεία. Ἄνευ ταύτης ὅλα τὰ ἐπὶ τοῦ πλανήτου ἡμῶν ἀγαθά, τὰ χρήματα, τὰ πλούτη, ἡ δόξα, αἱ ἡδοναί, καὶ τὰ προσόμοια, οὐδεμίαν, ὡς γνωστόν, δύνανται νὰ ἔχωσι σημασίαν ἢ ἀξίαν.

Τῆς μονάδος ἡ ἀξία, ἐπανελάμβανε παραβολικῶς καὶ πολὺ δικαίως, διάσημός τις ἐν Βιέννῃ καθηγητής μου, αὐξάνει πάντοτε διαρκῶς καὶ ἐν ἀνολογίᾳ ἐφ' ὅσον αὐξάνει καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μηδενικῶν τὰ ὁποῖα ἐπιπροστίθενται κατόπιν ταύτης. Ἡ μονὰς μετατρέπεται ἀμέσως τότε καὶ διαδοχικῶς εἰς δεκάδα, ἑκατοντάδα, χιλιάδα, ἑκατομμύριον, δισεκατομμύριον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐὰν ὅμως αἴφνης ἐξαφανίσωμεν, ἐξαλείψωμεν τὴν μονάδα ἡ σειρὰ τῶν μετ' αὐτὴν μηδενικῶν, ὁσαδήποτε κἂν ὦσι ταῦτα, ἐμφανίζεται καὶ παραμένει πλέον ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπολύτως ἀξίας. Ἡ μονὰς ἤδη εἰς τὴν παραβολὴν ταύτην ἀντιπροσωπεύει τὴν ὑγιείαν, ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν μηδενικῶν ὑποδηλοῖ τὸ πλῆθος τῶν διαφόρων καὶ πολυειδῶν ἐπὶ τῆς ζωῆς ἀγαθῶν. Τὰ τελευταῖα ταῦτα, τῆς ὑγιείας μὴ ὑπαρχούσης, μεταπίπτουσιν αὐθωρεὶ εἰς τὴν ἀξίαν καὶ σημασίαν τῶν μηδενικῶν.

Τούτου τεθέντος καὶ δεδομένου, ὅτι ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἀπανταχοῦ σχεδὸν σήμερον, ὡς ἐκ τῶν δυσχερῶν καὶ δυσμενῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς, ὡς ἐκ τῶν περισπασμῶν τῆς σκληρᾶς καὶ ἀδιακόπου βιοπάλης, μεγάλην συνήθως δεικνύει κατ' ἀνάγκην ἀδιαφορίαν διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ ἐν γένει τὴν ὑγιείαν του, ἴδωμεν τί ἐπὶ πλέον ἐπισυμβαίνει ἀτυχῶς σήμερον παρ' ἡμῖν καὶ πῶς ἡμεῖς συμπεριφερόμεθα διὰ τὴν προφύλαξιν καὶ συντήρησιν τῆς ὑγιείας μας.

Παρ' ἡμῖν ἐλλείπει δυστυχῶς ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ ἐπιπροσθέτως ἡ κατάλληλος καὶ ἡ ἐπαρκὴς ἰατρικὴ διαπαιδαγώγησις.

Ἐξ ἀνατροφῆς, παραδόσεων καὶ συνηθείας καὶ ὡς μὴ κατωρθώσαντες εἰσέτι νὰ γνωρίσωμεν ἐπαρκῶς τὴν πραγματικὴν ἀποστολὴν τῆς συγχρόνου Ἰατρικῆς, ἡ ὁποία σήμερον ἑδραζομένη ἐπὶ τῶν δεδομένων τῶν Φυσικοχημικῶν Ἐπιστημῶν καὶ ἐπὶ τῶν πορισμάτων τῶν Ἐργαστηρίων καὶ Κλινικῶν, ἀπέβη πλέον μία τῶν θετικωτέρων ἐπιστημῶν, ὡς μὴ δυνηθέντες ἐπαναλαμβάνω καὶ τονίζω, νὰ ἔχωμεν σαφῆ γνώμην καὶ ἰδέαν περὶ τῆς σημερινῆς Ἰατρικῆς, ἐσχηματίσαμεν ἀνέκαθεν τὰς πλέον παραδόξους καὶ ἀλλοκότους ὡς θὰ ἴδωμεν, ἀντιλήψεις περὶ αὐτῆς καὶ περὶ ἰατρῶν ἐν γένει, ἂν καὶ τούτους προσηκόντως, εἶναι ἀληθές, ἐκτιμῶμεν καὶ ὑπολῃπτόμεθα.

Καὶ τοῦτο, διότι, ἐνῷ ἐπαρκῶς ἐμάθαμεν κατ' οἶκον τὸ πῶς δέον νὰ διατρεφώμεθα, νὰ ἐνδυώμεθα καὶ νὰ συμπεριφερώμεθα, ἐνῶ ἐδιδάχθημεν ἐν ταῖς σχολαῖς καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ πολλὰ τὰ διὰ τὴν περαιτέρω ἐν τῇ ζωῇ σταδιοδρομίαν μας χρήσιμα, ἐνῷ τέλος κατηρτίσθημεν, ἐφ' ὅσον ἦτο δυνατόν, μὲ τὰ ἀπαραίτητα ἐν γένει μέσα διὰ τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐπικράτησιν καὶ ἀνάδειξιν ἡμῶν, διὰ τὴν συντήρησιν, περιφρούρησιν καὶ προφύλαξιν τῆς ὑγείας μας, τοῦ μεγαλειτέρου τούτου, ὡς εἴδομεν, ἀγαθοῦ τῆς ζωῆς ἡμῶν, οὐδὲν σχεδὸν τὸ πρέπον καὶ σοβαρὸν οὐδαμόθεν ἠκούσαμεν, ἀλλ' οὔτε προετράπημεν ποτὲ νὰ μάθωμεν.

Τὰ περὶ ὑγείας, ἰατρικῆς καὶ ἰατροῦ ζητήματα θεωροῦμεν ἁπλούστατα ὡς ζητήματα περιττά, ὡς ζητήματα ἀνάγκης καὶ ὡς ἐκ τούτου ἰδοὺ πῶς συνήθως συμπεριφερόμεθα.

Ὅταν ποτὲ τύχῃ νὰ εὑρεθῶμεν βαρέως ἀσθενεῖς, εἰς βαθμὸν δηλονότι κατὰ τὸν ὁποῖον ὅλα τὰ θεμιτὰ ἢ ἀθέμιτα πρακτικὰ μέσα ἔχουσιν ἤδη ἀστοχήσει, τότε προστρέχομεν ἐξ ἀνάγκης εἰς ἕνα οἱονδήποτε ἰατρὸν, λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ δύο, τρεῖς συνταγὰς καὶ καθησυχάζοντες οὕτως ἐπί τινα καιρὸν τὰς ἐνοχλήσεις καὶ τὰ ἀνυπόφορα συμπτώματα τοῦ νοσήματός μας ἐπαναλαμβάνομεν μετ' οὐ πολὺ τὰς συνήθεις ἡμῶν ἀσχολίας, τελείως ἀδιαφοροῦντες διὰ τὴν φύσιν, τὴν σοβαρότητα ἢ τὴν ἔκβασιν τῆς ἐν λόγῳ παθήσεως ἡμῶν.

Τὴν αὐτὴν δὲ ἐπαναρχίζομεν τακτικὴν ὁπόταν τυχὸν μετὰ καιροὺς ἡ ἰδία ὑποτροπιάσῃ πάθησις ἢ ὁπόταν νέα τις τοιαύτη θορυβώδης ἐμφανισθῇ καὶ πάλιν εἰς ἡμᾶς.

Αὕτη εἶναι δυστυχῶς ἡ συνήθης πρὸς τοὺς ἰατροὺς συμπεριφορά μας.

Τὸ πολὺ, ἄν ποτε μᾶς χρειασθῇ ἰατρική τις γνωμοδότησις ἢ πιστοποίησις διὰ σχολεῖον ἢ ταξείδιον, διὰ γάμον ἢ διαζύγιον, διὰ μετακόμισιν ἢ θάνατον, παραλαμβάνομεν ἀμέσως φίλον τινα ἢ γνωστὸν, κρούομεν τὴν θύραν ἑνὸς ἀσκληπιάδου, τὸν ὁποῖον ὁ φίλος ἔτυχέ ποτε νὰ γνωρίσῃ καὶ τότε, χάρις, εἰς τὸν γενναιόδωρον χαρακτῆρα τοῦ ἰατροῦ, ἀποσπῶμεν παρ' αὐτοῦ τὴν ποθουμένην ἔκθεσιν, τὸ ραπόρτο, τὸ ὁποῖον βεβαίως ὁ καλοκάγαθος ἐπιστήμων δὲν θὰ ἠδύνατο βεβαίως ποτὲ ν' ἀρνηθῇ εἰς τὸν ἀξιότιμον φίλον του καὶ εἰς τὸν ἀξιαγάπητον φίλον μας... Οὕτω δὲ δωρεάν καὶ χωρὶς κἄν νὰ ὑποχρεωθῶμεν παρὰ μόνον εἰς τὸν φίλον μας, ἐκπληροῦμεν τελείως καὶ τὴν ἐν λόγῳ φορτικὴν, ἀνιαρὰν καὶ ὅλως περιττὴν! ὡς διακηρύττομεν, τῆς στιγμῆς ἐκείνης φροντίδα καὶ ἀνάγκην μας.

Ἐν τούτοις ἂν καὶ ὑπὸ τόσον περιωρισμένων καὶ στενῶν ἐμφορούμεθα φρονημάτων καὶ ἰδεῶν διὰ τὴν ἰατρικὴν καὶ τοὺς ἰατρούς ἐν γένει, ἀπὸ τὸ ἄτομον αὐτοῦ τούτου τοῦ ἰατροῦ ἔχομεν πάντοτε τὰς μεγαλειτέρας τῶν ἀπαιτήσεων καὶ ἀξιώσεων. Ἐκζητοῦμεν νὰ κατέχῃ οὗτος ἰδιαίτερα ὅλως προτερήματα καὶ ἐξαιρετικούς, πλὴν τῶν φυσικῶν, ψυχικὰς ἰδιότητας.

Ἀπαιτοῦμεν δηλαδὴ νὰ εἶναι οὗτος φιλάνθρωπος, φιλεύσπλαγχνος καὶ φιλόπτωχος, νὰ εἶναι εὐγενής, προσηνής, μεγάθυμος, καὶ δημοκράτης νὰ εἶναι πρόθυμος, εὐκίνητος καὶ ταχύς, νὰ εἶναι ὑπομονητικός, μέχρις αὐτοθυσίας καρτερικὸς καὶ ἀκαταβλήτου ἀνεκτικότητος, νὰ εἶναι ἀνιδιοτελὴς, ἀφιλοκερδὴς καὶ γενναιόδωρος καὶ τέλος νὰ μὴ ἀναμένῃ ποτέ νὰ ζήσῃ μέσῳ, δυνάμει καὶ τῇ βοηθείᾳ τῶν ἀπολαβῶν τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ἐπαγγέλματός του.

Δέον ὡσαύτως νὰ συνδυάζῃ οὗτος πρὸς τὰ ἀνωτέρω καὶ τὴν ἱκανότητα νὰ διαιτᾶται καὶ τρέφηται ἐκ τῶν ἰδίων μόνον αὐτοῦ πόρων ἢ προσόδων καὶ ἐν ἐλλείψει αἴφνης τούτων νὰ μάθῃ ἐκὼν, ἄκων νὰ διαβιοῖ τρώγων.. ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

Τῷ ἐπιβάλλεται ἄλλως τε νὰ γνωρίζῃ ἐπακριβῶς ὅτι, ἂν θέλῃ νὰ φέρῃ τὸν χαρακτηρισμὸν καλοῦ ἰατροῦ, ὀφείλει ' ἀπαρεγκλήτως νὰ μὴ διεκδικήσῃ ποτὲ τὴν ἀμοιβήν του, νὰ δέχηται εὐαγγελικῶς πᾶν ὅ,τι —καὶ τὸ εὐτελέστερον— προσφέρουσιν αὐτῷ ὡς ἀντίτιμον τῶν θυσιῶν του καὶ νὰ μένῃ πάντοτε ἀφωνότερος ἰχθύος, ὁσάκις τυχὸν ἀρνηθῶσι ἢ λησμονήσωσι (!!) νὰ τὸν ἀμείψωσι

Εἰς ἄλλας ἐν τούτοις κοινωνίας τὰς μᾶλλον πεφωτισμένας καὶ καταλληλότερον διωργανωμένας, ὡς εἶναι λ. χ. αἱ ἀγγλοσαξωνικαί, ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἰατροῦ δὲν περιορίζεται μόνον **εἰς τὴν σύνταξιν καὶ ἀναγραφὴν συνταγῶν καὶ ἐκθέσεων,** ἀλλ' ἐμφανίζεται ὑψηλή, εὐγενὴς καὶ τὰ μέγιστα ἐπωφελὴς εἴς τε τὸ ἄτομον, τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν κοινωνίαν.

Εἰς ταύτας ὁ ἰατρὸς εἶναι ὁ πολύτιμος, ὁ μόνιμος σύμβουλος καὶ καθοδηγὸς ὅλων τῶν περὶ τὴν ὑγείαν ζητημάτων, τῶν ἀφορώντων ὄχι μόνον τοὺς ἀσθενεῖς, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς εἰσέτι —τὸ καὶ σπουδαιότερον— τοὺς ὑγιεῖς. Ὁ ἰατρὸς ἐκεῖ, ὡς μόνιμος, ἔμπιστος καὶ μυστικὸς παραστάτης τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς οἰκογενείας, διαρρυθμίζει πλεῖστα ὅσα σπουδαῖα τῆς ζωῆς καὶ διαβιώσεως τούτων ζητήματα.

Τοιαῦτα λ. χ. εἶναι τὸ τῆς ἐνδεδειγμένης ἑκάστοτε ἀνατροφῆς τῶν τέκνων, τὸ τῆς κατευθύνσεως τῶν νέων πρὸς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἐπάγγελμα, τὸ τῆς καταλλήλου, ἀναλόγως πρὸς τὰς σωματικὰς ἢ ψυχικὰς ἰδιότητας, ἀποκαταστάσεως τῶν ἐτοιμογάμων, τὸ τῆς μικρᾶς κατ' ἀνάγκην ἢ τῆς μεγαλειτέρας τεκνοποιήσεως καὶ οὕτω **καθ'** ἑξῆς. Ὡσαύτως ὁ μόνιμος ἐκεῖ ἢ ὁ οἰκογενειακὸς ἰατρός, ὡς γνωρίζων καλῶς τὸ παρελθὸν καὶ τὰς κράσεις καὶ ἰδιοσυγκρασίας ἑκάστου τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, προλαμβάνει τὰ κληρονομικὰ καὶ ἐπαγγελματικά, τὰ μολυσματικὰ καὶ μιασματικὰ νοσήματα καὶ καταπνίγει ἐγκαίρως καὶ ἅμα τῇ ἐμφανίσει πᾶσαν ἐν γένει ἐμφανιζομένην πρὸς στιγμὴν πάθησιν.

Ἀλλὰ καὶ μόνον τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τῆς συνεχοῦς ἐπὶ ὑγιῶν ἢ ἀσθενῶν ψυχικῆς ἐπιδράσεως, τῆς προτρεπτικῆς ἢ ἀποτρεπτικῆς, τῆς παραινετικῆς ἢ παραμυθητικῆς, ἐκ μέρους ἑνὸς πιστοῦ καὶ πολυΐστορος φίλου ἰατροῦ, αὐτὰ καὶ μόνα, ἐπαναλέγω, εἶναι ἱκανὰ νὰ δείξωσι τὴν μεγάλην σπουδαιότητα, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἡ ἀποστολὴ τούτου, ὁπόταν ἡ ἁρμόζουσα δοθῇ εἰς αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν πελατῶν του θέσις.

Παρ' ἡμῖν ὅμως δυστυχῶς, πλὴν ἐλαχίστων, ἐννοεῖται, ἐξαιρέσεων, οὔτε μόνιμον οὔτε οἰκογενειακὸν ἰατρὸν ἔχομεν, ἀλλ' οὔτε καὶ καταφεύγομεν εἰς τὸν ἰατρὸν **προθύμως, ἐγκαίρως καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο,** χάριν τῆς ὑγείας μας, **ἐπιβάλλεται ἡμῖν.**

Καὶ τὸ τοιοῦτον, εἰρήσθω μετὰ λυπῆς, ἐπισυμβαίνει καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς τῶν εὐπόρων καὶ τὰς τῶν διανοουμένων παρ' ἡμῖν τάξεις.

Δὲν προστρέχομεν ἤδη προθύμως εἰς τὸν ἰατρὸν, διότι πᾶν τὸ διὰ ἰατροὺς καὶ φάρμακα ἔξοδον θεωροῦμεν κακῶς ὡς δαπάνην περιττὴν, ἄσκοπον δῆθεν καὶ ἀδίκως ἐπιβαρυντικὴν τοῦ ἀτομικοῦ ἢ οἰκογενιακοῦ ἡμῶν προϋπολογισμοῦ. Ἄλλως τε καὶ σήμερον ἀκόμη ἡ παλαιὰ ἐκείνη γνώμη, καθ' ἣν τὸ νὰ καταδαπανηθῇ τις, «τὸ νὰ φάγῃ τις τὰ χρήματά του εἰς ἰατροὺς καὶ ἰατρικὰ» εἶναι δῆθεν κατάρα, δὲν ἐξέλειπε κατὰ δυστυχίαν τελείως ἀ-

πὸ τὸν κατάλογον τῶν παραλογισμῶν τοῦ λαοῦ ἡμῶν.

Ἐγκαίρως ἐπίσης δὲν καταφεύγομεν εἰς ἰατρὸν, διότι ἐθίσθημεν νὰ ἐξαντλῶμεν προηγουμένως δι' οἱανδήποτε ἐν γένει νόσον, ὅλα τὰ θεραπευτικὰ μέσα τῆς οἰκιακῆς, γειτονικῆς, φιλικῆς (!) καὶ ἀγυρτικῆς φαρμακευτικῆς ἐπινοήσεως καὶ φαρέτρας. Τότε δὲ μόνον συνήθως καταφεύγομεν εἰς ἰατρόν, ὁπόταν πλέον ἐπιδεινωθῇ ἡ κατάστασις ἡμῶν καὶ ὁπόταν αἰσθανθῶμεν κινδυνεύουσαν κἄπως τὴν ζωὴν μας.

Καὶ ἀρχίζει τότε ἡ σειρὰ τῶν κωμικοτραγικῶν, ἀπεριγράπτων καὶ ἀξιοθρηνήτων ἐκείνων γεγονότων καὶ σκηνῶν, τὰς ὁποίας ἡμεῖς οἱ ἐξασκοῦντες μετὰ συντριβῆς βλέπομεν πολύ, πάρα πολὺ συχνὰ, νὰ ἐκτιλύσσωνται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας. Τόμους ὁλοκλήρους θὰ ἠδύνατό τις νὰ καταπληρώσῃ διὰ τὴν ἀναγραφὴν τῶν ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην παραδοξοτήτων, αἱ ὁποῖαι λαμβάνουσι χώραν ἔν τε τοῖς γραφείοις ἡμῶν καὶ παρὰ τὴν κλίνην τῶν ἀρρώστων μας.

Ἐνταῦθα θ' ἀναφέρω ὡς εὐνόητον, ὀλίγα τινα ἐξόσων ἐπέζησα κατὰ τὴν πολυετῆ ἐξάσκησίν μου, τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις. φρονῶ ὅτι θὰ εἶναι ἱκανά, ὅπως διαζωγραφήσωσι τὴν ἐν λόγῳ θλιβερὰν παρ' ἡμῖν κατάστασιν.

Ἐν πρώτοις, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως παρ' ἡμῖν οἰκογενειακοῦ ἢ μονίμου τοὐλάχιστον ἰατροῦ, ὁ ἀσθενὴς ἐξαναγκάζεται συνήθως νὰ καταφύγῃ εἰς ἕνα οἱονδήποτε ἰατρόν, τοῦ ὁποίου σχεδὸν μόνον τὸ ὄνομα ἐξ ἀκοῆς, ἐκ τῶν ἐφημερίδων ἢ ἄλλοθέν ποθεν ἔτυχε ποτὲ νὰ γνωρίζῃ ἢ εἰς ἰατρόν, τὸν ὁποῖον συνιστῶσιν αὐτῷ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῆς ἀνάγκης οἱ συγγενεῖς του, οἱ φίλοι του ἢ καὶ αὐτή.... ἡ ὑπηρέτριά του.

Μὴ δυνάμενος ὅμως τότε ὁ ἀσθενὴς νὰ ἐκλέξῃ ἢ νὰ προτιμήσῃ ἕνα ἐκ τῶν οὕτω πως ὑποδεικνυομένων ἰατρῶν, ἰδοὺ τὶ ἐσφαλμένας ἀποφάσεις καὶ κατευθύνσεις λαμβάνει κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ σπουδῇ καὶ τῇ ἀμηχανίᾳ του.

Ἄλλοτε, τὸ καὶ συνηθέστερον, ὁ ἀσθενὴς προσκαλεῖ ἢ ἐπισκέπτεται ἕνα ἐκ τῶν ὑποδειχθέντων ὡς εἴπομεν, αὐτῷ ἰατρῶν καὶ ἀφοῦ λάβῃ δυὸ τρεῖς συνταγάς, ἐὰν μὲν ἐντὸς ὀλίγων τινων ἡμερῶν αἰσθανθῇ ὠφέλειαν, βελτίωσιν τινα θεωρεῖ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπαρκὲς καὶ παραιτεῖται τοῦ λοιποῦ πάσης παραιτέρω θεραπείας.

Ἐὰν ὅμως τοὐναντίον δὲν διαπιστώσῃ καλλιτέρευσίν τινα τῆς θέσεως του, καθ' ὑποκειμενικὴν του βεβαίως πάντοτε κρίσιν καὶ ἀντίληψιν, ἀποτείνεται ἀδιστάκτως εἰς δεύτερόν τινα ἰατρόν, δοκιμάζει (;) κατὰ τὸν αὐτὸν πάλιν τρόπον καὶ τὴν θεραπείαν τούτου καὶ ἐξακολουθεῖ ἀξιοθρηνήτως, ἐν περιπτώσει ἰδίᾳ χρονίας ἢ δυσιάτου παθήσεως, τὴν ἰδίαν τακτικὴν μὲ τρίτον ἢ καὶ μὲ τέταρτον ἰατρόν, μέχρις οὗ ἐπὶ τέλους καταλήξῃ εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ἢ μέχρις οὗ, δυνάμει τῆς τοιαύτης ἀπρονοησίας καὶ ἀλογιστίας του, φονεύσῃ αὐτὸς ἑαυτὸν παρὰ τὴν θέλησιν καὶ ἐπιθυμίαν του.

Καὶ αὐτὸς ἀκριβῶς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον τὸν ἴδιον ἰατρὸν παρ' ἡμῖν σπανιώτατα ἐπισκέπτονται ἢ προσκαλοῦσι περισσότερον ἀπὸ δύο, τρεῖς φοράς. Ἁπλούστατα, διότι ὁ ἀσθενής, ἐὰν μὲν ἐκόπασαν κάπως αἱ ἐνοχλήσεις του καὶ εἶναι εὐχαριστημενος, διακόπτει ἀμέσως τότε τὴν περαιτέρω θεραπείαν του, ἐὰν δὲ τοὐναντίον εὑρίσκει οὗτος στάσιμον δῆθεν τὴν κατάστασιν του, τότε ἀλλάσσει ἀδιστάκτως τὸν ἰατρόν του.

Ἡ ἀλλαγὴ ἄλλως τε τοῦ ἰατροῦ παρ' ἡμῖν εἴθισται νὰ εἶναι, ὡς γνωστόν, συχνοτέρα δυστυχῶς τῆς τοῦ χιτῶνος.

Ἄλλοτε πάλιν, σπανιώτερον, ὁ ἀσθενής, ὁπόταν μάλιστα τυγχάνει νὰ εἶναι εὔπορος, προσκαλεῖ ἢ ἐπισκέπτεται συγχρόνως καὶ δὴ καὶ αὐθημερόν, δύο ἤ καὶ περισσοτέρους ἰατρούς.

Προσκαλεῖ δὲ ἢ ἐπισκέπτεται, ὁτὲ μὲν κεχωρισμένως καὶ ἀλληλοδιαδόχως, ὁτὲ δὲ ὁμαδικῶς καὶ συγχρόνως, δι' ἰατρικὸν δηλονότι συμβούλιον. Εἰς ἀμφοτέρας ἐν τούτοις πάλιν τὰς περιπτώσεις, ἡ ἐκ τῆς ἀποφάσεως καὶ διενεργείας ταύτης ὠφέλεια τοῦ ἀσθενοῦς εἶναι δυστυχῶς προβληματικὴ καὶ ἀνέφικτος.

Διότι ὄχι μόνον τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἰατρικοῦ συμβουλίου εἶναι μηδαμινὰ καὶ πολλάκις ἀρνητικά, ὡς ἐκ τοῦ πλημμελοῦς τρόπου τῆ συγκροτήσεως τοῦ συμβουλίου καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους ἐπαγγελματικοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ προσφυγὴ τοῦ ἀρρώστου εἰς πολλοὺς ἀλληλοδιαδόχως ἰατροὺς οὐδὲν ἄλλο συναποφέρει παρὰ μόνον τὴν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀσθενοῦς αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνταγῶν καὶ ὁδηγιῶν καὶ τὴν ἐπιδείνωσιν κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἀμηχανίας καὶ ἀπορίας του πρὸς ἐκλογὴν τῆς ἀκολουθητέας θεραπείας.

Ἡ προσφυγὴ ἄλλως τε εἰς πλείονας ἰατρούς, εἴτε ἀλληλοδιαδόχως, εἴτε ὑπὸ μορφὴν συμβουλίου τότε δύναται κατὰ γενικὸν κανόνα νὰ ἔχῃ ἀξίαν διὰ τὸν ἀσθενῆ, ὅταν οὗτος συνοδεύεται ἀπὸ ἕνα μόνιμον, ἀπὸ ἕνα τακτικὸν ἢ ἀπὸ ἕνα οἰκογενειακὸν ἰατρόν. Διότι **μόνον ὁ τοιοῦτος ἰατρὸς** γνωρίζει τὴν πραγματικὴν καὶ ἐξ ἀντικειμένου παλαιὰν καὶ νέαν κατάστασιν τοῦ πάσχοντος, μόνον αὐτὸς εἶναι εἰς θέσιν ν' ἀναλύσῃ καὶ συζητήσῃ μετὰ τῶν ἄλλων, δύο ἢ καὶ περισσοτέρων συναδέλφων του τὰ τῆς παθήσεως ἐν γένει τοῦ ἀρρώστου του καὶ μόνος αὐτὸς εἶναι ὁ ἁρμόδιος, ὡς φέρων καὶ πλήρη τὴν εὐθύνην, νὰ ἀποδεχθῇ, ἢ νὰ ἀπορίψῃ πρὸς τὸ καλὸν πάντοτε τοῦ πελάτου του, τὰς ἐκ τῆς συζητήσεως μετ' ἄλλων, κατὰ τὸ συμβούλιον, ἰατρῶν ἀποφάσεις.

Ἐν ἄλλοις λόγοις μόνον, ὁπόταν ὁ ἀσθενὴς ἔχει συμπαραστάτην, συνήγορον καὶ συνενδιαφερόμενον μόνιμόν τινα ἰατρὸν καὶ ἔχει συγχρόνως ἀπόλυτον πρὸς αὐτὸν ἐμπι-

στοσύνην, μόνον τότε δύναται νὰ ἐπωφεληθῇ ἀπὸ τὰς ἐπικουρικὰς γνωμοδοτήσεις ἄλλων συμβούλων ἰατρῶν.

Ἰδοὺ ἤδη καί τινας τῶν θλιβερῶν, ὡς εἴπομεν, παραδοξοτήτων.

Μοὶ συνέβη πολλάκις νὰ ἔχω ἐν τῷ γραφείῳ μου ἀσθενεῖς, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὴν ἐκ μέρους μου ἐξέτασιν ἠρνήθησαν νὰ δεχθῶσι συνταγήν, διότι, ὡς ἔλεγον προστρέξαντες εἰς ἐμὲ ἁπλῶς ἀπεσκόπουν νὰ ἐξελέγξωσι μόνον τὴν διάγνωσιν ἢ τὰς συνταγὰς ἄλλων συναδέλφων μου.

Ἄλλοτε πάλιν μοὶ συνέβη νὰ ἔχω ἀσθενῆ, ὁ ὁποῖος ἐνῶ κατηυθύνετο ἡμέραν τινα πρὸς ἐμέ, αἴφνης καθ' ὁδὸν, ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ ἢ τῷ τροχιοδρόμῳ παραπεισθεὶς παρά τινος φίλου ἢ γνωστοῦ του ἤλλαξεν ἀμέσως διεύθυνσιν καὶ μετέβη εἰς ἄλλον τινα συνάδελφον. Ἀφοῦ ὅμως καὶ τοῦτον δύο μόνον ἢ τρεῖς φορὰς ἐπεσκέφθη ἐπανῆλθεν ἐκ νέου εἰς ἐμέ, μεγάλως δῆθεν μεταμελούμενος διὰ τὴν παραπλάνησίν του ταύτην.

Ἄλλοτε μοι συνέβη ν' ἀναχωρήσωσιν ἀπὸ τὴν αἴθουσαν ἀναμονῆς τοῦ ἰατρείου μου ἀσθενεῖς, ἁπλῶς διότι ἐξ ἀνυπομονησίας δὲν ἠδύναντο δῆθεν πλέον ν' ἀναμένωσιν τὴν σειρὰν τῆς ἐξετάσεώς των.

Μοὶ συνέβη ὡσαύτως νὰ προσκληθῶ εἰς ἀσθενεῖς καὶ ἄλλοτε μὲν νὰ συναντήσω εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ διαμερίσματος τοῦ ἀρρώστου ἄλλον τινὰ ἐξερχόμενον συνάδελφον, ἄλλοτε δὲ νὰ παρακληθῶ ν' ἀναμείνω ὀλίγον εἰς δωμάτιόν τι τοῦ διαμερίσματος τοῦ ἀρρώστου, μέχρις οὗ ἀποχωρήσῃ ὁ παρὰ τῷ ἀσθενεῖ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εὑρισκόμενος συνάδελφος. Εὑνόητον, ὅτι εἰς ἀμφοτέρας αὐτὰς τὰς περιπτώσεις χωρὶς οὐδὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀσθενοῦς νὰ ἀτενίσω, συναπεχώρησα μετὰ τοῦ συναδέλφου μου.

Μοὶ συνέβη ἐπίσης ἄλλοτε νὰ θεραπεύω ἀσθενεῖς ὑπερπηδήσαντας ἤδη πρὸ πολλοῦ πάντα κίνδυνον καὶ μεταβαίνων μίαν τῶν ἡμερῶν διὰ τὴν συνήθη ἐπίσκεψίν μου νὰ συναντήσω αἴφνης παρ' αὐτοῖς δύο, τρεῖς ἄλλους συναδέλφους, οἱ ὁποῖοι ἐν ἀγνοίᾳ μου καὶ ἐξ ἐνδιαφέροντος δῆθεν φίλων ἢ συγγενῶν τοῦ ἀρρώστου μου ἐστάλησαν ἐκεῖ δι' ἰατρικὸν συμβούλιον.

Μοὶ συνέβη προσέτι ἄλλοτε νὰ κληθῶ εἰς ἀσθενεῖς καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τῆς κατοικίας αὐτῶν νὰ μοὶ ἀναγγελθῇ ἀφελέστατα, ὅτι κατ' ἀπόφασιν δῆθεν τῶν συγγενῶν ἢ συμβουλὴν ἄλλου τινος συναδέλφου, ὁ ἀσθενὴς μετεκομίσθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

Μοὶ συνέβη τέλος νὰ κληθῶ εἰς ἀσθενεῖς, οἱ ὁποῖοι ὡς εὑρισκόμενοι ἤδη ὑπὸ θεραπείαν ἄλλων συναδέλφων, τοῦθ' ὅπερ καὶ μοὶ ἀπεκρύβη τεχνηέντως, μεγάλως ἀνησύχησαν, ὅταν μὲ εἶδον νὰ ὁδηγῶμαι παρ' αὐτοῖς ὑπὸ τῶν ἀπείρως ἐνδιαφερομένων δῆθεν φίλων ἢ συγγενῶν των.

Ἀλλ' ἐνῷ τόσον ἁπλοϊκῶς, διὰ

νὰ μὴ εἴπω ἀπερισκέπτως, χρησιμοποιοῦμεν παρ' ἡμῖν τὴν ἰατρικὴν καὶ τοὺς ἰατροὺς διὰ θεραπευτικὸν ἐν γένει σκοπόν, ἀγνοοῦμεν καὶ ἀφροντιστοῦμεν τελείως διὰ τὴν προληπτικὴν καὶ προφυλακτικὴν ἱκανότητα καὶ ἀποστολὴν τῆς σημερινῆς ἰατρικῆς. Τὰ ἐκ τῶν προληπτικῶν μέσων τῆς ἰατρικῆς εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα ἐξαναγκαζόμεθα, ὡς εἰπεῖν, νὰ διαπιστώσωμεν μόνον ὁσάκις, ἐν καιρῷ ἐπιδημίας ἢ κατὰ τὴν ἐμφάνισιν μολυσματικοῦ τινος νοσήματος, αἱ κυβερνητικαὶ ἀρχαὶ ἐπιβάλλουσιν πλέον εἰς ἡμᾶς τὰ μέτρα καὶ τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡμεῖς αὐτοβούλως καὶ προθύμως ἔπρεπε πάντοτε νὰ διανεργῶμεν.

Καὶ ὅμως ὁ μεγαλείτερος θρίαμβος τῆς συγχρόνου ἰατρικῆς ἔγκειται εἰς τὸ νὰ **προλαμβάνῃ καὶ ὄχι μόνον νὰ θεραπεύῃ** τὰς τοῦ ἀνθρώπου ἐν γένει παθήσεις.

Ἡ Ἰατρικὴ τῆς σήμερον δυνάμει τῆς προληπτικῆς ταύτης ἱκανότητος, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπήλλαξεν καὶ ἐξυγίαινε τὰς κοινωνίας ἀπὸ τὴν πληθὺν ἐκείνην τῶν μολυσματικῶν καὶ μιασματικῶν νοσημάτων, ὡς εἶναι ἐπὶ παραδείγματι ἡ πανώλης, ἡ δυσεντερία, ἡ χολέρα, ἡ ὀστρακιά, καὶ ἡ διφθερῖτις, ἀφ' ἑτέρου δέ, ὡς γνωρίζουσα πλέον θετικῶς τὴν ἐξέλιξιν ἑκάστης νόσου, τὸ τί δηλονότι ἐν τῷ σώματι ἡμῶν συμβαίνει πρὸ πάσης τελείας ἐγκαταστάσεως παθήσεως τινός, δύναται δι' ἐγκαίρου ἐπεμβάσεως νὰ προφυλάξῃ τὸ ἄτομον ἀπὸ σωρείαν ὅλην νόσων, ἀπὸ τὴν φυματίωσιν δηλονότι, τὸν ραχιτισμὸν, τὴν ἀρτηριοσκλήρωσιν, τὰς παθήσεις τῆς καρδίας, τοῦ ἥπατος, τῶν νεφρῶν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ὡσαύτως, μόνον χάρις εἰς τὴν ἱκανότητα ταύτην τῆς Νεωτέρας Ἰατρικῆς κατωρθώθη, ὅπως αἱ στρατιαὶ τῶν διαφόρων μεγάλων πολέμων τῶν τελευταίων δεκαετηρίδων, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Γενικοῦ Πολέμου, διασωθῶσιν ἀπὸ τὰς φρικαλεότητας καὶ τὰς μυριονέκρους καταστροφὰς τῶν φοβερῶν ἐκείνων λοιμώξεων, αἱ ὁποῖαι κατὰ τοὺς παλαιοὺς πολέμους ἀγρίως καὶ ἀνιλεῶς ἐθέριζον τοὺς ἀντιμαχομένους.

Παρ' ἡμῖν τὸ ἄτομον προθυμοποιεῖται πάντοτε σχεδὸν νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν καλὴν ἐν γένει κατάστασιν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἱματισμοῦ καὶ τοῦ οἰκήματός του, ὡς καὶ δι' αὐτὴν ἔτι τὴν καλὴν κατάστασιν τῶν κατοικιδίων ζώων του, δὲν παύει νὰ μεριμνᾷ καὶ ἐξελέγχῃ πᾶν τὸ περὶ αὐτόν, ἀδιαφορεῖ ὅμως μετὰ μεγάλης ἀφελείας διὰ τὴν ὑγιεινὴν τοῦ σώματός του κατάστασιν καὶ διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς καλῆς ἢ κακῆς λειτουργίας τοῦ πολυπλόκου μηχανισμοῦ τοῦ ὀργανισμοῦ του. Φρονεῖ, κακῶς βέβαια ὅτι ἐφ' ὅσον ἵσταται εἰς τοὺς πόδας του, ἐφ' ὅσον ἀντέχει εἰς τὰς δοκιμασίας τῆς βιοπάλης, ἡ ὑγεία του εἶναι καὶ πρέπει νὰ θεωρῆται ἱκανοποιητικὴ καὶ ἀναμφισβήτητος.

Συνέπεια ὅμως τῆς τοιαύτης ὀλιγωρίας εἶναι ἡ μεγάλη παρ' ἡμῖν πληθώρα τῶν καχεκτικῶν καὶ ἀναι-

μικῶν, τῶν νευροπαθῶν καὶ ψυχοπαθῶν, τῶν ἀρτηριοσκληρωτικῶν καὶ τῶν νοσηρῶν ἐκείνων καταστάσεων, τῶν κεκρυμμένων καὶ ὑπούλων δηλονότι ἐκείνων ἡμιασθενειῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἐκπηγάζουσι βραδύτερον οἱ τρόφιμοι τῶν φθισιατρείων, φρενοκομείων καὶ τῶν λοιπῶν σχετικῶν νοσηλευτηρίων

Συνέπεια ἐπίσης τούτου εἶναι ἡ συχνὴ τελευταίως ἐμφάνισις τῶν αἰφνηδίων καὶ παρ' ἡμῖν θανάτων, οἱ ὁποῖοι ἐπέρχονται εἰς ἄτομα φαινομενικῶς μὲν εὔρωστα καὶ ὑγιᾶ, πραγματικῶς ὅμως τελείως κατατετριμμένα, ἀσθενῆ καὶ ἑτοιμοθάνατα.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων ἐξάγεται 1ον ὅτι, ὡς ἔχοντες πλημμελῆ καὶ περιωρισμένην περὶ Ἰατρικῆς ἐν γένει ἀντίληψιν, δὲν καταφεύγομεν προθύμως, ἐγκαίρως καὶ ἐφ' ὅσον ὀφείλομεν χρόνον εἰς τὸν ἰατρὸν καὶ 2ον ὅτι, ὡς μὴ γνωρίζοντες ἐπαρκῶς τὴν πραγματικὴν ἀποστολὴν τῆς συγχρόνου Ἰατρικῆς, καθ' ἣν αὕτη ἐπιζητεῖ μᾶλλον νὰ προλάβῃ παρὰ νὰ θεραπεύσῃ τὰς παθήσεις τοῦ ἀνθρώπου, δὲν καθιερώσαμεν καὶ παρ' ἡμῖν οὔτε τὸν οἰκογενειακόν, ἀλλ' οὔτε καὶ τὸν μόνιμον ἰατρόν.

Ἀναπόφευκτον τούτων ἀποτέλεσμα εἶναι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἀρρώστου ἔλλειψις ἐμπιστοσύνης πρὸς τὸν ἰατρόν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀπαλλαγὴ καὶ ἀπογύμνωσις τοῦ ἰατροῦ ἀπὸ τὴν εὐθύνην ἀπέναντι τοῦ ἀσθενοῦς του, εὐθύνην τὴν ὁποίαν πρὸς τὸ καλὸν τοῦ τε ἀτόμου καὶ τῆς κοινωνίας ἐξαναγκάζεται ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης του καὶ ὀφείλει, πολὺ δικαίως νὰ φέρῃ πλήρη καὶ ἀκεραίαν ἐπὶ τῶν ὤμων του πᾶς ἀδιακρίτως θεράπων ἰατρός

Ἄλλως τε σημειωτέον, ὅτι **μόνον μὲ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ ἀρρώστου καὶ μὲ τὴν εὐθύνην τοῦ ἰατροῦ** εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιδιωχθῇ πᾶσι καλή, ἐπιτυχὴς καὶ ριζικὴ, ὁπόταν τοῦτο εἶναι δυνατὸν, θεραπεία καὶ ἴασις.

Ἄνευ ἐμπιστοσύνης ὁ ἀσθενὴς μετατρέπεται ἀκουσίως εἰς περιπλανώμενον καὶ ἀνίατον, ὡς θὰ ἔλεγέ τις Ἰὼβ, ὁ δὲ ἰατρὸς μεταπίπτει εἰς ἀδιάφορον ἁπλῶς μεταπράτην συνταγῶν, ὑποδείξεων καὶ ἀνευθύνων συμβουλῶν.

Διότι δυνάμει μὲν τῆς ἐμπιστοσύνης, τῆς πεποιθήσεως, τῆς πίστεως ἐπιγεννᾶται, ὡς διδάσκει ἡ παγκόσμιος καὶ ἡ ἰατρικὴ Ἱστορία ἡ ἀφοσίωσις, ἡ καρτερία, ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ βραδεία, ἀλλὰ βαθεῖα καὶ ὑποσυνείδητος, ὡς σήμερον πλέον γνωρίζωμεν, μεταστροφὴ τοῦ ἀσθενοῦντος ὀργανισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν ὁμαλότητα, πρὸς τὴν ὑγείαν. Ἡ ἐκ πίστεως μάλιστα μεταστροφὴ αὕτη τοῦ ἀρρώστου, ἡ χωροῦσα πάντοτε ἀσυναισθήτως καὶ κατ' ἴδιον ψυχοβιολογικὸν μηχανισμὸν καὶ θαύματα εἰσέτι, ὡς γνωστὸν, ἀνέδειξεν πολλάκις καὶ πολλαχοῦ ἐν τῷ κόσμῳ.

Δυνάμει δὲ τῆς εὐθύνης, τὴν ὁποίαν δέον νὰ ἀφήνωμεν ἀπόλυτον καὶ πλήρη εἰς τὸν ἰατρόν, οἱ

στρηλατεῖται, ὀξύνεται καὶ διαρκῶς αὐξάνει ἡ μέριμνα, ἡ προσπάθεια καὶ ἡ αὐτοθυσία τοῦ θεράποντος ἰατροῦ πρὸς διάσωσιν παντὸς πιστοῦ εἰς αὐτὸν ἀσθενοῦς καὶ πρὸς εὐσυνείδητον ἐπὶ πλέον ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπαγγελματικῶν του ὑποχρεώσεων.

Τὸ συμπέρασμα ἤδη τῆς ἀνὰ χεῖρας μελέτης μου εἶναι, ὅτι **ὡς ἐκ τῆς ἀσαφοῦς** καὶ **πεπλανημένης** ἡμῶν περὶ Ἰατρικῆς καὶ ἰατρῶν ἐν γένει **ἀντιλήψεως** καὶ **ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως οἰκογενειακοῦ ἢ μονίμου** τοὐλάχιστον παρ' ἡμῖν **ἰατροῦ** αἱ σχέσεις ἀσθενοῦς πρὸς ἰατρὸν καὶ τἀνάπαλιν μετατρέπονται δυστυχῶς εἰς πρόσκαιρον καὶ ἐφήμερον, ἀπέναντι ὡρισμένου τιμήματος, **ἐμπορικὴν** ἁπλούστατα **συναλλαγὴν**, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξευτελίζεται μὲν καταρρακοῦται καὶ ἐμηδενίζεται βεβαίως ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἰατροῦ, παραβλάπτονται ὅμως συγχρόνως καιριώτατα καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἐν τῷ προσώπῳ τούτου καὶ τὰ συμφέροντα τῆς κοινωνίας.

Τὸ τοιοῦτον ἀποτελεῖ θλιβερὰν σύγχρονον κοινωνικὴν παρ' ἡμῖν ἀτέλειαν, ἥτις δύναται νὰ ἀρθῇ μόνον, ὁπόταν ὁ λαὸς ἐπαρκῶς καὶ καταλλήλως διαφωτισθῇ καὶ ὁπόταν καὶ οἱ ἰατροὶ εὐαρεστηθῶσι νὰ ἀκολουθῶσι καὶ παρ' ἡμῖν πιστότερον καὶ εὐλαβέστερον τὰ διδάγματα τῆς ἰατρικῆς λεγομένης Δεοντολογίας.

Διότι, εἰρήσθω μετὰ παρρησίας, ὅτι διὰ τὰ κακῶς οὕτω κείμενα, διὰ τὴν ἀτέλειαν ταύτην, μέρος τι, ἔστω καὶ σμικρὸν τῆς ὑπαιτιότητος ὀφείλεται ἀναμφιβόλως καὶ δυστυχῶς καὶ εἰς τὴν μὴ ἐπαρκῆ συμμόρφωσιν ἡμῶν τῶν ἰατρῶν πρὸς τὰς γενικὰς διατάξεις τῆς ἰατρικῆς Δεοντολογίας.

Δωρ. Σ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

Σταμπούλ, Νοέμβριος 1937

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Ὁ πληθυσμὸς τῆς ὑδρογείου κατὰ τὸ 1936

Κατὰ πληροφορίας τῶν στατιστικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Γερμανίας, ὁ πληθυσμὸς τῆς ὑδρογείου κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1936 ἀνήρχετο εἰς 2,116,000,000

Ταῦτα κατανέμονται ὡς ἑξῆς εἰς τὰς πέντε ἠπείρους: Ἀσία 1.62,000,000, Εὐρώπη 526,000,000, Ἀμερικὴ 266,000,000 Ἀφρικὴ 151,000,000 καὶ Ὠκεανία 11,000,000.

Ἐκ τῶν μεγάλων κρατῶν τῆς Οἰκουμένης εἰς τὴν Βρεττανικὴν Συμπολιτείαν ἀνήκουν 516,000,000 ἐκ τοῦ παγκοσμίου πληθυσμοῦ, εἰς τὴν Κίναν 437,000,000, εἰς τὰ Σοβιὲτ 171 000,000, εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας 144,000,000 εἰς τὴν Γαλλίαν, μὲ τὰς ἀποικίας της 111,000,000, εἰς τὴν Ἰαπωνίαν 99, εἰς τὴν Γερμανίαν 68 καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν 51 ἑκατομμύρια.

Ο ΚΑΡΤΣΟΣ

Ἦτανε τέλειο σκυλί. Ἔξυπνο, παλλικάρι,
πιστό, ὡς τόσο γίνεται: Στρούγγα καὶ μπατσαριὸ
παντοῦ τὸν Κάρτσο εἶχανε τοῦ ὀβοροῦ καμάρι,
καμάρι δίχως ταῖρι του εἰς ὅλο τὸ χωριό.

Στἀγριμολόγι ἤτανε κουπόγι καὶ ζαγάρι,
ζαγάρι ἄφοβο, φωτιά, κουπόγι, τί νὰ πῶ;
Μὲ κάπρους πετσοκόφτηκε καὶ τσίγγραις τὸ τομάρι
χίλιαις φοραὶς τοῦ πήρανε, λυχτῶντας στὸν σκοπό.

Τἀλύχτημά του ξέρανε κάπροι, λαγοί, ζαρκάδια
κι' ὅλα σκιασμένα φεύγανε πηλάλα στὴν φωνή·
λύκος ποτὲ δὲν σίμωσε στοῦ Κόλια τὰ λιβάδια,
καὶ οὔτε ἕνα χάθηκε τῆς στάνης του ἀρνί.

Μὰ τἄτιμα χρόνια περνοῦν καὶ τὰ σκυλιὰ γερνᾶνε
καὶ ἕνα ἕνα χάνουνε καὶ μύτη καὶ αὐτιὰ
τὰ μάτια τους θολώνουνε, τὰ πόδια γονατᾶνε
καὶ παληοτόμαρο σοῦ λὲν ξέχωρη λεβεντιά.

Κι' ὁ δόλιος Κάρτσος γέρασε. Ὁ Κόλιας τὸ γουμάρι
ἐπῆρε νὰ μοιρολογᾷ καὶ τὸ ξηρὸ ψωμί,
ποὺ γιὰ νὰ φάγῃ τὸ σκυλὶ τἀχώνευτο λιθάρι,
τὸ ἔσερνε κάθε ταχύ, ὡς τὴν νεροσυρμή.

Μὰν ἦταν λίγο τὸ ψωμί, ἦταν πολὺ τὸ ξύλο
κι' ἀκόμα περισσότεραις ἤτανε αἱ κλωτσιαὶς
κι' ὁ Σούλας μόνα ἔκλαιγε, γιὰ τὸν φτωχό του φίλο,
σὰν ἔβλεπε ταῖς ἄπονες νὰ πέφτουνε βιτσιαίς.

Μὰ ὡς ἐδῶ δὲν ἔσκασε. Ἐχάραξε μιὰ μέρα
ποὺ διάταξε ἀπὸ σπερῆς ἕνα του παραγιό,
νὰ πάρῃ τὸ «κοπρόσκυλο» καὶ νὰ τὸ σύρῃ πέρα
ἀπὸ τὸ θολοπόταμο εἰς τὸ Γυφτοχωριό.

Ὁ Σούλας, τὸ στερνό παιδὶ τοῦ προκομμένου Κόλια,
ὁ Κάρτσος ποὺ τὸν φύλαγε στὴν κούνια του μωρό,
κι' ἔπειτα φίλοι παίζανε μαζὺ στὰ περιβόλια
παρακαλεῖ, μἀνώφελα, τὸν γέρο τὸν σκληρό.

Κι' ὁ Κάρτσος δὲν ἐξώρισε γιὰ νὰ τὸ καταλάβῃ,
σὰν εἶδε ποὺ τοῦ δέσανε τριχιὰ εἰς τὸν λαιμό,
ἡ μοῖρα του τί πρόσυχα λαμπάδα τοῦ ἀνάβει
κοὶ στέναξε βαθιὰ-βαθειά, ἀπὸ κρυφὸ καϋμό.

Γέρος γωρὶς ἀνάκαρα, μὲ τὴν οὐρὰ πεσμένη
καὶ μὲ καρδιὰ ποῦ βούρκωναν ἀγλύκαντοι καϋμοί,
στὸ Γυφτοχώρι ποὺ ψωφοῦν οἱ γύφτοι πεινασμένοι,
μοχθᾷ ὁ Κάρτσος νὰ τραφῇ μὲ γύφτικη ψωμί.

Ἀπὸ τὴν πεῖνα ἔβοσκε σταῖς ρεμματιαὶς χορτάρι
καὶ δάκρυζε πού πρόβατο τὸν κάμαν οἱ καιροί,
οἱ Γύφτοι καὶ αἱ Γύφτισσαις τὸν εἶχαν γιὰ λυσσιάρη,
καὶ τὸν πετροβολούσανε μεγάλοι καὶ μικροί.

Θυμᾶται ὅλαις ταῖς συρμαῖς ποὺ βγαίνουνε στὴν στάνη
μαὐτὴ τώρα τοῦ γέννηκε ἀστρίτης καὶ ὀχειά,
καὶ εἶχε καλλιώτερα στοὺς Γύφτους νὰ πεθάνῃ
παρὰ νὰ δῇ καὶ ξόμακρα τῆς στάνης τὸν μαχιά.

Μὰ μερικὰ Γυφτόπουλα ποὺ δίκανε μιὰ μέρα
νὰ ἔρχεται τρικλίζοντας ὁ Κάρτσος ὁ φτωχὸς
«ὁ λυσσιασμένος ἔρχεται» φωνάζουν στὸν πατέρα.
Ἁρπᾷ αὐτὸς τὸ δίκανο. Διπλόλαλος ἀχός,

σὰν ἀστραπὴ βροντοβολᾷ καὶ τὸ σκυλὶ λαβώνει!
Κενῷ τὰ στήθια τοῦ βολιοῦ θερίζει ἡ πληγή,
Σούλα, κριάρια, πρόβατα τοῦ θύμισαν οἱ πόνοι
καὶ λαχταρᾷ νὰ μεταδῇ πρὶν ἡ ψυχή του βγῇ.

Ὅλη τὴ νύκτα σέρνεται ἀγγελοφορεμένος.
Βότσαλα καὶ κατσίβραχα ξεσχίζουν τὴν πληγὴ
μὰ σέρνεται ὁ θλιβερὸς καϊματοκυλισμένος,
εἰς τὸ κατώφλι τοῦ βοροῦ προπαίρνει τὴν αὐγή.

Σηκώνει τὸ κεφάλι του. Γῦρα τηρᾷ τὴν μάνδρα.
Μὲ κάτι τὶ ἀπόκοσμο σὰν νὰ παραμιλᾷ,
καὶ ἕνα δάκρυ καρδιακό, σὰν μιὰ μεγάλη χάνδρα,
πούτρεμε στὰ ματόκλαδα, φουσκώνει καὶ κυλᾷ.

Κούφια δυὸ ἁλυχτήματα τὸν ὀβορὸ ξιππάζουν.
Ὁ Σούλας ἀκουρμένεται τοῦ Κάρτσου τὴ φωνή.
Οὐρλίζουν τὰ μανδρόσκυλα, τὰ πρόβατα βελάζουν
καὶ φτερὰ τινάζοντας λαλοῦν οἱ πετεινοί.

Σφίγγει σφικτὰ στὴν ἀγκαλιὰ τὸν Κάρτσο λαβωμένο
ὁ Σούλας καὶ μοιρολογᾷ. Τοῦ γλύφει τὸ σκυλὶ
τὰ χέρια ποὺ τὸν χάδευαν, σπαρτάρει σωριασμένο
καὶ ξεψυχᾷ μὲ τὸ στερνὸ τοῦ Σούλα του φιλί.

Βαρᾶνε τασημόστομα τῶν κιοσεμιῶν κουδούνια.
Ἀργὸς-ἀργὸς ἀντίλαλος στὴν λαγκαδιὰ ἀχᾷ
σκορπᾶνε γῦρα τὸν ἀχὸ λόγγοι καὶ κορφοβούνια,
ποὺ λὲς ὁλοῦθεν διαλαλοῦν «ὁ Κάρτσος ξεψυχᾷ.»

❦ ❦ ❦

Τὸν σκύλο καὶ τὸν ἄνθρωπο ἂν βάλῃς πλάγι-πλάγι,
—γιατὶ Κάρτσοι καὶ Κόληδες στὸν κόσμο εἶν' πολλοὶ—
σταυροκοπούμενος θὰ πῇς «ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάγῃ
ἀπ' τὰ σκυλιὰ ὁ ἄνθρωπος γένηκε πειὸ σκυλί.»

Ν. Α. ΣΑΡΑΔΟΣ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

Στρούγγα=ἀμελητήριον. Μπατσαριό=τυροποιεῖον. Ὄβορὸς καὶ βορός=στάνη, μάνδρα. Ἀγριμολόγι=κυνήγι θηρίων. Κουπόγι=κύωνρινηλάτης. Ζαγάρι=λαγωνικό. Τσίγγραις=ἀκανθώδεις θάμνοι. Ἁλυχτῶ καὶ λυχτῶ=ὑλακτῶ. Ξωρίζω=ἀργῶ. Ἀνάκαρα=δυνάμεις. Συρμή=δρομίσκος, πατέκα. Ἀχός=ἦχος. Μαχιάς=ἡ κορυφὴ τῆς στέγης. Ἀγγελοφορεμένος=πνέων τὰ λοίσθια. Βότσαλα=πετροκόμματα. Κατσάβραχα=βράχοι βουνοῦ. Ἀκουρμένομαι=ἀκούω. Κιοσέμι=τὸ προπορευόμενον πρόβατον, ὁδηγός.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΠΙΝΔΑΡΟΥ
ΠΥΘΙΟΝΙΚΩΝ ΠΡΩΤΗ ΩΔΗ ΠΡΟΣ ΙΕΡΩΝΑ ΤΟΝ ΑΙΤΝΑΙΟΝ

ΕΡΜΗΝΕΥΘΕΙΣΑ ΚΑΤ' ΕΝΝΟΙΑΝ
ΥΠΟ ΙΑΡΔΑΝΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΙΕΡΩΝ ὁ Δεινομένους ὑπῆρξεν εἷς τῶν διαπρεπεστέρων τυράννων τῆς Σικελίας διακριθεὶς ἐπὶ συνέσει καὶ ἀνδρείᾳ. Ὅτε ἐν ἔτει 480 π. Χ. ὁ Ξέρξης εἰσέβαλεν εἰς Ἑλλάδα ἡγούμενος μυριάνδρου στρατιᾶς, ὁ Καρχηδόνιος στρατηγὸς Ἁμίλκας ἐν συνεννοήσει μετ' αὐτοῦ ἀπεβιβάσθη εἰς Πάνορμον τῆς Σικελίας καὶ ἐπετέθη κατὰ τῶν Ἑλλήνων τῆς νήσου ταύτης ἄγων τριακοσίας χιλιάδας Καρχηδονίων, Λιβύων καὶ ἄλλων Ἀφρικανῶν. Ἀλλ' ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν Γέλων βοηθούμενος ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Ἱέρωνος, Πολυζήλου καὶ Θρασυβούλου καὶ ἔχων σύμμαχον τὸν πενθερὸν αὐτοῦ Θήρωνα, τύραννον τῆς Ἀκράγαντος, περὶ οὗ ἤδη ἐγένετο λόγος ἐν τῇ ἑρμηνευθείσῃ Β΄ ᾠδῇ τῶν Ὀλυμπιονικῶν, παρέταξε κατὰ τῶν ἐπιδρομέων δύναμιν ἐκ πεντήκοντα χιλιάδων πεζῶν καὶ πέντε χιλιάδων ἱππέων καὶ ἐνίκησεν αὐτοὺς παρὰ τὴν Ἱμέραν, καθ' ἣν ἀκριβῶς ἡμέραν ὁ στόλος τῶν Περσῶν ἡττᾶτο ἐν Σαλαμῖνι. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην, καθ' ἣν κατεφάνη ἡ ὑπέροχος ἀνδρεία τοῦ Ἱέρωνος, ὁ Ἁμίλκας ἔπεσε μαχόμενος, τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ κατεκόπη ἢ ἠχμαλωτίσθη, ἄπειρα δὲ λάφυρα περιῆλθον εἰς χεῖρας τῶν νικητῶν, οἵτινες ἔλαβον παρὰ τῆς ἡττηθείσης Καρχηδόνος καὶ πολεμικὴν ἀποζημίωσιν ἐκ δύο χιλιάδων ταλάντων.

Τὸν Γέλωνα ἀποθανόντα τῷ 477 π. Χ. διεδέχθη ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἱέρων, ὅστις βασιλεύσας ἐν Συρακούσαις μέχρι τοῦ 466 ἀνεδείχθη εἷς τῶν ἐπιφανεστάτων ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος, διότι γενόμενος ἄρχων τοῦ ἰσχυροτέρου ἐν Σικελίᾳ Ἑλληνικοῦ κράτους οὐ μόνον διωργάνωσε τὰς πολεμικὰς δυνάμεις τῆς χώρας καὶ ἐκυβέρνησε τοὺς ὑπηκόους μετὰ πραότητος καὶ συνέσεως, ἀλλὰ καὶ ἐγένετο ἔνθερμος τῶν γραμμάτων προστάτης ὑποστηρίξας τοὺς ποιητάς, τοὺς

μουσικοὺς καὶ ἐν γένει τοὺς ἐν πνεύματι ὑπερέχοντας ἄνδρας καὶ φιλοξενήσας ἐν τῇ αὐλῇ αὐτοῦ τὸν Σιμωνίδην, τὸν Βακχυλίδην, τὸν Πίνδαρον, τὸν Ἐπίχαρμον, τὸν Ξενοφάνη, τὸν Αἰσχύλον καὶ ἄλλους.

Δύο ἔτη πρὸ τῆς νίκης αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐν Δελφοῖς τελουμένοις Πυθικοῖς ἀγῶσιν ἵδρυσεν ἐπὶ τῆς ἀρχαίας Κατάνης νέαν πόλιν, ἣν ἀπὸ τοῦ παρακειμένου ὄρους ὠνόμασεν Αἴτνην καὶ ἧς βασιλέα κατέστησε τὸν ὁμώνυμον τῷ πάππῳ υἱὸν αὐτοῦ Δεινομένη, πρὸς τιμὴν δὲ τῆς νέας ταύτης πόλεως ὁ Ἱέρων καίπερ Συρακόσιος Αἰτναῖον ἑαυτὸν ἀνεκήρυξε νικήσας ἐν ἁρματοδρομίᾳ.

Κατὰ τὸ ἔτος 474 π. Χ., καθ' ὃ ὁ ἥρως τῆς ᾠδῆς ταύτης ἐνίκησεν ἐν τοῖς ἀγῶσιν, οἱ Τυρρηνοὶ ἔχοντες συμμάχους τοὺς Καρχηδονίους ἐπετέθησαν μετὰ μεγάλης ναυτικῆς δυνάμεως κατὰ τῆς ἐν Καμπανίᾳ τῆς Κάτω Ἰταλίας Ἑλληνικῆς πόλεως Κύμης, ἀλλ' ὁ ἀσθενὴς ἤδη Ἱέρων πέμψας πρὸς βοήθειαν τῶν Κυμαίων τὰς Συρακοσίας τριήρεις κατενίκησεν ἐν ναυμαχίᾳ τοὺς Τυρρηνοὺς καὶ καταστρέψας τὸν στόλον αὐτῶν κατέλυσεν ὁριστικῶς τὴν θαλασσοκρατίαν αὐτῶν.

Ὁ μέγας λυρικὸς Πίνδαρος διὰ τῆς ᾠδῆς ταύτης πρός τὸν Ἱέρωνα κατὰ πρῶτον ἐγκωμιάζει μετ' ἀνυπερβλήτου ἐξάρσεως τὴν γοητείαν καὶ τὴν δύναμιν τῆς μουσικῆς, ἣν μόνοι οἱ πονηροὶ ἀποστρέφονται ὡς ὁ ἑκατοντακέφαλος Τυφῶν, ὅστις ἀποτολμήσας μετ' ἄλλων γιγάντων νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν κατεκεραυνώθη καὶ ἐνεκλείσθη ὑπὸ τὸ ὄρος τῆς Αἴτνης, ἐκ τοῦ κρατῆρος τῆς ὁποίας ἐκπέμπει δεινοτάτους κρουνοὺς πυρός. Ἐντεῦθεν ὁ ποιητὴς λαμβάνων ἀφορμὴν προβαίνει ἔπειτα εἰς θαυμασίαν περιγραφὴν μιᾶς τῶν ἐκρήξεων τῆς Αἴτνης καὶ λέγει ὅτι ἡ νίκη τοῦ Ἱέρωνος ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀποτελεῖ ἄριστον οἰωνὸν διὰ τὴν μέλλουσαν εὐημερίαν τῆς νέας πόλεως. Ἀκολούθως εὔχεται ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ Πυθιονίκου τυράννου, ὃν παραβάλλει πρὸς τὸν Φιλοκτήτην, διότι ὅπως ὁ ἥρως οὗτος τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου καίπερ κατατρυχόμενος ὑπὸ δεινοῦ ἕλκους τοῦ ποδὸς κατενίκησε τοὺς Τρῶας διὰ τῶν βελῶν τοῦ Ἡρακλέους, ὧν ἦτο κάτοχος, οὕτω καὶ ὁ Συρακόσιος ἡγεμὼν καίπερ πάσχων ἐξ ὀδυνηρᾶς λιθουρίας, ὅμως διὰ τῆς λαμπρᾶς αὐτοῦ νίκης συνέτριψε καὶ ἐταπείνωσε τοὺς Τυρρηνούς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πίνδαρος ὑμνεῖ τὸν υἱὸν τοῦ Ἱέρωνος καὶ βασιλέα τῆς Αἴτνης Δεινομένη καθὼς καὶ τοὺς Δωρικοὺς θεσμοὺς τῆς πόλεως ταύτης, ἀναφέρει τὴν ἔνδοξον μάχην τῆς Ἱμέρας, ἐν ᾗ κατεδείχθη ἡ ἀνδρεία καὶ ἡ στρατιωτικὴ ἀξία τοῦ ὑμνουμένου Πυθιονίκου, καὶ ἐν τέλει ἀπευθύνει πρὸς τὸν Ἱέρωνα συμβουλάς, ὧν σοφώτεραι καὶ γενναιότεραι οὐδέποτε ἐδόθησαν εἰς ἡγεμόνα.

Ἡ ᾠδὴ αὕτη, ἧς οὐδὲν ὑψηλότερον παρήγαγεν ἡ λυρικὴ Μοῦσα, συνετέθη κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς 76ης Ὀλυμπιάδος (474 π. Χ.) καὶ ἐψάλη ἐν Αἴτνῃ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Δεινομένους, υἱοῦ τοῦ Ἱέρωνος.

Πινδάρου
Πυθιονικῶν Α' ᾠδὴ
Ἱέρωνι Αἰτναίῳ νικήσαντι ἐν τεθρίππῳ

Στροφὴ α'

Ὦ χρυσῆ φόρμιγξ, κοινὸν κτῆμα τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῶν ἰοπλοκάμων Μουσῶν, σὺ ἀρχομένης τῆς τέρψεως ῥυθμίζεις τὸ βῆμα τῶν χορευόντων καὶ τὸ γλυκύφθογγον ἅσμα τῶν ἀοιδῶν, ὅταν διὰ τῶν ἁρμονικῶν δονήσεων τῶν χορδῶν σου φιλοτεχνῆς τὴν προανάκρουσιν τῶν ὕμνων πρὸς καθοδήγησιν τοῦ χοροῦ. Σύ, γλυκεῖα φόρμιγξ, διὰ τῆς μαγικῆς σου δυνάμεως καταδαμάζεις καὶ αὐτὸν τὸν ὁρμητικὸν κεραυνὸν σβεννύουσα τὴν ἄσβεστον αὐτοῦ φλόγα, καὶ ῥίπτεις εἰς βαθὺν λήθαργον τὸν ὑψιπέτην τοῦ Διὸς ἀετόν, ὅστις ναρκοῦται ἐπὶ τοῦ σκήπτρου τοῦ θεοῦ, καταβιβάσας ἀμφοτέρωθεν τὰς ταχείας πτέρυγας.

Ἀντιστροφὴ α'

Ναί, σὺ φόρμιγξ, διὰ τῆς μελῳδίας τῶν φθόγγων σου ἐπιχέεις ἐπὶ τῆς καμπύλης κεφαλῆς τοῦ βασιλέως τῶν ὀρνέων μέλαιναν ὕπνου νεφέλην ὡς κλεῖθρον γλυκὺ τῶν βλεφάρων, τὸ δὲ ὑπερήφανον τοῦτο πτηνὸν ἡττώμενον ὑπὸ τῆς καταιθᾶς ἁρμονίας σου καθεύδει ὑπεγεῖρον τὸ εὔκαμπτον νῶτον. Ἀλλὰ καὶ ὁ τρομερὸς τοῦ πολέμου θεός, ὁ γενναιότατος Ἄρης, θελγόμενος ὑπὸ τοῦ μέλους σου καταλείπει μακρὰν τὸ φοβερὸν δόρυ καὶ εὐφραίνει τὴν καρδίαν δι' ὕπνου γλυκυτάτου, διότι τὰ βέλη σου, φόρμιγξ, τέρπουσι καὶ τῶν θεῶν τὰς ψυχὰς διὰ τῆς θείας τέχνης τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῶν καλλιστέρνων Μουσῶν.

Ἐπῳδὸς α'

Μόναι δὲ αἱ ἀνὰ τὴν γῆν καὶ τὸν ἀδάμαστον πόντον θηριώδεις φύσεις, ἃς ὁ Ζεὺς ἀποστρέφεται καὶ μισεῖ, φρίττουσιν ἀκούουσαι τὴν εὔμολπον φωνὴν τῶν Πιερίδων Μουσῶν, ὡς ὁ ἑκατοντακέφαλος Τυφῶν, ὁ πολέμιος οὗτος τῶν θεῶν, ὅστις τραφεὶς ἔν τινι πολυθρυλήτῳ ἄντρῳ τῆς Κιλικίας ἐξηγέρθη κατὰ τῶν Ὀλυμπίων, ἀλλὰ κατακεραυνωθεὶς ἐνεκλείσθη ὑπ' αὐτῶν ἐν τῷ δεινῷ Ταρτάρῳ. Νῦν δὲ ἡ Σικελία καὶ οἱ ὑπεράνω τῆς Κύμης θαλασσόπληκτοι λόφοι πιέζουσι τὰ λάσια αὐτοῦ στήθη, ἐν ᾧ ἡ Αἴτνη, τροφὸς αἰωνίων χιόνων, συνθλίβει τὸν γίγαντα ὡς στήλη ἐπιτύμβιος ὑψουμένη πρὸς τὸν οὐρανόν.

Στροφὴ β'

Ἐκ τῶν ἐγκάτων αὐτῆς ἡ Αἴτνη ἐξερεύγεται ἁγνὰς πηγὰς ἀπροσπελάστου πυρός, δεινοὶ δὲ ποταμοὶ πηγάζοντες ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους τὴν μὲν ἡμέραν προχέουσι στροβίλους μέλανος καπνοῦ, ἀλλ' ἐν τῷ σκότει τῆς νυκτὸς κυλίουσι ῥεῖθρα ἐρυθρᾶς φλογός καὶ φέρουσι μετὰ πατάγου πεπυρακτωμένους λίθους εἰς τὰ βάθη τῆς κάτω κει-

μένης θαλάσσης. Ταῦτα δὲ πάντα συμβαίνουσι, διότι τὸ κτῆνος ὁ Τυφῶν ἐγκεκλεισμένος ἐν τῷ μυχῷ τοῦ ὄρους ἐξεμεῖ ἐκ τοῦ κρατῆρος φοβερώτατα ρεύματα πυρὸς προκαλοῦντα τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν κατάπληξιν οὐ μόνον τῶν ὁρώντων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀκουόντων,

Ἀντιστροφὴ δ΄

Ὄντως ἐκπλήσσεται ὁ ἀκούων πῶς τὸ τέρας εἶναι δεδεμένον μεταξὺ τῆς βάσεως καὶ τῆς δασώδους κορυφῆς τῆς Αἴτνης καὶ πῶς τὸ πελώριον αὐτοῦ σῶμα σφαδάζον κατασχίζεται ὑπὸ τῆς βραχώδους στρωμνῆς Εἴθε, ὦ Ζεῦ, κυβερνῆτα τοῦ ὄρους τούτου, ὅπερ ὑψοῦται ὡς μέτωπον τῆς εὐκάρπου Σικελίας, εἴθε οὐδέποτε νὰ ἀσεβήσω πρὸς τὴν θεότητά σου, ἀλλ' ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Τυφῶνα νὰ ζῶ πάντοτε θεαρέστως ὡς ὁ κλεινὸς Ἱέρων, ὅστις παρὰ τὰς ὑπωρείας τῆς Αἴτνης ἱδρύσας ὁμώνυμον πόλιν ἐλάμπρυνε καὶ ἐδόξασεν αὐτὴν, διότι νικήσας καλὴν νίκην ἐν ἁρματοδρομίᾳ Αἰτναῖος πρὸς τιμὴν αὐτῆς ἀνεκηρύχθη ὑπὸ τοῦ κήρυκος τῶν Πυθικῶν ἀγώνων.

Ἐπῳδὸς ϐ΄

Οἱ ναυτικοὶ ἄνδρες ἀποπλέοντες ἐκ τῆς πατρίδος ὑπὸ οὔριον ἄνεμον χαίρουσι, διότι ἔχουσι τὴν χρηστὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ παροῦσα εὔπλοια εἶναι αἴσιον σημεῖον προαγγέλλον εὐτυχῆ τὴν ἀποδημίαν καὶ ἔτι εὐτυχεστέραν τὴν ἐπάνοδον εἰς τὰ ἴδια. Οὕτω καὶ ἡ λαμπρὰ νίκη τοῦ Πυθιονίκου Ἱέρωνος ἀποτελεῖ ἄριστον οἰωνὸν ὅτι ἡ ἄρτι ἱδρυθεῖσα πόλις Αἴτνη θὰ καταστῇ ἐν τῷ μέλλοντι ἔνδοξος ἐπὶ νικηφόροις ἱπποδρομίαις καὶ περίφημος ἐπὶ καλλιφώνοις συμποσίοις. Ὦ Φοῖβε Ἄπολλον, δέσποτα τῆς Λυκίας καὶ τῆς Δήλου, ὅστις σφόδρα φιλεῖς τὴν ἱερὰν κρήνην τοῦ Παρνασσοῦ Κασταλίαν, ἐπάκουσον τῶν εὐχῶν μου καὶ ποίησον εὔανδρον τὴν χώραν τὴν Αἰτναίαν.

Στροφὴ γ΄

Σὲ τὸν θεὸν ἱκετεύω, μουσηγέτα Ἄπολλον, διότι ἐκ θεῶν προέρχονται πᾶσαι τῶν ἀνθρώπων αἱ ἀρεταί, καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ πολεμικὴ ἀλκὴ καὶ ἡ ρητορικὴ εὐγλωττία, δι' ὧν οἱ ἄνδρες δοξάζονται καὶ αἱ πόλεις μεγαλουργοῦσιν. Ἐγὼ δὲ ἐπιθυμῶν νὰ ὑμνήσω τὸν καλλιστέφανον Ἱέρωνα ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ ἀστοχήσω ρίπτων τὸ ποιητικὸν ἀκόντιον ἔξω τοῦ σκοποῦ, ἀλλ' ὅτι πάλλων ἐν τῇ δεξιᾷ θὰ ρίψω αὐτὸ μακρὰν καὶ οὕτω θὰ ὑπερακοντίσω καὶ θὰ ὑπερβάλω τοὺς ἀντιπάλους ποιητάς. Εἴθε ὁ χρόνος καθ' ἅπαντα τὸν βίον τοῦ μεγαλουργοῦ ἡγεμόνος νὰ χορηγῇ αὐτῷ εὐδαιμονίαν καὶ πλοῦτον, νὰ παράσχῃ δ' αὐτῷ τὴν λήθην τῶν πόνων καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς κατατρυχούσης αὐτὸν νόσου.

Ἀντιστροφὴ γ΄

Ὁ Ἱέρων θὰ διατηρήσῃ βεβαίως ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἐνδόξων μαχῶν, ἃς μετὰ ῥώμης καὶ θάρρους διεξήγαγεν ἐν Σικελίᾳ κατὰ τῶν ἐπελθόντων Καρχηδονίων, καὶ καθ' ἃς αὐτὸς καὶ οἱ γενναῖοι ἀδελφοί ἀπέκτησαν τῇ ἀρωγῇ τῶν θεῶν ἀείμνηστον δόξαν, ἣν οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων ἔδρεψεν, ὡς εὐπρεπὲς στεφάνωμα τοῦ πλούτου. Θὰ διατηρήσῃ ὡσαύτως ἐν τῇ μνήμῃ τὸ γεγονὸς ὅτι καὶ πρὸ ὀλίγου καίπερ δεινῶς πάσχων, ὅμως ὡς ἄλλος Φιλοκτήτης διεξήγαγε νικηφόρον πόλεμον, ὅτε οἱ Τυρρηνοὶ ἠπείλουν τὴν Κύμην, ὁ δὲ ὑπερήφανος τῆς πόλεώς ταύτης λαὸς ἱκέτευσεν αὐτὸν ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐκολάκευσεν ὡς φίλον, καθὼς οἱ Ἀτρεῖδαι ἐκολάκευσαν τὸν ἐν Λήμνῳ ὑπὸ φοβεροῦ ἕλκους κατατρυχόμενον ἀτυχῆ ἥρωα.

Ἐπῳδὸς γ΄

Ἦλθον ὡς λέγεται εἰς Λῆμνον ἰσόθεοι ἥρωες, ἵνα ὁδηγήσωσιν εἰς Τροίαν τὸν υἱὸν τοῦ Ποίαντος, τὸν τοξότην Φιλοκτήτην, ὅστις καίτοι ἔπασχε καὶ εἶχεν ἀσθενές τὸ σῶμα, ἐπόρθησε διὰ τῶν βελῶν τοῦ Ἡρακλέους τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου ὡς ἦτο μοιραῖον, καὶ ἔθηκε τέρμα εἰς τὰ δεινὰ τῶν Ἑλλήνων. Ὁ τὸν Φιλοκτήτην ἰασάμενος θεὸς εἴθε ταχέως νὰ θεραπεύσῃ καὶ τὸν Ἱέρωνα ἐκπληρῶν ἅμα τοὺς εὐγενεῖς αὐτοῦ πόθους. Σὺ δ' ὦ πότνια Μοῦσα, πειθομένη εἰς ἐμὲ ὕμνησον καὶ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Δεινομένους τὴν νίκην τοῦ πατρὸς ἐν τεθρίππῳ, διότι ὁ τοῦ γεννήτορος θρίαμβος εἶναι χαρὰ οὐχὶ ἀλλοτρία τοῦ υἱοῦ, εὐδόκησον δ' ἔπειτα νὰ πλέξῃς ἐγκώμιον ἀρεστὸν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Αἴτνης.

Στροφὴ δ΄

Χάριν τοῦ βασιλέως τῆς Αἴτνης Δεινομένους ἔκτισεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἱέρων τὴν νέαν ταύτην πόλιν θεμελιώσας αὐτὴν ἐπὶ τῆς θείας ἐλευθερίας καὶ τῆς Δωρικῆς νομοθεσίας τοῦ Ἡρακλείδου Ὕλλου. Οἱ δὲ ἀπόγονοι τῶν Ἡρακλειδῶν καὶ τοῦ Παμφύλου ἐπιθυμοῦσι βεβαίως νὰ μένωσι πάντοτε ἐν τοῖς Δωρικοῖς θεσμοῖς τοῦ Αἰγιμιοῦ, γενάρχου τῶν Δωριέων, οἵτινες ὁρμώμενοι ἐκ τῆς Πίνδου κατέλαβον εὐδαίμονες τὰς ἐν Λακωνίᾳ Ἀμύκλας καὶ ὡς εὐκλεέστατοι πάροικοι τῶν λευκοπώλων Τυνδαριδῶν, ἀρχαίων κατοίκων τῆς χώρας ταύτης, ἀπέκτησαν ὑπὸ τὸν ὑψηλὸν Ταΰγετον ἀθάνατον δόξαν ἐπὶ πολεμικῇ ἀρετῇ.

Ἀντιστροφὴ δ΄

Ὦ Ζεῦ τέλειε, πάρεχε πάντοτε εἰς τὸν βασιλεύοντα οἶκον καὶ τοὺς ἀστοὺς τῆς Αἴτνης, παρ' ἧν ῥέει ὁ Ἀμένας, τοιαύτην εὐτυχίαν ὥστε ἡ κοινὴ τῶν ἀνθρώπων γνώμη νὰ ἀναγνωρίζῃ αὐτὴν ὡς ἀληθῆ. Εἴθε, Ὀλύμπιε πάτερ, ὁ κλεινὸς ἀνήρ, ὅστις βασιλεὺς ὢν καθοδηγεῖ καὶ προστατεύει τὸν βασιλεύοντα υἱόν, νὰ κλίνῃ ἐπὶ μακρὸν τὸν θρόνον τῶν Συρακουσῶν κατευθύνων διὰ σοῦ τοὺς ὑπηκόους πρὸς τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ὁμόνοιαν. Ὦ υἱὲ τοῦ Κρόνου, δέομαι νεῦσον, ὅπως οἱ ἁλαλάζοντες Τυρρηνοὶ μετὰ τῶν συμμάχων Καρχηδονίων ἡσυχάζωσι κατ' οἶκον ἐνθυμούμενοι τὴν πρὸ τῆς Κύμης ἐπονείδιστον ἥτταν, τὴν προκαλέσασαν τοὺς στεναγμοὺς τοῦ στόλου αὐτῶν.

Ἐπῳδὸς δ΄

Εἴθε νὰ εἰρηνεύωσιν ἀμφότεροι

ἐνθυμούμενοι οἷα ἔπαθον ἡττηθέντες ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Συρακοσίων, ὅστις ἀπὸ τῶν ποντοπόρων πλοίων ἔρριψεν εἰς τὴν ἄβυσσον τὴν νεότητα αὐτῶν σώζων τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ βαρείας δουλείας. Ἐπαινῶν μὲν τὸ τρόπαιον τῆς Σαλαμῖνος θὰ λάβω ὡς ἀμοιβὴν τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν Ἀθηναίων, ὑμνῶν δὲ τὴν πρὸ τοῦ Κιθαιρῶνος μάχην τῶν Πλαταιῶν, καθ' ἣν συνετρίβησαν οἱ καμπυλότοξοι Μῆδοι θὰ ἀποκτήσω τὴν εὔνοιαν τῆς Σπάρτης, ψάλλων δὲ τὴν παρὰ τὴν εὔυδρον ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Ἱμέρα λαμπρὰν νίκην θὰ καταστῶ ἀγαπητὸς εἰς τὸν Ἱέρωνα καὶ τοὺς ἀδελφούς, οἵτινες διεκρίθησαν ἐνταῦθα ἐπ' ἀνδρείᾳ τρέψαντες τοὺς ἀντιπάλους Καρχηδονίους.

Στροφὴ ε'

Ἐὰν ὁμιλήσῃ τις ἐπιτυχαίρως συγκεφαλαιώσας διὰ βραχέων τὰ πολλὰ ἐν ὀλίγοις, οὐδαμῶς ἐπισύρει τὴν μομφὴν τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἀπεχθὴς ὅμως ἀηδία, ἣν προκαλοῦσιν οἱ διὰ μακρῶν περὶ ἄλλων λεγόμενοι ἔπαινοι, ταχέως μειοῖ τὴν εὔνοιαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀκουόντων, ἡ δὲ παρὰ τῷ λαῷ διαδιδομένη φήμη τῶν μεγάλων ἀνδρῶν λίαν λυπεῖ ἐν τῷ κρυπτῷ τὴν ψυχὴν τῶν πολιτῶν ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις κατορθώμασιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ φθόνος εἶναι προτιμότερος τοῦ οἰκτιρμοῦ, μὴ παραμέλει τὰ καλὰ ἔργα τὰ ἄγοντα πρὸς τὴν δόξαν, κυβέρνα δὲ πάντοτε τὸν λαόν σου διὰ δικαίου πηδαλίου μισῶν τὸ ψεῦδος καὶ σφυρηλατῶν τὴν γλῶσσαν ἐπὶ τοῦ ἄκμονος τῆς ἀληθείας.

Ἀντιστροφὴ ε'

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐλάχιστος λόγος ἐκφεύγων τοῦ ἕρκους τῶν ὀδόντων σου θεωρεῖται σπουδαῖος ὡς προερχόμενος ἐκ σοῦ τοῦ κραταιοῦ ἡγεμόνος, διατήρει ἐν παντὶ ρήματι καὶ ἔργῳ τὸ προσῆκον μέτρον καθόσον μάλιστα εἶσαι ἄρχων πολλῶν ὑπηκόων καὶ ὑπάρχουσιν ὡς ἐκ τούτου πολλοὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες πάσης ἀγαθῆς ἢ κακῆς πράξεώς σου. Πρὸς ἀπόκτησιν ἄρα γλυκείας φήμης διαφύλαττε, βασιλεῦ, ἀμείωτον τὸ εὐγενὲς φρόνημά σου καὶ ἔσο ἀφιλοχρήματος καὶ γενναιόφρων πρὸς πάντας μὴ παρασυρόμενος ὑπὸ τῶν ἀπατηλῶν λόγων εὐτελῶν κολάκων, ἀλλ' ὥσπερ ἄριστος ἀνὴρ κυβερνήτης τανύων τὸ ἱστίον πρὸς τὴν αὔραν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τιμώσης σε πατρίδος.

Ἐπῳδὸς ε'

Μόνη ἡ ὑστεροφημία, ἀγαπητὲ Ἱέρων, ἀποκαλύπτει εἰς τοὺς μετέπειτα πεζογράφους καὶ ποιητὰς τὸν βίον καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀποθανόντων ἀνδρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἄληστος παραμένει ἡ μεγαλοδωρία τοῦ Κροίσου καὶ ἡ φιλόφρων αὐτοῦ ἀρετή, ἐνῷ τοὐναντίον αἰσχίστη φήμη βαρύνει τὸν διαβόητον ἐπὶ κακουργίᾳ καὶ ὠμότητι τύραννον τῆς Ἀκράγαντος Φάλαριν, ὅστις σκληρῶς κατακαίων τοὺς ἀνθρώπους ἐν χαλκίνῳ πεπυρακτωμένῳ ταύρῳ δὲν ἀξιοῦται τῆς τιμῆς νὰ ὑμνῆται ἐν τοῖς οἴκοις ὑπὸ

τῆς φόρμιγγος καὶ τοῦ ᾄσματος τῶν νέων Πρῶτον ἄρα τῶν θείων δωρημάτων ἐν τῷ κόσμῳ εἶναι ἡ εὐπραγία, δεύτερον δὲ ὁ ἔπαινος, ἀλλ' ὁ τυχὼν ἀμφοτέρων ἀξιοῦται λαμπροτάτου στεφάνου.

Πέραν, Δεκέμβριος 1937

Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Καθηγητὴς

ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ

—Ὁ γάμος εἶνε κρημνός, εἰς τὸν ὁποῖον συνήθως συντρίβονται ὅσοι πλανῶνται ἀπροφυλάκτως εἰς τὰς χλοερὰς καὶ ἀνθοσκεπεῖς ἀτραποὺς τοῦ ἔρωτος.

—Οἱ φίλοι μας κατὰ γενικὸν κανόνα λυποῦνται διὰ τὰς δυστυχίας μας, καὶ χαίρουν διὰ τὰς... ἀνοησίας μας.

—Αἱ πτωχαὶ ἰδέαι περιβεβλημέναι πομπώδεις φράσεις, ὁμοιάζουν μικρὰ παιδία, τὰ ὁποῖα φοροῦν ἐνδύματα μεγάλων.

—Ἡ συνείδησις ὁμοιάζει τὰ ἀπὸ δέρμα τῆς Σουηδίας (peau de Suède) χειρόκτια, τὰ ὁποῖα φοροῦνται λερωμένα.

—Ἡ ζωὴ εἶνε στιγμιαία ἀπέναντι τῆς αἰωνιότητος, ἀλλ' αὐτὴ ἡ στιγμὴ ἀρκεῖ πρὸς ἐπιχείρησιν αἰωνίων πράξεων.

—Ὁ καιρὸς καὶ ἡ φιλία ἔχουν τοῦτο τό κοινόν, ὅτι ἅμα κρυώσουν δὲν ξαναζεσταίνονται πλέον.

—Δὲν δύναμαι νὰ συγκαταλέξω τὸν ὀκνηρὸν μεταξὺ τῶν ζώντων. Εἶνε νεκρὸς τὸν ὁποῖον μόνον δὲν δύναμαι νὰ θάψω.

—Τὸ μειδίαμα εἶναι ἡ ἄνθησις τοῦ προσώπου καὶ ἡ ἀνταύγεια τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς εὐτυχίας.

—Ἡ ἐργασία, ὁ ἱδρὼς καὶ ἡ πεῖνα εἶνε τὰ ἄριστα καρυκεύματα τοῦ φαγητοῦ.

—Μὴ γίνεσαι ποτὲ πρόξενος δακρύων. Ὁ Θεὸς τά μετρᾷ.

—Γίνεσαι πλουσιώτερος ἐλαττόνων τὰ δαπάνας σου ἢ αὐξάνων τὰ εἰσοδήματά σου.

—Περισσότερον καιρὸν χάνεις ἀπελπιζόμενος διὰ συμφοράν τινα, παρ' ὅσον θὰ ἐχρειάζεσο διὰ νὰ τὴν ἐπανορθώσῃς.

—Ἡ φύσις μᾶς ἔδωκε δύο αὐτιὰ καὶ ἕν μόνον στόμα, διὰ νὰ μᾶς δείξῃ ὅτι πρέπει νὰ ἀκούωμεν περισσότερα καὶ νὰ λέγωμεν ὀλιγώτερα.

—Τραγούδει εἰς τὸν κίνδυνον καὶ γέλα εἰς τὴν στενοχωρίαν.

—Μὴ περίμενε νὰ γηράσῃς διὰ ν' ἀποκτήσῃς ἀρετὰς διότι οἱ καρποὶ δὲν ὡριμάζουν ὑπὸ τὰς χιόνας.

—Τὸ στόμα εἶνε φωλεὰ φιλημάτων καὶ μικροβίων ὑπὸ κάλυκας ῥόδων.

—Οἱ γέροντες βαίνουν εἰς ἀπάντησιν τοῦ θανάτου. Ὁ δὲ θάνατος ἔρχεται εἰς ἀπάντησιν τῶν νέων.

Η ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ

Ἀπὸ τὰ χρόνια ἐκεῖνα, ποῦ μ᾽ ἕνα θαῦμα ἐφάνη
᾽ς τὴν ἐρημιὰ τοῦ δάσου ᾽πηγὴ θαυματουργιά,
θαύματα φημισμένα, ὡς τώρ᾽ ἀκόμα κάνει
ἡ πάναγνη Μητέρα, Παρθένα Παναγιά.

Ἀστέρευτη ἔχει μείνῃ τῆς Παναγιᾶς ἡ χάρι,
ποὺ σβύνει τῆς καρδούλας τὴ θλῖψι τὴ βαρειά,
κι᾽ οἱ Χριστιανοὶ προβάλλουν μὲ πόθο καὶ καμάρι
καὶ μέσ᾽ ἀπὸ τὴν Πόλι κι᾽ ἀπ᾽ ὅλα τὰ χωριά.

Κι᾽ὅπου φωτίζ᾽ ἡ πίστη μέσ᾽ ᾽ς τῆς καρδιᾶς τὰ βάθη
κάθε καρδιὰ βλαστάνει αἰσθήματα ἱερά,
καὶ ὅλων τῶν ἀρρώστων γιατρεύονται τὰ πάθη,
ποὺ δέρνουν τὸν καθένα καὶ καῖνε φλογερά.

Τρία ψαράκια μέσα ᾽ς τ᾽ Ἁγιάσμα κολυμποῦνε
μικρά, χαριτωμένα μὲ χρῶμα, πορφυρό,
καὶ κἄπου-κἄπου ᾽βγαίνουν καὶ τρεμοσπαρταροῦνε
καὶ παίζουν βυθισμένα μέσ᾽ ᾽ς τ᾽ ἀργυρὸ νερό.

Τὰ κόκκινα ψαράκια, ποὺ μεσ᾽ ᾽ς τ᾽ Ἁγιάσμα ζοῦνε,
προσκυνηταὶ τὰ βλέπουν μὲ πρόσωπα φαιδρά,
καὶ ὅσοι τὰ θωροῦνε, θαυμάζουν κι᾽ ἀποροῦνε
καὶ μέσ᾽ ᾽ς τὰ στήθια νοιώθουν ἀλάλητη χαρά.

Καλότυχοι εἶν᾽ ἐκεῖνοι, ποὺ ᾽πᾶνε ἀδελφωμένοι,
καὶ πίνουνε δροσούλα, ποὺ ᾽βγαίν᾽ ἀπὸ τὴ γῆ,
καὶ παίρνουν εὐλογία καὶ χάρι μυρωμένη,
ποὺ χύνει ἡ ἁγιασμένη καὶ δροσερὴ πηγή!...

Δ. Κ. ΜΕΛΠΙΔΗΣ

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΟΥ ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΕΙΜΜΕΝΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΥΠΟ Ι. Α. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΙΑΤΡΟΥ

Ο ΟΙΚΤΟΣ διὰ τὴν δυστυχοῦσαν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ εἰδικῶς διὰ τὸ ἐγκαταλελειμμένον παιδίον ἀποτελεῖ τὴν πλέον φυσικήν, τὴν πλέον κοινὴν μορφὴν ἐκδηλώσεως τοῦ ἀλτρουϊσμοῦ. Παρ᾽ ἅπασιν τοῖς λαοῖς τῆς ὑφηλίου καὶ καθ᾽ ἅπαντας τοὺς αἰῶνας ἐξεδηλώθη διαφοροτρόπως. Ἡ διάσωσις τοῦ μεγάλου Νομοθέτου τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ ἐκ τῶν ὑδάτων τοῦ Νείλου Ποταμοῦ, τῆς μεγάλης Φυσιογνωμίας τοῦ Μωϋσέως κατὰ τὴν λαμπρὰν ὄντως παράδοσιν ὑπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ Φαραὼ ἀποτελεῖ τρανὸν τεκμήριον. Καθ᾽ ὅλην τὴν διαδρομὴν τῆς Ἱστορίας τῶν διαφόρων λαῶν μέχρι σήμερον εὑρίσκομεν πάντοτε παραδείγματα. —Παρὰ τοῖς Ἀρχαίοις Ἀσσυρίοις τεμάχιον δημοτικοῦ ποιήματος χαράσσει τὴν ἱστορίαν ἑνὸς ἐγκαταλελειμμένου παιδίου. Δὲν ἔχει, λέγει ὁ ποιητής, οὔτε πατέρα οὔτε μητέρα. Ἀπέσπασθη τῶν ὀδόντων τῶν κυνῶν, ἁπηλλάγη τοῦ σπαρακτικοῦ ράμφους τῶν κοράκων. Κατετέθη ἐνώπιον τῆς ἀπείρου φιλανθρωπίας. Κατά τὴν κατασκευὴν τῶν ποδῶν του συνετάχθη ὁ Πίναξ τῆς Γενεαλογίας του. Εὑρέθη τροφός, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Πολιτεία παρέσχε τὰ μέσα συντηρήσεως καὶ ἐνδυμασίας τοῦ παιδίου.— Ἀπέκρυπτον εἰς τὸ παιδίον τὴν καταγωγὴν του. Ἐνυμφεύθη ὁ παῖς φθάσας εἰς νόμιμον ἡλικίαν ὁπότε καὶ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ πατρός του».

Οἱ Ἰσραηλῖται καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐτίμων τὴν γονιμότητα καὶ περιέθαλπον τὰ νόθα τέκνα ὅπως καὶ τὰ νόμιμα. — Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι οἱ Νομοθέται τῶν Θηβῶν τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ παιδὸς καὶ τὰς ἐκτρώσεις ἐθεώρουν ἐγκληματικὴν πρᾶξιν τιμωρουμένην διὰ τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου. — Κατέκρινον τὸν τρόπον τοῦ φέρεσθαι τῶν Σπαρτιατῶν ριπτόντων εἰς τὸ παρὰ τὸν Ταΰγετον βάραθρον τὰ κακῶς σχηματισμένα παιδία. Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ρώμην ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως μέχρι τοῦ Κωνσταντίνου ἡ πατρικὴ ἰσχὺς ἐξασκεῖται ἐπὶ τῶν τέκνων κατὰ τυραννικὸν τρόπον. —Οἱ γονεῖς εἶχον ἐξουσίαν ζωῆς καὶ θανάτου ἐπὶ τῶν τέκνων. Ὁ Ὀβίδιος καὶ ὁ Juvenal σατυρικοὶ ποιηταὶ κατηγοροῦσι τὰς πλουσίας Κυρίας ἀποφευγούσας τὴν μητρό

τητα. Εἰς τὴν εἰδωλολατρικὴν Ρώμην ὅπως καὶ εἰς τὴν Σπάρτην τὰ ἀδύνατα παιδία ὅπως καὶ τὰ παραμορφωμένα ἐθανατοῦντο. Ἰδοὺ τὶ γράφει ὁ Σενέκας ὁ τραγικὸς συγγραφεὺς τοῦ 1ου Αἰῶντος. «Ἀποκτείνομεν τοὺς λυσσῶντας κύνας, σφάζομεν τὰ ἀσθενῆ πρόβατα ἵνα μὴ μολυνθῆ τὸ ποίμνιον, πνίγομεν τὰ ἀσθενικὰ καὶ κακῶς ἐσχηματισμένα τέκνα οὐχὶ ἐξ ὀργῆς ἀλλὰ διὰ τὸν λόγον ὅτι πρέπει τὰ ὑγιῆ νὰ χωρισθῶσι τῶν ἐλλιπῶν». Κατὰ τοὺς χρόνους τούτους τοῦ σκότους τὰ ἐγκαταλελειμμένα παιδία ὅσα δὲν τὰ ἀπετελείωναν αὐθωρεὶ τὰ ἐπώλουν εἰς πολίτας, οἱ ὁποῖοι τὰ ἀνέτρεφον διὰ νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν ὡς δούλους, ἀκροβάτας, πυγμάχους ἢ πόρνας. —Ὁ αὐτοκράτωρ Τραϊανὸς προσεπάθησε νὰ θέση τέρμα εἰς τὰς σκληρότητας αὐτὰς.— Ἐγένετο ἱδρυτὴς τῶν »Tabulae ali mentaniae». Τὰ ἱδρύματα ταῦτα εἶχον προορισμὸν τὴν περισυλλογὴν τῶν ἀποκλήρων τῆς τύχης καὶ τὴν συντήρησίν των δαπάναις τοῦ Κράτους. – Εἶναι τὰ πρῶτα βήματα τῆς «Assistance Publique» (Δημοσίας βοηθείας) εἰς τὴν ὁποίαν ὁ σύγχρονος πολιτισμὸς ἔδωσε πλήρη ἀνάπτυξιν.— Ἤδη οἱ πρῶτοι ἀπολογηταὶ μέμφονται τοὺς εἰδωλολάτρας διὰ τὰ ἐγκλήματα ἐναντίον τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Ὁ Ἀθηναγόρας λέγει ὅτι εἶναι ἀνθρωποκτονία ἡ ἔκτρωσις καὶ τὸ ἐκθέτειν τὰ παιδία εἶναι παιδοκτονία. Ὁ φιλόσοφος Φίλων ὁ Ἰουδαῖος ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ 1ου Αἰῶνος ἀκμάσας ὁμιλεῖ περὶ βοηθείας τῶν παιδίων ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς. «Ὁ νόμος λέγει ἀπαγορεύει τὴν ἔκτρωσιν καὶ τὴν ἔκθεσιν καὶ ἐγκατάλειψιν τοῦ παιδὸς γινομένων εἰς πολλὰ ἔθνη μετ' ἀπανθρωπίας ἀσυγγνώστου. Ἐνῷ φροντίζομεν ἵνα τὸ ἔμβρυον ἐν τῇ μητρικῇ κοιλίᾳ μὴ ὑποστῇ καμμίαν κάκωσιν πρὶν τοῦ τέρματος τοῦ τοκετοῦ μετὰ τὴν ἔξοδόν του ἐν τῷ κόσμῳ δέον νὰ τὸ περιθάλψωμεν ἀκόμη περισσότερον. Εἶναι οἱ νέοι ἄποικοι προστιθέμενοι εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἵνα ἀπὸ κοινοῦ ἀπολαύσωσι τῶν ἀγαθῶν τῆς φύσεως». – Ὁ Τιρτουλιανὸς λέγει ὅτι «ὅπως παρ' ἡμῖν ἀπαγορεύεται ἡ ἀνθρωποκτονία οὕτω καὶ ἀπαγορεύεται νὰ ἀποκτείνομεν τὸν καρπὸν ἐν τῷ κόλπῳ τῆς μητρὸς». Κατὰ τὸ ἔτος 315 διάταγμα τοῦ Ρωμαίου αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου διατάσσει νὰ περιθάλπωνται τὰ πτωχὰ τέκνα καὶ τὰ ἔκθετα δαπάναις τοῦ Κράτους. Ὁ Ἰουστινιανὸς ἠκολούθησε τὸ παράδειγμά του.

Ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τοῦ Μεσαίωνος ἱδρύματα φιλανθρωπικὰ ἱδρύονται προωρισμὸν ἔχοντα τὴν περίθαλψιν τῶν ἐκθέτων. — Τῇ 3 Σεπτεμβρίου 1791 ὁπότε διὰ τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἀνεγνωρίσθησαν τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Πολίτου ἐγένετο ἡ ἐπίσημος ἵδρυσις καὶ ὀργάνωσις Φιλανθρωπικοῦ Καταστήματος διὰ τὴν περίθαλψιν καὶ ἀνατροφὴν τῶν ἐκθέτων, τὴν ἀνακούφισιν τῶν ἀσθενῶν καὶ ἀναπήρων πρὸς εὕρεσιν ἐργασίας εἰς τοὺς πτωχοὺς τοὺς δυναμένους νὰ ἐργάζωνται.— Ἔκτοτε ἐξαίρετα μέτρα ἐλήφθησαν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκθέσεως παιδίων διὰ προστατευτικῶν μέτρων ἐν Γαλλίᾳ. Αἱ Νομοθεσίαι Strauss et Doisy διαλαμβάνωσι μέτρα ἐπὶ τῆς ἀναπαύσεως τῶν ἐγκύων καὶ τῶν θυλαζουσῶν. Βοήθειαι εἰς ἑκάστην Δημαρχίαν παρέχονται εἰς γυναῖκας χήρας ἢ ἐγκαταλελειμμένας. Βραβεῖα παρέχονται πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν πολυτόκων.—Ἀνέκαθεν ὡς ἐκ τῆς μακρᾶς μελέτης τοῦ περιοδικοῦ Avenue medical ἐρανιζόμεθα, καὶ εἰς τοὺς πρωτογόνους λαοὺς ὅπως καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους πεπολιτισμένους τὸ ἔκθετον ἔτυχε κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον περιποιήσεως καὶ περιθάλψεως Τὸ ἔνστικτον τὸ οἰκογενειακὸν καὶ μητρικὸν εἶναι ἔμφυτον εἰς τὴν ζῶσαν Φύσιν.

Ἡ Κοινωνία μας ζῶσα εἰς τὸν Αἰῶνα τῶν μεγίστων προόδων ἔχει καθῆκον νὰ πράξῃ ὅ, τι δύναται εὐεργετικὸν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς πασχούσης παιδικῆς ἡλικίας διαθέτουσα ὅλας τὰς πηγὰς τῆς Ἐπιστήμης καὶ τοῦ Νεωτέρου Πολιτισμοῦ.

Πέραν, 10 Σεπτεμβρίου 1937

Ι. Α. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ (ἰατρὸς)

Η ΓΑΛΛΙΣ, Η ΑΓΓΛΙΣ ΚΑΙ Η ΓΕΡΜΑΝΙΣ ΩΣ ΣΥΖΥΓΟΙ

Ἡ Γαλλὶς ὑπανδρεύεται μετὰ σκέψιν.

Ἡ Ἀγγλὶς κατὰ συνήθειαν.

Ἡ Γερμανὶς ἐξ ἔρωτος.

Ἡ Γαλλὶς ἀγαπᾷ μέχρι τῆς δύσεως τῆς σελήνης τοῦ μέλιτος.

Ἡ Ἀγγλὶς ἀγαπᾷ ἐφ' ὅρου ζωῆς.

Ἡ δὲ Γερμανὶς ἀγαπᾷ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

Ἡ Γαλλὶς φέρει τὴν θυγατέρα της εἰς τὸν χορόν.

Ἡ Ἀγγλὶς φέρει τὴν θυγατέρα της εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Ἡ δὲ Γερμανὶς τὴν φέρει καὶ εἰς τὸ μαγειρεῖον.

Ἡ Γαλλὶς ἔχει πνεῦμα, ἡ Ἀγγλὶς εὐφυΐαν ἡ δὲ Γερμανὶς αἴσθημα.

Ἡ Γαλλὶς ἐνδύεται μετὰ φιλοκαλίας.

Ἡ Ἀγγλὶς ἄνευ φιλοκαλίας.

Ἡ δὲ Γερμανὶς ἐνδύεται μετὰ σεμνότητος.

Ἡ Γαλλὶς λαλεῖ.

Ἡ Ἀγγλὶς διαλέγεται.

Ἡ δὲ Γερμανὶς συλλογίζεται.

Τέλος ἡ Γαλλὶς ὑπερέχει κατὰ τὴν γλῶσσαν.

Ἡ Ἀγγλὶς ὑπερέχει κατὰ τὴν κεφαλήν.

Ἡ δὲ Γερμανὶς ὑπερέχει κατὰ τὴν καρδίαν.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΞΟΤΗΤΩΝ

ΑΙ ΑΠΑΓΩΓΑΙ
ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΕΞΑΕΤΙΑΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΚΑΓΚΣΤΕΡΣ

Η ΑΜΕΡΙΚΗ εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν χώρα τῶν παραδοξοτήτων.

Ἐκεῖ λαμβάνουν χώραν γεγονότα τὰ ὁποῖα οὔτε καὶ νὰ φαντασθῇ τις δύναται εἰς ἄλλας χώρας τῆς ὑφηλίου.

Εἰς τὴν χώραν ταύτην ὀργιάζει διαφοροτρόπως καὶ ἡ σπεῖρα τῶν «Γκάγκστερς» καὶ τῶν «Κιντνάπερς», ἡ ὁποία τρομοκρατεῖ ἀπὸ ἐτῶν μὲ τὰς πρωτοφανεῖς ληστείας καὶ ἀπαγωγὰς τὸν Ἀμερικανικὸν λαόν.

Κατὰ τινα στατιστικὴν οἱ Ἀμερικανοὶ τρομοκράται ἀπὸ τὸ 1932 διέπραξαν 32 ἀπαγωγὰς καὶ ἔλαβον ὡς λύτρα 3.177.000 δολλάρια.

Ἰδοὺ δὲ ὁ θλιβερὸς αὐτὸς κατάλογος τῶν ἀπαγωγῶν μὲ τὰ πληρωθέντα λύτρα.

1932 — 1η Μαρτίου. Ὁ Κάρολος Αὔγουστος Λίντμπεργκ, ὁ μικρὸς υἱὸς τοῦ ἐνδόξου ἀεροπόρου, ὁ ὁποῖος εὑρέθη νεκρὸς τὴν 12ην Μαΐου, τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Πληρωθέντα λύτρα 50.000 δολλάρια. Ἀνευρεθέντα χρήματα: 35.000 δολλάρια. Ἀπαγωγεύς: Ὁ Μπρούνο Χάουπτμαν, ὁ ὁποῖος ἐξετελέσθη τὴν 3ην Απριλίου 1935.

2 Μαρτίου. — Τζαίημς Τζοῦτερς, δώδεκα ἐτῶν Ἐζητήθησαν ὡς λύτρα 10 000 δολλάρια, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ἐπληρώθησαν. Τὸ θῦμα ἀπεδόθη εἰς τοὺς γονεῖς του. Τρεῖς ἐκ τῶν ἀπαγωγέων κατεδικάσθησαν εἰς ἰσόβια δεσμά.

14 Μαρτίου. — Ὁ δόκτωρ Τζαίημς Πάρκερ ἡλικίας 64 ἐτῶν, εἰς τὴν Πεώρια. Ἐζητήθησαν 50.000 δολλάρια, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ἐπληρώθησαν. Ὁ ἀπαχθεὶς ἀφέθη ἐλεύθερος, ἓξ ἀπαγωγεῖς ἐδικάσθησαν ἐν συνόλῳ εἰς 64 ἐτῶν φυλάκισιν.

19 Σεπτεμβρίου. — Τζαῖκυ Ρώσελ, 8 ἐτῶν, ἀπὸ τὸ Μπρούκλιν. Ζητηθέντα λύτρα: 35.000 δολλάρια Οἱ κακοποιοί, οἱ ὁποῖοι ἀπηλευθέρωσαν τὸ θῦμα των, κατεδικάσθησαν εἰς φυλάκισιν 25 ἐτῶν.

10 Ὀκτωβρίου. Ὁ Β. Κάλλινς ἐτῶν 38, ἀπὸ τὸ Σικάγο. Ἀφέθη ἐλεύθερος μετὸ 11 ὥρας. Τὰ ζητηθέντα λύτρα δὲν ἐπληρώθησαν καὶ οἱ ἀπαγωγεῖς δὲν ἀνεκαλύφθησαν

27 Δεκεμβρίου. — Ὁ Ἐρνὲστ Σαῖνιγκ ἀπὸ τὸ Νιοῦ Τζέρσεϋ, ἀπηλευθερώθη χωρὶς νὰ πληρώσῃ τὰ ζητηθέντα 100.000 δολλάρια

Ἐξ κακοποιοὶ κατεδικάσθησαν συνολικῶς εἰς φυλάκισιν 105 ἐτῶν.

1933. — 6 Φεβρουαρίου. Ἡ Μαίρη Σκὰλ, ἡλικίας 65 ἐτῶν, ἀπὸ τὸ Λὸς Ἄντζελες, ἀπηλευθερώθη χωρὶς νὰ πληρώσῃ τὰ ζητηθέντα λύτρα: 10 000 δολλάρια Τριάντα ἔτη φυλακίσεως εἰς τοὺς συλληφθέντας τέσσαρας ἀπαγωγεῖς.

12 Φεβρουαρίου. Ὁ Τσάρλι Μπέϊσερ, ὁ ὁποῖος ἀφέθη ἐλεύθερος μετὰ 19 ἡμέρας, ἀφοῦ ἐπλήρωσεν ὡς λύτρα 60.000 δολλάρια. Εἷς ἐκ τῶν ἀπαγωγέων ηὐτοκτόνησε εἰς τὴν φυλακήν Οἱ ἄλλοι κατεδικάσθησαν εἰς ἰσόβια δεσμά.

18 Μαρτίου. — Ὁ Πέτερ Μέγιερς, ἀπὸ τὸ Γουῶρεν, ἡλικίας δεκαπέντε ἐτῶν, ἐλευθερωθεὶς μετὰ 8 ἡμέρας ἀφοῦ ἐπληρώθησαν μόνον 500 δολλάρια ἐκ τῶν ζητηθέντων 5.000 δολλαρίων. Οἱ ἀπαγωγεῖς δὲν ἀνεκαλύφθησαν.

3 Απριλί υ. — Ἡ Πέτζυ Μάθ, ἡλικίας 10 ἐτῶν. Πληρωθέντα λύτρα: 80.000 δολλάρια! Ὁ ἀπαγωγεὺς κατεδικάσθη εἰς 25 ἐτῶν φυλάκισιν.

1 Ἰουνίου. — Ὁ Τζὴν Τζαίηκ, ἀπὸ τὸ Σικάγο. Ἐπληρώθησαν 50 000 δολλάρια. Πέντε κατεδικάσθησαν εἰς 25 ἐτῶν φυλάκισιν.

5 Ἰουνίου. — Ὁ Τζὼν Ὄττλεϋ, ἡλικίας 65 ἐτῶν, ἀπὸ τὴν Ἀτλάντα. Δὲν ἐπλήρωσε τίποτε. Οἱ δύο ἀπαγωγεῖς κατεδικάσθησαν εἰς φυλάκισιν 29 ἐτῶν.

7 Ἰουνίου. — Ὁ Τζὼν Ὄκανελ, ἀπὸ τὸ Ἄλμπανυ. Ἐζητήθησαν ὡς λύτρα 250.000 δολλάρια. Ἐπληρώθησαν 42 500 δολλάρια. Ἰσόβια δεσμὰ διὰ τοὺς ἀπαγωγεῖς.

10 Ἰουνίου. — Ὁ Αὔγουστος Λυέρ. Ἐζητήθησαν 100.000 δολλάρια, ἀλλ' ἐπληρώθησαν μόνον 10. 000. Κάτεργα εἰς τοὺς ἀπαγωγεῖς.

22 Ἰουλίου Ὁ Τσάρλι Οὔρσολ ἀπὸ τὴν Οκλαχόμα. Ἐπληρώθησαν ὡς λύτρα 200.000 δολλάρια, ἀλλ' ἀνευρέθησαν 125.000. Πέντε καταδίκαι εἰς ἰσόβια δεσμά.

3 Νοεμβρίου. Ὁ Μπρούκ Χάρτ, ἀπὸ τὸ Σὰν Ζοζέ, δυλοφονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἀπαγωγέων τοὺς ὁποίους ἐλύντσαρε τὸ πλῆθος.

1934. — 17 Ἰανουαρίου. Ὁ Ἔντουαρντ Μπρέμερ, τραπεζίτης, ἐλευθερωθεὶς μετὰ 29 ἡμέρας, ἀφοῦ ἐπλήρωσε 200.000 δολλάρια! Δύο ἀπὸ τοὺς ἀπαγωγεῖς ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας. Οἱ ἄλλοι πέντε κατεδικάσθησαν εἰς ἰσόβια δεσμά.

25 Ἀπριλίου. — Ἡ Τζοῦνι Ρόμπλες, ἡλικίας 6 ἐτῶν, τὸ πτῶμα τῆς ὁποίας ἀνευρέθη μετὰ 19 ἡμέρας καὶ μετὰ τὴν πληρωμὴν τῶν λύτρων: 15.000 δολλάρια Οἱ ἀπαγωγεῖς παρέμειναν ἄγνωστοι.

9 Μαΐου. — Ὁ Οὐΐλλιαμ Τζέττζι, ἀπὸ τὸ Λὸς Ἄντζελες, ἀπηλευθερώθη χωρὶς νὰ πληρώσῃ τὰ ζητηθέντα λύτρα: 100.000 δολλάρια. Οἱ πέντε ἀπαγωγεῖς κατεδικάσθησαν εἰς 114 ἐτῶν εἱρκτήν.

14 Αὐγούστου. — Ὁ Τζὼν Λάμπατ, ἡλικίας 65 ἐτῶν, ἐπλήρωσε 25 000 δολλάρια ἐκ τῶν ζητηθέντων 150.000 δολλαρίων Διάφοροι κατάδικαι τῶν ἀπαγωγέων.

10 Ὀκτωβρίου. Ἡ κυρία Ἄλις Σπὴντ Στόλ, ἀπὸ τὴν Λούϊσβιλ : Ἐπληρώθησαν 50.000 δολλάρια. Ὁ ἀπαγωγεὺς κατεδικάσθη εἰς ἰσόβια δεσμά.

20 Ὀκτωβρίου. Ὁ Οὐίλλιαμ Βάϊς, δολοφονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἀπαγωγέων. Ἐπληρώθησαν 8.000 δολλάρια. Δύο ἀπὸ τοὺς ἀπαγωγεῖς κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον. Οἱ ἄλλοι δύο εἰς εἰρκτὴν.

1936. — 26 Δεκεμβρίου Ὁ Σάρλι Μάττοον, ἡλικίας, 10 ἐτῶν, ἀπὸ τὴν Τακόμα. Ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν ἀπαγωγέων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀνευρέθησαν.

1937. 9 Ἰουνίου. Ἡ κυρία Ἄλις Μὰκ Ντόννελ Πάρσον. Ἀγνοεῖται ἡ τύχη της.

25 Σεπτεμβρίου. Ὁ Τσάρλι Ρόζ, ἀπὸ τὸ Σικάγο Ἐπληρώθησαν 50.000 δολλάρια μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ θύματος. Ὁ ἀπαγωγεὺς ἐξετελέσθη.

1 Νοεμβρίου. — Ὁ Τζαίημς Σάϊντερ, 29 ἐ ὢν. Ἐδολοφονήθη, ἀφοῦ ἐπλήρωσε 5.000 δολλάρια. Οἱ ἀπαγωγεῖς ἐξετελέσθησαν.

4 Δεκεμβρίου. — Ὁ Ἄρτουρ Πλάνς Ἀγνοεῖται ἡ τύχη του.

25 Δεκεμβρίου. — Ὁ Ἰζὼν Μπράγιαν, ἀπὸ τὸ Κάτεβολ. Ὁ ἀπαγωγεὺς ἀπηγχονίσθη εἰς τὰς φυλακάς.

1938. — 7 Φεβρουαρίου. Ὁ Πέτερ Ἴνβιν, ἡλικίας 12 ἐτῶν, δολοφονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἀπαγωγέων εἰς τοὺς ὁποίους ἐπληρώθησαν 60.000 δολλάρια.

28 Μαΐου. — Ὁ Ἰζὶμ Κάς, ἡλικίας 5 ἐτῶν. Δολοφονηθεὶς μετὰ τὴν πληρωμὴν τῶν λύτρων : 10.000 δολλάρια. Ὁ ἀπαγωγεὺς κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

ΜΗΠΩΣ...

Μήπως, μὲ λίγο κοκκινάδι
Παίρνης τῆς ντροπαλῆς τὸ χρῶμα ;
Μήπως, μιὰ μσάγισα τὸ βράδυ
σὲ κάνει πι' ὥμορφη ἀκόμα;
Μήπως, ὁ κομμωτὴς μὲ χάρι,
μ' ἀσήμια τὰ μαλλιά σου βάφει,
ἢ, λούζεσαι μ' πρὸς στὸ φεγγάρι
μέσα σὲ χρυσαφένια σκάφι ;
Αὐτὰ τὰ χίλια τόσα «μήπως»
πὼς μὲ τρομάζουνε γλυκειά μου...
Καὶ, τὴν καρδιά μου δέρν' ὁ χτύπος,
μήπως, καὶ, δὲν γεννῆς δικιά μου !!!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ [Βοσπορινὸς]

ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΙ Ἢ ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΟΙ;

ΥΠΟ Ι. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΕΙΣ τὰς κρίσεις τῶν ἀνθρώπων περὶ τῆς ἀξίας τῆς ζωῆς ὑπάρχουν δύο ἀπόψεις ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι.

Ἄλλοι μὲν εὑρίσκουν τὴν ζωὴν ἐν τῷ συνόλῳ της εὐχάριστον καὶ καλήν, μὲ ἀξιόλογον περιεχόμενον καὶ σκοπὸν καὶ διὰ τοῦτο φρονοῦν ὅτι ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ζῇ κανείς.

Ἄλλοι δὲ τοὐναντίον εὑρίσκουν τὴν ζωὴν δυσάρεστον καὶ θλιβερὰν χωρὶς ἀξιόλογον περιεχόμενον καὶ σκοπόν, καὶ διὰ τοῦτο τὴν θεωροῦν ὡς φορτίον βαρὺ καὶ δυσβάστακτον, τὸ ὁποῖον μόνον ὅταν ξεφορτωθῇ κανεὶς εἶναι,.. εὐτυχὴς. Οἱ πρῶτοι ὀνομάζονται **αἰσιόδοξοι** οἱ δὲ τελευταῖοι **ἀπαισιόδοξοι.**

Οἱ αἰσιόδοξοι δὲν ἀρνοῦνται μὲν ὅτι ἡ ζωὴ ἔχει καὶ ὄψεις ζοφεράς, ἀλλὰ προσέχουν μᾶλλον εἰς τὰς φωτεινάς. Παραδέχονται μὲν ὅτι καὶ στὴν φύσιν καὶ στὸν ἄνθρωπον ἔχει ὡρισμένην κυριαρχίαν τὸ κακὸν ἀλλ' εἴτε θεωροῦν αὐτὸ ὡς χρήσιμον διὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ καλοῦ καθὼς ἡ σκιὰ ἀναδεικνύει τὸ φῶς, εἴτε δέχονται τὸ κακὸν ὡς μέσον παιδαγωγικὸν χάριν σκοποῦ ἀγαθοῦ.

Οἱ ἀπαισιόδοξοι τοὐναντίον προσέχουν μᾶλλον εἰς τὰς ζοφερὰς ὄψεις τῆς ζωῆς καὶ διὰ τοῦτο φρονοῦν ὅτι ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς δὲν ἰσοφαρίζει μὲ τοὺς μόχθους καὶ τὰς θλίψεις αὐτῆς.

Ὁ διάσημος φιλόσοφος Κάντιος διϊσχυρίζετο, ὅτι κανεὶς φρόνιμος ἄνθρωπος δέν θὰ δεχθῇ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ παιχνίδι τῆς ζωῆς, ὁ δὲ Γκαῖτε περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του παρεπονεῖτο, ὅτι παρὰ τὴν πλουσίαν εἰς τιμὰς καὶ ἀπολαύσεις καὶ ἀνέσεις ζωὴν του οὐδὲ 4 ἑβδομάδων πραγματικὴν εὐτυχίαν ἐδοκίμασε.

Τὸ ρεῦμα τῆς ἀπαισιοδοξίας ἐνισχύθη περισσότερον κατὰ τὴν τελευταίαν ἐποχήν, τὴν μεταπολεμικὴν διότι ἡ ἀνθρωπότης τσακισμένη κυριολεκτικῶς ὑπὸ ἔποψιν σωματικήν, ψυχικήν, ἐμπορικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἐξ αἰτίας τῆς πολυετοῦς καὶ φρικτῆς τραγωδίας τοῦ μεγάλου πανευρωπαϊκοῦ πολέμου ἐνῷ ἤλπιζεν ὅτι μεταπολεμικῶς θὰ μποροῦσε νὰ ζήσῃ βίον οἰκονομικῶς μὲν ἀνετώτερον, πολιτικῶς δὲ ἀσφαλέστερον καὶ εἰρηνικώτερον, βλέπει μὲ δικαιολογημένην θλῖψιν ὅτι τὸ μὲν φιλοπόλεμον ρεῦμα ὁλονὲν κρατύνεται, ὁ οἰκονομικὸς συναγωνισμὸς τῶν λαῶν ἐντείνεται καὶ ἡ βιοπάλη ὁλονὲν σκληροτέρα καθίσταται.

Τὰς μελαγχολικὰς ὅμως σκέψεις τῶν ἀπαισιοδόξων δὲν τὰς συμμερίζονται οἱ αἰσιόδοξοι. Οὗτοι προβάλλουν εἰς τὸν στίβον τῆς ζωῆς ὡς ἀναμορφωταί, τοὺς δὲ ἀντιφρονοῦντας ἀπαισιοδόξους χαρακτηρίζουν ὡς τοὺς χειροτέρους χαλαστὰς τῆς ζωῆς.

Ἀκούσατε δὲ πῶς σκέπτονται οἱ αἰσιόδοξοι:

Ὁτιδήποτε — λέγουν — καὶ ἂν συναντήσωμεν εἰς τὴν ζωὴν πάντοτε προχωροῦμεν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ποτὲ ὅτι τὰ σύννεφα ποὺ συσσωρεύονται θὰ διαλυθοῦν.

Ὅταν βλέπομεν ὅτι ποδοπατεῖται τὸ δίκαιον καὶ θριαμβεύει τὸ ψεῦδος, ἡ βία καὶ ἡ δολιότης δὲν ἀπελπιζόμεθα, διότι πιστεύομεν ἀκλονήτως ὅτι ὁ θρίαμβος τῆς κακίας εἶναι πρόσκαιρος. Πιστεύομεν ὅτι πίπτομεν διὰ νὰ μάθωμεν νὰ σηκωνώμεθα, νικώμεθα διὰ νὰ διδαχθῶμεν τὴν μέθοδον τῆς νίκης, κοιμώμεθα διὰ νὰ μάθωμεν νὰ ἀγρυπνῶμεν ἐν ἀνάγκῃ καλλίτερον. Καὶ εἰς τὰς μεγάλας ἀκόμη συμφορὰς καὶ ἂν καμφθῶμεν ὁπωσδήποτε δὲν συντριβόμεθα, διότι μᾶς ἐνδυναμώνει ἡ σκέψις, ὅτι ὑπάρχουν καὶ μεγαλήτεραι συμφοραί, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ μᾶς συμβοῦν ποτέ!

***

Ποῦ ὀφείλεται ἄραγε ἡ καταπληκτικὴ αὐτὴ διαφορὰ εἰς τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἀνθρώπων περὶ τῆς ἀξίας τῆς ζωῆς;

Ἐὰν ἡ αἰσιοδοξία καὶ ἡ ἀπαισιοδοξία πραγματικῶς εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἰδιοσυγκρασίας, καθὼς παραδέχονται πολλοί, ὑπάρχει ἄραγε δύναμις ἱκανὴ ν' ἀλλάξῃ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν μας;

Αἰσιόδοξος κύριος ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του καθημερινῶς εὑρίσκετο ἀντιμέτωπος θλιβερωτάτων σκηνῶν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Παρὰ ταῦτα ὅμως διετήρει ἀμείωτον τὴν εὐδιαθεσίαν καὶ τὴν καλοκαγαθίαν του. Ἐρωτηθεὶς δὲ κάποτε ἀπὸ φίλον του πῶς κατορθώνει νὰ μείνῃ αἰσιόδοξος καὶ ὅταν εὑρίσκεται πολιορκημένος ἀπὸ θεάματα τραγικὰ καὶ φρικιαστικά, ἀπήντησε τὸ ἑξῆς:

«Εἰς τὸ ταξεῖδι τῆς ζωῆς πρέπει νὰ ἐφωδιασθῇ ὁ καθεὶς μὲ τὸ σωσίβιον τῆς φιλοσοφίας, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπαραίτητον εἰς τὰς τρικυμίας καὶ τὰ ναυάγια τῆς ζωῆς».

Ποῦ ὅμως εὑρίσκεται αὐτὴ ἡ σωτηριώδης φιλοσοφία, ἡ ἁπλῆ καὶ σαφής, ὥστε νὰ εἶναι εἰς ὅλους ἀντιληπτή, συγχρόνως δὲ καὶ πρακτική, ὥστε νὰ εἶναι εἰς ὅλους κατορθωτή;

«Γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς» εἶπεν ὁ Ι. Χριστὸς (Ἰωάν. 8, 32). Ἄρα ἡ ἀλήθεια ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τοὺς ἐφιάλτας τῆς ζωῆς.

Ποιὸς εἶναι ὁ σκοπὸς καὶ ὁ προορισμὸς τῆς ζωῆς καὶ ποιὰ εἶναι ἡ ἀληθὴς ἀξία τῶν διαφόρων πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἐσυνηθίσαμεν νὰ χαρακτηρίζωμεν ὡς ἀγαθὰ ἢ κακά, ὡς ὠφέλιμα ἢ ἐπιβλαβῆ; Περὶ τῶν ζητημάτων τούτων διαμορφώνομεν ἰδέας ἀληθεῖς ἢ ψευδεῖς, αἱ ὁποῖαι δίδουν καλὴν ἢ κακὴν κατεύθυνσιν εἰς τὴν ζωήν μας καὶ προσδιορίζουν ἐν γένει τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῆς.

Κάθε ἰδέα εἶναι καὶ δύναμις, ὅπως εἶναι δύναμις, ἡ θερμότης καὶ ὁ ἠλεκτρισμός. Ὅ,τι δὲ σκεπτόμεθα τοῦτο καὶ γινόμεθα. Κατὰ τὸ ἐσωτερικὸν εἶναι ἀνάλογον καὶ τὸ ἐξωτερικὸν τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία ἐκδηλώνεται ἐκ τῶν ἔσω πρὸς τὰ ἔξω.

Ἡ γαλήνη καὶ ἡ εὐτυχία μας δὲν ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὰς ἐξωτερικὰς περιστάσεις. Αὐταὶ οὔτε νὰ τὴν προσθέσουν ἠμποροῦν, οὔτε νὰ τὴν ἀφαιρέσουν. Ὅταν λείψῃ μία αἰτία ταραχῆς, παρουσιάζεται ἄλλη. Διὰ τοῦτο ὁ Ι. Χριστὸς διεκήρυξεν ὅτι «ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν αὐτοῖς ἐστί». Ἄρα ἡ πηγὴ τοῦ φόβου καὶ τῶν ταραχῶν δὲν εὑρίσκεται ἐκτὸς ἀλλ' ἐντὸς ἡμῶν.

Ἐφόσον τρέφομεν καὶ καλλιεργοῦμεν ἰδέας καλὰς, εὐγενεῖς καὶ δημιουργικάς, δίδομεν καλὴν καὶ καρποφόρον κατεύθυνσιν εἰς τὴν ζωήν, ἐφόσον δὲ τοὐναντίον τρέφομεν καὶ καλλιεργοῦμεν ἰδέας δειλάς, μικροψύχους καὶ ἀρνητικὰς ὑποσκάπτομεν δι' αὐτῶν τὰς δυνάμεις ἡμῶν καὶ καταδικάζομεν εἰς ἀποτυχίαν καὶ ἔκτρωσιν τὸν σκοπὸν τῆς ζωῆς.

Αἱ φωτειναὶ καὶ αἰσιόδοξοι ἰδέαι εἶναι πηγὴ χαρᾶς καὶ δι' ἐκείνους μὲ τοὺς ὁποίους οἱ αἰσιόδοξοι ἔρχονται εἰς ἐπαφήν. Ὑπάρχουν πρόσωπα εὐδιάθετα καὶ εὐπροσήγορα, τῶν ὁποίων ἡ παρουσία μεταδίδει θάρρος καὶ χαράν. Μόλις εἰσέλθουν εἰς ἕνα δωμάτιον σκορπίζουν τὸ φῶς, ὅπως σκορπίζει φῶς ὁ ἠλεκτρικὸς λαμπτὴρ ὁπουδήποτε ἀναφθῇ.

Πολλάκις γίνεται λόγος περὶ τοῦ προσωπικοῦ μαγνητισμοῦ. Ὑπάρχουν οἱ φρονοῦντες ὅτι εἶναι ἐκδήλωσις ἰδεῶν ἁγνῶν, διαυγῶν, θετικῶν καὶ συμπαθητικῶν, αἱ ὁποῖαι βαθμηδὸν καλλιεργοῦν ὡρισμένας ἰδιότητας εὐεργετικὰς, ποὺ μεταδίδονται καὶ εἰς ὅσους ἐπικοινωνοῦν μὲ τοιαῦτα πρόσωπα.

Ἄραγε οἱ ἀπαισιόδοξοι καὶ μεμψίμοιροι κατώρθωσάν ποτε νὰ ἐπιδράσουν εὐεργετικῶς εἰς τὸ περιβάλλον αὐτῶν;

Κάθε ἄλλο. Ὁ ἀπαισιόδοξος μεταδίδει καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τὸ μικρόβιον τῆς μελαγχολίας καὶ τῆς πλήξεως. Διὰ τοῦτο διόλου δὲν εἶναι εὐχάριστος ὁ συγχρωτισμὸς μὲ αὐτόν.

Ἕνας αἰσιόδοξος ἐσυνήθιζε νὰ λέγῃ: «Ὅσάκις αἱ περιστάσεις μὲ ἔρχονται ἀντίξοοι στὴν ζωήν, παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ μὲ διαφυλάξῃ ἀπὸ τὴν γρίνα τῆς ἀπαισιοδοξίας. Ἔτσι συνήθισα νὰ θάπτω στὸ βάθος τῆς καρδιᾶς μου κάθε στενοχωρίαν καὶ θλῖψιν τῆς ζωῆς μου καὶ ἔπειτα κάθημαι ἐπάνω εἰς τὸ κάλυμμα τοῦ φερέτρου των καὶ μειδιῶ».

Ἡ νίκη στὴν ζωὴν ἀνήκει πάντοτε στοὺς αἰσιοδόξους, οἱ ὁποῖοι διατηροῦν τὴν ἐσωτερικὴν γαλήνην

καὶ εὐστάθειαν, ἀτενίζουν πάντοτε πρὸς τὰ ἐμπρὸς μὲ πίστιν, ἐλπίδα καὶ θάρρος, βλέπουν κατὰ προτίμησιν τὴν καλὴν ὄψιν τῶν πραγμάτων, ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν ἀποδειχθῇ ἀπατηλὴ καὶ αἱ ἐλπίδες των διαψευσθοῦν.

Πολλοὶ γίνονται προμηθευταὶ ἀθυμίας καὶ στενοχωρίας εἰς τὸν ἑαυτόν τους καὶ εἰς τοὺς ἄλλους διότι ἀποδίδουν μεγάλην σημασίαν εἰς πράγματα ἀσήμαντα καθ' ἑαυτά.

Τὰ μηδαμινὰ πράγματα δὲν πρέπει νὰ αἰχμαλωτίζουν τὴν σκέψιν τῶν ἀνθρώπων, ἐφόσον εἶναι προικισμένοι μὲ τὸ ἔξοχον καὶ θεῖον δῶρον τοῦ λογικοῦ.

Εἰς πολλὰς οἰκογενείας φυγαδεύεται ἡ ἁρμονία καὶ ἡ γαλήνη, διότι ἕνα κἄν μέλος αὐτῶν δὲν ἔχει ἀντιληφθῇ τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀνωτέρω ἀληθείας. Πολλοὶ γονεῖς ἄν ἐγνώριζον νὰ ξεχωρίζουν τὰ οὐσιώδη ἀπὸ τὰ ἐπουσιώδη διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων αὐτῶν, ἀπὸ πόσας ἀσκόπους φροντίδας καὶ στενοχωρίας καὶ θλίψεις θὰ ἐγλύτωναν!

***

Ἕνας ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους ἐχθροὺς τῆς γαλήνης καὶ τῆς ὑγείας καὶ τῆς εὐτυχίας τῶν ἀνθρώπων εἶναι ὁ φόβος, ὁ παράλογος κι' ἀδικαιολόγητος φόβος. Διάσημος ἰατρὸς, διευθυντὴς ψυχιατρείου, ἔλεγεν ὅτι ἡ συνηθεστέρα αἰτία τῶν νευρασθενειῶν, τὰς ὁποίας καλεῖται νὰ θεραπεύσῃ, δὲν εἶναι ἡ ὑπερκόπωσις, ἀλλ' ὁ φόβος. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην, ἔλεγε, ἡμεῖς οἱ πολιτισμένοι εἴμεθα μᾶλλον ἀξιολύπητοι παρὰ οἱ Νέγροι τῆς Ἀφρικῆς, οἱ ὁποῖοι ὡς ἐκ τῆς ἁπλῆς καὶ φυσικῆς ζωῆς των εἶναι ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ πολλὰς φροντίδας περιττὰς καὶ ἀνιαρὰς. Ἐνῶ ἡμεῖς πολιορκούμεθα καὶ παρενοχλούμεθα ἀπὸ χιλίων εἰδῶν φόβους, οἱ ὁποῖοι παραλύουν τὸ νευρικόν μας σύστημα καὶ μᾶς κάμνουν δυστυχεῖς.

Ὁ φόβος παραλύει τὴν σκέψιν καὶ τὴν βούλησιν, κατατρίβει καὶ φθείρει ὁλόκληρον τὸν μηχανισμὸν τῆς σωματικῆς καὶ ψυχικῆς μας ζωῆς.

Βεβαίως ἡ ζωὴ δὲν προχωρεῖ ἐπάνω σὲ στρωμένα ρόδα. Συχνὰ κεντριζόμεθα ἀπὸ τὰ ἀγκάθια της ποὺ εἶνσι σύμφυτα μὲ τὰ ρόδα της. Στὴν πορείαν τῆς ζωῆς μας εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ συναντήσωμεν ἀκανθώδη προβλήματα, ὀχληρὰ ἐμπόδια, ἀποτυχίας καὶ συμφορὰς. Ἀλλ' ἀκριβῶς ἐπειδὴ τὰ ἀντίξοα περιστατικὰ εἶναι ἀναπόφευκτα εἰς τὴν ζωήν, πρέπει νὰ εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ τὰ ἀντιμετωπίσωμεν καὶ νὰ τὰ νικήσωμεν, διότι μόνον νικῶντες αὐτὰ θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ τὰ λησμονήσωμεν.

Ἡ πίστις καὶ ἡ ἐλπίδα, τὸ θάρρος καὶ ἡ φαιδρότης θὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ ἀντιπαλαίσωμεν ἐπιτυχῶς καὶ νὰ ἐπικρατήσωμεν εἰς τὸν ἀγῶνα κατ' αὐτῶν. Ἀπὸ τὴν πεῖραν δὲ τῶν ἀγώνων θὰ κερδίσωμεν πάντοτε κάτι τι ὠφέλιμον καὶ καλόν.

Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν, ὅτι τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος δὲν εὑρίσκεται εἰς τὰς ἐξωτερικὰς συνθήκας τῆς ζωῆς, ἀλλ' εἰς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον τὰς ἀντιμετωπίζει ὁ καθείς.

Εἶναι κύριος ἢ δοῦλος τῶν περιστάσεων; Ἔχει τὴν δύναμιν τῆς ἀντιστάσεως; Γνωρίζει νὰ ξεδιαλίζῃ μὲ εὐθυκρισίαν τὰς δυσκολίας τῆς ζωῆς; Ἐὰν αἱ ψυχικαὶ διαθέσεις μας δὲν μεταβάλλονται ἀπὸ στιγμῆς σὲ στιγμὴν, ἐὰν ἡ αἰσιοδοξία μας δὲν κλονίζεται ὡσὰν κάλαμος ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενος, ἐὰν ἔχωμεν τὸ βλέμμα προσηλομένον εἰς τὰς καλὰς ὄψεις τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων, ἐὰν εἴμεθα ἀποφασισμένοι νὰ στέκωμεν πάντοτε εἰς τὸ φῶς καὶ νὰ μὴν ἀποσυρώμεθα δειλὰ εἰς τὴν σκιὰν, τότε ὁ δρόμος τῆς ζωῆς μας θὰ εἶναι εὐχάριστος καὶ φαιδρὸς, ἔστω καὶ ἂν συναντώμεθα μὲ ἐμπόδια ὀχληρά.

Ἡ ζωὴ εἶναι ἀγὼν διαρκής. Πολὺ συχνὰ μάλιστα σκληρὸς καὶ τραχύς. Πολλάκις δοκιμάζομεν δριμυτάτας θλίψεις, ἀλλὰ μήπως ἀποτελοῦμεν μοναδικὴν ἐξαίρεσιν; Κάθε ἄνθρωπος ἀγγαρεύεται νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν του. Ὁ μεμψίμοιρος μήπως εἶναι βέβαιος ὅτι ὁ σταυρὸς του εἶναι ὁ βαρύτερος; Πόσοι καὶ πόσοι αἴρουν τὸν βαρύτατον σταυρόν των ἀγογγύστως καὶ μάλιστα καρτερικῶς! Τί σημαίνει ἄν δὲν αὐτοδιαφημίζονται καὶ ἂν δὲν θέλουν νὰ προκαλέσουν τὸν οἶκτον τῶν ἄλλων καὶ τὴν συμπάθειαν; Ἴσως θεωροῦν κάπως ἐγωϊστικὸν νὰ ἀγγαρεύσουν τοὺς γνωστοὺς καὶ τοὺς φίλους των νὰ βαστάξουν ἕνα κἄν μέρος ἀπὸ τὰς δοκιμασίας καὶ τὰς θλίψεις των; Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ὁ κόσμος εἶναι γεμάτος ἀπὸ ἥρωας πολὺ γενναιοτέρους ἀπὸ τοὺς ἥρωας τῶν μαχῶν. Οἱ τελευταῖοι ἀγωνίζονται ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα, ἐνῷ ὁ ἀγὼν ἐκείνων ἔχει ἀσυγκρίτως εὐρύτερα χρονικὰ ὅρια, τὰ ὁποῖα πολλὲς φορὲς ἐπεκτείνονται ἕως τὸ τέρμα τῆς ζωῆς.

***

Ἕνας σοφὸς ἐμπειρογνώμων τῆς ζωῆς ἔλεγε. «Ὡσὰν θρησκείαν σέβομαι καὶ ἐφαρμόζω τὴν συνήθειαν νὰ προσέχω τὰς καλὰς καὶ εὐχαρίστους ὄψεις τῆς ζωῆς, ἀφήνω δὲ τὰς ζοφερὰς της ὄψεις νὰ φροντίσουν αὐταὶ διὰ τὸν ἑαυτόν τους. Ὡς εὐλογίαν Θεοῦ θεωρῶ καὶ ἀγαπῶ κάθε αἰσιόδοξον ἄνθρωπον. Ὀλίγον μ' ἐνδιαφέρει ἂν εἶναι ἄσοφος ἢ σοφός. Πάντως γνωρίζει κάτι, τὸ ὁποῖον πολλοὶ ἀγνοοῦν: ἀποδεικνύει ἐμπράκτως ὅτι ἡ ζωὴ ἔχει ἀξίαν καὶ σκοπόν:»

Ἡ ἀνθρωπότης ἐν τῷ συνόλῳ της διαπνέεται εὐτυχῶς ἀπὸ αἰσιοδοξίαν. Ἐξ αὐτῆς δὲ ἀντλεῖ γενναιότητα καὶ καρτερίαν εἰς τὴν ζωήν. Ἡ ἐλπίδα καὶ τὸ θάρρος, ἡ συμπάθεια καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη εἶναι δυνάμεις δημιουργικαί. Βοηθοῦν τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐκτελῇ μὲ χαρὰν τὸ καθῆκον του. Δι' αὐτὸ πολὺ ἀστόχως χαρακτηρίζουν μερικοὶ τὴν φιλοσοφίαν τῆς αἰσιοδοξίας ὡς «τὸ προσκεφάλαιον τῆς ὀκνηρίας» ἐπά-

νω εἰς τὸ ὁποῖον ὅσοι κοιμοῦνται ὀνειρεύονται τὴν ζωὴν ὡς συμπόσιον φαιδρὸν καὶ παρατεταμένην ἑορτήν.

Ἀλλ' οἱ νηφάλιοι αἰσιόδοξοι οὐδέποτε ὑπεστήριξαν ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἀκανθώδη μονοπάτια εἰς τὸ ταξεῖδί τῆς ζωῆς.

Ὅτι δὲν ὑπάρχει ζήτημα ὁρισμοῦ στέγης ἢ θερμάνσεως ἢ ψωμιοῦ.

Ὅτι δὲν χρειάζεται ὁ φίλος, ὁ γείτων, ὁ συγγενὴς διὰ νὰ συμμεριστοῦν μαζί μας τὰ βάρη τῆς ζωῆς. Τοὐναντίον ἡ αἰσιοδοξία συνιστᾷ καὶ ἐμπνέει θάρρος καὶ ἐλπίδα, ἐγκαρτέρησιν καὶ ἀντοχὴν καὶ ἀντίδρασιν εἰς τὰ ἀναπότρεπτα δυσάρεστα τῆς ζωῆς, συγχρόνως δὲ εὐθυκρισίαν καὶ σύνεσιν, διὰ νὰ μὴ παραδιδώμεθα ὡς εὐάλωτον θήραμα εἰς ἀβασίμους φόβους καὶ τυραννικὰ προαισθήματα.

Ὁ θωρακισμένος μὲ τὴν φιλοσοφίαν τῆς αἰσιοδοξίας οὐδέποτε ἀποκαρτερεῖ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ἂν δὲ τυχὸν ἀγωνιζόμενος κλονισθῇ, πέσῃ καὶ μωλωπισθῇ, οὔτε παραδίδεται οὔτε ἀπελπίζεται διότι γνωρίζει ὅτι μόνον τὰ ἑρπετὰ ἔχουν τὸ θλιβερὸν προνόμιον νὰ μὴ προσκόπτουν καὶ νὰ μὴ πίπτουν . ..

Ὁσάκις δὲ πίπτει, καθὼς ὁ μυθικὸς Ἀνταῖος, σηκώνεται ἀπὸ τὴν πτῶσιν του ἀκμαιότερος.

Μεταξὺ τῶν αἰσιοδόξων θρησκειῶν ὁ Χριστιανισμὸς κατέχει θέσιν ἐξαιρετικήν, διότι πιστεύει εἰς Θεὸν Προνοητὴν καὶ εἰς Χριστὸν Λυτρωτήν, εἰς τὴν προσωπικὴν ἀθανασίαν καὶ εἰς τὸν τελικὸν θρίαμβον τοῦ Ἀγαθοῦ. Εἰς ὅλα τὰ συμβάντα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ παραδέχεται σκοπιμότητα. Οὔτε εἰς τυφλὴν τύχην πιστεύει, οὔτε εἰς αὐθαιρεσίαν μοχθηροῦ Δημιουργοῦ. Καὶ ὁσάκις ἀδυνατεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ συμβαίνοντα, δὲν τολμᾷ νὰ θέσῃ τὸν περιωρισμένον αὐτοῦ νοῦν ὡς κριτὴν καὶ ἐλεγκτὴν ὑπεράνω τοῦ Ἀπείρου Νοῦ.

Πιστεύει ὅτι ἀπὸ τὴν σκοπιὰν τοῦ ἐδῶ κόσμου διακρίνει μόνον τὴν ἀνάποδη ἐπιφάνειαν τοῦ κεντημένου «καναβᾶ» τὴν καλὴν του δὲ ὄψιν ἔχει πεποίθησιν ὅτι θὰ διακρίνῃ μόνον ὅταν μεταστῇ εἰς τοῦ πνευματικοῦ κόσμου τὴν σκοπιάν.

Καὶ διὰ τοῦτο ὁσάκις κεντρωθῇ ἀπὸ τὰ ἀγκάθια, δοξάζει τὸν καλὸν Θεὸν διότι κοντά στ' ἀγκάθια ἐτοποθέτησε τὰ μυροβόλα ρόδα. Τοὐναντίον ὁ ἀπαισιόδοξος γρινιάζει διαρκῶς διὰ τὰ ἀγκάθια καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἔχει διάθεσιν καὶ καιρὸν ν' ἀπολαύσῃ τὴν εὐμορφιὰ τῶν ρόδων! Ποιὸς εἶναι λογικώτερος καὶ εὐτυχέστερος;

Δεκέμβριος 1937

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ
Καθηγητὴς

ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΦΘΟΝΟΣ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕ, *— σταμάτησες μιὰ ρόδινη αὐγοῦλα*
στὰ περιστήλια τοῦ Ναοῦ καὶ εἶπες πρὸς τὰ πλήθια:
— Γιὰ τὸ καλό σας λάλησα καὶ πάλι σᾶς τὸ λέγω:
«Ἐγὼ εἶμ' ἡ ζωή, τὸ φῶς, κι' ἡ ἄφθαρτη ἀλήθεια.»

Πολλὲς φορὲς σᾶς, ἔδειξα τοῦ λυτρωμοῦ τὸ δρόμο,
μὰ σεῖς τὸ φῶς ἀφίνετε καὶ πᾶτε στὰ σκοτάδια.
Τὰ χείλη σας δὲ χόρτασαν καταλαλιὲς καὶ ψέμμα,
καὶ στὴν ψυχή σας βόσκουνε τοῦ μίσους τὰ κοπάδια.

Ἂν θέλετε τὴ λύτρωση τῆς σκότεινης ψυχῆς σας,
μ' ἐμὲ ν' ἀκολουθήσετε τοὺς νόμους τοῦ Πατρός μου.
Κι' ὁ φαῦλος ὄχλος μούγκρισε: Χτυπᾶτε τον τὸν πλάνο
ποὺ ξεγελᾶ τὰ πνεύματα καὶ τὶς καρδιὲς τοῦ κόσμου.

Καὶ χάμου πέτρες ἄρπαξε καὶ σήκωσε τὸ χέρι,
κηλίδα μαύρη νἄμησκε τοῦ κόσμου μας ὁ φθόνος.
Σὰν ἔρριξες ἐπάνω τους τὸ θεῖο σου τὸ βλέμμα,
σκορπῆσαν ὅλοι κι' ἔμεινες Ἐσὺ, ὡραῖος, μόνος.

* * *

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕ, — ὅσε, φορὲς κι' ἂν εἶπα τὴν ἀλήθεια,
λιθάρια μαῦρα δέχτηκα στὴ ράχη μου, στὰ στήθια.
Μὲ τὰ ματιὰ δὲν μπόρεσα τὸ φθόνο νὰ λυγίσω,
καὶ τώρα συλλογίζομαι, ἂν πρέπει νὰ σιωπήσω,
ἢ νὰ τὴ λέγω πιότερο, — ἴσως καὶ τόν νικήσω.

ΔΗΜ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Ο ΥΠΝΟΣ

Ένας Άγγλος ποιητὴς ὀνομάζει τὸν ὕπνον «πατέρα τῶν δροσερῶν σκέψεων καὶ τῆς χαρούμενης ζωῆς».

Ὁ ὕπνος ἀναπληρώνει τὰς δυνάμεις ποὺ χάσαμε κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ὥστε εὔκολα καταλαβαίνουμε τὴν σημασίαν του. Ὀκτὼ ὧρες ὕπνου ἀρκοῦν καὶ εἰς τὸν πλέον κουρασμένον ὀργανισμόν, ἀλλὰ τὸ ὑπέρτατον τοῦτο ἀγαθὸν τοῦ ἡσύχου καὶ ξεκουραστικοῦ ὕπνου δὲν τὸ ἔχουν εὔκολα ὅλοι.

Συχνὰ οἱ νευρικοί, οἱ πολυάσχολοι, οἱ κουρασμένοι πάσχουν ἀπὸ ἐξαντλητικὲς ἀϋπνίες, οἱ ὁποῖες πρέπει νὰ καταπολεμηθοῦν ἀμέσως γιατὶ μπορεῖ νὰ κάνουν τὸ μεγαλείτερον κακὸν στὸ νευρικὸ σύστημα.

Πολλὰ προτείνουν κατὰ τῆς ἀϋπνίας, γιατὶ ὅ,τι εἶναι ἀποτελεσματικὸ γιὰ τὸν ἕνα, συχνὰ δὲν εἶναι γιὰ τὸν ἄλλον.

Ἔτσι ἕνας ἰατρὸς συνιστᾷ μπάνια χλιαρὰ πρὶν ἀπὸ τὴν κατάκλισι καὶ μιὰ δυνατὴ ἐντριβὴ μὲ οἰνόπνευμα.

Σὲ πολλοὺς ὠφελεῖ τὸ νὰ φᾶνε κάτι ἐλαφρὸ πρὶν πέσουν στὸ κρεββάτι. Ἐπίσης ἡ θερμοκρασία τοῦ δωματίου ἠμπορεῖ νὰ ἐπηρεάσῃ δυσάρεστα τὸν ὕπνο Τὸ δωμάτιο πρέπει ν' ἀερίζεται καλά, νὰ μὴν εἶναι οὔτε πολὺ ζεστό, οὔτε πολὺ κρῦο.

Πάντως, ἐπειδὴ συνήθως ἡ ἀϋπνία εἶναι ἀποτέλεσμα ἐκνευρισμοῦ μᾶλλον μὲ ψυχικὰ μέσα μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν καταπολεμήσῃ. Προσπαθῆστε ὅταν πέσετε στὸ κρεββάτι νὰ ξεχάσετε ὅλα τὰ δυσάρεστα τῆς ἡμέρας, διῶξτε κάθε κακὴ σκέψι, κάθε φροντίδα. Μὴν ἀφήνετε τὴ φαντασία σας νὰ τρέχῃ δίχως χαλινό. Ἡ φαντασία μᾶς κάνει νὰ ὑποφέρωμε περισσότερο ἀπὸ ὅσο πραγματικὰ ὑπάρχει λόγος.

Ἅμα πέφτετε στὸ κρεββάτι, προσπαθῆστε νὰ σκεφθῆτε πράγματα ξεκουραστικὰ καὶ ἤρεμα. Διάφορα τοπία, π. χ. μιὰ παραλία, ἕνα ταξίδι. Ἡ ἡμέρα ποὺ θὰ ξημερώσῃ θὰ εἶναι γεμάτη φροντίδες καὶ στενοχώριες. Πῶς θὰ τὶς ἀντιμετωπίσετε ἐὰν στὸν ὕπνο δὲν ἔχετε ξεκουραστῇ ἐντελῶς;

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

ΓΑΜΟΣ—ἀμοιβαία καταδίκη τῶν συζύγων εἰς ἰσόβια δεσμά.

ΠΡΟΙΚΑ—ἡ ταρίφα τοῦ γάμου.

ΓΕΡΟΝΤΟΚΟΡΗ—ἁπλῆ ἐπιστολὴ ἀπομονημένη.

ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ—ἀνόητος σκάπτων τὸν λάκκον του.

Η ΟΛΙΚΗ ΕΚΛΕΙΨΙΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΤΟΥ 1937

ΥΠΟ Σ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

Κατ' ἔτος τὰ ἡμερολόγια δίνουν τὸν ἀριθμὸν τῶν τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης ἐκλείψεων, αἱ ὁποῖαι θὰ γίνουν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔους κατὰ τὸ ἔτος 1937 θὰ ἐγίνοντο δύο ἐκλείψεις σελήνης καὶ δύο ἡλίου. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων, ἡ τῆς 8 Ἰουνίου ἐπαρουσίαζε μέγα ἐνδιαφέρον δι' ὅλον τὸν κόσμον καὶ διὰ τὸν ἐπιστημονικόν, διότι ἡ ἔκλειψις θὰ ἦτο ὁλικὴ καὶ μεγάλης διαρκείας (7 λεπτῶν καὶ 4 δευτερολέπτων, ἤτοι 724'').

Δυστυχῶς ὅμως θὰ ἦτο ὁρατὴ εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν, μεταξὺ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ τῆς Αὐστραλίας, περιοχῆς ὅπου ὑπῆρχε μόνον ἓν ἀκατοίκητον νησίδιον καὶ ἑπομένως ἀκατάλληλον πρὸς ἐγκατάστασιν παρατηρητηρίου τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς μελέτην ἐργαλείων. Ἔρχομαι νὰ δώσω πληροφορίας τινὰς πῶς οἱ ἀστρονόμοι ὑπερενίκησαν τὴν δυσκολίαν ταύτην διὰ νὰ ἐπιτύχουν τοῦ σκοποῦ των.

ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΣ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

Πᾶσα ἔκλειψις παρουσιάζει μέγα ἐνδιαφέρον· ἡ ἐν λόγῳ ὅμως ἐκλειψις ἐπαρουσίαζεν ἔτι μεγαλίτερον. Πρῶτον ἦτο ὁλικὴ καὶ μεγάλης διαρκείας, φαινόμενον τὸ ὁποῖον δὲν εἶχον παρατηρήσῃ πρὸ 1200 ἐτῶν. Δεύτερον, ἡ ἔκλειψις θὰ ἦτο ὁρατὴ ἐπὶ μιᾶς ζώνης μήκους 12500 χιλιομέτρων καὶ πλάτους 240 χλμ, ἀρχομένης ἀπὸ τὰς νήσους Fidji καὶ περαττουμένης εἰς τὸ Περού. Ἐντὸς τῆς περιοχῆς ταύτης ὕστερον ἀπὸ πολλὰς ἀναζητήσεις ἐπὶ διαφόρων χαρτῶν πρὸς ἐγκατάστασιν τοῦ παρατηρητηρίου, κατέφυγον οἱ ἀστρονόμοι ἐπὶ δύο νησίδων, εἰς τὴν νῆσον Enderburg, πλάτους ἑνὸς μιλλίου καὶ μήκους δύο, βράχου ἀκατοικήτου ἄνευ ὕδατος καὶ δυσκόλου προσεγγίσεως καὶ εἰς τὴν νῆσον Canton, ἁπλῆς ἀτόλλης, εἰς τὴν λιμνοθάλασσαν τῆς ὁποίας καταφεύγουν τὰ πλοῖα. Οἱ ἀστρονόμοι ἠδύναντο νὰ ἐκλέξουν τὴν παραλίαν τοῦ Περού, ὅπου ἡ ὁλότης τῆς ἐκλείψεως θὰ ἦτο μόνον 150 δευτερόλεπτα.

Ἐκτὸς τῶν δύο τούτων λόγων ὑπῆρχε καὶ ἄλλος λίαν περίεργος

ἡ ἔκλειψις θὰ ἐτελείωνε πρὶν ἀκόμη ἀρχίσει, ἀρχομένη τὴν 9 Ἰουνίου θὰ ἐτελείωνε τὴν 8 Ἰουνίου.

Γνωστὸν ὅτι ἡ γῆ στρέφεται ἡμερησίως ἐνώπιον τοῦ ἡλίου παρουσιάζουσα ἕκαστον μεσημβρινὸν τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον. Οὕτω ὅταν τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας διέρχηται πρὸ τοῦ μεσημβρινοῦ τῶν Παρισίων, τὸ ὡρολόγιον δεικνύει μεσημβρίαν, ἡ πρωτεύουσα τῆς Αὐστρίας δεικνύει 13 ὥρας, καὶ ἡ Ὀδησσὸς δεικνύει 14 καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἐὰν ἐξακολουθήσῃ τις καὶ ἀφοῦ σημειώσει 22 ὥρας εἰς τὸ Sydney καὶ μεσονύκτιον εἰς τοὺς ἀντίποδας ἐπανέλθει εἰς Παρισίους τὴν μεσημβρίαν τῆς ἑπομένης. Πρέπει ἀναγκαστικῶς νὰ ἐπιφέρῃ μίαν ἀλλαγὴν εἰς τὸ ὡρολόγιόν του· τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς φαντασιώδους γραμμῆς, **τοῦ ἀντιμεσημβρινοῦ** ὅποῖος χαράττεται ἐν πλήρει ὠκεανῷ καὶ ὅπου ἡ ἡμέρα ἀλλάσσει ὄνομα. Ὅταν εἷς ταξιδιώτης διέρχεται διὰ τῆς γραμμῆς ταύτης, βαίνων ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς, ὀφείλει νὰ μεταβάλῃ τὸ ἡμερολόγιόν του κατὰ μίαν ἡμέραν ἐὰν τοὐναντίον βαίνει ἐκδυσμῶν πρὸς ἀνατολάς, πρέπει νὰ διατηρήσῃ ἐπὶ δύο ἡμέρας τὴν ἰδίαν ἡμερομηνίαν. Ἡ σκιὰ ὅμως τῆς σελήνης διερχομένη διὰ τῶν νησιδίων τοῦ Εἰρηνικοῦ, θὰ διήρχετο διὰ τοῦ ἀντιμεσημβρινοῦ ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς· ἰδοὺ δὲ διατί ἡ ἔκλειψις ἀρχίζουσα τὴν 9 Ἰουνίου ἐτελείωνεν εἰς περιοχὴν ὅπου τὸ ἡμερολόγιον ἔφερεν ἀκόμη τὴν ἡμερομηνίαν τῆς παραμονῆς.

ΜΟΝΟΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΙΡΗΝΙΚΟΝ

Οἱ ἀστρονόμοι προϋτίμησαν πρὸς μελέτην τοῦ φαινομένου ἀντὶ τῆς νήσου Enderburg, τὴν νῆσον Canton. Εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἐγκατεστάθη ἡ Ἀμερικανικὴ ἀποστολὴ τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῶν καθηγητῶν κ. κ. Mitchel καὶ Mac Nally, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ φαινομένου ἐξετέλεσαν δύο ὡραίας φωτογραφίας· ἡ μὲν πρώτη παριστάνει τὰς διαφόρους συνεχεῖς φάσεις τῆς ἐκλείψεως, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι τοῦ τέλους· ἡ δὲ δευτέρα παριστάνει (εἰκὼν) τὴν ἐντυπωτικὴν φωτοστεφάνην τοῦ στέμματος (couronne), ἀτμόσφαιραν ἐκτάκτου λεπτότητος· ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ στέμματος εἶναι τόσον ἐλαφρά, ὥστε ἕν γραμμάριον τῆς οὐσίας ταύτης θὰ καταλάβῃ ἕνα κῦβον 100 μέτρων πλευρᾶς, ὁ ὁποῖος ἐὰν πληρωθῇ ἐξ ἀέρος εἰς κανονικὴν πίεσιν, θὰ ζυγίσῃ ὄχι ὀλιγώτερον τῶν1300 τόννων. Τὸ στέμμα περικυκλώνει τελείως τὸν ἥλιον, πρᾶγμα ὅπερ συμβαίνει μόνον ὅταν ἡ ἡλιακὴ ἐνέργεια κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεταβολῆς τῶν 11 ἐτῶν πλησιάζῃ πρὸς τὸ μέγιστον, ὅπερ προβλέπεται κατὰ τὰ ἔτη 1938 ἢ 1939.

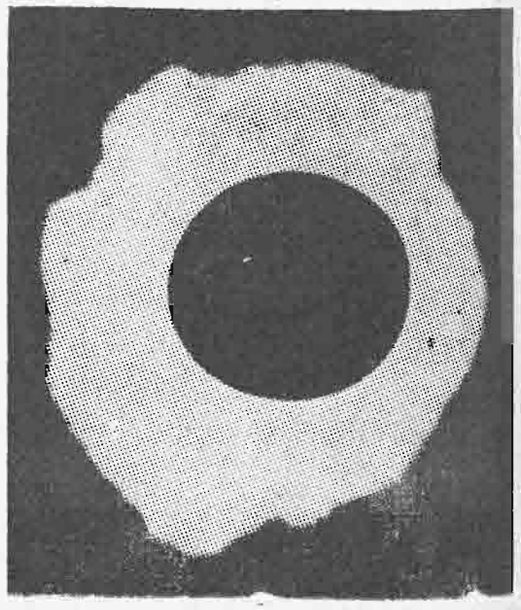

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΣΤΕΜΜΑΤΟΣ ΛΗΦΘΕΙΣΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ CANTON

Μία ἄλλη ἀποστολὴ ἀπεβιβάσθη εἰς τὸ Huanchaca τοῦ Περού, διανεμηθεῖσα εἰς πολλοὺς σταθμοὺς ὑπὸ τὴν προεδρείαν πολλῶν ἀστρονόμων. Εἷς τῶν σταθμῶν τούτων ἔκαμε κάτι τι ἔκτακτον: μίαν χρωματισμένην ταινίαν τῆς ἐκλείψεως ὅπου βλέπει τις τὸ ἀληθὲς χρῶμα τοῦ στέμματος, τὸ φαιὸν καὶ τὸ ἐρυθροῦν τῶν προεξοχῶν (protubérances) τῶν γιγαντωδῶν αὐτῶν βολῶν, τὰς ὁποίας ἐκσφενδονίζει ὁ ἥλιος.

Εἷς ἄλλος σταθμὸς εἰς τὰς Ἰνδίας, εἰς 4.500 μ. ὕψους ἐπωφελήθεὶς ἐκ τῆς διαυγοῦς ἀτμοσφαίρας, εἶδε κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ σκότους, τοὺς ὡραιοτέρους ἀστέρας τὸν Σίριον τὸν Canopus καὶ τοὺς ἀστέρας τοῦ τρίτου μεγέθους.

ΠΑΝΟΥΡΓΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΡΟΙ

Οἱ παρατηρηταὶ τοῦ Huanchaca (Περού) ἀπήλαυσαν τὸ φαινόμενον 2′ καὶ 33″ (153 δευτερόλεπτα). Ἐπίσης ἡ τῆς νήσου Canton μόνον ἐπὶ 4′ καὶ 10″ (250 δευτερόλεπτα).

Οἱ σοφοὶ ἐθρήνουν διὰ τὴν ὠμότητα ἡ ὁποία τοὺς παρεῖχεν ὁ Ὠκεανὸς διὰ τὴν ἔλλειψιν καὶ τοῦ ἐλαχίστου ὑφάλου, ὅπου θὰ ἠδύναντο νὰ παρατηρήσουν τὴν ὁλότητα τῆς ἐκλείψεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν 724″, ὅτε δύο τῶν καθηγητῶν ἐνοικίασαν ἓν πλοῖον, μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν οὐδὲ τὰς παρατηρήσεις αἱ ὁποῖαι ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀκριβεῖς· καὶ ἡ τύχη ἐφάνη εὐνοϊκὴ, διότι ἡ τροχιὰ τῆς ἐκλείψεως ἐταυτίζετο ἐπὶ 1000 περίπου μίλλια μὲ τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ἠκολούθουν. Κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν 1300 μέτρων ἀπὸ τὴν πλησιεστέραν ἀκτὴν ἀνυψώθη ἡ αὐλαία πρὸ τοῦ μεγαλοπρεποῦς θεάματος τῆς ἐκλείψεως καὶ ἡ σκοτεινότης ἡ ὁποία θὰ διήρκει 724″ ἐπειδὴ τὸ πλοῖον ἠκολούθει τὸν ἴδιον δρόμον μὲ τὴν σκιὰν τῆς σελήνης, ἐκέρδισαν 4″ ὥστε εἶναι οἱ μόνοι οἱ ὁποῖοι προεξέτειναν τὴν διάρκειαν τοῦ φαινομένου κατὰ 4 περιπλέον δευτερόλεπτα.

Μετὰ τὸ ἀτμόπλοιον, οἱ ἀστρονόμοι παρηκολούθησαν τὴν ἔκλειψιν διὰ τοῦ ἀεροπλάνου. Μὲ ἓν Ἀμερικανικὸν ἀεροπλάνον, ὁ ταγματάρχης κ. W. Stevens ἐπέταξε 9.000 μέτρα ὑπεράνω τοῦ Περού, δυνηθεὶς νὰ λάβῃ μίαν λίαν ἐντυπωτικὴν φωτογραφίαν· ἡ ἀνάπτυξις αὐτῆς παρουσίασε μίαν ἐκπληκτικὴν εἰκόνα ἀντικατοπτρισμοῦ, ὀφειλομένην εἰς τὴν ἀνανάκλασιν τῆς τελευταίας ἡλιακῆς ἀκτῖνος.

***

Τοιουτοτρόπως παρετηρήθη ἡ 4609 μετὰ Χριστὸν ἔκλειψις καὶ ἡ 7494 ἀπὸ τοῦ ἔτους: 1208 πρὸ Χριστοῦ. Οἱ λαοὶ οἱ ὁποῖοι εἶχον

τὸ προνόμιον νὰ τὴν θαυμάσουν, δὲν εἶναι τόσον ἁπλοϊκοὶ ὡς οἱ προγενέστεροι. Οἱ τοῦ Περού, κάτοικοι τοῦ 1937 δὲν εἶναι ὅπως οἱ ἰθαγενεῖς τοῦ Orégon ἐνώπιον τῶν ὁποίων ὁ προφήτης Smonalla ἀπεδείκνυε κατὰ τὸ ἔτος 1880 τὰ ὑπερφυσικά του δωρήματα, προλέγων μίαν ἔκλειψιν. Δὲν τοῖς ἔλεγεν ὅτι εἶχε συμβουλευθῇ ἁπλῶς ἓν ἀστρονομικὸν ἡμερολόγιον. Οἱ καιροὶ εἶναι λίαν ἀπομεμακρυσμένοι, ὅτε οἱ Κινέζοι ἀστρονόμοι Hi καὶ Ho εἴκοσι καὶ ἕνα αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ, μετὰ κοπιώδεις μελέτας ὡμολόγησαν ὅτι ἦσαν ἀνίκανοι νὰ προΐδουν μίαν ἔκλειψιν καὶ διὰ τοῦτο ἐθανατώθησαν.

Ἡ ἐξαφάνισις τοῦ ἡλίου δὲν τρομάζει πλέον κανένα καὶ οἱ σοφοὶ μόλις ἀγγελθῇ μία ἔκλειψις τρέχουν μὲ τὰ τέσσαρα εἰς τὰ πλέον μεμακρυσμένα σημεῖα διὰ νὰ διερευνήσουν καλλίτερα τὴν φυσιονομίαν τοῦ ἡλίου. Πρὸ πάντων τὸ στέμμα, τὸ ὁποῖον σήμερ ν εἶναι τὸ κύριον ἀντικείμενον τοῦ ἀστρονόμου. Εἷς Γάλλος εἰδικὸς ὁ κ. B. Lyot, ἀπεκάλυψεν εἰς τὸ φάσμα εἰκοσάδα νέων γραμμῶν τὰς ὁποίας δὲν ἠδυνήθη ἀκόμη εἰς ποῖα σώματα νὰ τὰς ἀποδώσῃ. Αἱ ἀναζητήσεις αὗται εἶναι τόσον λεπταί, καθότι παρουσιάζουν ἀρκετὰς μεγάλας διακοπὰς καὶ δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθοῦν, διότι ἡ προσεχὴς ὁλικὴ ἔκλειψις τοῦ ἡλίου θὰ γ.νῃ τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1940, ὁρατὴ μόνον εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν καὶ εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος. Ὅσον δ' ἀφορᾶ τοὺς Γάλλους διὰ νὰ ἴδουν μίαν ὁλικὴν ἔκλειψιν δέον νὰ περιμένουν μέχρι τοῦ 1961. Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἐπιστήμη, ὅπως καὶ ἡ μεγαλοφυΐα ἀπαιτοῦν μακρὰν ὑπομονήν.

Σ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Μεταλλειολόγος μηχανικός.

Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

ΚΑΤ' ΑΡΙΘΜΟΝ, ΘΡΗΣΚΕΙΑΝ, ΓΕΝΟΣ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑΝ Κ. Τ. Λ.

Κατὰ τὰς νεωτέρας στατιστικὰς πληροφορίας τῆς διευθύνσεως τῆς κρατικῆς στατιστικῆς ὁ πληθυσμὸς τῆς Βουλγαρίας ἀνέρχεται εἰς 6.077. 939 κατοίκους, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 3.053 839 ἄρρενες οἱ δὲ 3.024.100 θήλεις. Ἐξ αὐτῶν πάλιν οἱ 2 968.076 εἶναι ἀνύπανδροι, ἤτοι 1 013. 893 ἄρρενες καὶ 1.942.183 θήλεις. Ἐκ τῶν νυμφευμένων 1.388.728 εἶναι ἄνδρες καὶ 235.773 γυναῖκες. Διεζευγμένοι εἶναι 6.568 καὶ διεζευγμέναι 8.466 Κατὰ θρησκείαν 5.128.890 εἶναι ὀρθόδοξοι, 45.704 καθολικοί, 812.298 μουσουλμάνοι, 8.371 διαμαρτυρόμενοι, 48.398 ἑβραῖοι καὶ 23.476 ἀρμένιοι. Ἀπὸ τοὺς κατοίκους οἱ 4.851.188 ἐγεννήθησαν εἰς τὰ χωρία καὶ 940.021 εἰς τὰς πόλεις. Κατ' ἡλικίαν: οἱ 6067 954 εἶναι μέχρι 90 ἐτῶν καὶ 9.985 εἶναι πλέον τῶν 90 ἐτῶν.

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟ

Χαράματα πολλὲς φορὲς
Στὸ δρόμο πλαγιασμένο
Βλέπω σὲ μιὰν ἄκρα ἐκεῖ
Φτωχό, κουρελιασμένο.

Τὸ δύστυχο! Πεντάρφανο·
Δὲν γνώριο' ἀγκαλιὰ
Πατέρα, οὔτε καὶ ποτὲ
Μανούλας, γλυκὰ φιλιά.

Τρισάθλιο, τὸ ἄμοιρο
Ζητοῦσε, μιὰ βοήθεια
Τὸ χέρι του ἁπλώνοντας
Μὲ πονεμένα στήθια.

Πολλοί, φτωχοὶ καὶ πλούσιοι
Πήγαιναν στὴ δουλιά τους
Κι' οὔτε γιὰ λίγο πόνεσε
Ἂχ! ἡ σκληρὴ καρδιά τους.

Φτωχό, μὴν ἀπελπίζεσαι
Κι' εἶναι ὁ Θεὸς Μεγάλος,
Στὰ δύστυχα καὶ ὀρφανὰ
Ὅσον κανένας ἄλλος.

Τὸ κρεββατάκι τὸ ζεστὸ
Φτωχούλι μου τ' ἀφῆκα
Καὶ βλέπεις, τὶ πρωὶ καὶ γὼ
Γιὰ τὸ ψωμί μου βγῆκα.

Μὴν κλαῖς, φτωχό μου ὀρφανὸ
Γιατὶ πονεῖ ἡ καρδιά μου
Τὸ εἶπα καὶ μὲ δάκρυα
Ἐβγα στὴ δουλιά μου.

Ἀλλοίμονον ἂς ὅπου γελᾷ
οἱ ἄλλοι σὰν θρηνοῦνε
Κι' ἐνῶ οἱ δύστυχοι πεινοῦν
Πλούτη αὐτοὶ σκορποῦνε.

Πόσον καλά, θὰ ἦτανε
Σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴ σφαῖρα
Κανείς, νὰ μὴν ἐγνώριζε
Τῆς φτώχειας, Μαύρη Μέρα.

Νᾶχη, γιὰ μόνη συντροφιὰ
Στὸν ψεύτη κόσμο τοῦτο
Ὑγεία μόνο καὶ χαρὰ
Ἔστω καὶ λίγο πλοῦτο.

Φτώχεια κι' ἀρρώστεια τί θὰ πῇ
Κανεὶς νὰ μὴ γνωρίσῃ
Τὸ μάτι του ἀπὸ χαρὰ
Μονάχα νὰ δακρύσῃ.

Μόνον καθένας, σὰν ποθῇ
Φτωχὸν νὰ ἐλεήσῃ
Ὁ Παντοδύναμος Θεὸς
Ὅλους νὰ βοηθήσῃ.

Ὑγεία, πλοῦτο καὶ χαρὰ
Παντοῦ θὲ νὰ σκορπίσῃ
Τὸ Νέον Ἔτος Εὐτυχὲς
Εἰς ὅλους νὰ χαρίσῃ

Καὶ τότε τὸν Παράδεισο
Ἀγαπητοὶ θὰ διοῦμε
Ὁ εἷς τὸν ἄλλον μὲ καρδιὰ
Ὅταν θὰ βοηθοῦμε.

Γεδίλκιοϊ ΑΝΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΙΑ

ΔΙΨΩ ΝΟΗΜΑ ΚΑΙ ΡΥΘΜΟ

ΥΠΟ Ν ΠΑΛΑΙΟΠΟΥΛΟΥ

«Φύση στοργικὴ ποὺ μ' ἔχεις στὴν ἀγκαλιά σου καὶ μὲ παρηγοριὲς μὲ τὴ θεία πνοή σου, μὲ τὰ δάση σου, τὶς θάλασσές σου, τὰ ποτάμια σου, καὶ τ' ἄνθη σου, στόλιστα λειβάδια καὶ βουνά σου., Πιστεύω πλαίρια πῶς 'Εσὺ θὰ μὲ σώσης.»

Τί εἶμαι ἐγώ; . Ρωτᾷ ὁ ἄνθρωπος τοῦ 1937. Ποιὰ μυστηριώδης δύναμις μὲ ἐσφενδόνησε στὴν κοιλάδα αὐτὴν τοῦ κλαυθμῶνος καὶ μὲ κατεδίκασε νὰ περιφέρωμαι ἄσκοπα, νὰ χορταίνω μὲ αἷμα, νὰ σκοτώνω καὶ νὰ σκοτώνωμαι, νὰ βασανίζω καὶ νὰ βασανίζωμαι κάθε μέρα; Ποιὸς θὰ μὲ σώση;..

Ἄδικα προσπάθησε ἡ ἐπιστήμη νὰ μοῦ φέρη τὴν εὐτυχίαν ποὺ τόσον ἐπόθησα μ' ὅλες τὶς ἄκαρπες ἔρευνες τόσων αἰώνων.

Κι' ἡ θρησκεία ἀγωνίσθηκε, πάλεψε καὶ κινδυνεύει νὰ σωριασθῆ κι' αὐτὴ γιὰ τὴν περιπόθητη εὐδαιμονία μου.

Ποιὸς θὰ τὴν σώση τὴν θρησκείαν μου, τὴν θρησκείαν τῆς ἀγάπης ἀφοῦ ἦλθε ἕνα κόκκινο κῦμα καὶ θέλει νὰ σαρώση τὰ ἱερὰ εὐαγγέλια, τὰ τυπικά, ἰοὺς κώδικας καὶ τὰς ἱερὰς γραφάς;

Ἀπὸ ποῦ θὰ ἔλθη ἡ σωτηρία ἀφοῦ κλονίστηκαν ἡ σεπτὲς εἰκόνες καὶ γκρεμίζονται τὰ θεῖα ἀγάλματα Ἐκείνου καὶ Ἐκείνης ποὺ τὸν ἐγέννησε γιὰ τὴ δική μου τὴ λύτρωσιν;

Μήπως τὸ ἄστρο τῆς Βηθλέεμ πῆρε νὰ χλωμιάζη ἀφοῦ δὲν μπόρεσε νὰ μὲ σώση; Ἀφοῦ ποτάμια τρέχει τὸ αἷμα σ' Ἀνατολὴ καὶ σὲ Δύση, κι' ἀφοῦ βουνὸ τὸ χαρτί καὶ θάλασσα ἡ μελάνη δὲν μπόρεσαν νὰ μὲ σώσουν ἀπὸ τὴν θέα τοῦ φάσματος ποὺ μὲ ἀπειλεῖ.

Μιὰ ποίηση ποὺ ἔπρεπε νὰ εἶνε ἡ ζωή μου, ἔγινε κυκεών, ἔμεινα μόνος κλεισμένος στὸ ἀτίθασο ἐγὼ μου, **ἡ αἱμοστάζουσα τροφή μου,** χαλάρωσε τὴν συνείδησι καὶ τὸ ἠθικό μου αἰσθητήριο, καὶ ἄγρια ἔνστικτα ἔκαναν τὰ ἤθη μου τραχιά.

Ἡ ἐπιθετικότης μου, ἡ δίψα γιὰ αἷμα, γιὰ χρῆμα δὲν σβύνει μὲ τίποτε, κι' ἡ κατάχρησις τῆς βαθειᾶς σκέψεως καὶ τῆς ἀναλύσεως κάθε ἀνοργάνου πράγματος μ' ἔκαναν νὰ μοιάζω μὲ μηχανή.

Τί εἶμαι ἐγώ;.. ποὺ μετέβαλα τὸ φυσικὸ σύστημα καὶ τοὺς ἁπλοῦς γκρεμοῦ διαισθάνομαι καὶ ξεύρω ὅτι μὲ τιμωρεῖς γιὰ τὴν ἀσυνέπεια ποὺ ἔδειξα ἀπέναντι στοὺς νόμους σου φύσις μεγάλη. Καὶ βλέπω καθαρὰ πῶς αἱ ἐπιστημονικαὶ

Ὁ κόσμος ποὺ πλάστηκε γιὰ μένα

ραβιάστους φυσικοὺς νόμους σὲ κυκεῶνα τῶν ὄντων;

Ὁ νοῦς μου διψᾷ νόημα καὶ ρυθμόν, ἀπεχθάνομαι πιὰ τὴν ἄτακτη καὶ βάρβαρη ροὴ τῶν φαινομένων.

Θὰ σωθῷ ἄραγε ἀπὸ τὸ κατρακύλισμα, τώρα ποῦ μὲ συνεπῆρε ὁ ἴλιγγος τῆς ταχύτητος;

Τώρα ποὺ ἔφθασα στὸ χεῖλος καὶ τεχνικαί μου ἀνακαλύψεις μὲ παρεπλάνησαν καὶ μ' ἔφεραν τὸν κακόμοιρο σὲ κακοτοπιὲς καὶ πνευματικοὺς λαβυρίνθους ὅπου ἐνεδρεύη ὁ θάνατος.

Αὐτὴ ἡ κατάντια τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου.

Διερωτᾶται ποιὸς εἶνε καὶ τί εἶνε. Ἀγνοεῖ τὸν ἑαυτόν του.

Αἱ θεωρίαι του καὶ αἱ ἐπιστη

μονικαί καὶ τεχνικαί του ἀνακαλύψεις ἀναποδογυρίζονται καὶ παραγράφονται ἢ μιὰ πίσω ἀπ' τὴν ἄλλην.

Αἱ παραδόσεις καὶ οἱ θεσμοὶ καταρρέουν καὶ αὐτὸς σέρνεται στὸν πλανήτη καὶ προσπαθεῖ ν' ἀποτελειώση τὸ ἀποτρόπαιο ἔργο ποὺ ἀνέλαβε ὁ χαῦνος πολιτισμός του, καὶ ποῦ θ' ἀφίση ἀνάγλυφες τῆς κηλίδες του στὰ κυττάσματα καὶ στὶς γεωλογικές μεταβολές αὐτοῦ τοῦ πλανήτη τοῦ στολισμένου τώρα μὲ λουλούδια, μὲ πουλιά καὶ τοῦ βαμμένου μὲ αἷμα.

Ἡ φύσις ὅμως ποὺ μᾶς περιβάλλει μᾶς ἐπροίκισε μὲ τόση δυναμικότητα, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ νὰ τὴν καταλύση εὔκολα καμμιὰ δύναμι, ὅσον καὶ ἂν ἐγκαταλείποντας τὸν ἴδιον ἑαυτόν μας βυθιστήκαμε στὴν ἀνάλυσι καὶ μελέτη τοῦ ἀνοργάνου κόσμου.

Ἡ φύσις ἐπροίκισε μὲ τόσην δυναμικότητα τὸν ἄνθρωπον ποὺ πίστευσε καὶ ἀφέθηκε νὰ οἰστρηλατηθῇ ἀπὸ αὐτήν, τόσην ὅσην εἴδαμε νὰ λάμπῃ μέσ' ἀπ' τοὺς αἰῶνας στὰ πνεύματα αὐτῶν τῶν ὀλίγων ἐκλεκτῶν της ποὺ τὴν κατεννόησαν.

Ἔτσι καὶ τώρα εὐτυχῶς ἡ αἰώνια φύσις σ' αὐτὴν τὴν κρίσιμη στιγμὴ τοῦ αἰῶνα ἔχει τοὺς ἐκλεκτοὺς μεμηνυμένους στὴν ἀλήθειάν της ποὺ χαράζουν μὲ φωτεινά καὶ ἀδιάλυτα γράμματα τ' ὄνομά τους στὸ χάος τοῦ πνευματικοῦ ἀπείρου.

Δὲν θὰ ἀναφέρω πολλούς, ὁ χῶρος ἀναχαιτίζῃ τὴν ἐπιθυμία μου. Ἀρκοῦν δύο ὁ Μαχάτμα Γκάντι ὁ μεγάλος μὰ ταπεινὸς ἄνθρωπος ὁ γεμάτος μετριοφροσύνη μπροστὰ στὴν παγκόσμια προσοχὴ ποὺ συγκεντρώνεται στὸ ἄτομό του. Αὐτὸς ποὺ κάθε του λόγος χρυσὸ ἔπος χαράζεται βαθειὰ στὶς ψυχές τῶν δυστυχισμένων, τὸ γνήσιο παιδὶ τῆς φύσεως ποὺ βρῆκε τὸ ὀνειρεμένο μονοπάτι καὶ προσπαθεῖ νὰ πάρῃ συνοδοιπόρους ὅσους κακόμοιρους μπορεῖ καὶ ὁ Ἀλέξης Καρρέλ ἡ φωτεινοτάτη αὐτὴ διάννοια ποὺ ἔκαμε ν' ἀναστατωθοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων καὶ τῆς ἐπιστήμης μὲ τῆς καταπληκτικές φράσεις του στὸ νέο βιβλίο του «ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ ἄγνωστος» ποὺ εἶχε τεράστια ἐπιτυχία [κυκλοφορεῖ ἡ 148η χιλιάδα].

«Στάσου λέει ὁ Καρρέλ στὴν γονατισμένη ἀνθρωπότητα. Ἄνθρωπε τοῦ αἰῶνος ψάξου νὰ βρῇς νὰ νοιώσῃς τὴν δυναμικότητα μὲ τὴν ὁποία σ' ἔχει προικισμένο ἡ φύσις, καὶ τὴν ὁποία σπατάλησες ἄδικα δυναμόνωντας τὰ ἀνόργανα στοιχεῖα καὶ τὰς μηχανάς ποὺ εἶνε οἱ ἐφιάλτες σου.

Τὴν σπατάλησες σὲ ἄκαρπες ἐρευνες ποὺ μόνους σκοποὺς εἶχαν τὴν ἀπομάκρυνσίν σου ἀπὸ τὴν ἀγνὴ ἀγκαλιά τῆς φύσεως καὶ τὴν ἐπίσπευση τοῦ χαμοῦ σου ποὺ ἂν δὲν σταματήσης εἶνε σίγουρος.

Γι' αὐτὸ ἡ κατανόησις τῆς σωστῆς βάσεως τῆς ζωῆς πρέπει νὰ γενικευθῇ. Ἡ φύσις πρέπει νὰ καταννοηθῇ κσὶ ὁ μέγας ἄγνωστος ποὺ εἶσε ἐσὺ πρέπει νὰ ἐρευνηθῇς μιὰ ποὺ παραγνώρισες τὴν ἀνθρώπινη φύση σου καὶ ἔγεινες ὑπόδουλος στοὺς νόμους τοῦ μηχανικοῦ κόσμου.

Ἔχεις λοξοδρομίσει κι' ἔχεις μεγάλη καὶ ἐπίγουσα ἀνάγκη νὰ κατευθυνθῇς σωστά.»

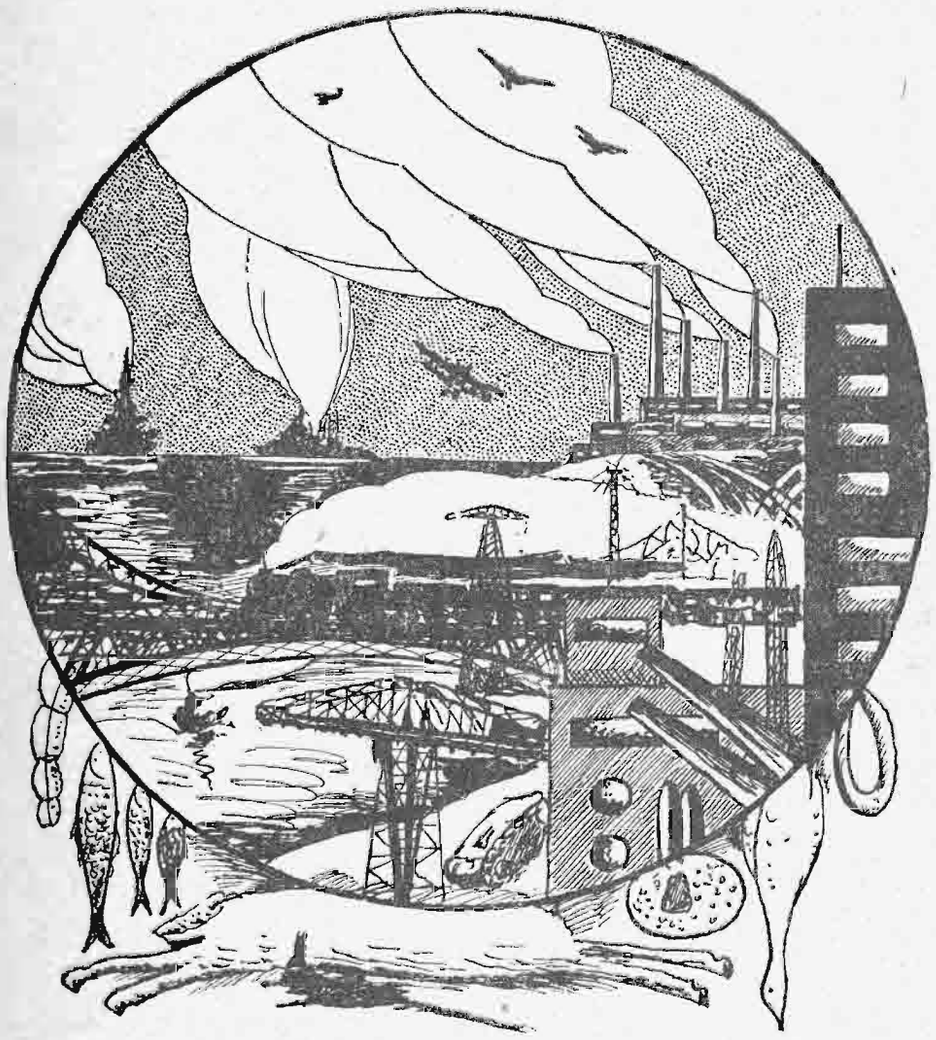

Ὁ κόσμος ποὺ ἐδημιούργησα γιὰ τὴν καταστροφή μου

Αὐτὰ τοῦ **Carrel** ποὺ συμφωνεῖ μὲ τὸν Γκάντι στὸ ὅτι ὁ καθεὶς πρέπει ν' ἀνακαλύψῃ ἀπ' τὴν ἀλήθεια ὅ,τι μπορεῖ, εἴτε εἶνε δημοσιογράφος, εἴτε δικηγόρος εἴτε κληρικός, εἴτε καθηγητής, εἴτε ὑπάλληλος, εἴτε χωρικός, μέσα στὸν ρόλο καὶ στὴ θέση ποὺ τὸν ἔταξε ἡ ζωή. «Ὑπηρετεῖν» σημαίνει κατὰ τὸν Γκάντι, (τὴν βραδείαν κατάκτησιν τῆς ἀληθείας μὲ τὴν βοήθειαν τῆς πείρας ποὺ μᾶς δίνει τὸ ἐπάγγελμά μας.

Αὐτὸ τὸ «ὑπηρετεῖν» ὁδηγεῖ στὸν κρυμμένο Θεὸν καὶ στὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ ἐγὼ μας.)

Ἀλλὰ λέει πάλιν ὁ **Carrel** τὸ «ὑπηρετεῖν» αὐτὸ ἔχει ἐχθροὺς τοὺς σοφοὺς ἐπιστήμονας ποὺ πιστεύουν ὅτι κάθε τι ποὺ βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὰς ἐπιστημονικὰς ἢ φιλοσοφικάς θεωρίας των, δὲν ὑπάρχει, γι' αὐτὸ συμπεραίνει «οἱ σοφοὶ

μὲ τὸ κῦρος ποὺ ἔχει ἡ γνώμη των στὴ σύγχρονην κοινωνίαν, γίνονται ἀφορμὴ καθυστερήσεως τῆς πραγματικῆς ἐπιστήμης.

Ὅλα ὅμως θὰ διορθωθοῦν.

Πρέπει νὰ σηκωθοῦμε καὶ ν' ἀρχίσουμε νὰ βαδίζουμε

Ἦλθεν ἡ στιγμὴ ν'ἀρχίσουμε τὸ ἔργο τῆς ἀναδημιουργίας τοῦ ἑαυτοῦ μας, νὰ λυτρωθοῦμε ἀπὸ τὴν τυφλὴν τεχνολογίαν.

Ἡ φυσικὴ ἱστορία, καὶ ἡ πεῖρα τῶν αἰώνων μᾶς ἔδειξαν ποιὸ εἶνε τὸ τέλος μας, καὶ μᾶς ἔδωσαν τὰ μέσα νὰ τὸ ἀποφύγουμε.

Ἡ προσοχὴ τῆς ἀνθρωπότητος πρέπει νὰ στραφῇ ἀπὸ τὰς μηχανὰς καὶ τὸν ἀνόργανον κόσμον (matière inerte) σ' αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινο σῶμα καὶ πνεῦμα. Νὰ στραφῇ ἡ ἔρευνα στὴν σωματικὴ καὶ πνευματικὴ σύνθεσι, δίχως τὴν ὁποίαν ἡ μηχανὲς καὶ τὸ σῦμπαν τοῦ Νεύτωνος καὶ τοῦ Αἴνσταΐν δὲν θὰ ὑπάρξουν.

Ἀρχίσαμε νὰ νοιώθουμε τὴν σμικρότητα τοῦ πολιτισμοῦ μας.

Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ προσκοληθῶμεν μέσα σ' ἕναν κόσμο ποὺ δὲν εἶνε καμωμένος γιὰ ἐμᾶς, γιατὶ γεννήθηκε ἀπὸ παραπλάνηση τῆς συνείδησής μας καὶ ἀπὸ τὴν ἄγνοιαν τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐπαναστατήσουμε ἐναντίον του.

Μιὰ ποὺ ξεύρουμε καὶ διαισθανόμεθα πόσο σφάλαμε καὶ τιμωρηθήκαμε ἀπὸ τὴν φύσι, πόσο χαθήκαμε μέσα στὰ σκοτάδια, πρέπει ν' ἀναβλέψουμε.

Ἔχοντας τὴν διαίσθησιν αὐτὴν καὶ τὴν δύναμιν τῆς πραγματικῆς ἐπιστήμης τῶν ἀτόμων, στὸν καινούργιο δρόμο ποὺ ἀνοίγεται μπροστὰ μας πρέπει μὲ πεποίθησι νὰ βαδίσουμε.»

Πόσον δίκαιον ἔχει ὁ σοφὸς Καρρέλ.

Γιατὶ κατατρεγμὸς ἡ ζωή μας δὲν εἶνε.

Οὔτε ξεγέλασμα στὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας ἡ πλάση ὅπως ἐπέμεναν καὶ ἐπιμένουν νὰ ἰσχυρίζονται οἱ ἀπαισιόδοξοι.

Ἔχει σκοπὸ ἡ ζωή μας, καὶ τὸν σκοπὸ αὐτὸν τὸν καταννοοῦμε ἀπ' τὴν ὥρα τὴν τρισμάκαρη ποὺ ἡ ψυχή μας θὰ νοιώσῃ τὴν λύτρωση καὶ τὰ φωτερὰ μάτια της θὰ λάμψουν στ' ἀντίκρυσμα τῆς ἀλήθειας ποὺ εἶνε ἡ φύσις.

Κι' ὅταν ἀγαπῶντας την καὶ λατρεύοντάς την προσπαθήσουμε νὰ τὴν πλησιάσουμε, κι' ἡ θρησκεία θὰ ξαναζεστάνῃ στοὺς κόλπους της κάθε ἀρνητή της, κι' αὐτὴ ἡ ἐπιστήμη θὰ πάρῃ τὸν ἴσιο δρόμο ποὺ τὴν ἔταξε αὐτὴ καὶ ποὺ εἶνε ὁ δρόμος τῆς εὐδαιμονίας μας. Γιατὶ καὶ Θρησκεία καὶ Τέχνη ἀπὸ τὴν ἴδια ἀκένωτη πηγὴ πηγάζουν.

Δὲν ἤλθαμε γιὰ νὰ ὑποφέρουμε παρὰ μόνον γιὰ ν' ἀπολαύσουμε τὴν Θεία ἀμβροσία ποὺ αὐτὴ μᾶς κερνᾶ.

Βόσπορος
26—12—937

Ν. ΠΑΛΑΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ἱερὲς φωτιὲς ὑπάρχουν ἀκόμη στὶς Ἰνδίες καὶ στὴν Περσία. Ἡ Ἱερὴ φωτιὰ τῶν Ἰνδιῶν βρίσκεται στὴν Ὀρντοάδα καὶ καίει ἀπὸ δώδεκα αἰώνων.

Ἡ ἄλλη ποὺ βρίσκεται στὴν Περσία καίει ἀπὸ 2.000 χρόνια συνεχῶς μέχρι σήμερον.

—Στὸ Μεξικό, οἱ κάτοικοι τῶν ὀρέων νοστιμίζουν τὸ ψωμί των με αὐγὰ ἐντόμων τριῶν εἰδῶν.

—Τὸ μεγαλείτερο μῆκος ἑνὸς ρόλου χαρτιοῦ ποὺ κατεσκευάσθηκε ποτὲ εἶναι ἑκατὸ μιλλίων.

—Ἕνας Γερμανὸς μαθηματικὸς ἔχει ὑπολογίσει ὅτι τρεῖς τόννοι θαλασσίου ὕδατος περιέχουν χρυσὸ ἀξίας περίπου μισῆς πέννας. Ἂν δὲ ὅλος ὁ χρυσὸς τῶν ὠκεανῶν ἦτο δυνατὸν νὰ συγκεντρωθῇ, θὰ ἀπετέλῃ ἕνα στερεὸν πελώριον κῦβον τοῦ ὁποίου ἡ κάθε πλευρὰ θὰ εἶχε μῆκος 718 μέτρων. Ἡ ἀξία του δὲ θὰ ὑπερέβαινε τὰ 290 τρισεκατομμύρια λίρες.

—Ὁ δικαστὴς Γκοφραὶ Κρουῖγερ στὴν Νέαν Ὑερσέη, ξώδεψε γιὰ τὸ μνῆμα του 30 χιλιάδες δολλάρια.

—Ἀπὸ τοὺς ὀλίγους ἁμαξάδες τοῦ Βερολίνου πῶχουν ἀπομείνει πιστοὶ στὸ ἀναχρονισμένο ἐπάγγελμά τους, ἑπτὰ εἶναι ἀπόστρατοι ἀξιωματικοί, τρεῖς εἶναι πρώην πάστορες καὶ δέκα ἐξ Ρῶσσοι εὐγενεῖς.

Ὁ Στραντιβάριο, ὁ διάσημος κατασκευαστὴς βιολιῶν, εἶχε κατασκευάσει σ' ὅλη του τὴ ζωὴ 700 βιολιά. Τὸ δυσάρεστο δὲ ἦτο ὅτι γιὰ τὸ καθένα δὲν πληρώθηκε πάρα πάνω ἀπὸ τέσσαρες λίρες.

—Γενικῶς ὅλα τὰ εἴδη τῶν φειδιῶν δὲν κλείνουν ποτὲ τὰ μάτια τους. Τὸ φαινόμενο αὐτὸ παρατηρεῖται ἐπειδὴ δὲν ἔχουν βλέφαρα.

Ὁ ἀκριβέστερος σκοπευτὴς τοῦ κόσμου ἦτο ὁ Πετμέκυ, καὶ ἦτο ἀπὸ τὸ Τεξάς. Εἶχει στὸ ἐνεργητικό του 5.000.000 ἀλάνθαστες βολές

—Καθημερινῶς ἀποπλέουν ἀπὸ τὸν Τάμεσιν γιὰ ὅλον τὸν κόσμο, πεντακόσια περίπου ἐμπορικὰ καὶ ἐπιβατικὰ πλοῖα.

—Ὁ μεγαλείτερος τάπης τοῦ κόσμου βρίσκεται στὸν πύργο τοῦ Οὐίντσορ, στὴν Ἀγγλία. Ἔχει 58.840.000 ραφές!

— Κάθε ἑβδομάδα στὴν Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας καταστρέφονται χαρτονομίσματα ἀξίας 350.000 λιρῶν καὶ ἀντικαθίστανται μὲ ἄλλα καινούργια.

—Στὶς Βρυξέλλες ὑπάρχει ἕνα ρολόϊ ποὺ κουρντίζεται ἀπὸ τὸν ἄνεμο.

—Τὰ βαθύτερα φυσικὰ πηγάδια τοῦ κόσμου εἶναι τὸ Μποῦζε Λέλλα στὴν Βερόνα, τὸ Μοντονέρο (500 μ.) στὴν Κορνιόλη, τὸ Μπερταρὲλλ (450 μ.) καὶ τὸ Κλάνα (420 μ.) κοντὰ στὸ Φιοῦμε, καὶ τὰ ἄλλα τέσσερα βρίσκονται στὰς Ἄλπεις.

—Ὑπάρχει στὸ ἐμπόριον καὶ τεχνητὸς ἔβενος ἀπὸ ξύλο δαμασκηνιᾶς βαμμένο μέ μίαν εἰδικὴ βαφή.

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΠΕΡΝΑ

Ένας κόσμος τεφρὸς καὶ σκοτάδια θολά,
στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων
—ἕνας χρόνος περνᾷ καὶ στὰ χάη κυλᾷ,
στόν ἀτέρμονα τόπον

Κι' ὅμως πόσες χαρὲς μαγικές, ἀνθηρές,
ποῖας λαχτάρας μεθῦσι!
Πόσα γέλοια τρελλὰ καὶ φωνὲς ἱλαρές,
δὲν τὸν εἶχαν φιλήσῃ!...

Μεθυσμένες καρδιές, ἀγκαλιὲς κρινανθῶν,
ἁπλωμένα τὰ χέρια,
ἕνας ὕμνος βαθὺς τῶν μεγάλων παθῶν,
ἡ ψυχὲς περιστέρια.

Ὁραμάτων χρυσῶν τ' ἀνοιξιάτικο φῶς,
μᾶς γεννοῦσεν ἐλπίδα;
καὶ τὸ κέρδος; —λυγμὸς—ἕνας πόνος κρυφός,
μιὰ ἀκόμη ρυτίδα.

Καὶ σ' αὐτὸν ποὺ θ' ἀρθῇ θὰ κτισθῇ φωτεινό,
τῶν ὀνείρων παλάτι;
πῶς πλανιέσαι ψυχὴ σ' ἕνα κόσμον ἀχνὸ
στὴ γλυκειὰ αὐταπάτη!...

Κι' ὅταν πιὰ τῆς ψυχῆς τ' ἀνθισμένα φτερά,
τραγικὰ θὰ λυγίσουν,
στῶν μικρῶν στοχασμῶν τὰ βαλτώδη νερά,
οἱ λυγμοὶ θ' ἀντηχήσουν.

Μὲ κραυγὲς γοερὲς καὶ λόγια γυμνά,
τῶν θλιμμένων ἀνθρώπων,
ἕνας χρόνος περνᾶ καὶ κυλᾷ στὰ γκρεμνά,
στὸν ἀτέρμονα τόπον.

Ἀθῆναι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΡΩΜΑΤΩΝ

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΜΠΕΛΛΑΝΤΟΝΑΣ

ΤΟ ΡΟΔΕΛΑΙΟΝ ΕΝΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

ΠΟΣΟΝ διαρκεῖ ἕνα ἄρωμα; Εἰς τὸ ἀνάκτορον τῆς Μαλμαιζὸν τὰ διαμερίσματα, ὅπου ἔζησεν ἡ Ἰωσηφίνα, ἡ πρώτη σύζυγος τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, εὐωδιάζουν ἀπὸ τὸ ἀγαπημένον ἄρωμα τῆς πρώτης αὐτοκρατείρας! Ἕνα αἰῶνα καὶ πλέον διαρκεῖ συνεπῶς τὸ ἄρωμα χωρὶς ἀκόμη νὰ ξεθυμάνῃ. Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς διαρκείας τῶν ἀρωμάτων ἔκαμεν ἐρεύνας ὁ καθηγητὴς Βασίσκυ, διευθυντὴς τοῦ φαρμακογνωστικοῦ ἱνστιτούτου τῆς Βιέννης. Πρὶν προχωρήσωμεν ὅμως εἰς τὸ συμπέρασμα τῶν ἐρευνῶν του εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξηγήσωμεν τὶ σημαίνει φαρμακογνωσία. Λοιπὸν «φαρμακογνωσία» εἶναι ἡ ἐπιστήμη ποὺ ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἔρευναν τῶν ἰδιοτήτων τῶν διαφόρων φαρμάκων. Ὁ κ. Βασίσκυ εἶναι ὁ καθηγητὴς τῆς ἐπιστήμης ταύτης καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του αὐτὴν ἔκαμε τὰς ἐρεύνας του.

Ἀπὸ δεκάδων ἐτῶν ὑπάρχει εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ φαρμακογνωστικοῦ ἱνστιτούτου τῆς Βιέννης, μία παλαιὰ ἀδριανὴ φιάλη ροδελαίου, ἡ ὁποία παραμένει ξεβούλωτη.

Οὔτε ἴχνος ροδελαίου ὑπάρχει πλέον μέσα στὴ φιάλη αὐτή. Καὶ ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ ἀναδίδῃ τὴν μυρωδιά του. Πῶς ἐξηγεῖται τοῦτο; Ὁ κ. καθηγητὴς ἔκαμεν ἕνα ἐνδιαφέρον πείραμα. Στάλλαξε σὲ μιὰ μεγάλη φιάλη μιὰ ἰδέα ἀπὸ γαρυφαλόλαδο, μόλις ἕνα δέκατο τοῦ γραμμαρίου, κούνησε καλὰ τὴ φιάλη κι' ὕστερα τὴν γέμισε μὲ νερό. Τὴν ξέπλυνε καλὰ ἀλλὰ παρ' ὅλα αὐτὰ ὅταν ἔσταξε ἀργότερα λίγο νερὸ ἀπὸ τὴν μεγάλην λίγριφ ἐμύριζεν ἀκόμη γαρυφαλόλαδο. Ὁ κ. καθηγητὴς ἄδειασε τὸ νερό, τὴν ξαναγέμισεν, τὸ ἐξανάχυσεν. Ἡ μυρωδιὰ διαρκοῦσε Ἂν τὸ βρίσκετε φυσικὸν ἐκάματε τὸν λογαριασμόν σας χωρὶς τὸν μαθηματικόν! Διότι ὁ μαθηματικὸς μᾶς λέγει, ὅτι εἰς ἕνα κυβικὸν ἑκατοστόμετρον τῆς δευτέρας δόσεως τοῦ νεροῦ μὲ τὸ ὁποῖον ἐγεμίσαμεν τὴν φιάλην δὲν ὑπῆρχε παρὰ 0.000.000.004 γραμ. γαρυφαλόλαδο. Καὶ ὅμως παρὰ τὴν ἀνεπαίσθητή του αὐτὴν ποσότητα, ἡ μυρωδιά του κρατοῦσεν ἀκόμη.

Τὸ φαινόμενον ἐξηγεῖται. Αἱ ἀρωματικαὶ οὐσίαι ἔχουν τὴν ἰδιότητα νὰ γαντζώνονται, τρόπον τινὰ ἀπὸ τὰ ἀντικείμενα καὶ νὰ μὴ τὰ ἀφήνουν. Ὁ κ. Βασίσκυ ἐξήτασεν τὴν μπριγιαντίνην Κοτύ, ἡ ὁποία

ἔχει τὸ πλέον φιξὲ ἄρωμα ἀπὸ τὰ ὅμοια εἴδη. Ἄλλοιψε τὰ μαλλιὰ ἑνὸς βοηθοῦ του, τόν ἀφῆκε ἐλεύθερον ἕνα εἰκοσιτετράωρον καὶ ἀσκεπῆ. Ἔπειτα τὸν ἔβαλε νὰ λουσθῇ καὶ μετὰ 6 ἡμέρας τὸν ἔπλυνε μὲ οἰνόπνευμα. Τὸ ἄρωμα κρατοῦσεν ἀκόμη!

Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ μὲ τὲς «βιολὲτ ροὺζ» καὶ μὲ ἄλλα γερμανικὰ καὶ γαλλικὰ ἀρώματα. Ὁ κ. Βασίσκου ἐξήτασε κατόπιν διάφορα φάρμακα διὰ νὰ ἰδῇ ἂν ἀραιούμενα ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν δραστικά. Διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς ἐλαχίστην δόσιν μερικὰ φάρμακα ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι δραστικά. Τὸ ζουμὶ τῶν ἀγρίων ἐκείνων ριζῶν ποὺ μοιάζουν μὲ κεράσια καὶ λέγονται ἄτροπος ἢ δελεαστικὴ κοινῶς μπελλαντόνα, ἔχει ἐνέργειαν ἔστω καὶ εἰς ποσότητα τοῦ ἑνὸς δεκάκις ἑκατομμυριοστοῦ τοῦ γραμμαρίου. Ἡ ποσότης εἶνε ἐλαχίστη ἀλλὰ συνίσταται ἀπὸ 800 ἑκατομμύρια ἄτομα. Ξεύρετε τὴν ἰδιότητα τῆς «μπελλαντόνας»; ἡ λέξις σημαίνει ἰταλικὰ «ὡραία κυρία» καὶ ἡ ὠμορφιὰ συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἂν στάξετε ὀλίγη μπελλαντόνα εἰς τὰ μάτια, μεγαλώνουν οἱ κόρες τους, πρᾶγμα ποὺ τὰ κάνει ἐξαιρετικὰ ἐκφραστικά.

Ὁ κ. Βασίσκου ὁμιλεῖ καὶ περὶ ἄλλων οὐσιῶν ποὺ ἐνεργοῦν εἰς ποσότητα πολὺ μικροτέραν τῆς μπελλαντόνας ὅπως ἡ ὀρμώνη, ὁ μόσχος κ. τ. λ.

Τὸ ἄρωμα ποὺ μένει στὰ μαλλιὰ ἢ τὰ ἀντικείμενα ποὺ ἠγγισαν ἀγαπημένα πρόσωπα πάντοτε μᾶς εἶναι συμπαθὲς καὶ γι' αὐτὸ κρατοῦμε τὰ ἀντικείμενα ποὺ τὸ φέρουν ὡς ἐνθύμια.

Αἱ ΣΗΜΑΙΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

Πρὸ τῶν ρωμαϊκῶν χρόνων εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν δὲν ὑπῆρχε σημαία, ἀλλὰ μόνον ὑψοῦτο ἓν ἐρυθρὸν ὕφασμα, τοῦτο δὲ ἦτο σημεῖον ἐνάρξεως τῆς μάχης εἴς τε τὸν κατὰ ξηρὰν στρατὸν καὶ εἰς τὸν στόλον.

Οἱ Ρωμαῖοι ὅμως μετεχειρίζοντο εις τὸν στρατὸν σημαίας διαφόρων εἰδῶν. Αἱ σημαῖαι τῶν λόχων (cohortes) ἦσαν κοντάρια, εἰς τὸ ἄνω μέρος τῶν ὁποίων ὑπῆρχον μετάλλινα κυκλικὰ καὶ σελινοειδῆ ἐλάσματα μετὰ διαφόρων ἐμβλημάτων. Τὴν σημαίαν ἐκράτει ὁ σημαιοφόρος διὰ τῶν χειρῶν εἰς τὸν ὦμον.

Ἡ σημαία τοῦ συντάγματος (τῆς λεγεῶνος) εἶχε μόνον ἀετὸν ἐπὶ τῆς κορυφῆς. Ἡ σημαία τοῦ ἱππικοῦ εἶχεν ἐπὶ τῆς ἄνω ἄκρας τοῦ κονταρίου ξύλον ὁριζόντιον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐκρέματο βραχὺ τετράγωνον ὕφασμα.

Ἡ Περσικὴ σημαία ἦτο χρυσοῦς ἀετὸς μὲ ἀνοικτὰ τὰ πτερὰ ἐπὶ δόρατος. Αἱ σημαῖαι τῶν Αἰγυπτίων παρίστων ἱερὰ ζῶα καὶ ἄλλα βασιλικὰ ἐμβλήματα. Καὶ ὁ στρατὸς τῶν Ἰουδαίων εἶχε σημαίας.

ΥΓΙΕΙΝΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ἡ ΕΦΙΔΡΩΣΙΣ εἶναι πολὺ εὐεργετικὴ γιὰ τὸν ὀργανισμό, εἶναι ἕνας πραγματικὸς καθαρμός του ἀπὸ διάφορες ἀνωφελεῖς ἢ περισσεύουσες οὐσίες. Ὡς τόσο ὅμως εἶναι καὶ κάτι ποὺ καταντᾷ δυσάρεστο ὅταν εἶναι ὑπερβολικό, δυσάρεστο σὲ ὅλους γενικὰ καὶ ἰδιαίτερα στὰς κυρίας ποὺ ξαφνικὰ βλέπουν νὰ καταστρέφεται ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα τὸ φόρεμά των καὶ τὸ χειρότερο, ὁ ἱδρὼς πολὺ συχνὰ συνοδεύεται καὶ ἀπὸ δυσάρεστη ὀσμή. Ἡ πραγματικὰ φιλάρεσκη γυναῖκα δὲν θὰ παρουσιασθῇ βέβαια ποτὲ μὲ ἱδρωμένο φόρεμα, θὰ μεταχειρισθῇ πάντοτε προφυλακτικὰ «σοὺ μπρά», θὰ σομβουλευθῇ τὸν ἰατρό της τὶ πρέπει νὰ κάνῃ γιὰ νὰ μετριάσῃ τὴν ἐφίδρωσί της.

Γενικὰ ἡ γνώμη τοῦ ἰατροῦ πρέπει νὰ ζητῆται ὅταν ὁ ἱδρὼς εἶναι ὑπερβολικός. Μπορεῖ νὰ μετριασθῇ ἢ καὶ νὰ ἐκλείψῃ ἐντελῶς ἂν κανονίσητε τὴν δίαιτά σας.

Συχνὰ ἄλλωστε ἡ ὑπερβολικὴ ἐφίδρωσις προέρχεται ἀπὸ νευρικὲς διαταραχὲς ἢ ἀναιμία κι' ἐδῶ πάλι θὰ ζητηθῇ ἡ γνώμη τοῦ ἰατροῦ.

Σὲ μερικὰς περιπτώσεις, ὠφελοῦν πολὺ τὰ θαλάσσια λουτρά. Ἀλλὰ ἰδοὺ καὶ μία συνταγὴ ἑνὸς περιφήμου Ἄγγλου ἰατροῦ:

Eau de Cologne 90 γραμ.

Teint. de Belladone 15 γραμ. δι' ἐντριβάς, 3—4 φορὰς τὴν ἡμέραν.

Μία συνταγὴ διὰ πούδρα ἐλαφρά, εὐχάριστη καὶ πολὺ ἀπορροφητικὴ εἶναι ἡ ἑξῆς:

Fleur de cassis séche pulver. 10 γραμ.

Clous de girofle 1 γραμ.

Carbonate de magnesie 100 γραμ.

Alum en poudre 30 γραμ.

Στὴν ἀρχαιότητα αἱ γυναῖκες καταπολεμοῦσαν τὴν ὑπερβολικὴν ἐφίδρωσιν ἀλείφουσαι τὸ σῶμα των μὲ καθαρὸν ἐλαιόλαδον ἀρωματισμένον μὲ ξηρὰ πέταλα ρόδων. Μερικαὶ κυρίαι μας ποὺ ἐδοκίμασαν τὴν ἀρχαία αὐτὴ συνταγή, λέγουν πὼς εἶναι ἀρίστη ὠφέλιμη.

ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ

—Ἀπερίσκεπτος λόγος ὁμοιάζει πρὸς πτηνόν, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀδύνατον νὰ συλλάβῃ τις καὶ πάλιν ἀφοῦ φύγῃ.

Ὅπως εἰς τὸν περίπατον οὕτως καὶ ἐν τῇ ζωῇ ἡ γυνὴ πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς ἄνδρα μεγαλείτερον αὐτῆς.

—Ἀνὴρ ἔχων πνεῦμα πρέπει νὰ ἐκλέγῃ γυναῖκα ἔχουσαν μόνον κοινὸν νοῦν διότι δύο πνεύματα εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν εἶνε πολλά.

—Ὁ ὑγιὴς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἄνθρωπος ὅσον χαμηλὰ καὶ ἂν πέσῃ ἔχει πάντοτε δέκα πιστοὺς φίλους διὰ νὰ τὸν σηκώσουν· αὐτοὶ οἱ φίλοι εἶνε οἱ δέκα δάκτυλοί του.

ΣΗΜΑΣΙΑ ΣΥΝΗΘΩΝ ΦΡΑΣΕΩΝ

—***Κολοκύθια στὸ πατερὸ***

Ἡ φράσις αὕτη λέγεται ὡς ἀπάντησις εἰς τοὺς διηγουμένους ἀσυστόλως πράγματα ἀπίθανα καὶ ἀπίστευτα. Ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ «**λέγεις ψέματα, τερατολογεῖς**.» Πόθεν ὅμως παρήχθη ἡ φράσις αὕτη;

Τινὲς νομίζουσιν ὅτι ἡ φράσις **Κολοκύθια στὸ πατερὸ** ἐδημιουργήθη ὡς ἀπάντησις πρὸς τοὺς τερατολογοῦντας, διότι κατὰ τὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν ἔχουσιν αἱ λέξεις δὲν προκύπτει ἔννοια. Καὶ ὅμως ἡ φράσις αὕτη δὲν στερεῖται ἐννοίας, προῆλθε δὲ καὶ διεδόθη ἐκ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ **πατερὸ** δὲν σημαίνει, καθὼς παρ' ἡμῖν, **δοκός, δοκάρι,** ἀλλὰ **λενός, πατητῆρι**, εἰς τὸ ὁποῖον μόνον σταφύλια πατοῦνται πρὸς παραγωγὴν οἴνου. Ἑπομένως ὁ ἀπαντῶν εἰς τερατολογοῦντα, τοῦ λέγει ὅτι ἔχει **κολοκύθια στὸ πατερὸ διὰ νὰ κάμη κρασί.**

—***Ἀπὸ τὴν πόλι ἔρχομαι καὶ στὴν κορφὴ κανέλλα.***

Ἡ φράσις αὕτη λέγεται ἐπὶ τῶν ἀσυναρτήτως λεγόντων τι, καὶ ἰσοδυναμεῖ σχεδὸν τῇ ἑτέρᾳ· **Καλὴ μέρα, Γιάννη.—Κουκιὰ σπέρνω.** Τὸ ἱστορικὸν ταύτης ἔχει ὡς ἑξῆς.

Κατὰ ἀρχαῖον καὶ πρὸ πολλοῦ ἐπικρατῆσαν ἔθιμον, τοὺς εἰς τὰ ἴδια ἐπανακάμπτοντας προϋποδέχονται οἱ φίλοι καὶ συγγενεῖς ἔξω τοῦ χωρίου ἢ τῆς πόλεως, εἰς ἀπόστασιν ἱκανὴν ἐρχόμενοι καὶ ἀναμένοντες τὴν τοῦ περιμενομένου ἔλευσιν, εἰ καὶ πολλοί, ἀποφεύγοντες τὴν τοιαύτην προετοιμασίαν, καὶ ἐπὶ τῷ ρωμαντικώτερον καὶ ἀπροσδοκήτως θέλοντες νὰ καταλάβωσι τοὺς οἰκείους, πολλάκις οὐδ' ἀναγγέλλουσι τὴν ἐπάνοδον αὐτῶν.

Ἀλλὰ νεανίας τις, μεμνηστευμένος ἢ ἐρωτευμένος, ἀναχωρήσας εἰς τὰ ξένα καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν γενέτειραν μετὰ πολυετῆ ἀπουσίαν ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ εἰς τὴν μνηστήν του, γράψας λακωνικῶς '**Ἀπὸ τήν Πόλιν ἔρχομαι, καὶ 'στὴν κορφὴ κἄν ἔλα.** Ἤτοι, ἔρχομαι ἀπὸ τὰ ξένα καὶ ἔλα κἂν 'στὴν κορφή, τοὐτέστιν εἰς τὸν λόφον, ἐν ᾧ ἀνεμένοντο συνήθως οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἀναμενόμενοι. Πρόδηλον δὲ ὅτι ἐκ τῆς συνηχήσεως τοῦ **κἂν** καὶ ἔλα ἀνεφύη ἡ **κανέλλα,** ἥτις μετέδωκε πᾶσαν αὐτῆς τὴν ὀσμὴν εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος φράσιν· **'Απὸ τὴν Πόλιν ἔρχομαι καὶ 'στὴν κορφὴ κανέλλα.**

—***Ἐβγῆκε ἀσπροπρόσωπος***

Λέγεται ὅτι ἡ φράσις αὕτη προῆλθεν ἐκ τοῦ ἑπομένου ἀνεκδότου. Ὀθωμανός τις ἐν Σμύρνῃ, προτιθέμενος νὰ μεταβῇ εἰς Μέκκαν, ἐπεφόρτισεν ἕνα φίλον του ὅπως κατὰ τὴν ἀπουσίαν του φροντίζῃ διὰ τὰ 50 πρόβατά του. Ὁ ἄπιστος φίλος ἀντὶ νὰ φυλάξῃ τὰ πρόβατα, τὰ ἐπώλησε καὶ ἐσφετερίσθη τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν. Ὅταν ἐπανῆλθεν ὁ κύριος τῶν προβάτων, ὁ σφετεριστὴς ἔλαβε πινάκιον **γιαούρτη,** ἐπορεύθη πρὸς αὐτόν, τῷ προσέφερεν ὡς δῶρον τὸ **γιαούρτη,** καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν·

—Ἐπειδὴ ἔμαθα ὅτι προσεβλήθης ἀπὸ πανώλην καὶ ἀπέθανες, ἐχάρισα τὰ πρόβατά σου εἰς τοὺς πτωχούς, μοῦ ἔμεινε δὲ μόνον τὸ **γιαούρτη.**

Τότε ὁ κύριος τῶν προβάτων ἀγανακτήσας διὰ τὴν ἀναίδειάν του ἀνέτρεψε τὸ πινάκιον τῆς **γιαούρτης** ἐπὶ τοῦ προσώπου του καὶ τὸν ἐξέβαλε τῆς οἰκίας. Διαβάτης ἰδὼν αὐτὸν οὕτως ἔχοντα, τὸν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν, ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη·

—Αἴ, φίλε μου, ὅποιος δίδει καλὸν λογαριασμὸν **βγαίνει ἀσπροπρόσωπος.**

—***Δὲν κάθημαι ἐπὶ ρόδων.***

Ὅτε ὁ Ἱσπανὸς στρατηγὸς Φερδινάνδος Κορτὲζ (1485—1547) κατέκτησε τὸ Μεξικόν, συνέλαβε τὸν τελευταῖον αὐτοῦ ἰνδὸν αὐτοκράτορα **Γουατιμοζίν,** ὅπως δὲν τὸν ἀναγκάσῃ νὰ ὁμολογήσῃ, ποῦ ἔχει κρύψει τοὺς θησαυρούς του, ἔθεσεν ἐπὶ διαπύρων ἀνθράκων καὶ αὐτὸν καὶ τὸν Πρωθυπουργόν του. Ὁ αὐτοκράτωρ ἐπέμενε σιωπῶν, ἀλλ' ὁ πρωθυπουργὸς δι' ἱκευτικῶν βλεμμάτων παρεκάλει τὸν Αὐτοκράτορα νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ ὅπως ἀποκαλύψῃ τὴν κρύπτην τῶν θησαυρῶν. Τότε ὁ Γουατιμοζὶν τῷ εἶπε· **Μήπως ἐγὼ κάθημαι ἐπὶ ρόδων;** Ἐκτοτε ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια νὰ ἀναφέρωσι τὴν φράσιν ταύτην ἐπὶ ἀνθρώπων, εὑρισκομένων εἰς δύσκολον θεσιν.

—***Τὸ ρουβικὸν.*** Ὅταν παίζωμεν **μπεζίκι,** καὶ ὁ εἷς τῶν παιζόντων δὲν κάμη τοὺς ἡμίσεις τῶν ἀπαιτουμένων πόντων διὰ νὰ κερδηθῇ ἡ παρτίς, ὁ ἄλλος λέγει πρὸς τὸν ἀντίπαλόν του. **Σοῦ τὸ ἐπῆρα ρουβικόν.** Ἡ λέξις ρουβικὸν ἔχει ἱστορικὴν καταγωγήν, καὶ χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς στάσεως τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ κατὰ τῆς ρωμαϊκῆς Συγκλήτου. Ἔχει δὲ ὡς ἑξῆς:

Ὁ Ρουβίκων ἦτο ποταμὸς χωρίζων τὴν Ἰταλίαν ἀπὸ τῆς Γαλατίας, ἡ δὲ Ρωμαϊκὴ Σύγκλητος, θέλουσα νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν Ρώμην ἀπὸ τῶν στρατευμάτων τῆς Γαλατίας ἐξέδωκε ψήφισμα, δι' οὗ ἐκηρύσσετο ἱερόσυλος καὶ πατροκτόνος καὶ παρεδίδετο εἰς τοὺς καταχθονίους θεούς πᾶς ὅστις ἤθελε τολμήσῃ νὰ διαβῇ στὸν Ρουβίκωνα, φερων μεθ' ἑαυτοῦ μίαν λεγεῶνα ἢ καὶ μίαν μόνον σπεῖραν.

Ὅτε ὁ Καῖσαρ ἀπεφάσισε νὰ λύσῃ διὰ τῶν ὅπλων τὴν μετὰ τοῦ Πομπηΐου διαφοράν, ἐκστρατεύων κατὰ τῆς Ρώμης, ἔστι περίφροντις καὶ διστάζων παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τούτου, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς φίλους του·

—Εἶνε ἀκόμη καιρὸς νὰ στραφῶμεν εἰς τὰ ὀπίσω, ἀλλ' ὅταν ἅπαξ διαβῶμεν τὴν μικρὰν αὐτὴν γέ-

φυραν, ὁ σίδηρος θὰ ἀποφασίση περὶ πάντων.

Ἴσως ἡ πρὸς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἀπέχθεια θὰ κατίσχυεν ἐπὶ τέλους τῆς φιλοδοξίας, ἐὰν θαῦμα δὲν διέλυε τοὺς διασταγμοὺς τοῦ μέλλοντος Αὐτοκράτορος. Ἄνθρωπος εὐηδὴς τὴν ὄψιν καὶ μέγας τὸ ἀνάστημα, ἐνεφανίσθη αἴφνης ὀλίγον ἀποτέρω παίζων αὐλόν. Πολλοὶ στρατιῶται, ἐν οἷς καίτινες σαλπιγκταὶ ἔδραμον νὰ ἀκούσωσι τὸν αὐλητήν, ἐκεῖνος δέ, ἁρπάσας αἴφνης μίαν σάλπιγγα, ὥρμησε πρὸς τὸν ποταμόν, καὶ σημαίνων τὸ πολεμικὸν μετέβη εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην. Τοῦτο ἰδὼν ὁ Καῖσαρ ἀνέκραξεν:

—Ἂς ὑπάγωμεν ὅπου μᾶς καλεῖ ἡ φωνὴ τῶν θεῶν καὶ ἡ ἀδικία τῶν ἀνθρώπων. **Ἐρρίφθη ὁ κύβος**!

Διέβη λοιπὸν τὸν Ρουβίκωνα, καὶ ἀνατρέψας τὴν ρωμαϊκὴν δημοκρατίαν, ἀφῆκε παροιμιώδη εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὴν ἀνάμνησιν τῆς διαβάσεως τοῦ ἱστορικοῦ ποταμοῦ.

—***Παρὰ μίαν τεσσαράκοντα***

Ἀναφέρομεν συνεχῶς τὴν φράσιν, **ἔφαγε παρὰ μίαν τεσσαράκοντα**. Ἰδοὺ δὲ ἡ καταγωγὴ αὐτῆς.

Εἰς τὸν Μωσαϊκὸν νόμον προσδιορίζεται ἡ ποινὴ πολλῶν ἐγκλημάτων, μία δὲ τῶν ποινῶν τούτων διὰ τὰ δευτερεύοντα ἐγκλήματα ἦτο καὶ ἡ μαστίγωσις. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαστιγώσεων δὲν ἐπετρέπετο νὰ ὑπερβαίνη τὰς τεσσαράκοντα. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐμαστιγώθη πεντάκις ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἓν δὲ τῇ πρὸς Κορινθίους δευτέρᾳ αὐτοῦ ἐπιστολῇ ρητῶς γράφει: **Ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον.** Ἀλλὰ διατί ἐδίδοντο τεσσαράκοντα παρὰ μίαν μαστιγώσεις, καὶ οὐχὶ σωσταὶ τεσσαράκοντα, διότι ὁ μὲν νόμος ἐπέτρεπε τεσσαράκοντα μαστιγώσεις ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ μάστιξ ἦτο τριπλῆ, ἤτοι ἀπετελεῖτο ἐκ 3 ἱμάντων (λωρίων), ἔπληττον τὸν κατάδικον προσδεδεμένον εἰς χαμηλὴν στήλην ἐπὶ τῶν νώτων δεκαπεῖς φοράς, δεκατρεῖς δὲ ἐπὶ τρία εἶνε ἴσον τῷ 39. Τὰς ἔτρωγε δηλαδὴ εἰς 13 δόσεις, καὶ οὕτως ἐγίνοντο **τεσσαράκοντα παρὰ μίαν.**

—***Συκοφάντης:*** Τὸ ἱστορικὸν τῆς λέξεως ταύτης ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ἡ συκῆ ἐτιμᾶτο λίαν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων. Ῥωμαῖοι καὶ Ἕλληνες ἀπέδιδον εἰς αὐτὴν εἶδός τι θρησκευτικῆς λατρείας, ἔστεφον δὲ τὰς κεφαλάς των καὶ τὰ ἁγάλματα τῶν Θεῶν μὲ τὰ φύλλα ἢ κλάδους συκῆς. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐτιμώρουν διὰ θανάτου τοὺς ἐξάγοντας σῦκα ἐκ τῆς Ἀττικῆς, ὡς καὶ τοὺς δρέποντας τοὺς καρποὺς συκῶν, ἀφιερωμένων εἰς θεότητας Πρὸς ἐκτέλεσιν δὲ τοῦ νόμου εἶχον τάξει ἀμοιβὰς ὑπὲρ τῶν καταγγελλόντων πᾶσαν ὑπεξαίρεσιν ἢ λαθρεμπόριον σύκων. Ὠφελούμενοι ἐκ τῆς αὐστηρότητος ταύτης τοῦ νόμου ἄνθρωποι μηδὲν ἱερὸν καὶ ὅσιον ἔχοντες, ἔκλεπτον αὐτοὶ τὰ σῦκα καὶ κατεμήνυον ὡς ἐνόχους τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν, λαμβάνοντες τὴν τεταγμένην ἀμοιβήν. Οἱ ἀπατεῶνες οὗτοι ἐκαλοῦντο ὡς ἐκ τοῦ καταδοτικοῦ αὐτῶν ἔργου συκοφάνται (σῦκα-φαίνειν), ὡς ἐκ τούτου δ' ἡ λέξις κατήντησε νὰ σημαίνῃ πάντα διαβολέα, ψεύστην καὶ ὑποκριτήν.

—***Τὰ σῦκα κατὰ τὴν ἀρχαιότητα.*** Ζήνων ὁ φιλόσοφος ἔτρωγε πολλὰ σῦκα, ὅπως μὴ προσβάληται ἀπὸ τὰς κακουχίας καὶ ἀθλιότητας, αἱ ὁποῖαι μαστίζουν τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐπὶ τῶν δημοκρατικῶν χρόνων οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐποίουν τοσαύτην χρῆσιν τῶν σύκων, ὥστε ἂν ἔβλεπον εἰς τὸ ἕν μέρος χρυσὸν καὶ εἰς τὸ ἄλλο σῦκα, θὰ ἄφηνον ἀνέπαφον τὸ πολύτιμον μέταλλον ὅπως ἐπιτεθῶσι κατὰ τῶν σύκων Ἐν Ῥώμῃ τὰ σῦκα ἀπετέλουν τὴν κυρίαν τροφὴν τῶν ἀθλητῶν, διηγοῦντσι δὲ ὅτι εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλβίνου παρετίθεντο καθ' ἑκάστην ἐπὶ χρυσῶν παροψίδων 500 **σῦκα**, τὰ ὁποῖα οὗτος κατεβρόχιζε μέχρι τοῦ τελευταίου. Κατὰ τὴν βίβλον τῶν βασιλέων, ἡ σύζυγος τοῦ Νοβὰλ Ἀβιγαὴλ ὅπως καταπραΰνῃ τὴν ὀργὴν τοῦ Δαβὶδ, ἐκόμισε πρὸς αὐτὸν 500 δέματα σταφίδων ἀπεξηραμένων ἐντὸς κλιβάνου καὶ 200 δεσμίδας σύκων.

Τέλος μία τῶν ἀφορμῶν, δι' ἃς ὁ Ξέρξης εἶχε κηρύξει τὸν κατὰ τῆς Ἑλλάδος πόλεμον, ὑπῆρξαν τὰ σῦκα τῆς Ἀττικῆς (αἰάττικαι ἰσχάδες)

ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ

—Ὁ χρόνος διδάσκει περισσότερα ἀπὸ τὰ βιβλία

—Ὁ περιορισμένος νοῦς περιφρονεῖ ὅ,τι δὲν δύναται νὰ ἐννοήση. Τὸ γοργὸν πνεῦμα ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ ὅ,τι οἱ ἄλλοι γινώσκουσιν. Ἡ δὲ μεγαλοφυΐα ἐπιθυμεῖ ν' ἀνακαλύψῃ ὅ,τι οὐδεὶς ἠξεύρει.

—Τρία πράγματα χαρακτηρίζουν τὸν σοφόν. Σιωπᾷ ὅταν ὁμιλοῦν τρελλοί. Σκέπτεται ὅταν οἱ ἄλλοι ἁπλῶς πιστεύουν. Καὶ ἐνεργεῖ ὅταν οἱ ὀκνηροὶ χάνονται εἰς ὀνειροπολήματα.

—Κερδίζομεν τὰς συμπαθείας τῶν ἀνθρώπων λαμβάνοντες αὐτοὺς οὐχὶ ὁποῖοι εἶνε ἀλλ' ὁποῖοι ἐπιθυμοῦσι νὰ φαίνονται· θέλει καταστῇ ἐχθρός μας ὁ ἐννοήσας ὅτι τὸν ἐμαντεύσαμεν.

—Τίς ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἁγαλμάτων καὶ τῶν μεγάλων ὑποκειμένων ἑνὸς τόπου; Ἡ ἐξῆς. Ὅσον πλησιάζει τις πρὸς τὰ ἀγάλματα, τῶ φαίνονται μεγαλείτερα ὅσον δὲ πλησιάζει τοὺς μεγάλους τῶ φαίνονται μικρότερο.

—Τὸ ρητὸν «Κάμνε ὅ,τι ὅλος ὁ κόσμος μοῦ φαίνεται ἀμφιβόλου ὀρθότητος, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σημαίνει «Ἀνοήτενε.»

Ἡ ζηλοτυπία εἶνε χολή, πικραίνουσα πᾶν ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν γλυκὺ αἴσθημα.

Ἡ πολυτέλεια ἀποβαίνει πολλάκις ἐχθρὰ τῆς φιλοκαλίας.

—Διανοοῦ πολλά, ὁμίλει ὀλίγα, γράφε ὀλιγώτερα

—Ἡ ἀνάγνωσις ἐφημερίδος εἶνε οὕτως εἰπεῖν «ἐπιθόρπιον» τῆς πνευματικῆς παιδαισίας, τούτου ὅμως πρέπει νὰ προηγηθῇ σοβαρωτέρα μελέτη, ὡς ἄρτος καὶ τὸ κρέας προηγοῦνται τῶν ὀπωρῶν καὶ τῶν γλυκυσμάτων.

—Αἱ γυναῖκες εὑρίσκονται εἰς διηνεκῆ ἐπανάστασιν κατὰ τοῦ μαθηματικοῦ ἀξιώματος ὅτι τὸ περιεχόμενον πρέπει νὰ εἶνε μεγαλείτερον τοῦ περιεχομένου «Ὡς ἐκ τούτου ἀγωνίζονται ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου των νὰ περικλείσωσι παχεῖαν ὀσφὺν ἐντὸς στενοῦ στηθοδέσμου καὶ στιβαροὺς πόδας ἐντὸς σινικῶν ὑποδημάτων.

Η ΓΚΡΕΜΙΣΜΕΝΗ ΦΩΛΙΑ

"Ελα νὰ κόψουμε λουλούδια
κι' ἀνθοὺς ἀπ' τὴν ἀμυγδαλιὰ
ἔλα νὰ ποῦμε τὰ τραγούδια
στὴν γκρεμισμένη μας φωλιά.

"Ελα τὸν βίον νὰ χαροῦμε
ἐνόσο ὁ βίος μας ἀνθεῖ
γιατὶ θὰ ἔλθῃ μιὰ ἡμέρα
ὅπου κι' αὐτὸς θὰ μαρανθῇ

"Αν ἤξευρες μεσ' τὴν καρδιά μου
τὶ πόνος κρύπτεται φρικτὸς
θὰ πίστευες πὼς μ' ἔχεις θῦμα
καὶ θὰ γενέσουν ἰατρὸς

Σκύψε καὶ γιάτρεψε τὸν πόνο
ποὺ ἔχω μέσα στὴν καρδιὰ
καὶ ἂν δὲν ἔχεις βάλσαμ' ἄλλο
θεράπευσέ την μὲ φιλιά.

Πλὴν τὰ φιλιά σου εἶνε κρύα
δὲν τάμεινε' ἄρωμα κι' ὀσμὴ
δὲν ἔχεις ἀποκτήσει πεῖρα
παρῆλθ' ἡ πρώτη τους ὁρμή.

Κι' ἀφοῦ στολίσῃς τὰ μαλλιά σου
λουλούδια κι' ἄνθη ἀπ' τὴ μηλιὰ
καὶ βάλῃς γνώσι στὰ μυαλά σου
θὰ ξανακτίσουμε φωλιά.

Ι. ΑΛΕΥΡΙΔΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Πλύσιμο πιάτων καὶ ποτηριῶν

Καὶ τὰ δύο πρέπει νὰ εἶνε ἀπολύτως καθαρά.

Τὰ ποτήρια καὶ ἐν γένει τὰ γυαλικὰ καθαρίζουν θαυμάσια μέσα σὲ ἀρκετὰ θερμὸ νερὸ καὶ σόδα.

Θὰ περαστοῦν μὲ ἄφθονο νερό, θὰ μείνουν λίγη ὥρα νὰ στεγνώσουν, καὶ κατόπιν θὰ τριφτοῦν καλὰ μὲ πολὺ στεγνὴ πετσέτα καὶ πολὺ καθαρή.

Μιὰ φορὰ τοὐλάχιστον τὴν ἑβδομάδα, τὰ πιάτα πρέπει νὰ τρίβωνται μὲ εἰδικὴ σκόνη.

Αὐτὰ ποὺ δὲν μεταχειρίζεσθε, τρίψτε τα μὲ ἐφημερίδες. Τίποτε δὲν τὰ κάνει νὰ γυαλίζουν περισσότερο.

Γύρω ἀπὸ τὸ πλύσιμο καὶ τὸ σιδέρωμα

Συχνὰ κατὰ τὸ πέρασμα, τὸ λουλάκι παραπέφτει καὶ τὸ ροῦχο λεκιάζει. Ρίξτε ἕνα κουταλι τῆς σούπας ἁλάτι σὲ λίγο νερὸ καὶ μουσκέψτε τὰ ροῦχα.

Θὰ δῆτε ὅτι τὸ παραπανήσιο λουλάκι φεύγει.

Στὸ νερὸ ποὺ ραντίζετε τὰ ροῦχα ποὺ σιδερώνετε, ρίξτε λιγάκι στύψι. Τὸ σίδερο δὲν θ' ἀφίσῃ ἴχνη καὶ τὸ ροῦχο θὰ σιδερωθῇ καλλίτερα.

Ἐὰν τὸ ροῦχο ἔχῃ πολλὰ κουμπιά, τὸ μέρος μὲ τὰ κουμπιὰ θὰ καλυφθῇ μὲ ἕνα τουλπάνι διπλωμένο πολλὲς φορές. Ἔτσι, καθὼς θὰ περνᾷ τὸ σίδερο, τὰ κουμπιὰ θὰ χώνωνται στὸ μαλακὸ ὕφασμα καὶ δὲν θὰ σπάζουν.

Προσθέσατε ὀλίγο οἰνόπνευμα καθαρό, στὸ τελευταῖο νερὸ ποὺ περνᾶτε ἕνα τραπεζομάντηλο, καὶ ἀφίστετο νὰ στεγνώσῃ.

Θὰ δῆτε, ὅτι θὰ σιδερωθῇ πολὺ ὡραιότερα.

Ἐὰν οἱ κουβέρτες εἶνε σκληρὲς καὶ μαζεμένες μετὰ τὸ πλύσιμο, ἁπλῶστε τις σ' ἕνα σχοινὶ καὶ κτυπῆστε τις μὲ αὐτὸ ποὺ κτυπᾶτε τὰ χαλιά.

Θὰ ξαναπάρουν τὴν παληά τους ὄψι.

Ἄνθη στὰ βάζα

Λίγο ἁλάτι στὸ νερό, κάνει ὥστε τὰ ἄνθη νὰ διατηροῦνται δροσερά.

Ὅση ζέστη καὶ ἂν κάνῃ, μὴ βάζετε ποτὲ στὰ ἀνθοδοχεῖα σας παγωμένο νερό, μόνο ἁλλάζετέ το δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα.

Κάθε πρωῒ κόψετε ἀπὸ κάτω τὰ κοτσάνια τῶν λουλουδιῶν Αὐτὸ θὰ τὰ κάνῃ νὰ διατηρηθοῦν πολὺ περισσότερο.

Μὴ τὰ ἀφίνετε σὲ ζεστὸ μέρος καὶ προσέχετε νὰ μὴ πέφτῃ πολὺ ὁ ἥλιος ἐπάνω τους.

Τὰ πήλινα βάζα ἢ ἀπὸ πορσελάνη, εἶνε πιὸ κατάλληλα ἀπὸ τὰ γυάλινα ἢ τὰ μετάλλινα.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΟΙΝΟΥ

Ἡ ἄμπελος. Ἡ ἄμπελος καὶ ὁ οἶνος εἶνε τόσον ἀρχαῖα ὅσον καὶ ὁ κόσμος.

Ἡ ἄμπελος φυσικῶς εἶνε ἀγρία καὶ εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν φθάνει εἰς πολὺ μεγάλην ἡλικίαν, αὐξάνουσα καταπληκτικῶς Οἱ ἀρχαῖοι ἐκ ξύλου ἀμπέλου κατεσκεύαζον ἀγάλματα θεῶν καὶ θύρας ναῶν.

Εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ ὅλον τὸ Περρουῦ ἡ ἄμπελος φύεται φυσικῶς. Ἐν Ἀφρικῇ ἡ βλάστησις τῆς ἀμπέλου εἶνε τόσον μεγάλη, ὥστε τὰ κλήματα ἐξαπλοῦνται εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην τῶν πλησίον τῶν ἀμπέλων διερχομένων ποταμῶν.

Οἱ μέν λέγουσιν ὅτι ὁ Ὄσιρις —ἐπανομαζόμενος Διόνυσος, υἱὸς τοῦ Διός, ὁ ὁποῖος ἀνετράφη ἐν τῇ εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ—εὗρε τὴν ἄμπελον καὶ ἐκαλλιέργησεν αὐτὴν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, οὗτος δὲ εἶνε ὁ Βάκχος τῶν Ἑλλήνων.

Ἄλλοι δὲ ἀποδίδουσι τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην εἰς τὸν Νῶε, ἰσχυριζόμενοι ὅτι ὁ πατριάρχης οὗτος εἶνε ὁ τύπος τῆς ἱστορίας τοῦ Βάκχου τῶν Ἑλλήνων καὶ ἴσως τοῦ Ἰανοῦ τῶν Λατίνων. Ὅπως ὅμως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ ἄμπελος προέρχεται ἐξ Ἀσίας, οἱ δὲ Φοίνικες εἰσήγαγον τὴν καλλιέργειαν αὐτῆς εἰς τὰς νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν Σικελίαν, εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ εἰς τὰ πέριξ τῆς Μασσαλίας

Ὁ οἶνος. Κατὰ τὴν ἐκ τῆς κιβωτοῦ ἔξοδόν του ὁ Νῶε ἐπεδόθη εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου, καὶ ἐπομένως ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος ἐφευρέτης τοῦ οἴνου. Εἶνε βέβαιον ὅτι κατ' ἀρχὰς οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι διὰ νὰ παύσωσι τὴν δίψαν των ἔτρωγον ρώγας σταφυλῆς ἀγρίας ὡς καὶ ἐκ τῶν ἄλλων καρπῶν Ὅθεν εἶνε δύσκολον νὰ ὁρισθῇ ἀκριβῶς ποῖος πρῶτος ἐσκέφθη ν' ἀφαιρέσῃ τὸν χυμὸν τῶν σταφυλῶν εἰς ἀρκετὴν ποσότητα, καὶ τὸν ὁποῖον τυχαίως διετήρησεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εἰς δοχεῖον, καὶ παρετήρησεν ὅτι ἡ γλυκύτης τοῦ χυμοῦ ἐξηφανίσθη ἐν μέρει, συγχρόνως δὲ ἡ γεῦσις τοῦ ρευστοῦ μετεβλήθη, γενομένη σπινθηρίζουσα καὶ **τσουχτερή**, λαμβάνουσα συγχρόνως ἰδιότητας μεθυστικάς, τῶν ὁποίων ὁ Νῶε ὑπῆρξε τὸ πρῶτον θῦμα (ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου 1657 καὶ 2347 π. Χ).

Δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ οἴνου συγχρόνως μὲ τὴν τοῦ ἄρτου, ὁ ὁποῖος ἀρχικῶς κατηναλίσκετο εἰς τὴν φυσικήν του κατάστασιν συντριβόμενος μεταξὺ δύο πετρῶν, ἡ δὲ ἰδέα τῆς ἀρτοποιήσεως τοῦ ἀλεύρου μετὰ τῆς ζύμης εἶνε τόσον ἀρχαία, ὅσον καὶ ἡ οἰνοποίησις τῆς σταφυλῆς.

Ἡ τέχνη αὕτη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Νῶε ἤρχισε προχωροῦσα καὶ κατὰ τὴν Γραφήν, βλέπομεν ὅτι κατὰ τὸ 1490 π.Χ. ἀπεστάλησαν ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως δύο ἄνθρωποι εἰς Χαναὰν ὅπως φέρωσι μίαν σταφυλήν. Κατὰ τὸν Στράβωνα (50 π Χ.) αἱ σταφυλαὶ τῶν μερῶν ἐκείνων εἶχον μῆκος δύο ποδῶν, καὶ ὑπῆρχον κλήματα εἰς τὴν Συρίαν τῶν ὁποίων τὸν κορμὸν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ περιπτυχθῶσι δύο ἄνθρωποι.

Ἡ χρησιμότης τῆς ἀμπέλου καὶ αἱ ποιότητες τοῦ οἴνου ἐξετιμῶντο ἐπὶ Ναβουχοδονόσορος, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ συνέλαβε καὶ ἐφόνευσε τὸν Σεδεκίαν, ἔπεμψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ τὸν Ναβουζαρδὰν διὰ νὰ καταστρέψῃ τὴν πόλιν, νὰ διαρπάσῃ τὰ πλούτη, νὰ κατακαύσῃ τοὺς ναοὺς καὶ ὅλας τὰς οἰκίας, ἐγκαταλείπων ὀλίγα πτωχὰ ἄτομα διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν καὶ τῆς ἀμπέλου. (Ἔτος 3394 ἀπὸ κτίσεως κόσμου καὶ 610 π. Χ.).

Κατὰ τὸν ἅγιον Λουκᾶν, ὁ Χριστὸς ἔπινεν οἶνον, καὶ ἐφρόντισε μάλιστα διὰ θαύματος νὰ χορηγήσῃ οἶνον εἰς τοὺς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας γάμους.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ὅτι κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἦτο καλῶς γνωστὴ ἡ ζύμωσις τοῦ οἴνου. Ἐπίσης εἶνε γνωστόν, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἐγνώριζον πολλὰ εἴδη ποτῶν γινομένων διὰ ζυμώσεως, (οἶνον κριθῆς, οἶνον χουρμάδων, ὑδρόμελι κ.τ.λ.). Κατὰ δὲ τὴν ἐποχὴν τοῦ τρυγητοῦ, ὅτε τὸ γλεῦκος ἐτίθετο εἰς τὰς ὑδρίας, ἐγίνοντο μεγάλαι ἑορταί.

Οἱ Ἕλληνες, οἱ Ρωμαῖοι καὶ οἱ Καρχηδόνιοι ἐτελειοποίησαν τὴν τέχνην τῆς κατασκευῆς τοῦ οἴνου, ἐπιφέροντες εἰς αὐτὸν πολλὰς τροποποιήσεις, εἴτε προσθέτοντες ρυτίνην καὶ ἀρώματα, προωρισμένα πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ, κατόπιν ὅμως διὰ νὰ μεταλλάξωσι τὴν γεῦσίν του, αἱ δὲ Ρωμαϊκαὶ λεγεῶνες κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δημοκρατίας δὲν ἔπινον ἢ ἐκ τοῦ οἴνου τούτου.

Ὅμως ἡ ἐνέργεια ἡ προερχομένη ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ὑπὸ τοῦ οἰνοπνεύματος, δηλαδὴ ἡ μέθη, ὀλίγον κα' ὀλίγον ἐξητάζετο προϊόντος τοῦ χρόνου, καὶ βλέπομεν ὅτι κατὰ τὸν πρῶτον μ.Χ. αἰῶνα οἱ Ρωμαῖοι ἔγραφον· **Οὐδὲν μέρος τοῦ κόσμου ὑπάρχει εἰς τὸ ὁποῖον δὲν μεθῶσιν.** Οἱ δὲ Ἕλληνες προελάμβανον τὴν μέθην τρίβοντες τοὺς κροτάφους διὰ τοπικῶν φαρμάκων.

Πολλοὶ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς ἔγραψαν διεξοδικῶς περὶ τῆς ἀμπέλου καὶ τοῦ οἴνου, ὡς ὁ Δημόκριτος, ὁ Κάτων, ὁ Βάρρων, ὁ Βιργίλιος καὶ ἄλλοι. Ὁ δὲ Πλίνιος (23—79 μ. Χ.) γράψας περὶ τῆς ἀμπέλου καὶ τοῦ οἴνου λέγει ὅτι ἐγνώριζε:

50 εἴδη εὐγενῶν οἴνων.
38 ἕτερα εἴδη.
7 εἴδη οἴνων ἁλμυρῶν.
18 » » γλυκέων
12 » » συγκαταλεγομένων

εἰς τὴν σειρὰν τῶν θαυμάτων, καὶ 66 εἴδη οἴνων τεχνητῶν.

Ἐπίσης ἀναφέρει πολλοὺς βραστοὺς οἴνους καὶ οἴνους ἐκ ξηρῶν σταφυλῶν.

Ὁ Ἀριστοφάνης παραβάλλει τοὺς οἴνους τῆς Θάσου πρὸς τὸ Νέκταρ τῶν θεῶν. Οἱ ἀρχαῖοι ἔγραφον ἐπὶ τῶν ἀμφορέων τῶν περιεχόντων οἴνους τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοκράτορος ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ὁποίου ὁ οἶνος συνεκομίσθη.

Ὁ βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων Κλεομένης θελήσας, ὡς λέγει ὁ Ἡρόδοτος (484 π.Χ.) νὰ πίῃ οἶνον καθαρόν, ὡς ἔπραττον οἱ βάρβαροι κατελήφθηἀπὸ εἶδος μανίας.

Ὁ Ἀχιλλεὺς διέτασσε νὰ μὴ ἀναμιγνύωσι τὸν εἰς τὸν Ὀδυσσέα προσφερόμενον οἶνον ἢ μὲ ὀλίγον ὕδωρ, ἐπειδὴ ἦτο ἐξησθενημένος ἐκ τῆς ἡλικίας καὶ τῶν κόπων.

Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει οἶνον ὁ ὁποῖος ἠδύνατο μετὰ εἰκοσαπλασίας ποσότητος ὕδατος νὰ ἀναμιχθῇ. Ὁ Λυκοῦργος ἔφερεν ὡς παράδειγμα εἰς τοὺς Ἕλληνας τοὺς μεθυσμένους δούλους.

Ὁ βασιλεὺς Σολομὼν (1016 ἕως 976 π.Χ.) ἀπέδιδεν εἰς τὸν οἶνον τὴν δύναμιν τῆς ἰσχυροποιήσεως τῆς διανοίας.

Ὁ Αἰσχύλος ἔψαλε τὰς ἀρετὰς τοῦ οἴνου. Ὁ φιλόσοφος Πλάτων ἀπηγόρευε τὸν οἶνον εἰς τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν κατωτέραν τῶν 22 ἐτῶν.

Ὁ Ἀριστοτέλης κατὰ τὸν Δ' π. Χ. αἰῶνα λέγει ὅτι οἱ οἶνοι τῆς Ἀρκαδίας ἀπεξηραίνοντο ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τοὺς ἀσκούς, ὥστε ἐχρειάζετο νὰ ἀποξέωνται καὶ νὰ διαλύωνται ἐντὸς τοῦ ὕδατος διὰ νὰ καθίστανται πόσιμοι. Ἀπηγόρευε δὲ τὸν οἶνον εἰς τοὺς νέους καὶ τὰς τροφούς.

Ὁ βοτανολόγος Διοσκουρίδης, κατὰ τὸν πρῶτον αἰῶνα λέγει ὅτι τὸ ἕβδομον ἔτος εἶνε ἡ ἡλικία, κατὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ πίνωνται οἱ γλυκεῖς οἶνοι. Ὁ ἰατρὸς Γαληνὸς ἔγραψε πολλὰ περὶ τῶν οἴνων.

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

—Τὸ βαθύτερο ὀρυχεῖο τοῦ κόσμου εἶναι τὸ Σίτυ Ντὴπ τοῦ Τράνσβααλ ποὺ ἔχει βάθος 2.135 μ. καὶ θερμοκρασία 33 βαθμῶν χειμῶνα καλοκαῖρι.

—Στὸν Η' αἰῶνα ἦταν πολὺ διαδεδομένον ἕν εἶδος ποντικῶν χρώματος σκούρου, οἱ ὁποῖοι ὅμως σήμερα σχεδὸν ἔχουν ἐξαφανισθῆ.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἀποδίδεται ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς στὴν ἀλλαγὴ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς τῶν σπιτιῶν.

—Στὴν Ἀγγλία εἰσάγονται ἐτησίως 2 ἑκατομμύρια αὐγά. Ἕνας ἄγγλος στατιστικὸς ὑπελόγισεν ὅτι ἂν τὰ αὐγὰ αὐτὰ ἐτοποθετοῦντο κατὰ σειρὰν τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου, θὰ ἐσχηματίζετο ζώνη ἀρκοῦσα νὰ περιζώσῃ τρὶς τὴν ὑδρόγειον σφαῖραν.

—Ὁ Νέρων εἶχε 5.000 μισθωτοὺς ἄνδρας διὰ νὰ τὸν χειροκροτοῦν ὅταν ἔβγαινε στὴν ἀγορά.

—Τὸ Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ περιελάμβανε 100.000 θεατάς.

ΙΟΥΔΑΣ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕ,—στὸ δεῖπνο κάλεσες τοὺς μαθητάς Σου
σιερνὴ φορὰ ν' ἀκούγανε τὰ λόγια σου τὰ θεῖα.
Μιλοῦσες μὲ χαμόγελο, κι' αὐτοὶ ὁλόγυρά Σου
ροφοῦσαν τὴν οὐράνια Σου γλυκιὰ διδασκαλία.

«Ἀπ' τό κρασί, τὸ αἷμα μου—τοὺς εἶπες—πάρτε, πιῆτε,
κι' ἀπὸ τὸν ἄρτο, σῶμά μου, νὰ φᾶτε πρὶν νυχτώση.
Ἡ ὥρα μου ἐσήμανε, ξανὰ δὲ θὰ μὲ διῆτε,
γιατ' ἕνας μέσ' ἀπ' ὅλους σας, διψᾶ νὰ μὲ προδώση.»

Βαθειὰ σιγὴ βασίλεψε καὶ Σὺ τοὺς εἶπες πάλι:
«Μαζύ μου 'κεῖνος πῶφαγε βαριὰ μοῦ τὸ πληρώνει,
(καὶ στὸν Ἰούδα στρέφοντας μὲ πίκρα πιὸ μεγάλη:)
Ἐκεῖ ο πᾷχεις κάμε το—τοῦ εἶπες νὰ τελειώνῃ.»

Κι' ὁ Ἰούδας ξεπετάχτηκε νὰ βάλλῃ τὴ σφραγίδα,
τῆς ἀνανδρης τῆς προδοσιᾶς, μ' ἕνα ψυχρὸ φιλί του
Κι' ἐκεῖ στ' ἀγνό Σου μέτωπο ἀφῆκε μιὰ κηλίδα,
ποὺ ὅσο ζῇ ὁ ἄνθρωπος, θὰ ζῇ κι' αὐτὴ μαζύ του.

***

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕ—βαθιὰ σὰν ρίχνω τὴν ματιὰ τριγύρα,
στοῦ φίλου τὸ χαμόγελο, γιὰ στοῦ ἐχθροῦ τὴ θύρα,
στ' ἐλεημένου τὴ φουχτιά, στ' ἀντίπαλου τὰ μάτια,
τοῦ Ἰούδα βλέπω τὴ μορφὴ κρυμένη σὲ πορφύρα,
καὶ μοῦρχονται στὸ νοῦ τοῦ Γολγοθᾶ τὰ μονοπάτια.

ΔΗΜ. ΗΛΙΑΔΗΣ

ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ

— Ἡ δόξα εἶνε τὸ τελευταῖον πάθος ποὺ ἐκριζώνει ὁ σώφρων ἐκ τῆς καρδίας του.

— Προτιμώτερον νὰ ἦσαι χωρὶς χρήματα παρὰ χωρὶς φίλους.

— Μᾶλλον αἱ ἄνθρωποι παρὰ αἱ περιστάσεις πταίουν ὅτι ἡ εὐδαιμονία εἶνε τόσον σπανία.

— Ἡ κακολογία ἔχει πολλάκις ἀφορμὴν τὴν ἐπιθυμίαν ἐπιδείξεως πνεύματος.

— Μὴ δαπανᾶς τὰ χρήματά σου πρὶν ἢ κερδίσῃς αὐτά.

— Ὁ χρυσὸς δοκιμάζεται διὰ τοῦ πυρὸς καὶ ὁ ἄνθρωπος διὰ τοῦ πλούτου.

— Ὁ ἄνθρωπος ὅστις δὲν ἐδυστύχησε ποτὲ εἶνε κάτι τι ἐλλειπές, ὁμοιάζει πρὸς φρούριον ὅπερ δὲν ἐπολιορκήθη καθόλου.

— Ἡ ἀδύνη δίδει δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἀθανασίας.

— Εἰς τίποτε δὲν εἶσθε χρήσιμος ὅταν δὲν ἦσθε χρήσιμος εἰς τὸν ἑαυτόν σας.

— Τὸ μὲν εὔκρατον ὕδωρ τὰς φλεγμονάς, ὁ δὲ ἐπιεικὴς λόγος τὰς ὀργὰς διαλύει (Πλούταρχος)

— Ἡ ἀφροσύνη ὡς ἀδυναμία εἶνε τι τὸ οἰκτρόν ἀλλ' ἡ ἀφροσύνη ὡς δύναμις εἶνε πρᾶγμα τρομερόν.

— Ἄνθρωπος ὅστις δὲν ἀγαπᾷ κανένα πλὴν τοῦ ἑαυτοῦ του, εἶνε ἀσυγκρίτως δυστυχέστερος ἐκείνου ὅστις δὲν ἀγαπᾶται παρ' οὐδενός.

— Αἱ γυναῖκες αἱ ὁποῖαι κλαίουν συχνά, δὲν κλαίουν πολὺ, αἱ γυναῖκες ποὺ κλαίουν πολύ. δὲν κλαίουν συχνά.

— Τὸ ἀνηθικώτερον δόγμα εἶνε τὸ ὅτι ἡ ουμφορὰ ἀποτελεῖ τιμωρίαν (Ε. Ρενὰν)

— Οἱ μὲν ποιηταὶ ζωγραφοῦν εἰς τοὺς στίχους των, οἱ δὲ ζωγράφοι ὁμιλοῦ. εἰς τὰ ἔργα των.

— Κρύπτε τὴν εὐτυχίαν σου πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ φθόνου.

— Οἱ μὴ ἀρνούμενοι ποτὲ, γίνονται πρόξενοι τοῦ περισσοτέρου κακοῦ.

— Ὁ ἀγαπῶν τοὺς κοπιακεύοντας αὐτὸν ἀκολουθεῖ ἐν ἀγνοίᾳ τὴν θείαν ἐντολὴν «Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρους ἡμῶν».

— Οὐδέποτε κατορθώνουν νὰ ἐφελκύσουν τὴν προσοχὴν τῆς κοινωνίας, ἐκεῖνοι οἵτινες δὲν ἔχουν ὡς ὄνειρον παρὰ νὰ κινήσουν τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῆς διὰ τὸ ἄτομόν των.

— Μία μικρὰ καλωσύνη πολλάκις σὲ προφυλάττει ἀπὸ μεγάλον κίνδυνον.

— Ὅπου κοιμᾶται ἡ συνείδησις, ἐκεῖ ἄφρονεῖ ἡ ἁμαρτία. (ρωσσικὴ παροιμία)

— Ὁ ψεύστης χρειάζεται νὰ ἔχῃ καλὸ μνημονικόν. (ρωσσικὴ παροιμία)

— Λόγος στηρίζει τὴν ψυχὴν καὶ λόγος τὴν κρημνίζει.

— Καθὼς ὁ ἥλιος δὲν ἠμπορεῖ νὰ λάμψῃ χωρὶς αἱ ἔχιδναι νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὰς τρύπας των οὕτω καὶ κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ διατρέξῃ στάδια δόξης ἢ φήμης χωρὶς νὰ διεγείρῃ ζηλοτυπίας καὶ μίση.

— Οἱ νέοι φίλοι τοὺς ὁποίους ἀποκτῶμεν κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν μας καὶ δι' ὧν προσπαθοῦμεν ν' ἀντικαταστήσωμεν τοὺς ἀπολεσθέντας, ἀναπληροῦσι τοὺς παλαιοὺς φίλους ὅσον οἱ ὑέλινοι ὀφθαλμοί, οἱ πλαστοὶ ὀδόντες καὶ αἱ ξύλιναι κνῆμαι ἀντικαθιστῶσι τοὺς ἀληθεῖς ὀφθαλμούς, τοὺς φυσικοὺς ὀδόντας καὶ τὰς ἐκ σαρκὸς καὶ ὀστέων κνήμας.

— Ὁ τυχὼν δύναται νὰ κατακρίνῃ καὶ νὰ σκώψῃ ἕν ἔργον, ἀλλὰ διὰ νὰ τὸ διορθώσῃ πρέπει νὰ εἶνε καλὸς ἐργάτης.

— Ὅταν ἀνατρέφῃς καλῶς παιδίον ἄρρεν ἑτοιμάζεις διὰ τὴν κοινωνίαν χρήσιμον ἄνδρα. Ἀλλ' ὅταν ἀνατρέφῃς καλῶς κόρην, ἑτοιμάζεις ὁλόκληρον ἀγαθὴν οἰκογένειαν.

— Ἡ ποίησις δὲν εἶνε ἄρτος ἐπιούσιος, ὥστε ἐλλείψει ἄλλου καλλιτέρου νὰ ἀρκούμεθα εἰς τὸν κατώτερον. Δὲν εἶνε πρᾶγμα πρώτης ἀνάγκης, ἀλλὰ τροφὴ καὶ πολυτέλεια, ἡ ὁποία πρέπει ἢ νὰ εἶνε καλὴ ἢ νὰ λείπῃ διόλου. Ὁ ποιητής, εἴτε ἀετὸς εἶνε ὡς ὁ Πίνδαρος εἴτε στρουθίον ὡς ἄλλοι κατώτεροι, πρέπει πάντοτε νὰ πετᾷ.

ΓΛΥΚΕΙΑ ΣΤΑΜΠΟΥΛ

Στὴν βασίλισσα τῶν πόλεων, στὴν ὥμορφη Σταμπούλ

Τὴν φυσικὴ σου καλλονὴ θαυμάζω
Ὅταν γυρνῶ σὲ μονοπάτι στὸ νησὶ
Τὴν χάρι σου μὲ ἄλλην δὲν ἀλλάζω
Γλυκεία Σταμπούλ! ποῦσαι στὸν κόσμο ξακουστή.

Ἡ Πρίγκηπός σου, ποῦνε σὰν μιὰ ζωγραφιὰ
Γλυκειὰ Σταμπούλ! νέα ζωὴ μοῦ δίνει
Καὶ τὸ γλυκὸ σου τ' ἀγέρι σὰν φυσᾷ
Πάντα δροσιὰ μὲς τὴν ψυχή μου, χύνει.

Στὰ μαγικὰ σου Φλώργια ποὺ λατρεύω
Βρίσκω στὸ ἀκρογιάλι τους χαρὰ
Στὸν Βόσπορο τὸν μαγικὸ σὰν ταξιδεύω
Βρίσκω παρηγοριὰ, στὴ... μοναξιὰ.

Γλυκειὰ Σταμπούλ! μπουκέτο μου ὡραῖο!
Ὁλόδροσο μὲ χάρι κι' εὐωδιὰ
Γλυκειὰ Σταμπούλ! Μὲ περηφάνεια λέω
Εἶσαι ἀληθινὴ, μιὰ ζωγραφιὰ.

Γλυκειὰ Σταμπούλ! Μπουκέτο μυρωμένο!
Γιὰ σὲ θαρρεῖς γελᾷ κι' ὁ οὐρανός.
Γλυκειὰ Σταμπούλ! Μπουκέτ' ἀγαπημένο!
Πάντα νὰ σὲ φυλάῃ ὁ Θεός.

Γεσίλ-κιοϊ 15 Ἰουλίου 1939

Ἄννα Π. Παπαδοπούλου

ΜΟ ΝΟΝ Τ' ΝΘΗ!

Ὅταν γιὰ πάντα θὰ σωθῇ
πειὰ, τῆς ζωῆς τὸ λάδι
Καὶ, τὸ ψυχρὸ τὸ σῶμά μας
θά κοίτεται στόν Ἅδη.

Ὅταν πλέον ἀφίσουμε,
τὴν ὥμορφη ζωὴ
Καὶ, μοναχοὶ θὰ μείνουμε
μέσα στὴν κρύα γῆ.

Ὅταν κι' αὐτοὶ, ποὺ ἀγαπᾶς
καὶ τόσο σ' ἀγαποῦνε
Μέσα στὴ γῆ σὲ θάψουνε
καί σ' ἀποχωρισθοῦνε.

Ἡ πειὸ πιστή μας συντροφιὰ
στὴν ὑστερνὴ στιγμὴ μας
Θὰ εἶναι τ' ἄνθη! μοναχὰ
Παρηγοριὰ δική μας.

Ἄννα Παπαδοπούλου.
Γεσίλ-κιοϊ.

ΔΥΟ ΜΑΖΥ!

Μονάχα, δυὸ καρδιὲς μαζὺ
ζευγάρι ὅταν ζοῦνε.
Τί κρῖμα! σβύνει ἡ ζωὴ
λένε σὰν χωρισθοῦνε.

Γιατί, μονάχα δυὸ καρδιὲς
Σὰν ζοῦνε ἡνωμένες
Αὐτὲς γιὰ πάντα τὴ ζωὴ
Νοιώθουν εὐτυχισμένες.

Παντοτεινὰ θὰ ἤθελαν
Ν' ἄναι ζευγαρωμένες
Μὰ φεῦ! Σὰν σβύσ' ἡ πνοὴ
Βρισκονται χωρισμένες

Κι' ὅταν πονέσῃ μιὰ καρδιὰ
Τὸ Ταῖρί της σὰν χάσῃ.
Χαρὰ, δὲν βρίσκει πουθενὰ
Στὴν ὥμορφη τὴν Πλάση.

Ἄννα Παπαδοπούλου
Γεσίλ-κιοϊ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ

Ἄχ, πῶς ποθῶ ἀνέλπιδα στ' ἄπειρο νὰ πετάξω
νὰ βρῶ τὴν ἄϋλη μοναξιὰ ποὺ δὲν ὑπάρχει ἐδῶ
νὰ βρῶ βοτάνια μαγικὰ τοὺς πόνους νὰ μαλάξω
καὶ μάγισσες ποὺ θὰ μοῦ ποῦν τὸ πῶς νὰ τραγουδῶ

Αὐτοῦ ψηλὰ ποὺ θ' ἀποζῶ νάχω συντρόφους τ' ἄστρα
τὸ φῶς τοῦ ἥλιου γιὰ πιστὸ καὶ τὸ κενὸ ἡδονὴ
κι' ἂν μ' ἀνταμώσῃ κάποτε κι' ἡ Μοῖρα μου ἡ χαλάστρα
μέσα στὰ χέρια μου καπνός καὶ στάχτη νὰ γενῇ!..

Ἰλίας Σ. Βιγγόπουλος

Η ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΙ ΕΥΕΡΓΕΣΙΑΙ ΑΥΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ

Ὑπὸ Ι. ΑΛΕΥΡΙΔΟΥ Φωτογράφου τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατονταετίας ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως τῆς Φωτογραφίας, ὁ καλλιτέχνης Φωτογράφος τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς κ. Ἰωαν. Ἀλευρίδης, εὐηρεστήθη νὰ φιλοτεχνήσῃ ἀριστοτεχνικώτατα διὰ τοὺς ἀναγνώστας τοῦ παρόντος Ἡμερολογίου, τὴν κατωτέρω μελέτην, ἐν ᾗ λεπτομερῶς ἀναγράφεται τὸ ἱστορικὸν τῆς ἐφευρέσεως τῆς Φωτογραφίας, τὰ διάφορα στάδια τῆς ἐξελίξεως αὐτῆς ὡς καὶ αἱ μεγάλαι καὶ σπουδαῖαι ὑπηρεσίαι καὶ εὐεργεσίαι τὰς ὁποίας προσέφερε καὶ προσφέρει αὕτη εἰς τὰς τέχνας, τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ἐν γένει. Ἡ μελέτη αὕτη εἶναι ἀπόρροια τῆς μακροχρονίου πείρας καὶ τῶν μελετῶν τοῦ κ. Ἰ. Ἀλευρίδου, ὁ ὁποῖος ὁμολογουμένως τιμᾷ τὴν φωτογραφικὴν τέχνην ἐν τῇ πόλει μας ὡς καὶ τὸ παρὸν Ἡμερολόγιον διὰ τῆς πολυτίμου συνεργασίας του.

Ἡ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ εἰσῆλθεν ἤδη εἰς τὴν δευτέραν ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεώς της ἑκατονταετηρίδα ἥτις ἑωρτάσθη κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1937. Δὲν φαντάζομαι νὰ ὑπάρχῃ ἄνθρωπος εἰς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον ὃ ὁποῖος νὰ μὴ γνωρίζῃ σήμερον ἢ τοὐλάχιστον νὰ μὴ ἤκουσε ποτὲ τὴν λέξιν **Φωτογραφία**, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἁλματωδῶς αὕτη κατέκτησεν ὅλας τὰς Ἠπείρους τῆς Ὑφηλίου οὕτως ὥστε καὶ πολλοὶ τῶν ἀγρίων ἀκόμη νὰ ἔχωσιν ἀμυδρὰν τινὰ ἰδέαν περὶ αὐτῆς.

Ὑπάρχουσιν ὅμως πολλοὶ ἀκόμη οἱ ὁποῖοι ὅλως ἐπιπολαίως προφέρουσι τὴν λέξιν ταύτην, δίχως νὰ ἔχωσι γνῶσιν τῆς μεγάλης αὐτῆς σημασίας καὶ προπαντὸς τῆς παραγωγῆς ταύτης καὶ δυστυχῶς μάλιστα μεταξὺ τούτων συγκαταλέγονται καὶ πολλοὶ οἱ ὁποῖοι ἐρασιτεχνικῶς ἢ καὶ βιοποριστικῶς ἀκόμη ἀσχολοῦνται μὲ αὐτὴν

Σκοπὸς τῆς παρούσης μου εἶναι ἀκριβῶς νὰ δώσω μίαν σύντομον περιγραφὴν τῆς ἱστορίας τῆς τυχαίας ἀνακαλύψεως τῆς **Φωτογραφίας** καὶ προπαντὸς εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς, τὰς ὁποίας εὐχαρίστως ἐδέχθη νὰ φιλοξενήσῃ τὸ καλλιτεχνικὸν καὶ χρήσιμον τοῦτο Ἡμερολόγιον, τὸ ὁποῖον ὁμολογουμένως τιμᾷ τοὺς ὀλιγίστους διανοουμένους τῆς πόλεως μας οἱ ὁποῖοι συνεργάζονται εἰς αὐτὸ, νὰ καταδείξω τὸν βαρυσήμαντον ρόλον τὸν ὁποῖον παίζει ἡ φωτογραφία σήμερον εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου.

Φωτογραφία λέγεται ἡ τέχνη τοῦ **γράφειν** διὰ τοῦ **φωτὸς** ἐπὶ εἰδικοῦ χάρτου ὅπως διὰ τῆς μελάνης ἐπὶ τοῦ κοινοῦ χάρτου. Τὸν τρόπον τῆς γραφῆς ταύτης διὰ τοῦ φωτὸς καὶ τὸ πῶς τὸ φῶς μεταβάλλεται εἰς μελάνην ὡς καὶ τὸν **πρῶτον** ἐφευρέτην τῆς τέχνης ταύτης, ἡ ὁποία ἀπεκλήθη φωτογραφία θὰ τὰ ἀναφέρω ἐν ἐκτάσει κατωτέρω.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἤτοι τὴν 5ην Μαρτίου τοῦ 1816 ὁ **Νικηφόρος Νέψ**, ὁ καὶ πρῶτος ἐφευρέτης τῆς φωτογραφικῆς τέχνης, ἐργαζόμενος ἐν Chalon ἐπὶ τοῦ Ἀράρεως (Saône) ἐν τῷ σκοτεινῷ του ἐργαστηρίῳ, δι' ἄλλην ὅμως τινὰ αἰτίαν, ὅλως τυχαίως παρετήρησεν διὰ πρώτην φορὰν ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ ἐργαστηρίου του νὰ κινῶνται ὡς νὰ ἔρπωσιν ἀμυδρὰς τινὰς σκιάς. Ὁ Νίεψ παρήτησε πρὸς στιγμὴν τὰς ἐρεύνας του μὲ τὰς ὁποίας ἠσχολεῖτο καὶ ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἐκστατικὸς παρηκολούθει τὸ πρωτοφανὲς φαινόμενον τῶν κινουμένων σκιῶν χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐννοήσῃ τί αὗται ἦσαν καὶ πόθεν προήρχοντο καὶ παρήγοντο. Τέλος κατόπιν ἐπισταμένης ἐρεύνης διεπίστωσεν ὅτι ἐπὶ τοῦ μαύρου παραπετάσματος τοῦ παραθύρου ὑπῆρχε μικρά τις ὀπὴ καὶ δι' αὐτῆς τὸ εἰσερχόμενον φῶς ἀναπαρίστα ἐπὶ τοῦ κατέναντι τοίχου τὰ ἔξωθεν τοῦ δωματίου ἀντικείμενα (ἤτοι τὸν δρόμον, τὰ κτίρια, διερχομένους ἀνθρώπους, ἁμάξας κ. λ.) μὲ τὰς φυσικάς των μὲν ἀποχρώσεις ἀλλὰ ἀμυδρῶς καὶ ἀνεστραμμένα. Τὸ φαινόμενον τῶν κινουμένων ἐγχρώμων σκιῶν τὸν εἶχε καταμαγεύσῃ ἢ μᾶλλον τὸν εἶχε καθηλώσῃ ἐπὶ πολλὴν ὥραν καὶ **δὲν τῷ** ἦτο δυνατὸν ν' ἀφίσῃ ἀπαρατήρητον τὸ τόσον μαγικὸν ἅμα δὲ καὶ περίεργον φαινόμενον. Μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ θαυμάσῃ ἀλλὰ καὶ νὰ παρατηρήσῃ συνάμα καλλίτερον τὸ φαινόμενον, ἤνοιξε τὸ παραπέτασμα, ἀλλὰ ὡς διὰ μαγείας αἱ ἐπὶ τοῦ τοίχου σκιαὶ ἐξηφανίσθησαν καὶ τότε ἡ λύπη του κατέστη ἀπερίγραπτος. Μετηνοημένος καὶ περίλυπος διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς μαγικῆς ὀπτασίας, ἀφῆκεν ἀπὸ τὰς χεῖρας του νὰ διαφύγῃ τὸ παραπέτασμα χωρὶς τὴν ἐλαχίστην πλέον ἐλπίδα νὰ ἐπανίδῃ τὸ ὡραῖον φαινόμενον. Ὅτε ὅμως τὸ παραπέτασμα ἐκάλυψε τὸ παράθυρον καὶ τὸ ἐργαστήριον ἐβυθίσθη εἰς τὸ σκότος καὶ ὁ Νίεψ ἔκπληκτος διὰ δευτέραν φορὰν εἶδε ἐπαναλαμβανόμενον τὸ φαινόμενον τῶν κινουμένων ἐγχρώμων σκιῶν, τοῦ ἦλθεν ἡ ἐπιθυμία ἢ μᾶλλον ἡ ἔμπνευσις νὰ τὰς ἀποτυπώσῃ εἰ δυνατόν. Τοῦτο ἀκριβῶς ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τῆς φωτογραφικῆς τέχνης ἢ τὸ λεγόμενον φαινόμενον τοῦ σκοτεινοῦ θαλάμου καὶ οὕτω μετὰ τὴν θεμελιώδη πρώτην βάσιν τῆς φωτογραφικῆς ἡ ὁποία ἦτο, εἶναι καὶ θὰ ᾖναι τὸ **Φῶς**, ἀνεκαλύπτετο καὶ ἡ δευτέρα ἐκ τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν βάσεων τὸ **Φαινόμενον τοῦ σκοτεινοῦ θαλάμου**.

Ὁ Νίεψ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐπανέλαβε τὸ πείραμα τοῦτο καὶ περιχαρὴς διὰ τὸ φαινόμενον ἔθεσε δοκιμαστικῶς ἐπὶ τῆς ὀπῆς τοῦ παραπετάσματος μίαν τῶν ὀπτικῶν ὑάλων τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ ὄπισθεν ταύτης τεμάχιον λεπτοῦ χάρτου χωρὶς βεβαίως νὰ γνωρίζῃ ἐὰν τοῦτο θὰ ἔχῃ ἐπίδρασίν τινα ἐπὶ τοῦ φαινομένου, ὅτε ὅλως ἀπροσδοκήτως παρετήρησεν τὰ ἔξωθεν τοῦ παραθύρου ἀντικείμενα νὰ ἀναπαρίστανται ὄχι πλέον ὡς πρότερον ἐπὶ τοῦ τοίχου ὡς ἀμυδραὶ σκιαὶ ἀλλὰ εἰς πολὺ πλησιεστέραν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς ὀπῆς ἐπὶ τοῦ πρὸς αὐτὴν πλησιαζομένου ἢ ἀπομακρυνομένου λευκοῦ χάρτου εὐκρινέστατα καὶ διαυγῆ δηλαδὴ ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τοῦ μετακινουμένου ἀπὸ τῆς ὀπῆς χάρτου ἐν σχέσει μὲ τὴν δύναμιν ἀποδόσεως τὴν ὁποίαν εἶχεν ἡ πρὸ τῆς ὀπῆς τεθεῖσα ὀπτικὴ ὕαλος, πάντοτε ὅμως ἀνεστραμμένα.

Ἡ ἐπὶ τῆς ὀπῆς τοῦ παραπετάσματος τοποθέτησις τῆς ὀπτικῆς ὑάλου εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀνακάλυψιν τῆς τρίτης θεμελιώδους βάσεως τῆς φωτογραφικῆς τοῦ **Φωτογραφικοῦ Φακοῦ**, ὁ ὁποῖος σὺν τῷ χρόνῳ τελειοποιηθεὶς ἀπὸ ἁπλοῦς ἀργότερον ἐγένετο σύνθετος, τριπλοῦς, τετραπλοῦς κ. λ. καὶ ὅστις σήμερον κατέχει τὴν σημαντικωτέραν θέσιν ἐν τῇ φωτογραφικῇ τέχνῃ. Ὁ χάρτης ἀντεκατεστάθη διὰ τῆς θολῆς ὑαλίνης πλακὸς *(verre de polie)* ἡ ὁποία μετακινουμένη ἐκ τοῦ ὄπισθεν μέρους τοῦ σκοτεινοῦ θαλάμου καὶ ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ φακοῦ ἐξερευνᾷ καὶ κανονίζει τὴν ἀπόδοσιν τῆς εὐκρινείας τῆς εἰκόνος, ἡ δὲ πλησίασις ἢ ἀπομάκρυνσις τῆς θολῆς πλακὸς ὠνομάσθη **αὐξομείωσις**. Ἡ τελειοποίησις αὕτη ἔδιδε ἔν ἁλματῶδες καὶ στερεὸν βῆμα εἰς τὴν τότε νηπιώδη κατάστασιν τῆς φωτογραφικῆς, τὸ ὁποῖον καὶ μέχρι τῆς σήμερον τηρεῖται ἀπαράβατον καὶ ἐπιτρέπει εἰς τὸν φωτογραφοῦντα νὰ βλέπῃ ὄπισθεν τὰ φωτογραφούμενα ἀντικείμενα ἔγχρωμα καὶ ἀνεστραμμένα.

Ὁ Νίεψ ἀπεφάσισε νὰ καταστήσῃ φορητὸν πλέον τὸν σκοτεινὸν θάλαμον τοῦ ἐργαστηρίου του, καὶ πρὸς τοῦτο κατεσκεύασε τὸν πρῶτον φορητὸν τοιοῦτον, ὁ ὁποῖος ἀπετελεῖτο ἀπὸ δύο τετράγωνα ξύλινα κυτία τὸ ἕν μεγαλείτερον τοῦ ἄλλου οὕτως ὥστε τὸ ἕν νὰ εἰσέρχηται ἐντὸς τοῦ ἄλλου. Ἀμφότερα δὲ τὰ κυτία ἦσαν ἄνευ πόμματος καὶ εἰς μὲν τὸ κέντρον ἀκριβῶς τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως τοῦ μεγαλειτέρου κυτίου ἐτοποθέτησε τὸν φακὸν εἰς δὲ τὴν ὀπισθίαν ὄψιν τοῦ μικροτέρου — τοῦ εἰσερχομένου ἐντὸς τοῦ μεγαλειτέρου - ἐτοποθέτησε τὴν θολὴν ὑαλίνην πλάκα, ἡ ὁποία μετακινουμένη πρὸς τὰ ἔξω ἢ ἔσω ἐκανόνιζε τὴν εὐκρίνειαν τῶν διαφόρων ἀντικειμένων.

Τοιαύτη ἦτο ἡ πρώτη ὑπὸ τοῦ Νίεπος κατασκευασθεῖσα ἀτελὴς φωτογραφικὴ μηχανή, τὴν ὁποίαν περιφέρων οὗτος μετ' ἐγκαυχήσεως ἐπεδείκνυεν εἰς τοὺς φίλους του.

Τὸ φαινόμενον ὅμως τοῦτο τοῦ σκοτεινοῦ θαλάμου, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο ἄλλο παρὰ αὐτὴ ἡ πιστὴ καὶ ἔγχρωμος ἀπόδοσις ἐπὶ τῆς θολῆς πλακός, δηλαδὴ ἡ τελεία φωτογραφία ἔπρεπε νὰ τελειοποιηθῇ ὅπως διαρκῶς καὶ ἀνεξιτήλως παραμένη ἀποτυπωμένη. Δυστυχῶς ὅμως τοῦτο ἦτο ἀδύνατον καθ' ὅσον μόλις ὁ φακὸς ἐστρέφετο εἰς ἄλλην κατεύθυνσιν ἐπὶ τῆς θολῆς πλακὸς ἀπετυποῦντο νέα ἀντικείμενα καὶ τὰ προηγούμενα ἐξηφανίζοντο, ὅπως συμβαίνῃ μὲ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ ἀνθρώπου. Τώρα ἔπρεπε νὰ ὑπερπηδηθῇ τὸ ἀνυπέρβλητον τοῦτο ἄτοπον καὶ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ σταθεροποίησις τῶν ἀντικειμένων. Ὅσα ἀνωτέρω ἀνέφερα δηλαδή, αἱ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἀμυδραὶ σκιαὶ καὶ ἡ προσθήκη ἐπὶ τῆς ὀπῆς τοῦ παραπετάσματος τῆς ὀπτικῆς ὑάλου ἦσαν σχεδὸν τυχαῖαι συμπτώσεις, δυστυχῶς ὅμως δὲν συνέβαινε τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὴν ἔγχρωμον ἀποτύπωσιν τῶν ἀντικειμένων, ἤτοι **τὴν ἀπ' εὐθείας ἔγχρωμον ἀποτύπωσεν τῶν εἰκόνων,** πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ μέχρι σήμερον καὶ κατόπιν τῶν τόσων τελειοποιήσεων τῆς φωτογραφικῆς δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ἐφευρεθῇ. Ἐπὶ χρόνον πολὺν ἤτοι ἐπὶ ὁλόκληρον δεκαετίαν καθ' ἣν ὁ Νίεψ κατέβαλε πλείστας ὅσας προσπαθείας δὲν κατώρθωσε νὰ ἐφεύρῃ οὔτε τὴν μονόχρωμον ἀποτύπωσιν τῶν ἐπὶ τῆς θολῆς πλακὸς ἀντικατοπτριζομένων ἀντικειμένων καὶ οὕτω ἡ ἐφεύρεσίς του ἐσταμάτησε. Τῷ 1829 ὁ Νίεψ προσέθηκε πρὸ τοῦ ἀντικειμενικοῦ φακοῦ διάφραγμα (diaphragme) καὶ παρετήρησεν ὅτι τὰ δι' αὐτοῦ παραγόμενα ἐπὶ τῆς πλακὸς εἴδωλα ἦσαν πολλῷ καθαρώτερα καὶ καλλίτερα Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον Λουδοβῖκος ὁ Νταγγέρ, ζωγράφος, κατώρθωσε νὰ σχετισθῇ μὲ τὸν Νίεψ καὶ μεταβὰς εἰς Chalon συνῆψε μετ' αὐτοῦ ἐμπορικὴν σύμβασιν πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῆς ἀνακαλύψεως.

Ἡ πρᾶξις αὕτη κατεχωρίσθη εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον τῆς Chalon τῇ 13ῃ Μαρτίου 1830, τὸ δὲ πρῶτον αὐτῆς ἄρθρον εἶχεν οὕτω: «Θὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τῶν κ. Νίεψ καὶ Νταγγὲρ ἑταιρεία συνεργασίας πρὸς τελειοποίησιν τῆς ρηθείσης ἐφευρέσεως (ἀναπαραγωγῆς εἰδώλων ἐντὸς σκοτεινοῦ θαλάμου) ἀνακαλυφθείσης ὑπὸ τοῦ Νίεπος καὶ τελειοποιηθείσης ὑπὸ τοῦ Νταγγέρ.» Διὰ τὴν ἐξέλιξιν ὅμως ἔπρεπε νὰ εὑρεθῇ μία ἑλκυστικὴ οὐσία ἢ μᾶλλον μία τυπωτικὴ μελάνη διὰ τῆς ὁποίας νὰ ἕλκωνται καὶ ἀποτυποῦνται τὰ ἐπὶ τῆς θολῆς πλακὸς ἀντικείμενα. Ποία ὅμως ἔπρεπε νὰ ἦτο ἡ τυπωτικὴ αὕτη μελάνη καὶ πόθεν θὰ προήρχετο αὕτη; Ἐκ τοῦ σημείου τούτου ἀκριβῶς ἀρχίζει ἡ ἐπιστημονικὴ τῆς φωτογραφίας ἐξέλιξις δηλονότι ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν γνωστῶν εἰς τὴν χημείαν φωτοχημικῶν ἀλλοιώσεων καὶ τῶν φωτοπαθῶν χημικῶν ἑνώσεων πρὸς συγκράτησιν τοῦ εἰδώλου τῶν ἀντικειμένων ἐπὶ τοῦ χάρτου. Τοῦτο ἦτο τὸ μᾶλλον ἐπίμαχον σημεῖον τῆς ἐφευρέσεως, ἀλλ' ὁ ἀτυχὴς Νίεψ ἀπέθανε τὴν 14ην Ἰουλίου 1833 πρὶν ἴδῃ τὴν ἐφεύρεσίν του στεφομένην ὑπὸ τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Νίεπος τὴν σημαίαν τοῦ ἀγῶνος ἀνέλαβε μονομερῶς **ὁ Λουδοβῖκος Νταγὲρ** ὅστις ἀπὸ τοῦ 1833 **εἶχεν ἐπιτύχῃ τὴν Νταγγερεοτυπέαν,** δηλαδὴ τὴν δι' ἀτμῶν ἰωδίου ἐπὶ ἀργυρᾶς πλακὸς φωτογράφησιν διαφόρων ἀντικειμένων καὶ προσώπων. Ἡ Νταγγερεοτυπία ὅμως ἐστερεῖτο βαθείας ἀποχρώσεως, ὁμοιάζουσα μᾶλλον πρὸς σφραγῖδα ἀμυδρῶς ἐκτυπωθεῖσαν, εἶχε δὲ τὸ μειονέκτημα ὅτι ὁ βλέπων αὐτὴν κατ' ἐναντι (en face) κατωπτρίζετο καὶ οὗτος εἰς τὴν ἀργυρᾶν πλάκα καὶ ἐπὶ τῆς φωτογραφίας καὶ μόνον ὁ πλαγίως βλέπων αὐτὴν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ εὐκρινῶς τὴν εἰκόνα τοῦ εἰκονιζομένου ἐν αὐτῇ.* Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Νταγγὲρ ἔφερεν εἰς φῶς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἠδυνήθη νὰ φέρῃ ὁ Νίεψ, ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τούτου ἀφῆκε τὸ χωρίον του καὶ ἐγκατεστάθη εἰς Παρισίους μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐκεῖ θὰ εὕρισκε πλείστους ὅσους ὑποστηρικτὰς τῆς ἐφευρέσεως του.

Δυστυχῶς ὅμως πολὺ συντόμως αἱ ἐλπίδες του διεψεύσθησαν, διό

---

* Εἰς τὸ 40ετὲς φωτογραφικόν μου στάδιον εἶδον μίαν Νταγγερεοτυπικὴν φωτογραφίαν, τὴν τοῦ μακαρίτου Μιτίκα ἀρχιγουναρᾶ (Κιουρκτσῆ Μπασῆ) τοῦ Σουλτὰν Μουράτ, τὴν ὁποίαν πρὸ 35ετίας μοὶ ἐκόμισε πρὸς μεγένθυσιν ὁ υἱός του Δημήτριος Μιτίκας, ὑπάλληλος τότε τοῦ Δημοσίου Χρέους καὶ διαμένων ἐν Σαρμασικίῳ. Ὁ Μιτίκας ὡς Σουλταν.κὸς ἀρχιγουναρᾶς μετέβαινεν συχνότατα εἰς Παρισίους δι' ἀγορὰν γουναρικῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐφωτογραφήθη ἐκεῖ. Κατ' αὐτὰς μεγίστην ἐντύπωσιν προυκάλεῖ ἐν Αὐστρίᾳ ἓν φωτογραφικὸν δοκίμιον τῆς Μαρίας Λουίζης δευτέρας συζύγου τοῦ Μ. Ναπολέοντος χρονολογούμενον ἀπὸ τοῦ 1847 θεωρεῖται δὲ ὡς τὸ πρῶτον δοκίμιον τῆς νταγγερεοτυπίας. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν ὅτι τὴν φωτογραφίαν τοῦ Μιτίκα εἶδον πρὸ 35ετίας καὶ εἶχε τότε ἡλικίαν 70 ἐτῶν ἡ εἰκὼν αὕτη ἀριθμεῖ νῦν ἡλικίαν 107 ἐτῶν δηλαδὴ ἐγένετο τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐφευρέσεως τῆς φωτογραφίας. Ἡ φωτογραφία αὕτη ἔχει ἀνυπολόγιστον ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν ἐὰν σώζηται ἔτι παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ Μιτίκα.

τι εἰς οὕς ἀπετείνετο τοῦ ἔστρεφον τὰ νῶτα θεωροῦντες τοῦτον ὡς παράφρονα ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκτιμήσωσι τὴν σημασίαν τῆς ἐφευρέσεώς του καίπερ πρὸς βεβαίωσιν τῶν λεγομένων του εἰς πολλοὺς ἐπεδείκνυε καὶ τὸ ὀγκῶδες πρωτόγονον μηχάνημά του. Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεώς του ἐν Παρισίοις ἐπὶ διετίαν ὁλόκληρον ἐξήντλησαν καὶ τὰ τελευταῖα ὑπολείμματα τῶν οἰκονομικῶν του πόρων, εἰς ἐσχάτην δ' ἔνδειαν καὶ ἀπόγνωσιν περιελθὼν ἔλαβε τὴν ὑστάτην ἀπόφασιν καὶ περιερχόμενος τὰ ἐπιστημονικὰ κέντρα ὡς καὶ διαφόρους ἐπιχειρήσεις ἐξελιπάρει ὑποστήριξιν ἢ καὶ αὐτὴν τὴν πώλησιν τῆς ἐφευρέσεώς του.

Τέλος τῇ σθεναρᾷ ὑποστηρίξει τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀραγὼ ὅστις ἀντελήφθη ἐπαρκῶς τὴν μεγάλην σημασίαν τῆς ἐφευρέσεως τοῦ Νίεπος καὶ προτάσει τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν, αἱ δύο Βουλαὶ κατὰ τὰς συνεδρίας τῆς 3ης καὶ 30ῆς Ἰουλίου 1839 ἐψήφισαν ἰσόβιον σύνταξιν ἐκ 10 χιλ. φράγκων εἰς τοὺς ἐφευρέτας τῆς φωτογραφίας, 6 χιλ. τῷ Νταγγὲρ καὶ 4 χιλ. τῷ υἱῷ τοῦ Νίεπος, κατὰ τὴν συνεδρίαν δὲ αὐτῆς τῆς 19ης Αὐγούστου 1839 διεκήρυξεν ὁ Ἀραγὼ τὴν ἀξίαν καὶ ὠφελιμότητα τῆς ἐφευρέσεως ὑποστηρίξας σθεναρῶς τήν τε ἐφεύρεσιν καὶ τὸν ἐφευρέτην, ἐπιτυχὼν νὰ κηρυχθῇ διαγωνισμὸς ἐπὶ πλουσίᾳ ἀμοιβῇ πρὸς τελειοποίησιν τοῦ συστήματος. Τοῦ διαγωνισμοῦ μετέσχον πολλοὶ ἐξ ὧν ἄλλοι μὲν ἀνέλαβον τὴν ἀνακάλυψιν ἰσχυροτέρου φακοῦ, ἄλλοι τὴν τελειοποίησιν τῆς συσκευῆς, πολλοὶ δὲ χημικοὶ τὴν ἀνακάλυψιν φωτοπαθῶν οὐσιῶν. Μετὰ τὴν μελέτην τοῦ συστήματος τοῦ Νταγγὲρ πεισθέντες ὅτι τοῦτο δὲν ἦτο ἀποτελεσματικόν, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἐξησφάλιζε τὴν λῆψιν ἀντιτύπων, ἐγκατέλειψαν τοῦτο καὶ ἔστρεψαν τὰς ἐρεύνας των πρὸς ἀνακάλυψιν ἄλλου συστήματος καὶ ἄλλων φωτοπαθῶν οὐσιῶν. Τὸν νιτρικὸν δὲ ἄργυρον λαβόντες ὡς βάσιν τοῦ ὁποίου ἤδη ἐγνώριζον τὰς φωτοπαθεῖς ἰδιότητας, τὰς ὁποίας τὸ πρῶτον ἀνεκάλυψε τῷ 1727 ὁ Γερμανὸς ἰατρὸς Σοῦλτσε, καὶ ὅστις ἐφαπτόμενος τῶν δακτύλων ἢ καὶ προστριβόμενος ἐπὶ τοῦ χάρτου καὶ εἶτα ἐκτιθέμενος εἰς τὸ ἡλιακὸν φῶς ἄφινε ἀνεξίτηλα μελανὰ ἴχνη καὶ ἀποτυπώματα ἐπὶ τῶν δακτύλων ἢ τοῦ χάρτου, διέλυον αὐτὸν δι' ἀπεσταγμένου ὕδατος [eau distillée] καὶ ἤλειφον τὸν χάρτην ἐντὸς σκοτεινοῦ θαλάμου καὶ ἀφοῦ ἀπεξήραινον αὐτὸν ἐτοποθέτουν τοῦτον εἰς τὴν θέσιν τῆς θολῆς πλακός, πρὸ ἀκινήτων ὅμως ἀντικειμένων, ἀφήρουν τὸν ἐμφρακτῆρα τοῦ φακοῦ καὶ τὸν ἐξέθετον εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ φωτός Ἡ διὰ τοῦ φακοῦ ὅμως εἰσχώρησις τοῦ φωτὸς ἀπήτει ἔκθεσιν τριῶν ἢ τεσσάρων ἡμερῶν, ἡ παρέλευσις ὅμως τοσούτου χρονικοῦ διαστήματος εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἐξασθένησιν καὶ ἐκμηδένησιν τοῦ νιτρικοῦ ἀργύρου ἤτοι τῆς φωτοπαθείας αὐτοῦ. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὅμως δηλαδὴ διὰ τῆς χρήσεως τοῦ νιτρικοῦ ἀργύρου ἐπενοήθη ἡ τετάρτη θεμελιώδης βάσις τῆς φωτογραφικῆς. **ἡ φωτοπαθὴς οὐσία διὰ τῆς ὁποίας τὸ φῶς μεταβάλλεται εἰς μελάνην, εἰς τὴν τετάρτην δὲ ταύτην θεμελιώδη βάσιν συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ ἐμφανιστικαὶ οὐσίαι.** Ἂν δέ ποτε κατὰ τύχην ἀπὸ τὸν ἐξασθενήσαντα νιτρικὸν ἄργυρον εὕρισκον μερικὰ ἀμυδρὰ ἀποτυπώματα καὶ ταῦτα ἦσαν ἀρνητικὰ διότι ὁ οὐρανὸς παρουσιάζετο μέλας, αἱ δὲ κέραμοι τῶν οἰκιῶν λευκαὶ ὡς νὰ ἦσαν κεκαλυμμέναι ὑπὸ χιόνος. Ἐκτὸς δὲ τούτου εἰς πολλὰ σημεῖα τῆς εἰκόνος ἡ ἀποτύπωσις ἐγένετο ἄνισος, τοῦτο δὲ προήρχετο ἐπειδὴ ὁ χάρτης δὲν ἀπερρόφα ὁμαλῶς καὶ ἐξ ἴσου τὸν νιτρικὸν ἄργυρον καὶ ἐπὶ πλεὸν ἡ εἰκὼν αὕτη εἶχε τὸ μειονέκτημα νὰ ἐξαφανίζηται ἢ μᾶλλον νὰ ἀμαυρῶται ὁλοτελῶς μόλις ἀντεμετώπιζε τὸ ἡλιακὸν φῶς. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ εὑρεθῇ κατὰ πρῶτον μία οὐσία ἢ μᾶλλον μιὰ ἐπιδερμὶς ἡ ὁποία νὰ δέχηται καὶ νὰ ἀπορροφᾷ ὁμαλῶς τὸν νιτρικὸν ἄργυρον καὶ δεύτερον μία ἄλλη οὐσία ἡ ὁποία νὰ ἐστερεοποίῃ τὸν νιτρικὸν ἄργυρον, ἵνα μὴ ἐξαλήφηται ὑπὸ τοῦ φωτός.

Ὡς ἐπιδερμίδα διὰ μὲν τὰς πλάκας μετεχειρίσθησαν τὸ **κολλόδιον** τὸ ὁποῖον ἀργότερον ἀντεκατεστάθη διὰ τῆς **χρυσοκόλλας Νέλσων *[gelatine]*,** διὰ δὲ τὸν χάρτην τὸ **λεύκωμα τοῦ ὠοῦ *(albumine)*** τὸ ὁποῖον ἤλειφον ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἀφοῦ τὸ ἀπεξήραινον τὸ ἐβύθιζον κατόπιν ἐντὸς λεκάνης περιεχούσης διάλυσιν νιτρικοῦ ἀργύρου καὶ τοῦτο ἵνα καταστῇ φωτοπαθὲς, διὰ τὴν στερεοποίησιν δὲ τοῦ νιτρικοῦ ἀργύρου ***(fixage)*** μετεχειρίζοντο τὸ κυανιοῦχον κάλλιον ***[Cyanure de potasse]*** τὸ ὁποῖον ἀργότερον ἀντεκατεστάθη διὰ τοῦ ὑποθειώδους νατρίου ***[Hyposulfite de soude].*** Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐπὶ τοῦ χάρτου ἀπόδοσις ἦτο πάντοτε ἀρνητικὴ ἐγκατέλειψαν προσωρινῶς τὸν χάρτην καὶ ἤλειφον τὸν νιτρικὸν ἄργυρον ἐπὶ διαφόρων σκοτεινῶν στρωμάτων, ἐλπίζοντες ὅτι οὕτω ἐπὶ διαφόρων μετάλλων θὰ εἶχον θετικὰ ἀποτελέσματα καὶ προπαντὸς μετεχειρίζοντο τὸν ψευδάργυρον ἀφοῦ προηγουμένως τὸν ἔβαφον δι' εἰδικοῦ τινός μαύρου βερνικίου καὶ ἀφοῦ τὸν ἀπεξήραινον ἔχυνον ἐπ' αὐτοῦ στρῶμα κολλοδίου * μεμιγμένον δι' αἰθέρος ***(Ethere sulfirique)*** καὶ βαμβακοπυρίτιδος ***[coton poudre]*** καὶ ἄλλων τινῶν ἰοδοῦρ διὰ νὰ ἀποξηραίνηται ἀμέσως. Εἶτα δὲ ἐβύθιζον τὸν ψευδάργυρον ἐντὸς λεκάνης περιεχούσης διάλυσιν νιτρικοῦ ἀργύρου διὰ νὰ καταστῇ φωτοπαθὴς καὶ εὐαίσθητος. Ταῦτα πάντα ἐγένοντο ἐντὸς σκοτεινοῦ θαλάμου, πρὶν δὲ ξηρανθεῖ ὁλοτελῶς ἐτοποθέτουν τοῦτον ἐντὸς τοῦ κρύπτου ***[cachette negative]*** ἀμέσως δὲ τὸν ἐθετον εἰς τὴν θέσιν τῆς

*Τὸ κολλόδιον ἐφευρέθη τῷ 1851 παρὰ τῶν Λεγκρὲ Φρὰς καὶ Ἄρτσερ)

θολῆς πλακὸς ἐπὶ τῆς μηχανῆς καὶ ἐφωτογράφουν. Ἡ οὕτωσί κατασταθεῖσα φωτοπαθὴς μεταλλίνη πλὸξ ἀπήτει ἔκθεσιν ***[pose]*** πολλῶν λεπτῶν, ἡ δὲ ληφθεῖσα εἰκὼν ἐνεφανίζετο ἐντὸς τοῦ σκοτεινοῦ θαλάμου διὰ τοῦ θειϊκοῦ σιδήρου ***(sulfate de fer)*** καὶ ἐστερεοποιεῖτο διὰ τοῦ ***cyanure de Potasse.*** Ἡ χρῆσις τοῦ κολλοδίου γίνεται καὶ σήμερον ἀκόμη διὰ τὴν εὐαίσθητον ὑαλίνην πλάκα τῆς τσιγκογραφίας. Ἡ φωτογράφησις τοῦ εἴδους τούτου ἐπὶ μετάλλων ὠνομάζετο μεταλλοτυπία ἢ φεροτυπία ***(ferotypie)*** εἶχε δὲ τὸ μειονέκτημα νὰ παριστάνῃ τὰ ἀριστερὰ πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ τἀνάπαλιν, διότι ἦτο συγχρόνως ἀρνητικὴ καὶ θετική, ***(negative et positive)*** καθίστατο δὲ θετικὴ διὰ τῆς ὑπερβολικῆς ἐκθέσεως ***(trop posée)*** ἐπὶ τοῦ μαύρου στρώματος. Μόνον δὲ ὅταν ἐσκέφθησαν νὰ μεταφέρουν τὸ κολλόδιον ἀντὶ ἐπὶ τοῦ μετάλλου ἐπὶ τῆς ὑαλίνης πλακὸς τότε καὶ μόνον ἐφευρέθη ἡ τελεία διαφανὴς ἀρνητικὴ πλὰξ ***(transparent lisse negative)*** ἡ ὁποία ὁμοίως ἐνεφανίζετο καὶ ἐστερεοποιεῖτο διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἀναφερθέντος τρόπου. Ἐξ αὐτῆς ἦτο δυνατὸν νὰ ληφθῶσι πολλαὶ θετικαὶ εἰκόνες μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ πρωτοφανὴς εὐαίσθητος λευκωματοῦχος χάρτης (***papier albuminè***) τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κατειργάζετο τόσον βραδέως, ὥστε πολλάκις συνέβαινεν ὅταν ὁ καιρὸς ἦτο νεφελώδης νὰ μὴ καθίσταται δυνατὴ ἡ λῆψις οὐδὲ ἑνὸς ἀντιτύπου τὴν ἡμέραν. Κατόπιν ὀλιγοχρονίου χρήσεως τοῦ κολλοδίου ἐπὶ τῆς ὑαλίνης πλακὸς τῷ 1864 ἐγνώσθη ἡ πολυτάλαντος φωτοπάθεια τοῦ βρωμιούχου ἀργύρου ἔκτοτε δὲ μέχρι σήμερον θεωρεῖται ἡ πλέον τελειοτέρα φωτοπαθὴς οὐσία διά τε τὰς πλάκας καὶ τὸν φωτογραφικὸν χάρτην. Τῷ 1871 ἐπενοήθη ὁ ἀριστοτυπικὸς χάρτης (***papier citrate d'argent***) τοῦ ὁποίου τὰ ἀντίτυπα ἦσαν ἀληθῆ ἀριστουργήματα. Ταῦτα ἐβυθίζοντο μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν εἰς ἐλαφρὰν διάλυσιν χλωριούχου χρυσοῦ (***chlorure d'or***) καὶ ἐστερεοποιοῦντο διὰ τοῦ ὑποθειώδους νατρίου. Παρομοία χρῆσις ἐγένετο καὶ τῶν ***papiers albuminès.*** Ἔκτοτε ἐπενοήθησαν διαφόρων εἰδῶν καὶ χρωμάτων φωτοπαθεῖς χάρται, ἀλλ' ὁ ἀνώτερος ὅλων εἰς ἀπόδοσιν ἦτο ὁ πλατινοῦχος τοῦ ὁποίου τὰ ἀντίτυπα ἐλέγοντο πλατινοτυπῆ. Ταῦτα ἦσαν τῷ ὄντι ἀνώτερα ὅλων, ἀλλ' ἡ χρῆσις τοῦ χάρτου τούτου ἐγκατελήφθη, καθ' ὅσον πρῶτον μὲν ἡ διατήρησις αὐτοῦ ἐν καλῇ καταστάσει πέραν τοῦ μηνὸς ἦτο ἀδύνατος καὶ δεύτερον ὡς πολυδάπανος ἐν τῷ ἐμπορίῳ. Οἱ προαναφερθέντες χάρται ἐξετυποῦντο διὰ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ἐνῷ σήμερον διὰ τῆς χρήσεως τοῦ βρωμιούχου ἀργύρου (***bromure d'argent***) τοῦ ὁποίου χρῆσις γίνεται ἐπὶ τῆς ὑαλίνης πλακὸς, τῆς εὐπαθοῦς μεμβράνης (***film plaque***), ἥτις εὐπαθὴς μεμβράνη ἐπενοήθη τῷ 1887, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ χάρτου εἰς ἀσθενεστέραν κατάστασιν

καὶ ὅστις δύναται νὰ ἐκτυπωθῇ ὄχι μόνον διὰ τοῦ ἡλιακοῦ ἢ ἠλεκτρικοῦ φωτὸς ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀσθενεστέρας λυχνίας.

Διὰ δὲ τὴν φωτογράφησιν ***(ex posée)*** τῆς τόσον τελείας καὶ εὐπαθεστάτης καταστάσης πλακὸς νὰ δύναταί τις τῇ βοηθείᾳ ἑνὸς καλοῦ φακοῦ νὰ λαμβάνῃ φωτογραφίας μὲ ταχύτητα ***(rapidité)*** ἑνὸς τετάρτου τοῦ δευτερολέπτου καὶ νὰ ἐμφανίζῃ τὸ εἴδωλον καὶ μετὰ παρέλευσιν δύο καὶ τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς λήψεως αὐτοῦ. Ὡσαύτως διὰ τοῦ βρωμιούχου χάρτου δύναταί τις ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν νὰ ἐπιτύχῃ τὴν λῆψιν χιλιάδων ἀντιτύπων.

Ἐκ τούτων ὅλων πᾶς τις δύναται νὰ ἀντιληφθῇ εὐκόλως τὴν ἁλματώδη ἐξέλιξιν ἣν ἔσχεν ἡ φωτογραφικὴ τέχνη κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἀνακαλύψεως αὐτῆς ἑκατονταετηρίδα καὶ μάλιστα ἂν σκεφθῇ τὰς δυσχερείας καὶ ταλαιπωρίας ἃς ὑφίστατο ὁ φωτογράφος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐν σχέσει μὲ τὰς σημερινὰς τελειοποιήσεις δυνάμει τῶν ὁποίων καὶ τὰ νήπια ἔτι δύνανται νὰ φωτογραφῶσι Συνάμα δέον νὰ τονισθῇ ὅτι αἱ πρῶται κατασκευασθεῖσαι φωτογραφικαὶ μηχαναὶ ἦσαν τεραστίων διαστάσεων ἔχουσαι πλάτος 60 καὶ ὕψος 80 ἑκατοστομέτρων ἀνάλογον δὲ μῆκος καὶ βάρος καὶ ὁ φακὸς εἶχε διάμετρον 20 ἑκατοσ. καὶ δὲν διέφερε στομίου τηλεβόλου μικρᾶς ὁλκῆς. Οἱ φωτογραφικοὶ οὗτοι φακοὶ ἦσαν οἱ πρῶτοι ἐν χρήσει τοῦ ἐργοστασίου Darlo. Αἱ πρῶται φωτογραφικαὶ μηχαναὶ μετεφέροντο δι' ἀχθοφόρου, ἐνῷ αἱ σήμερον ἐν χρήσει τελειοποιούμεναι ὁσημέραι δύνανται ἐντὸς καὶ αὐτῆς τῆς παλάμης τοῦ φωτογράφου νὰ κρυβῶσι, ὁ δὲ φακὸς τῆς μικροτέρας νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὸ μέγεθος κόκου φακῆς. Τοιαύτη ὑπῆρξε κατ' ἀρχὴν ἡ φωτογραφικὴ τέχνη τὴν ὁποίαν δικαίως ἀπεκάλουν καὶ ἐθαύμαζον ὡς τὸ ὄγδοον θαῦμα τοῦ κόσμου καὶ τῆς ὁποίας χρῆσιν ἐποιοῦντο μόνον οἱ ἡγεμόνες καὶ πολυτάλαντοι

Μόλις κατὰ τὸ 1871 ἤρχισαν νὰ ἱδρύωνται εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἐργοστάσια φωτογραφικῶν μηχανῶν, πλακῶν, χάρτου καὶ λοιπῶν χρειωδῶν τῆς φωτογραφικῆς τέχνης. Τὸ 1891 **ὁ Λίπμαν** ἐπενόησε τὴν **Χρωματογραφίαν** ἤτοι τὴν λαμπρὰν τῆς φωτογραφίας ἐφαρμογὴν εἰς τὴν φωτογράφησιν τῶν χρωμάτων ἐπὶ ἀκινήτων ὅμως ἀντικειμένων, οἱ δὲ ἀδελφοὶ **Λουμιέρ** κατέστησαν ἀργότερον ἐφαρμόσιμον τὴν Χρωματογραφίαν καὶ οἱ **Ἄνδερσον, Ἔντερ καὶ Σιέγκεβιτς** καθώρισαν τοὺς ὅρους τῆς ἐμφανίσεως αὐτῆς. Συγχρόνως οὗτοι ἔφερον εἰς φῶς τὴν ἐπὶ πορσελάνης καὶ μεταξωτῶν ὑφασμάτων ἀπόδοσιν φωτογραφικῶν ἀντιτύπων. Ἡ ἀνακάλυψις τῆς Χρωματογραφίας τοῦ Λίπμαν βασίζεται ἐπὶ τῶν νόμων τῆς διαθλάσεως καὶ τῆς κυμάνσεως τοῦ φωτὸς ἤτοι διὰ φυσικῆς ἐπιδράσεως ἀναλόγου πρὸς ἣν τὰ χρώματα ταῦτα ἐπὶ πομφό-

λυγος σάπωνος παράγουσιν. Λυστυχῶς ὅμως κατόπιν τῆς τόσης ἐξελίξεως καὶ τελειοποιήσεως τῆς φωτογραφικῆς τέχνης, ἤρχισεν σήμερον αὕτη παρακμάζουσα, διότι περιῆλθεν εἰς χεῖρας ἀνθρώπων τὸ τοῦ φωτογράφου ἐπάγγελμα ἐπαγγελομένων, οἱ ὁποῖοι δὲν γνωρίζουν τόσον τὴν σημασίαν ὅσον καὶ τὴν μεγάλην καλλιτεχνικὴν της ἰδιότητα καὶ ἡ περὶ τὴν χρῆσιν τοῦ φωτογραφικοῦ φακοῦ ἔνοχος αὐτῶν ἀμάθεια ἐξηυτέλισεν τοσοῦτον τὴν καλλιτεχνικὴν αὐτῆς ἀποστολὴν καὶ ἀπόδοσιν, ὥστε ὁ κόσμος μετ' ἀηδίας ν' ἀποστρέφῃ τὸ βλέμα του ἀπὸ τῶν φωτογραφικῶν αὐτῶν στρεβλωμάτων, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ'ὄψιν τὰς μεγάλας εὐεργεσίας τὰς ὁποίας παρέχει αὕτη εἰς τὰς διαφόρους ἐπιστήμας καὶ ἐν γένει εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

Ὁ ἄνθρωπος θαυμάζει καὶ ἐξίσταται ὅταν ἐξ ἀποστάσεως χιλιομέτρων ἀκούει διὰ τοῦ σύρματος τὴν φωνὴν προσφιλοῦς του προσώπου καὶ δὲν συγκινεῖται ποσῶς ὅταν λαμβάνῃ ἐντὸς μικροῦ φακέλλου τὴν φωτογραφίαν πολυμελοῦς συγγενικῆς του οἰκογενείας ἐν Ἀμερικῇ ἢ ἐν Ἰαπωνίᾳ εὑρισκομένης, τὰς φωτογραφίας στρατιωτικῶν παρελάσεων, οὐρανοξυστῶν ἢ καὶ πόλεων ὁλοκλήρων, τῶν ὁποίων ἡ φυσικὴ ἀποτύπωσις θ' ἀπήτῃ ἑκατομμύρια μέτρα χάρτου, ἐνῷ καὶ μόνον τὸ ὅτι ἐκ τοῦ φυσικοῦ μεγέθους ἀποτυποῦνται ἐπὶ τοῦ χάρτου τόσον μικροσκοπικῶς ἀλλὰ συνάμα καὶ τελείως εὐκρινῶς, ἀρκεῖ νὰ τὸν καταπλήξῃ. Μηδὲ τὴν πολυτυπῆ ἐκτύπωσιν αὐτῆς θαυμάζει ἡ ὁποία γίνεται σήμερον διὰ τῆς **Φωτολιθογραφίας** ἢ τῆς **Τσιγκογραφίας** καὶ διὰ τῆς συνήθους τυπογραφικῆς μεθόδου παρέχει πολλὰ καὶ ὅλως ἀνεξίτηλα ἀντίτυπα ἀποτελοῦντα τὰς νῦν εἰκόνας ἐν τοῖς βιβλίους καὶ τοῖς ἐφημερίσι. Ἐν τῇ Φωτολιθογραφίᾳ ἢ τῇ Τσιγκογραφίᾳ εἰς εἰδικὴν φωτογραφικὴν μηχανὴν ἐκτίθεται τὸ ἀντικείμενον καὶ οὕτω παράγεται ἐπὶ λίθου ἢ καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπὶ ψευδαργύρου (τσίγκου) εἰκὼν ἥτις κατόπιν διὰ χημικῆς ὁδοῦ γλυφομένη ἐπὶ τῶν ἐπιφανειῶν τῶν δύο τούτων ὑλῶν (λίθου ἢ τσίγκου) δίδεται εἰς τὸ πιεστήριον πρὸς ἐκτύπωσιν. Ἡ ἀνέλιξις τοῦ εἰδώλου ἐπὶ τῆς εὐπαθοῦς ἐπιφανείας ἡ ὁποία παράγεται διὰ τοῦ γλοιοῦ χρυσοκόλλας ἐν ᾗ διαλύεται διχρωμικὸν κάλλιον, διὰ μὲν τὴν φωτολιθογραφίαν γίνεται διὰ θειϊκοῦ αἰθέρος διὰ δὲ τὴν τσιγκογραφίαν δι'ὕδατος. Αἱ δύο αὗται μέθοδοι εἶναι αὐτὴ αὕτη ἡ φωτογραφικὴ μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι διὰ τοῦ πρισματικοῦ φακοῦ προλαμβάνει τὸ ἄτοπον τῆς ἀποδόσεως ἀρνητικῶν ἀντιτύπων ἐπὶ τοῦ χάρτου δῆλα δὴ ἀντὶ τῆς ὑαλίνης ἀρνητικῆς πλακὸς ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἐπὶ τοῦ τυπογραφικοῦ πιεστηρίου καὶ ἡ ὁποία δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν ν' ἀνθέξῃ ὑπὸ τοσαύτην πίεσιν τίθεται λιθίνη ἢ μεταλλίνη πλάξ.

Ἤδη ἀφοῦ ἀπηρίθμησα ἐν ἐκτάσει τὰ τῆς ἐφευρέσεως ὡς καὶ τὰς διαφόρους προόδους καὶ ἐξελίξεις τῆς φωτογραφίας κατὰ τὴν

πρώτην τῆς ἀνακαλύψεώς της ἑκατονταετηρίδα, καταχρασθείς ἀρκούντως τῆς ἐπιεικοῦς ὑπομονῆς τῶν ἀναγνωστῶν, εἰσέρχομαι εἰς τὸ τελευταῖον τῆς προγματείας μου μέρος, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ ἄρχομαι ἀπὸ τῆς χρήσεως αὐτῆς ἐν τῇ **Ἀρχαιολογίᾳ**. Εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς φωτογραφίας πρὸς πιστοτάτην ἀντιγραφὴν τῶν ἐπιγραφῶν καὶ χειρογράφων, πολλαὶ τῶν ὁποίων ἐν ὑπογείοις ἀνακαλυφθεῖσαι φωτογραφοῦνται δι' ἠλεκτρικοῦ φωτὸς καὶ οὕτω τὰ πλεῖστα τῶν σημερινῶν ἀρχαιολογικῶν συγγραμμάτων κοσμοῦνται διὰ καλλιτεχνικῶν τοιούτων φωτογραφικῶν εἰκόνων.

Ἐν τῇ **Γεωγραφίᾳ** ἡ φωτογραφία χρησιμοποιεῖται πρὸς ἀκριβῆ ἀντιγραφὴν χαρτῶν εἰς σχῆμα μικρότερον ἢ μεγαλείτερον τοῦ πρωτοτύπου καὶ εἶτα διὰ τῆς Φωτολιθογραφίας παράγονται χιλιάδες ἀντιτύπων τὰ ὁποῖα πληροῦσι ὅλα τὰ γεωγραφικὰ βιβλία.

Ἐν τῇ **Αστρονομίᾳ** ἡ χρῆσις τῆς Φωτογραφίας κατέστη ἀπαραίτητος πρὸς φωτογράφησιν ἰδίᾳ παροδικῶν φαινομένων ἤτοι κομητῶν, ἐκλείψεων κ. λ. ὡς καὶ διὰ πᾶσαν ἀστρονομικὴν μελέτην.

Εἰς τὴν **Στρατιωτικὴν** τέχνην χρησιμοποιεῖται εὐρέως σήμερον ἡ Φωτογραφία. Δι' αὐτῆς καὶ μόνον οἱ ἐμπόλεμοι κατέχουσι τὰ μυστικὰ τῶν ὀχυρωματικῶν ἔργων τῶν ἀντιπάλων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν φωτογραφιῶν τὰς ὁποίας λαμβάνουν ἀπ' ἀεροπλάνου ἢ καὶ ἐκ μεγάλων ἀποστάσεων διὰ τοῦ teleobjectif.

Ἀλλὰ σπουδαιοτάτας ὑπηρεσίας προσφέρει αὕτη προπαντὸς εἰς τὴν **Δικαιοσύνην.**

Αἱ ἀστυνομίαι τῶν πεπολιτισμένων κρατῶν χάρις εἰς τὴν φωτογραφίαν τηροῦν ἀρχεῖα μὲ τὰς φωτογραφίας ὅλων τῶν ὑπ' αὐτῶν ἅπαξ συλλαμβανομένων ὑπόπτων καὶ κακοποιῶν στοιχείων. Πόσοι κακοῦργοι συνελήφθησαν καὶ πόσαι πλαστογραφίαι ἀνεκαλύφθησαν χάρις εἰς τὰ φωτογραφικὰ ταῦτα ἀρχεῖα τῶν ἀστυνομιῶν; Ἀπαραιτήτως γίνεται χρῆσις τῆς φωτογραφίας καὶ εἰς ὅλα τὰ **Ληξιαρχικὰ Γραφεῖα** ὅπου ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ ζητοῦνται καὶ προσάγονται πιστοποιητικὰ καὶ ἐκδίδονται τοιαῦτα μὲ τὴν φωτογραφίαν τοῦ αἰτοῦντος. Εἰς τὰ **Κτηματολογικὰ Γραφεῖα** ἡ φωτογραφία κατέστη πλέον ὁ πολύτιμος φρουρὸς τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ἀτόμου, καθ' ὅσον μόνον διὰ τῆς ἐπικολλήσεως φωτογραφίας ἐπὶ τῶν τίτλων ἰδιοκτησίας ἐξωστρακίσθη ἡ πλαστοπρουσωπία.

Καὶ εἰς τὰς **Φυσικὰς** καὶ **Μαθηματικὰς** ἐπιστήμας μεγάλην θέσιν κατέχει ἡ Φωτογραφία καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὰς **βακτηριδιολογικὰς** καὶ **μικροβιολογικὰς** μελέτας εἰς τὰς ὁποίας ἀφ' ἑνὸς διὰ τοῦ **Φωτογραφικοῦ μικροσκοπίου** καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς δι' εἰδικῆς συσκευῆς διὰ τῶν μαγικῶν, ὡς λίαν εὐφυῶς ἀπεκάλεσεν αὐτὰς εἷς ἰταλὸς συγγραφεύς, **ἀκτίνων**

Röntgen φωτογραφήσεως τοῦ ἐσωτερικοῦ διαφόρων σωμάτων καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος μεγίστη χρῆσις γίνεται σήμερον ἐν τῇ ἰατρικῇ καὶ ἰδίᾳ ἐν τῇ χειρουργίᾳ, ἐν ᾗ οὐ πρὸ πολλῶν ἐτῶν διὰ νὰ ἀνακαλυφθῇ καὶ ἐξαχθῇ ἡ σφαῖρα ἑνὸς τραυματίου ἔπρεπε ὁ δυστυχὴς νὰ δεχθῇ ἀλλεπαλλήλους τομὰς καὶ πολλάκις ἡ ἐπιτυχία καθίστατο ἀμφίβολος ἢ καὶ μοιραία, ἐνῷ σήμερον διὰ τῆς φωτογραφίας προλαμβάνονται πλεῖσται ὅσαι ἰατρικαὶ πλάναι.

Μήπως καὶ ἡ προαιώνιος **Ζωγραφικὴ** δὲν ἐδιδάχθη παρὰ τῆς ἀρτιγενοῦς Φωτογραφικῆς τὴν τελειότητα καὶ τὰς φυσικὰς ἀποστάσεις τῶν ἀντικειμένων ἀπ' ἀλλήλων δηλαδὴ τὸ perspective; Ἐνῷ καὶ μόνον διὰ τὴν ἀκριβῆ ἀναπαράστασιν ἑνὸς μικροῦ τεμαχίου τοπίου καὶ ἂν ὅλοι οἱ ζωγράφοι τοῦ κόσμου, μηδὲ τοῦ Ραφαὴλ καὶ τοῦ Ἀπελλοῦς ἐξαιρουμένου, ἤθελον συναχθῇ καὶ συμπράξῃ ἐπὶ τῷ αὐτῷ πάλιν δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτύχωσιν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον γίνεται διὰ τῆς φωτογραφίας ἐν διαστήματι ἡμίσεως δευτερολέπτου.

Ἀλλὰ καὶ ὁ τόσον τερψίθυμος καὶ διδακτικὸς **κινηματογράφος** δὲν εἶναι ἄλλο τὶ παρὰ στιγμιαῖαι εἰκόνες αἵτινες κατασκευάζονται ἐντὸς εἰδικῶν φωτογραφικῶν μηχανῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἐμφρακτὴρ τοσοῦτο ταχέως ἀνοίγει καὶ κλείει διὰ μηχανισμοῦ Φρολογίου, ὥστε ἐντὸς 1/30 — 1/60 τοῦ δευτερολέπτου παράγεται ἀνὰ μία εἰκών. Αἱ οὕτω παραγόμεναι εἰκόνες διὰ μηχανισμοῦ ἀνακαλυφθέντος ὑπὸ τῶν πασιγνώστων ἀδελφῶν Lumières εἰσὶν ἐπὶ λωρίδος μεμβράνης (film) ἐσχηματισμέναι καὶ διὰ προβολῆς εἴδους μαγικῆς ἠλεκτρικῆς λυχνίας (Lanterne magique) παραγόμεναι καὶ διαδεχόμεναι ἀλλήλας ἐπὶ τῆς ὀθόνης, προξενοῦν τὴν ἐντύπωσιν τῆς κινήσεως, ἥτις τοσοῦτον καταθέλγει καὶ προκαλεῖ τὸν θαυμασμὸν τῶν θεατῶν, ἐνῷ κατ' οὐσίαν δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ αὐτὴ ἡ φωτογραφία μεγεθυνθεῖσα ἐπὶ τῆς ὀθόνης διὰ θετικῆς πλακὸς καὶ μάλιστα εἶναι αἱ ἀμυδραὶ σκιαὶ τὰς ὁποίας διὰ πρώτην φορὰν παρετήρησεν ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ δωματίου του ὁ Νίεψ, ὅστις οὔτε κατ' ὄναρ ἦτο ποτὲ δυνατὸν νὰ φαντασθῇ τότε, ὅτι τὸ φαινόμενον ἐκεῖνο θὰ ἐξελίσσετο εἰς τὸν παταγώδη κινηματογράφον τῆς σήμερον.

Καὶ τὸ **ὀπτικὸν τηλέφωνον** καὶ ἐν γένει ἡ **τηλεόρασις** ἔχουν ὡς ἀφετηρίαν τὸ φαινόμενον τοῦ σκοτεινοῦ θαλάμου.

Τὰς πολλαπλὰς ταύτας πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα εὐεργεσίας τῆς φωτογραφίας ἀναλογιζόμενος ὁ ἄνθρωπος καὶ ἰδίως οἱ τῆς φιλανθρώπου ταύτης τέχνης μύσται, φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ὀφειλετικῶς ἀποτίουσι πρὸς τὸν ἐφευρέτην ταύτης Νίεπα καὶ δικαίως σεμνύνονται καὶ τῶν χειλέων αὐτῶν ἐκφεύγουσι λόγοι σεμνῆς ὑπερηφανείας, διότι ἐτάχθησαν λειτουργοὶ τοῦ φακοῦ καὶ τοῦ σκοτεινοῦ θαλάμου.

Ι. ΑΛΕΥΡΙΔΗΣ
Φωτογράφος τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ 20ου ΑΙΩΝΟΣ

Ἀσφαλῶς ἡ γυναῖκα τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος πρέπει νὰ ὑπερηφανεύηται διὰ τὴν ἁλματικὴν πρόοδον ποὺ ἔχει ἐπιτελέσῃ σ' ὅλα τὰ στάδια.

Οἱ ἄνδρες ὅσο κι' ἂν εἶναι κατὰ τῆς γυναικείας χειραφετήσεως πρέπει νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν ἀξίαν της διότι ὄχι μόνον δὲν ὑστερεῖ τοῦ ἀνδρὸς μ' ὅ,τι καταπιάνεται ἀλλὰ κι' εὐδοκιμεῖ.

Πολλὲς φορὲς τὴν εἴδαμε ν' ἀντιμετωπίζῃ δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς της μὲ τὸ ἴδιο θάρρος καὶ τὴν ἴδια ἱκανότητα μ' ἕναν ἄνδρα. Κι' ἄλλες πόσες δὲν τὴν εἴδαμε νὰ συντηρῇ ὁλόκληρη οἰκογένεια ἀντικαθιστῶσα τὸν πατέρα, τὸν σύζυγον ἢ τὸν ἀδελφὸν καὶ πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ νὰ τῆς ἔχουν δοθῇ τὰ ἐφόδια καὶ ἡ κατάλληλη ἀνατροφή. Τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ γυναῖκα μᾶς ἀπέδειξε πῶς εἶναι ἱκανὴ ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν ἄνδρα σχεδὸν σ' ὅλα.

Ἡ γυναῖκα ὅμως παρ' ὅλα ταῦτα παραμένει φιλάρεσκη καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐγκατέλιπε καὶ δὲν ἀπηρνήθη τὴν μόδαν ἀλλὰ τὴν ἀνεβίβασεν εἰς θεάν

της λατρεύουσα ταύτην νυχθημερόν. Ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ εὑρίσκηται σήμερον αὕτη εἰς διαρκῆ ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν ἔξω κόσμον τὴν ἔκαμε νὰ φροντίζῃ

Παροραμάτων διορθώσεις: Εἰς τὴν περὶ Φωτογραφίας μελέτην τοῦ κ. Ι. Ἀλευρίδου σελὶς 151 τὸ ἐν τῇ ὑποσημειώσει ἀναφερόμενον ὄνομα τοῦ Σουλτὰν Μουρὰτ διορθωτέον **«Σουλτὰν Μαχμούτ»**.

Εἰς τὴν σελίδα 155 στήλη Α' ἀμέσως μετὰ τὴν δευτέραν παράγραφον ἥτις τελειώνει διὰ τῶν ἑξῆς «...τὴν λῆψιν χιλιάδων ἀντιτύπων...» προσθετέον: «Δὲν συνέβκινεν ὅμως τὸ ἴδιον καὶ μὲ τὴν πλάκα τοῦ κολλοδίου τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ καταστήσῃ φωτοπαθῆ ἀκριβῶς τὴν τελευταίαν στιγμὴν, καθ' ἣν ἔμελλε νὰ φωτογραφήσῃ καὶ νὰ ἐμφανίσῃ αὐτὴν ἀμέσως. Τόσον δὲ ταχέως ἔπρεπε νὰ ἐργασθῇ διότι καὶ ἡ παραμικρὰ ἀργοπορία εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀπάθειαν τοῦ νιτρικοῦ ἀργύρου καὶ συνεπῶς τὴν ἀποτυχίαν τῆς εἰκόνος.»

ΜΑΚΡΗΣ — ΥΦΑΣΜΑΤΑ - ΡΑΨΙΜΟΝ

ΤΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟ ΣΤΗ ΖΩΗ

Τὸ πεπρωμένον, ἄδηλον
Κανεὶς δέν τὸ γνωρίζει
Μονάχα ὁ Πανάγαθος
Τὰ πάντα, ποὺ ὁρίζει

Αὐτὸς σ' ἕκαστον ἔγραψε
τῆς τύχης τὸ γραμμένο
Καὶ ν' ἀποφύγῃ δὲν μπορεῖ
Κανεὶς, τὸ πεπρωμένο.

Τὸ νῆμα πάντα τῆς ζωῆς
Πλέκουν μὲ προθυμία
Ἡ λύπη μετὰ τῆς χαρᾶς
Ἡ Ἐλπὶς κι' ἀπελπισία.

Ἄννα Παπαδοπούλου
Γεσίλ-κιοϊ

ΔΕΝ ΞΥΠΝΑ Ο,ΤΙ ΠΕΘΑΙΝΕΙ

Εἶν' ἡ φτωχή μου ἡ καρδιά
σωστὸ ἐρημοκλήσι
Ποὺ μέσα της μονάκριβη
Εἰκόνα ἔχει κλείσει.

Τὴν ἁγιά σου τὴν μορφή
Ποὺ πάντα τὴν λατρεύω
Καὶ ἀπ' αὐτὴν κάθε χαρά
Στὴ θλῖψι μου γυρεύω.

Καὶ γιὰ κανδῆλι ἄσβεστο
μπρός της θὰ λαμπυρίζῃ
Μόν' ἡ θερμὴ ἀγάπη μου
Ποὺ πάντα θὰ ἐλπίζῃ.

Βιόλλα Φωτίου

ΑΚΡΟΣΤΟΙΧΙΣ

Χαρισμένη στὴν Καν Κατίνα Τσαμπεζιζῆ

Κατίνα, ὄνομα χρυσὸ σ' ἐχάρισ' ἡ νουνά σου
Απειρα χρόνια κι' εὐτυχῆ νὰ ζῇς, μὲ τὰ παιδιά σου.
Τὸ δῶρον ποὺ σὲ ἔστειλα εἶνε μικρὸ τὸ ξεύρω
Ισως, τοῦ χρόνου φίλη μου καλύτερα νὰ σ' εὕρω,
Νὰ ζῇς μὲ τὸ ταιράκι σου κι' εὐτυχισμένη νᾶσαι
Αλλὰ κι' ἐμὲ φιλτάτη μου κάποτε νὰ θυμᾶσαι,

Γεσίλ - κιοϊ **Ἄννα Παπαδοπούλου**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΕΝΑΕΡΙΟΥ ΕΠΙΘΕΣΕΩΣ ΚΑΙ Η ΕΞ ΑΥΤΩΝ ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΣ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Ὑπὸ ΠΑΝ. ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ Ἰατροῦ

Ἡ κήρυξις τοῦ πολέμου ἔφερεν εἰς τὸ μέσον καὶ τὸν κινδυνον τῶν ἐξ ἀέρος ἐπιθέσεων μὲ διάφορα δηλητηριώδη ἀέρια, ἡ δὲ ἀνθρωπότης σύσσωμος ἐκινήθη καὶ ἐπεστρατεύθη πρὸς λῆψιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων διὰ τὴν προφύλαξιν τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ ἐκ τοῦ ἐνδεχομένου ἑνὸς τοιούτου σοβαρωτάτου κινδύνου.

Ὁ σεβαστὸς φίλος καὶ διακεκριμένος Ἀσκληπιάδης κ. Παν. Παπαστράτος, ὅστις τυγχάνει γνωστὸς εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ παρόντος Ἡμερολογίου ἐκ προηγουμένων αὐτοῦ ἐμβριθῶν καὶ ἀξιολόγων μελετῶν, ἔσχε τὴν πρόθυμον καλωσύνην νὰ θυσιάσῃ καὶ ἐφέτος πολυτίμους στιγμάς του καὶ νὰ γράψῃ τὴν κατωτέρω λίαν ἐπίκαιρον μελέτην, ἐν ᾗ καταδεικνύει ἀφ' ἑνὸς μὲν τοὺς ἐξ' ἀέρος κινδύνους, τοὺς ὁποίους διατρέχει ὁ ἀστικὸς πληθυσμὸς τῶν ἐμπολέμων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑποδεικνύει τὰ μέτρα διὰ τῶν ὁποίων δύνανται νὰ προληφθῶσιν ἀνεπανόρθωτοι καταστροφαί. Ἡ μελέτη αὕτη τοῦ διακεκριμένου ἐπιστήμονος, ὅστις ὄντως τιμᾷ τὴν φάλαγγα τῶν ὁμογενῶν ἐπιστημόνων τῆς πόλεώς μας, τυγχάνει ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀξιανάγνωστος ἀλλὰ καὶ πολύτιμος ὁδηγὸς πρὸς προφύλαξιν τοῦ κοινοῦ ἀπὸ τῶν ἐξ ἀέρος κινδύνων.

«ΠΟΛΕΜΟΣ ΠΑΝΤΩΝ ΠΑΤΗΡ, ΠΑΝΤΩΝ ΔΕ ΒΑΣΙΛΕΥΣ»,

ΠΟΛΕΜΟΣ ὁ πανίσχυρος αὐτὸς νόμος τοῦ σύμπαντος τὸν ὁποῖον διαβλέπομεν παντοῦ, ἀπὸ τῶν ἀνωτάτων ὄντων μέχρι τῶν μικροοργανισμῶν, μέχρι τῶν φυτῶν καὶ

αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἀψύχων, ὑπῆρξεν ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς ζωῆς καὶ θὰ ὑπάρχῃ πάντοτε ὁ ρυθμιστὴς τοῦ μακροσκοπικοῦ καὶ μικροσκοπικοῦ κόσμου.

Ἀκολουθεῖ καὶ αὐτὸς τὸν πολιτισμόν. Εἶνε ἐκ τῶν πρώτων πελατῶν κάθε προόδου, κάθε ἀνακαλύψεως. Φανταζόμεθα ὅτι ἀνεκαλύψαμεν τὸ ἀεροπλάνον διὰ τὴν εὐτυχίαν μας καὶ αὐτὸ πρὶν μάθῃ νὰ μεταφέρῃ ἀνθρώπους ἔμαθε νὰ μεταφέρῃ ὅλα τὰ φονικὰ ὅπλα διὰ νὰ φονεύῃ ἐκείνους ποὺ τὸ ἀνεκάλυψαν.

Ὅταν εὑρισκόμεθα εἰς τὸν πρωτόγονον πολιτισμόν μας ἐπολεμούσαμεν μὲ λίθους ἢ μὲ ξύλα. Τὰ θύματα ἦσαν ἐλάχιστα. Σὺν τῷ χρόνῳ ἐκπολιτιζόμενοι ἀνεκαλύψαμεν τὸν σίδηρον καὶ τὴν λόγχην, τὴν πυρίτιδα καὶ τὰς βόμβας καὶ τελευταίως τὸ ἀεροπλάνον μὲ τὰ δηλητηριώδη ἀέρια. Καὶ ἴσως ὅλα αὐτὰ τὰ φονικὰ ὅπλα ἀργότερον θὰ εἶνε ἀθῶα ἀθύρματα ἀπέναντι τῶν ἀκτίνων τοῦ θανάτου ποῦ θὰ ἐκπορεύωνται ἀπὸ καμμίαν ἄγνωστον πηγὴν διὰ νὰ σαρώσουν κάθε ζωήν, ἐκτὸς ἂν ἕως τότε ἀληθινὰ ἐκπολιτισθῶμεν. Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς ἔχομεν καθῆκον νὰ ἀμυνθῶμεν, ἐθεώρησα ὡς λίαν ἐπίκαιρον ζήτημα νὰ γράψω σχετικά τινα μὲ τὴν ἄμυναν ἐναντίον τῆς ἐναερίου ἐπιθέσεως καὶ ἰδίως τῶν δηλητηριωδῶν ἀερίων καὶ τὸν τρόπον τῆς προφυλάξεως καὶ τῆς θεραπείας τῶν κακώσεων τὰς ὁποίας παράγουν.

Τὰ ἀσφυκτικὰ ἀέρια δὲν εἶνε νέον ὅπλον παντελῶς. Οἱ ἀρχαῖοι Σπαρτιᾶται ὅταν ἐπολιόρκουν πόλεις ἔκαιον πέριξ τῶν τειχῶν θεῖον, οἱ ἀτμοὶ τοῦ ὁποίου παρῆγον ἀσφυκτικὴν ἀτμόσφαιραν ἢ ἔπραττον τοῦτο εἰς τὸν κατὰ μέτωπον πόλεμον ὁσάκις ὁ ἄνεμος ἐφύσα πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐχθροῦ καὶ τοιουτοτρόπως ἠνάγκασαν πολλάκις τὸν ἐχθρὸν νὰ τραπῇ εἰς φυγήν. Τὸ ἴδιον ἔκαμεν καὶ ὁ στρατηγὸς Ἀννίβας εἰς τὴν ἐν Κάνναις μάχην μεταχειρισθεὶς τὴν σκόνιν τοῦ ὑπὸ αὐτοῦ ἀνασκαφέντος χώματος ὅταν ἄνεμος ἤρχισε νὰ πνέῃ πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐχθροῦ.

Ὁ Ρωμαῖος στρατηγὸς Σετάριος ἔτρεψε τοὺς ἀντιπάλους του εἰς φυγὴν μεταχειρισθεὶς σκόνιν ἀσβέστου τὴν ὁποίαν πετοῦσε εἰς τὸν ἀέρα ὁ ὁποῖος φυσοῦσε πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐχθροῦ. Ἄλλοι μετεχειρίσθησαν τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ καιομένων ξύλων ἢ χάρτων ἀναμεμιγμένων μὲ δηλητηριώδεις οὐσίας. Γνωστὸν εἶνε τὸ ὑγρὸν πῦρ τοῦ Καλλινίκου, τὸ ὁποῖον ἀπετελεῖτο ἀπὸ θεῖον, πίσσαν, πετρέλαιον καὶ ρητίνην. Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ὅμως τῆς πυρίτιδος ἐγκατελείφθησαν τὰ ἀτελῆ αὐτὰ μέσα ἐπιθέσεως ἕως ὅτου ἡ πρόοδος τῆς χημείας καὶ τῆς μηχανικῆς μᾶς ἔφερεν εἰς τὸ μέσον τὸ ἀεροπλάνον καὶ κὰ τρομερὰ δηλητηριώδη ἀέρια, τὰ ὁποῖα εἰς τὸν παρόντα πόλεμον φαίνεται ὅτι θὰ παίξουν πρωτεύοντα ρόλον. Ὁ πρόσφατος πόλεμος τῆς Ἀβυσσηνίας καθ' ὃν ἐσαρώθη

ὁλόκληρος αὐτοκρατορία μεγάλης ἐκτάσεως ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν, αὐτοκρατορία μὲ ἀνώμαλον ἔδαφος καὶ ἀνδρεῖον στρατὸν καθὼς ἐπίσης καὶ τὸ Κινεζικὸν δράμα μαρτυροῦν τὴν δύναμιν τοῦ ἐναερίου αὐτοῦ ὅπλου. Ὁ παρὼν πόλεμος δὲν εἶνε ὡς βλέπομεν ὅλοι μόνον πόλεμος συνόρων. Αἱ ἀποθῆκαι τροφοδοτήσεως, οἱ σταθμοί, τὰ μέσα συγκοινωνίας, τὰ ἐργοστάσια καὶ ἐν γένει κάθε τι ποῦ δύναται νὰ καταρρίψῃ τὸ ἠθικὸν τοῦ λαοῦ καὶ νὰ ἐνσπείρῃ τὸν πανικὸν γίνεται στόχος ἐπιθέσεως τοῦ ἐχθροῦ. Ὡς ἐκ τούτου ὀφείλομεν χωρὶς νὰ χάσωμεν τὴν ψυχραιμίαν μας ἀπὸ τώρα νὰ εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ πράξωμεν τὸ καθῆκόν μας. Οὐδεὶς ἐχθρὸς δύναται νὰ διαδράμῃ τὴν χώραν μας διότι ἡ κυβέρνησίς μας ἔχει ὅλα τὰ μέσα τῆς ἀμύνης. Οὐχ ἧττον ἔχομεν καθῆκον νὰ γνωρίζωμεν καὶ νὰ βοηθήσωμεν εἰς τὰ γενικὰ αὐτὰ μέτρα σώζοντες ἑαυτούς, τὴν οἰκογένειάν μας καὶ τοὺς πλησίον μας.

Ἀπὸ τὰ ἓξ τρία εἴδη ἐναερίου ἐπιθέσεως ἀπειλοῦνται οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων, κωμοπόλεων καὶ βιομηχανικῶν κέντρων. Α') ἐπίθεσιν δι' ἐκρηκτικῶν βομβῶν, β') ἐπίθεσιν δι' ἐμπρηστικῶν βομβῶν καὶ γ') ἐπίθεσιν διὰ χημικῶν τοξικῶν βλημάτων.

Α'

Ἐκρηκτικαὶ βόμβαι

Τὸ βάρος αὐτῶν δύναται νὰ φθάσῃ ἀπὸ 25—2000 χιλιογράμμων Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐκρύγνυνται εἰς τὸν ἀέρα, ἄλλαι μόλις πέσουν εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἄλλαι ὥρας τινας (1—20) μετὰ τὴν πτῶσίν των.

Ἡ ἐνέργειά των εἶνε μεγάλη. Βάρος βόμβας 100 κιλῶν δύναται νὰ διαπεράσῃ καὶ καταστρέψῃ πολυκατοικίαν 6 διαμερισμάτων. Ἰδίως ἐκ βάρους 500 κιλῶν πᾶσα προφύλαξις εἶνε ἀδύνατος ἂν δὲν διαθέτῃ κανεὶς καταφύγια εἰδικὰ εἴτε 25 μέτρων ὑπὸ τὴν γῆν εἴτε ὑπὸ στέγην ἐκ μπετὸν ἀρμὲ πάχους 4 μέτρων. Οἱ ἔχοντες στέγην ἀσφαλῆ δύνανται νὰ χρησιμοποιήσουν τὸ κεντρικὸν δωμάτιον τοῦ ὑπογείου ὡς καταφύγιον. Ἂν τὸ δωμάτιον ἔχει παράθυρα πρὸς τὸν δρόμον πρέπει αὐτὰ νὰ κλεισθοῦν ἑρμητικῶς μὲ παραθυρόφυλλα ἐκ λαμαναρίας τουλάχιστον 9 χιλιοστῶν πάχους. Πρέπει νὰ ὑπάρχουν καὶ σάκκοι πλήρεις ἄμμου ἢ χώματος διὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἐν ἀνάγκῃ ὄπισθεν τῶν παραθύρων. Ἂν δὲ ἡ ὀροφὴ δὲν εἶνε στερεὰ πρέπει νὰ δυναμωθῇ μὲ ὀρθίας δοκοὺς ὑπὸ τινος μηχανικοῦ. Τὰ ἐκρηκτικὰ βλήματα εἶνε τὰ ἐπικινδυνωδέστερα πάντων, διότι τεμάχια αὐτῶν δύνανται νὰ φονεύσουν μέχρις ἀποστάσεως 250 μέτρων, πλησίον δὲ οἰκοδομῆς ἐκρυγνυόμενα διαπεροῦν ξύλα πάχους 30 ἑκατοστῶν. Δι' αὐτὸ κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐπιδρομῆς δὲν πρέπει νὰ βγαίνῃ κανεὶς εἰς τὰ παράθυρα ἀλλὰ νὰ μένῃ ἐντὸς τοῦ ὑπογείου πλαγιασμένος.

Ἂν δὲ ἐκεῖ πλησίον εὑρίσκεται καταφύγιον τοῦ Δήμου ὀφείλει νὰ

σπεύσῃ ἐκεῖ μόλις δοθῇ τὸ σύνθημα τοῦ κινδύνου. Ἂν εὑρεθῇ κανεὶς εἰς τὸν δρόμον ὀφείλει νὰ ξαπλωθῇ καταγῆς μὲ τὴν κεφαλὴν χαμηλά. Ἂν ὑπάρχῃ κανεὶς λάκκος ἢ χανδάκι νὰ τὸ προτιμήσῃ. Ἐπίσης τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, τὸ ἀεριόφως καὶ τὸ νερὸ νὰ διακόπτωνται ἀπὸ τοὺς διακόπτας των.

Β΄

Ἐμπρηστικαὶ βόμβαι

Ὁ κίνδυνος εἶνε μεγαλύτερος εἰς τὰς οἰκοδομάς. Τὸ βάρος τῶν βομβῶν τούτων εἶνε 1—5 κιλῶν. Μόλις μποροῦν νὰ διαπεράσουν τὰ κεραμίδια καὶ τὴν στέγην. Περικλείουν ἕνα μῖγμα ὀνομαζόμενον θερμίτις. Μόλις σκάσῃ ἡ βόμβα, τὸ μῖγμα αὐτὸ ἀναπτύσσει μεγίστην θερμοκρασίαν μέχρι 3000 βαθμῶν ἱκανὴν νὰ λυώσῃ καὶ τὰ σίδερα. Εὐνόητον λοιπὸν ὅτι κάθε οἰκία ἡ ὁποία θὰ δεχθῇ ἕνα τοιοῦτον ἐπισκέπτην θὰ γίνῃ παρανάλωμα τοῦ πυρός. Δύναται ἕκαστος νὰ φαντασθῇ τί καταστροφὴν δύναται νὰ φέρῃ ἕνα ἀεροπλάνον φέρον μαζί του ἕνα μικρὸν βάρος 100 βομβῶν.

Πῶς δυνάμεθα νὰ προφυλαχθῶμεν. Πρωτίστως ὅταν κτίζομεν οἰκίας νὰ μὴ κτίζωμεν αὐτὰς μὲ στέγας ἀλλὰ ταράτσες ἀπὸ μπετὸν ἀρμὲ πάχους 5—10 ἑκατοστομέτρων. Οἱ ἄλλοι δὲ, ἡμεῖς οἱ περισσότεροι, ὅσοι δὲν δυνάμεθα ν' ἀλλάξωμεν τὰς στέγας μας πρέπει ἀπὸ τώρα νὰ σκεπάσωμεν τὸ δάπεδον τῆς στέγης μὲ ἄμμον ἢ χῶμα 30—40 ἑκατοστῶν καὶ ν' ἀποσύρωμεν ἀπὸ αὐτὴν κάθε εὔφλεκτον ἀντικείμενον. Τὸ σβύσιμον τῆς πυρκαϊᾶς δὲν πρέπει νὰ γίνῃ μὲ τὸ νερὸ ἀλλὰ μὲ ἄμμον ἢ μὲ χῶμα ἢ μὲ διάλυσιν θειϊκοῦ χαλκοῦ (göztaşi) ὁ ὁποῖος διαλύει τὸν φώσφορον τῶν ἐμπρηστικῶν βομβῶν. Διὰ κάθε ἐνδεχόμενον πρέπει νὰ εὑρίσκεται εἰ κάθε στέγην 1 πτυάρι, 2 βαρέλια ἄμμου, 4 κουβάδες νερὸ, 1 κιλὸ θειϊκοῦ χαλκοῦ. Πολλάκις αἱ βόμβαι περιέχουν κάλιον ἢ νάτριον τὰ ὁποῖα μόλις ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ νερὸ ἀνάπνουν ἀμέσως· δι' οὐτὸν τὸν λόγον ἡ ἄμμος εἶνε τὸ καλλίτερον μέσον πρὸς κατάσβεσιν τοῦ πυρός.

Πολλάκις ὁ ἐχθρὸς ρίπτει ἐμπρηστικὰς βόμβας μὲ σκοπὸν ν' ἀναγκάσῃ τοὺς κατοίκους νὰ ἐξέλθωσι τῶν οἰκιῶν των διὰ νὰ ἐπιτεθῇ τότε ἐναντίον των μὲ ἐκρηκτικὰ βλήματα ἢ δηλητηριώδη ἀέρια.

Ὑπάρχουν καὶ βόμβαι **φωτειναὶ** τὰς ὁποίας μεταχειρίζεται ὁ ἐχθρὸς ἐν καιρῷ νυκτὸς διὰ νὰ διακρίνῃ τὸν στόχον τῆς ἐπιθέσεώς του.

Γ΄

Βόμβαι δηλητηριωδῶν ἀερίων

Αἱ βόμβαι αὗται μόλις ἐκραγοῦν διαχέουν πέριξ των δηλητηριώδη ἀέρια δι' ὧν μολύνονσι τὸν ἀέρα. Μερικὰ ἀεροπλάνα κατέρχονται πολὺ χαμηλὰ καὶ ρίπτουσι ἀσφυκτικὰ ἀέρια κατ' εὐθεῖαν ἐπάνω εἰς τὸ πλῆθος Τὰ ἀέρια τότε φαίνονται κατερχόμενα ἐν εἴδει νεφῶν.

Τὰ δηλητηριώδη ἀέρια εἶνε διάφορα. Ἀναλόγως δὲ τῆς ἐπιδράσεως τὴν ὁποίαν παράγουσι διαιροῦνται :

1) **Εἰς Δακρυγόνα** (Brom aceton, Brom Metil, Brom benzil, Klor aceton, Klor acetofenon). Ταῦτα προσβάλλουσιν ἰδίως τοὺς ὀφθαλμοὺς παράγοντα ἐρυθρότητα, οἰδήματα, πόνους καὶ ἄφθονον ροὴν δακρύων.

2) **Πταρμικά**. (Klark I, Klark II adamzit). Αὐτὰ προκαλοῦν δυνατὸν καὶ ἀκατάσχετον πταρνισμόν. Ἂν θελήσῃ νὰ ἐφαρμόσῃ κανεὶς τὴν προσωπίδα μετὰ τὴν εἰσπνοὴν τῶν ἀερίων αὐτῶν, τόσον δυνατὸς εἶναι ὁ πταρνισμὸς ὥστε ἡ προσωπὶς δὲν δύναται νὰ μείνῃ εἰς τὴν θέσιν της. Τὰ δακρυγόνα καὶ τὰ πταρνικὰ δὲν προκαλοῦν τὸν θάνατον.

3) **Τὰ ἀσφυξιογόνα**. Kloropikrin, Fosgen, Difosgen. Αὐτὰ προσβάλλουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοὺς πνεύμονας καὶ τὸ ἀναπνευστικὸν σύστημα· φέρουσι δύσπνοιαν, μεγάλην ἀγωνίαν καὶ ἀφροὺς ἀπὸ τὸ στόμα. Τὸ μᾶλλον ἐν χρήσει εἶνε τὸ φωσγένιον· πωρουσιάζεται ὑπὸ μορφὴν νέφους ὑπολεύκου καὶ ἔχει ὀσμὴν ὀξεῖαν ὁμοιάζουσαν πρὸς τὸ χλωροφόρμιον.

4) **Τὰ καυστικά**. (Ὑπερίτις, λεβιζίτις, Dik). Ἐνεργοῦσι βραδέως καὶ προκαλοῦσι πολλάκις βαρέα συμπτώματα. Ἔχουν τὴν ὀσμὴν μουστάρδας ἢ σκόρδου. Διαπερῶσι τὰ ροῦχα καὶ τὰ ὑφάσματα, καίουσι τὸ δέρμα, τὸ ὁποῖον γίνεται ἐρυθρὸν καὶ παράγει φυσαλλίδας. Τὰ βλέφαρα πρίσκονται καὶ κοκκινίζουν. Τὸ ἐντὸς τοῦ στόματος φλογίζεται καὶ παράγει πληγάς. Φέρουν ἐμετὸν καὶ διάρροιαν.

5) **Τὰ τοξικὰ ἢ θανατηφόρα.** [Ὑδροκυανικὸν ὀξὺ—ὀξείδιον τοῦ ἄνθρακος). Παράγουν δυνατὸν πονοκέφαλον, ζάλην, ἐμετόν. Ὁ ἄρρωστος χάνει τὰς αἰσθήσεις του καὶ ὅταν εἶνε εἰς μεγαλυτέραν ποσότητα φέρουν τὸν θάνατον. Τὰ δηλητηριώδη ἀέρια πρὸς μεγαλυτέραν εὐκολίαν καὶ ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως διαιροῦνται : 1] Εἰς ἀέρια μὴ παραμένοντα (ὅπως τὰ δακρυγόνα, τὰ πταρμικά, τὰ ἀσφυξιογόνα καὶ τὰ τοξικά]. 2] εἰς ἀέρια παραμένοντα [ὅπως τὰ καυστικά]. Τὰ μὴ παραμένοντα ἀέρια ὅταν ριφθοῦν εἰς τὸν ἀέρα σχηματίζουν νέφη ἀερίου ἢ καπνοῦ. Παρασυρόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἀναμιγνύονται βαθμιαίως ὑπὸ μεγαλυτέρων ποσοτήτων ἀέρος καθιστάμενα οὕτως διὰ τῆς ἀραιώσεως ὀλιγότερον ἐπικίνδυνα. Οὕτω εἰς μέρη ὅπου ὑπάρχουσι ρεύματα π. χ. εἰς τὸν Βόσπορον τὰ ἀέρια αὐτὰ δὲν εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνα.

Τὰ παραμένοντα ἀέρια εἶνε συνήθως ὑγρὰ ἐξατμιζόμενα βραδέως. Οἱ οὕτω σχηματιζόμενοι ἀτμοὶ ἀναμιγνύονται μετὰ τοῦ ἀέρος καὶ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀερίου ἐξακολουθοῦν νὰ παρατηροῦνται μέχρις οὗ ἐξατμισθοῦν ἐξ ὁλοκλήρου ἢ ληφθοῦν μέτρα ὅπως καταστοῦν μὴ ἀποτελεσματικά. Ἡ ἐπαφὴ πρὸς μεμολυσμένον ἔδαφος ἢ μεμολυσμένα ἀντικείμενα προκα-

λεῖ ἐγκαύματα τοῦ δέρματος βαθέα καὶ δυσθεράπευτα. Καὶ αὐτὸ τὸ βάδισμα ἐπὶ μεμολυσμένου ἐδάφους εἶνε ἐπικίνδυνον. Διὰ τῶν ὑποδημάτων δὲ δύναται κανείς νὰ μεταφέρη τὸ δηλητήριον εἰς τὸ σπίτι του καὶ νὰ μολύνῃ τοὺς πάντας. Ἀπὸ ἀπόψεως ἀμύνης ἡ οὐσιώδης διαφορὰ εἶνε ὅτι ἡ βόμβα ἡ περιέχουσα τὰ **μὴ παραμένοντα** ἀέρια παράγει **νέφος ἀερίου** τὸ ὁποῖον παρασύρεται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἐνῷ ἡ βόμβα ἡ περιέχουσα τὰ **παραμένοντα ἀέρια** σκορπᾷ τὸ ὑγρὸν πέριξ τοῦ σημείου τῆς ἐκρήξεως τὸ δὲ ἔδαφος τὸ ὁποῖον διαβρέχεται ὑπ' αὐτῆς ἀπαιτεῖ εἰδικὴν μέθοδον διὰ νὰ καταστῇ ἀκίνδυνον.

Πλὴν τῶν δηλητηριωδῶν ἀερίων ὁ ἐχθρὸς χρησιμοποιεῖ καὶ **τὰ μικρόβια**. Καλλιεργείας μικροβίων τύφου θέτει εἰς εἰδικὰς φιάλας καὶ τὰς ρίπτει διὰ νὰ μολύνῃ τὸ ἔδαφος, τὸ νερό, τοὺς πόταμους, τὰς τροφὰς κλπ. Ἐπίσης ρίπτει καλλιεργείας μικροβίων δυσεντερίας ἢ χολέρας. Ὡσαύτως χρησιμοποιεῖ ζωϊκὰ παράσιτα μολυσμένα. Π. χ. ρίπτει ψύλλους μολυσμένους μὲ πανώλην, ψῦρες μολυσμένες μὲ ἐξανθηματικὸ τύφο ἢ ὑπόστροφο πυρετό, ποντικοὺς προσβεβλημένους ἀπὸ πανώλην, τούς ὁποίους μεταφέρει ἰδίως διὰ θαλάσσης εἰς ἀφύλακτα παράλια τοῦ ἐχθροῦ, κουνούπια μέ ἑλώδεις πυρετούς. Πρὸς μεγαλειτέραν δὲ ἐπιτυχίαν χρησιμοποιεῖ κατασκόπους φέροντας εἰς τὰ θυλάκιά των καλλιεργείας μικροβίων δι' ὧν μολύνουσι ἰδίως ἐν καιρῷ νυκτὸς τὰ νερὰ ἢ τὸ περιβάλλον. Καὶ ὡς νὰ μὴ ἤρκουν τὰ ἀπάνθρωπα καὶ καταστρεπτικὰ αὐτὰ μέσα χρησιμοποιεῖ καὶ νεαρὰς καὶ ὡραίας γυναίκας προσβεβλημένας ἀπὸ σύφιλιν καὶ βλενόρροιαν αἱ ὁποῖαι περιφερόμεναι εἰς τὰ κέντρα καὶ τὰς κατασκηνώσεις τοῦ στρατοῦ μολύνουσι τὸ περιβάλλον.

Τὰ ἀέρια τῶν ὁποίων κατὰ μεγαλυτέραν πιθανότητα θὰ γίνῃ χρῆσις εἰς τὸν παρόντα πόλεμον εἶνε τὸ φωσγένιον, ἡ ὑπερῖτις καὶ τὰ συγγενῆ αὐτῶν.

Φωσγένιον : Σῶμα ἄχρουν παρουσιαζόμενον συνήθως ὑπὸ μορφὴν ὑπολεύκου νέφους. Ἔχει ὀξεῖαν ὀσμήν. Εἶνε ἰσχυρὸν ἐρεθιστικὸν τῶν πνευμόνων προκαλοῦν ἐπίσης ἐρεθισμὸν τῶν ὀφθαλμῶν καὶ δακρύρροιαν. Ἀναπνεόμενον εἰς μεγάλην ποσότητα ἐπιφέρει τὸν θάνατον.

Ὑπερῖτις : Παρουσιάζεται ὑπὸ μορφὴν στερεὰν, ὑγρὰν ἢ ἀτμοῦ. Ἔχει ὀσμὴν χαρακτηριστικὴν πρὸς τὴν ὀσμὴν τῆς μουστάρδας, τῶν κρομμύων ἢ τοῦ σκόρδου. Ἡ ὀσμὴ ὅμως εἶνε ἀσθενὴς καὶ πρόσωπά τινα δὲν δύνανται νὰ τὴν ἀντιληφθοῦν. Τὸ ἀέριον τοῦτο προκαλεῖ ἔντονον ἐρεθισμὸν ἢ ἐγκαύματα τοῦ δέρματος. Ἡ δὲ σοβαρότης τοῦ ἐγκαύματος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ποσότητος τοῦ ἀερίου. Εἰς μεγάλην ποσότητα σχηματίζονται φλύκταιναι βαθεῖαι καὶ ἐκτεταμέναι. Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπαφῆς μετὰ τοῦ ἀερίου αὐτοῦ οὐδεὶς πόνος γίνεται

αἰσθητός. Τὰ ἀποτελέσματα ἀναφαίνονται μετὰ 2-8 ὥρας. Τὸ ἀέριον αὐτὸ προσβάλλει καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τοὺς πνεύμονας. Καὶ ἐδῶ ἐπίσης δὲν εἶνε αἰσθητὴ ἡ προσβολή του εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. Ὁ μέγας κίνδυνος προέρχεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ μόνον μέσον ἀναγνωρίσεως τοῦ ἀερίου τούτου εἶνε ἡ ὄσφρησις ἡ ὁποία δύναται πολλάκις νὰ παρέλθῃ ἀπαρατήρητος ἢ νὰ συγχισθῇ πρὸς τὴν ὀσμὴν ἄλλων οὐσιῶν.

Διαφέρει δὲ τοῦ φωσγενίου καὶ τῶν ἄλλων ἀερίων κατὰ τοῦτο τὸ κυριῶδες :

α') Τὸ ἔδαφος τὸ διαβραχὲν ὑπ' αὐτοῦ ἀναδίδει ἀτμοὺς, οἵτινες δύνανται νὰ βλάψωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς, τοὺς πνεύμονας καὶ ὅλα τὰ ἐκτεθειμένα μέρη τοῦ σώματος.

β') Ὁ ἀτμὸς δύναται ν' ἀπορροφηθῇ ὑπὸ τῶν ἐνδυμάτων, νὰ διεισδύσῃ βαθμιαίως καὶ νὰ προκαλέσῃ ἐγκαύματα καὶ

γ') Ἂν ἐγγίσῃ τις διὰ τῶν χειρῶν ἢ ἄλλων μερῶν τοῦ σώματος τὸ μεμολυσμένον ἔδαφος ἢ ἀντικείμενα μεμολυσμένα προκαλοῦνται ἐγκαύματα. Καὶ τὸ μολυνθὲν πρόσωπον ἢ τὰ ἐνδύματά του ἢ τὰ ὑποδήματά του ἂν ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μέ ἄλλα πρόσωπα ἔστω καὶ εἰς περιβάλλον μὴ μολυνθείσης περιφερείας, τὰ πρόσωπα ταῦτα προσβάλλονται. Ἐνίοτε ἡ ὑπερῖτις ρίπτεται ἐκ τῶν ἀεροπλάνων ὑπὸ μορφὴν κονιοποιημένων σταγονιδίων. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει οἱ παρατηροῦντες μὲ ἀκαλύπτους ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν παρουσίαν ἀεροπλάνων δύνανται νὰ μολυνθῶσι τοὺς ὀφθαλμοὺς χωρὶς νὰ τὸ αἰσθανθοῦν διότι οὔτε βόμβα θὰ διαρραγῇ οὔτε ἀτμοὺς θὰ ἰδοῦν. Κακὸν σοβαρώτατον ἐπίσης δύναται νὰ προέλθῃ ὅταν ἐξακολουθεῖ κανεὶς νὰ φέρῃ ἐνδύματα μολυνθέντα ὑπὸ τοῦ ἀερίου τούτου. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ ἁπλῆ διέλευσις ἀεροπλάνου πρέπει νὰ θεωρηται ὕποπτος.

Διάγνωσις

Διὰ νὰ δυνηθῶμεν καλλίτερον νὰ προφυλαχθῶμεν καὶ νὰ θεραπευθῶμεν πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ἐπάνω-κάτω τί εἴδου, δηλητηρίασιν μᾶς ἔρριψεν ὁ ἐχθρὸς. Πρὶν μᾶς καθορίσῃ ἡ εἰδικὴ ὑπηρεσία τὸ εἶδος τοῦ δηλητηρίου δυνάμεθα ἡμεῖς ἐκ τῶν συμπτωμάτων κάποιου δηλητηριασθέντος νὰ θέσωμεν πρόχειρον διάγνωσιν, π. χ. τὰ δακρυγόνα καὶ πταρμικὰ προκαλοῦν πόνους εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, δακρύροιαν, βῆχα καὶ πταρνίσματα. Τὰ ἀσφυξιογόνα δύσπνοιαν καὶ μεγάλην ἀγωνίαν. Ἀγωνίαν θανάτου. Τὰ καυστικὰ [ὑπερῖτις] δὲν προκαλοῦν ἀμέσως κανὲν σύμπτωμα εἰμὴ μετὰ 2 8 ὥρας.

Διὸ πρέπει νὰ παρακολουθῶμεν ὅλους ἐκείνους, οἵτινες ὑπῆρξαν θύματα τοῦ ἐναερίου βομβαρδισμοῦ μέχρις ὅτου ἡ ἐπὶ τούτῳ εἰδικὴ ὑπηρεσία ἐξακριβώσῃ ἂν πράγματι ἐχρησιμοποιήθη τὸ δηλητήριον ποὺ ὑποπτευόμεθα. Τὰ τοξικὰ (ὑδροκυανικὸν ὀξὺ, ὀξείδιον τοῦ ἄνθρακος) δὲν προκαλοῦν ἰδιαίτερα συμ-

πτώματα, ἀλλὰ φέρουν ἀμέσως τὸν θάνατον ἰδίως ὅταν πέσουν σὲ κλειστοὺς χώρους [καταφύγια κλπ.] Οἱ προσβληθέντες μένουν ἀκίνητοι.

Ἕτερον διαγνωστικὸν μέσον εἶνσι τὸ ἑξῆς: Πρὸς διάκρισιν ἀναμεταξύ των τῶν διαφόρων βλημάτων τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ μεταχειρισθῇ ὁ ἐχθρὸς, ἔχει θέσει ἐπ' αὐτῶν διακριτικά τινα σημεῖα διὰ τῶν ὁποίων διακρίνεται τὸ εἶδος τοῦ ἀερίου. Τοιουτοτρόπως εἰς τὰ βλήματα τὰ περικλείοντα δακρυγόνα ἀέρια (Brom aceton-Klor aceton κ.λ.π.) ἔχει σημεῖον **λευκοῦ Σταυροῦ.** Εἰς τὰ πταρμικὰ ἀέρια (Klark-adamzit) ὑπάρχει σημεῖον **κυανοῦ Σταυροῦ.** Εἰς τὰ ἀσφυξιογόνα καὶ τὰ δηλητηριώδη (Kloropicrine-Fosgéne κλπ.) σημεῖον **πρασίνου Σταυροῦ** καὶ εἰς τὰ Καυστικὰ (ὑπερῖτις, λεβιζίτιν, Δὶκ) σημεῖον **κιτρίνου Σταυροῦ.** Τὰ σημεῖα ταῦτα δύνανται νὰ τὰ διακρίνῃ τις εἰς τοὺς σκελετοὺς τῶν πιπτουσῶν βομβῶν.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω συμπτωμάτων καὶ σημείων δυνάμεθα μέχρις ἑνὸς σημείου νὰ καθορίσωμεν τὸ εἶδος τοῦ δηλητηρίου. Καὶ τοῦτο εἶναι ἀπαραίτητον, διότι ἀναλόγως τῆς διαγνώσεως θὰ εἶναι καὶ ἡ θεραπεία.

Προφύλαξις

Ἡ ἀσφαλεστέρα προφύλαξις εἶναι ἡ ἀπομάκρυνσις ἐκείνων ποὺ δὲν ἔχουν ὑπηρεσίαν ἐκ τοῦ τόπου, ὅπου εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ μία οὐρανόθεν ἐπίθεσις. Ἕκαστος δύναται ἐν καιρῷ ὑπόπτου εἰρήνης νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν τόπον τῆς ἀσφαλοῦς διαμονῆς του [χωρία κλπ.]. Ἐναντίον τῶν ἐκρηκτικῶν βομβῶν καὶ τῶν ἐμπρηστικῶν βομβῶν εἰς τὰ οἰκεῖα κεφάλαια ἀνεγράψαμεν τὰ σπουδαιότερα προφυλακτικὰ μέσα. Ἓν ἐκ τῶν πρωτίστων ἐπίσης προφυλακτικῶν μέσων εἶναι καὶ ἡ ψυχραιμία ἡ ὁποία ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἀσφάλειαν. Ἡ οἰκία εἰς τὴν ὁποίαν διαμένει τις πρέπει ἐκ τῶν προτέρων νὰ εἶναι ἑτοίμη, αἱ ὀπαὶ ὅλαι κλεισταὶ, τὰ καταφύγια, ἡ ἄμμος, τὰ χρειώδη τῆς διατροφῆς, νερὸ, σκεπάσματα, φαναράκια της τσέπης, εἴδη ἐπιδέσεως πληγῶν, ὀξυγόνα, φάρμακα, ὅλα νὰ εἶναι ἕτοιμα. Τὰ παραπετάσματα τῶν καταφυγίων νὰ εἶναι βρεγμένα με νερὸ, μὲ χλωροασβέστιον, [Κιρὲτς Καϊμαγῆ-δζαβέλλα]. Μόλις δοθῇ τὸ σῆμα τοῦ κινδύνου νὰ σπεύσῃ ἕκαστος εἰς τὰ καταφύγιά του καὶ νὰ κλείσῃ καλὰ τὴν ἐξώθυρα καὶ τὰς ὀπάς της. Νὰ μὴ ἐξέλθῃ ἂν δὲν δοθῇ τὸ σημεῖον ὅτι πέρασεν ὁ κίνδυνος καὶ προκειμένου περὶ τῶν ἀερίων τοῦ κιτρίνου Σταυροῦ ἂν δὲν πιστοποιηθῇ ὅτι καὶ ὁ τόπος ἔχει ἀπολυμανθῇ. Ἂν εἰς τὰ καταφύγια αἰσθανθῶμεν ὀσμὴν ἀερίων νὰ βρέξωμεν ἀμέσως τὸ ἔδαφος. Ἂν ἡ ὀσμὴ ἐξακολουθῇ, νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὸ καταφύγιον. Ἂν κανεὶς ἀπροφύλακτος ὢν (δηλ. χωρὶς προσωπίδα) εὑρεθῇ ἐξαφνικὰ καθ' ὁδὸν περικυκλωμένος ἀπὸ τὰ 3 πρῶτα εἴδη τῶν ἀερίων δηλ. τοῦ λευκοῦ, κυανοῦ καὶ πρασίνου Σταυροῦ ἀμέσως

νὰ βρέξῃ τὸ μανδύλι του καὶ νὰ σκεπάσῃ τὸ πρόσωπόν του καὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸν μολυσμένον τόπον. Ἂν δὲν βρίσκεται πρόχειρο νερὸ, νὰ τὸ βρέξῃ μὲ τὸ σάλιο του ἢ καὶ μὲ τὰ οὖρά του. Τὰ ἴδια βρεγμένα πανιὰ ἠμπορεῖ νὰ μεταχειρισθῇ κανεὶς σὲ κάθε τρύπα τῆς ἐξώπορτας, τῶν παραθύρων, τῆς θερμάστρας κλπ. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἐπειδὴ θὰ εὑρίσκεται στὸ σπῆτι του (εἰς τὸ ὁποῖον πάντοτε πρέπει νὰ εὑρίσκεται χλωροασβέστιον), πρέπει καὶ μὲ χλωροασβέστιον νὰ ἀλείψῃ τὰ τεμάχια τῶν ὑφασμάτων ποὺ θὰ μεταχειρισθῇ καὶ τοιουτρόπως θὰ εἶναι προφυλαγμένος ἀπὸ τὸ φοβερὸν ἀέριον τοῦ κιτρίνου Σταυροῦ. Ἡ καλλιτέρα καὶ ἀσφαλεστέρα προφύλαξις εἶναι ἡ προσωπὶς καὶ τὰ ἐνδύματα κατὰ τῶν δηλ. ἀερίων. Ἡ προσωπὶς [Maske] ἰδίως χρησιμοποιεῖται διὰ τὰ μὴ παραμένοντα ἀέρια (δακρυγόνα, πταρμικὰ, ἀσφυκτικὰ καὶ δηλητηριώδη) ἡ δὲ εἰδικὴ ἐνδυμασία διὰ τὰ παραμένοντα ἀέρια (καυστικὰ-ὑπερῖτις). Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν μίαν ἁπλῆν ἰδέαν τῆς προσωπίδος. Παραθέτομεν ἁπλῆν περιγραφήν της.

Ἡ προσωπὶς—Μάσκα—ἀποτελεῖται ἀπὸ 4 μέρη: α΄] τὸ **Σῶμα** ἀποτελούμενον ἀπὸ δύο σφιχτοϋφασμένα ὑφάσματα μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχει καουτσοὺκ, ἢ ἀπὸ ἁπλοῦν καουτσοὺκ ἢ ἀπὸ δέρμα ζώων β΄] τὰ **Δεσίματα** τὰ ὁποῖα εἶναι 5 χρησιμεύοντα διὰ τὴν τελείαν ἐφαρμογὴν τῆς προσωπίδος ἤτοι τὸ μετωπικὸν, τὸ κροταφικὸν, τὸ κεφαλικὸν, τὸ αὐχενικὸν καὶ τὸ τραχηλικὸν. Τὸ τελευταῖον χρησιμεύει νὰ κρέμεται ἡ προσωπὶς ἀπὸ τὸν τράχηλον, ὅταν δὲν χρησιμοποιεῖται. γ΄ **τὰ ὀμματογυάλια** ἀποτελούμενα ἀπὸ δύο τεμάχια, τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν. Τὸ **ἐσωτερικὸν** τὸ ὁποῖον οὐδέποτε θολώνει ἀπὸ τοὺς ἀτμοὺς τοῦ προσώπου καὶ τὸ ὁποῖον εἶνε κινητὸν καὶ ὁσάκις θέλει κανεὶς τὸ βγάζει καὶ τὸ καθαρίζει καὶ τὸ **ἐξωτερικὸν** ἀποτελούμενον ἀπὸ δύο κρύσταλλα καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἀπὸ λεπτὸν στρῶμα Mika. Τὰ τρία αὐτὰ στρώματα ἑνούμενα διὰ Baume de Perou ἀποτελοῦσι ἕνα πίνακα διαφανῆ καὶ στερεόν. Καὶ ἂν προσβληθοῦν ἀπὸ πέτρα καὶ θραυσθοῦν, τὰ τεμάχια δὲν ἀποχωρίζονται οὐδὲ ἐμποδίζουσι τὴν ὅρασιν καὶ τὴν διαφάνειαν. δ) τὸ **Ἐπιστόμιον,** ἀποτελούμενον ἀπὸ μετάλλινον θῆλυ κύκλωμα λίαν στερρῶς ἐφηρμοσμένον εἰς τὴν προσωπίδα. Εἰς αὐτὸ ἐφαρμόζεται τὸ ἄρρεν στόμιον τοῦ ἠθμοῦ (στραγγιστῆρι-süzgec).

Οἱ ἠθμοὶ, τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς προσωπίδος εἶναι τριῶν μεγεθῶν. Μεγάλος, Μέτριος καὶ Μικρός. **Ὁ Μεγάλος ἠθμὸς** ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία στρώματα κλεισμένα ἐντὸς θήκης κάτωθεν τῆς ὁποίας ὑπάρχει χῶρος ἀνοικτὸς διὰ νὰ εἰσέρχεται ὁ μολυσμένος ἀήρ. Τὸ **πρῶτον στρῶμα** (ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω) ἀποτελεῖται ἀπὸ πεπιεσμένον βάμβακα καὶ χρη-

σιμεύει εἰς τὸ νὰ ἀπορροφᾷ τὰ ἐν καταστάσει ὑγρᾷ, στερεᾷ ἢ ἀτμώδει εὑρισκόμενα δηλητηριώδη σώματα. Τὸ **δεύτερον στρῶμα** ἀποτελεῖται ἀπὸ ἄνθρακα παρασκευαζόμενον ἀπὸ τὸ περικάλυμμα τῶν καρύων τῶν Ἰνδιῶν ἢ ὅπως κάμουν οἱ Ἀμερικανοὶ ἀπὸ κόκκαλα ἀνθρώπων ἢ ζώων. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄνθρακα φουντουκιῶν καὶ καρυδιῶν δύναται νὰ παρασκευασθῇ. Ὁ ἄνθραξ αὐτὸς ἔχει τὴν ἰδιότητα ν' ἀπορροφᾷ τὰ ἐν καταστάσει ἀερίου δηλητ. σώματα. Τὸ **τρίτον στρῶμα** σχηματίζουν μικρὰ σφαιρίδια ἀποτελούμενα ἀπὸ τσιμέντο καὶ ἄσβεστον τῇ ἐπιδράσει ἀλκολικοῦ τινὸς περιεχομένου. Τὸ χημικὸν τοῦτο στρῶμα ἔχει τὴν ἰδιότητα ν' ἀπορροφᾷ τὰ ὀξέα ἢ νὰ ἐξουδετερώνῃ αὐτά. Τοιουτοτρόπως κατορθοῦται ὁ ἀὴρ νὰ φθάσῃ καθαρώτατος εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ ἀπηλλαγμένος δηλητηριωδῶν οὐσιῶν, ἀπηλλαγμένος ἀπὸ ὅλα τὰ πολεμικὰ δηλητήρια.

Ἐπειδὴ ὁ ἠθμὸς αὐτὸς εἶναι ἀρκετὰ μεγάλος καὶ βαρὺς καὶ ἂν σκεφθῇ κανεὶς ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἔχει νὰ μεταφέρῃ πολλὰ πράγματα, ἐσκέφθησαν νὰ ἐλαττώσσουν τὴν ποσότητα τῶν δύο στρωμάτων καὶ ν' ἀφαιρέσουν τὸ στρῶμα τοῦ βάμβακος. Οὕτως ἀπετελέσθη ὁ μικρὸς ἠθμός. Ἀλλὰ ὁ ἠθμὸς αὐτὸς δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ τὰ ἐν καταστάσει ὑγρᾷ ἢ στερεᾷ εὑρισκόμενα δηλητήρια, δι' αὐτὸ ἐσκέφθησαν νὰ προσθέσουν καὶ τὸ στρῶμα τοῦ βάμβακος καὶ καὶ κατεσκευάσθη τοιουτοτρόπως ὁ **μεσαῖος** ἠθμός.

Δύο σπουδαιότατα σημεῖα τῆς προσωπίδος ἄξια προσοχῆς εἶναι τὰ ἑξῆς: **Πρῶτον** νὰ ἐφαρμόζῃ καλῶς. Καὶ πάχος σιγαροχάρτου ἂν ἔχῃ μέρος ἀνοικτὸν, δὲν ἔχει καμμίαν ἀξίαν. Εἶναι γιὰ πέταγμα. Διὰ νὰ ἐμποδίσῃ κανεὶς αὐτὴν τὴν ἀτέλειαν πρέπει νὰ ἐφαρμόσῃ εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς προσωπίδος λάστιχον 2—3 χιλιοστομ. πάχους ἢ κανένα τεμάχιον ὑφάσματος. **Δεύτερον** σημεῖον εἶνε τὸ λεγόμενον «ἐπικίνδυνον μέρος» δηλ. τὸ κενὸν τὸ σχηματιζόμενον μεταξὺ προσωπίδος καὶ προσώπου. Εἰς τὸ κενὸν αὐτὸ συσσωρεύεται ἀνθρακικὸν ὀξὺ τὸ ὁποῖον ἐξέρχεται διὰ τῆς ἐκπνοῆς καὶ εἰσέρχεται πάλιν εἰς τοὺς πνεύμονας κατὰ τὴν εἰσπνοὴν καὶ τοιουτοτρόπως δύναται κανεὶς νὰ δηλητηριασθῇ. Ὄπισθεν τοῦ ἐπιστομίου ὑπάρχει βαλβὶς δι' ἧς ἐξέρχονται τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ καὶ οἱ ὑδρατμοί. Ἡ καλὴ λειτουργία τῆς βαλβίδος αὐτῆς ἐξουδετερώνει τὸ ἐπικίνδυνον μέρος τῆς προσωπίδος. Πρὸς στήριξιν τοῦ μεγάλου ἠθμοῦ ὑπάρχει ἀνηρτημένος σάκκος ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ὁ ἠθμὸς ἐρχόμενος εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ἐπιστομίου δι' εἰδικοῦ σωλῆνος ὁ σάκκος κάτωθεν ἔχει ὀπάς. Ὁ μεγάλος ἠθμὸς δύναται ν' ἀνθέξῃ ἐπὶ 90 λεπτὰ ὁπότε ἀντικαθίσταται.

Πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προσωπίδος πρέπει αὐτὴ νὰ ἐξετασθῇ. Νὰ εἶνε καθαρά, τὸ ὕφασμα, τὰ καουτσοὺκ, τὰ δέματα νὰ μὴν εἶνε

σπασμένα, ξηρά, λερωμένα, τρύπια ραμμένα. Πρέπει νὰ διατηρῇ τὴν ἐλαστικότητα καὶ τὴν νωπότητά της. Ἄλλη ἐξέτασις εἶνε δι' εἰδικῶν ὀργάνων δι' ὧν τῇ ἐπιδράσει τῆς ἀμμωνίας ἐπὶ τῆς φαινοφθαλεΐνης ἐξελέγχεται ἡ διαπεραστικότης τῆς προσωπίδος καθὼς καὶ ἡ δοκιμὴ δι' ἀσφυκτικῶν ἀερίων (Brom acetom) ἐντὸς κλειστοῦ χώρου.

Πλὴν τῆς προσωπίδος ὑπάρχουν καὶ τὰ εἰδικὰ ἐνδύματα κατὰ τῶν ἀσφυκτικῶν ἀερίων. Τὰ ἐνδύματα αὐτὰ ἀποτελοῦνται ἢ ἀπὸ καουτσοὺκ ἢ ἀπὸ ἀδιάβροχον. Εἶνε ἢ εἰς τεμάχια (ζακέτο, πανταλόνι, ὑποδήματα, γάντια) ἢ μονοκόμματα Τὰ δεύτερα εἶνε τὰ τελειότερα. Τὰ ἐνδύματα αὐτὰ χρησιμεύουν ἰδίως διὰ τὰ **καυστικὰ** ἀέρια τοῦ κιτρίνου σταυροῦ (ὑπερίτης, λεβιζίτης, Δίκ). Ἐλλείψει τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν καὶ ἐν καιρῷ κινδύνου δύναται προχείρως νὰ μεταχειρισθῇ κανεὶς ἀλοιφὰς ἀπὸ ὀξείδιον ψευδαργύρου, λανολίνην, χοίρου πάχος κλπ. εἰς τὰ ἀκάλυπτα μέρη τοῦ σώματος του καὶ ἀμέσως ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸν μολισμένον τόπον νὰ βγάλῃ τὰ ροῦχα του καὶ νὰ τὰ ρίψῃ στὴν τζαβέλλα ἢ στὸ καζάνι μὲ στάχτη διὰ βράσιμο καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν κατάλληλον θεραπείαν.

Θεραπεία

Γενικῶς:

1) Οἱ ἀναλαμβάνοντες τὴν θεραπείαν πρέπει νὰ εἶνε ἐφωδιασμένοι μὲ προσωπίδας καὶ εἰδικὰς ἐνδυμασίας.

2) Πρωτίστως ἐπιβάλλεται ἡ μεταφορὰ τοῦ προσβληθέντος εἰς καθαρὸν ἀέρα μακρὰν τῆς μεμολυσμένης περιοχῆς καὶ πάντοτε διὰ φορείου.

3) Μέχρις ὅτου μεταφερθῇ προστατεύεται διὰ προσωπίδος.

4) Ἀπαγορεύεται: ἡ χορήγησις οἰνοπνευματωδῶν, ἡ τριβὴ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ κάθε βιαία κίνησις τοῦ προσβληθέντος. Ἐπίσης ἡ τεχνητὴ ἀναπνοὴ ἡ ὁποία εἰς τὰς δηλητηριάσεις ἀπὸ ἀσφυξιογόνα δύναται νὰ ἐπιφέρῃ καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον. Ἐπίσης εἰς τὰ ἀσφυξιογόνα ἀπαγορεύονται τὰ λουτρὰ καὶ ἐπιτρέπονται μόνον τὰ κρῦα ἐπιθέματα.

Εἰδικῶς δὲ διὰ τὰ **Δακρυγόνα** ἀπαγορεύονται αἱ ἀλοιφαὶ τῆς βαζελίνης. Πλύνομεν τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ διάλυμα βορικοῦ ὀξέος 3 ο)ο, διττανθρακικοῦ νατρίου [Κορβονάτο] 20 ο)ο ἢ μαγειρικοῦ ἅλατος 14 ο)ο καὶ καλύπτομεν κατόπιν διὰ βάμβακος ἐμπεποτισμένου εἰς τὰς ἄνω διαλύσεις.

Διὰ τὰ **Πταρμικὰ** ὠφελοῦν αἱ ἐπαλήψεις μὲ γλυκερίνην περιέχουσαν 2—5 % κοκαΐνην καὶ ὀλίγας σταγόνας ἀδρεναλίνης. Ἐπίσης καὶ τὸ Huile gomenolé δι' ἐνσταλάξεις εἰς τοὺς ρώθωνας. Τὰ δακρυγόνα καὶ πταρμικὰ δὲν φέρουν τὸν θάνατον, τὰ δὲ συμπτώματα ποὺ προκαλοῦν παρέρχονται σχεδὸν χωρὶς ν' ἀφίσουν βλάβας ἢ ἐλαχίστας.

Διὰ τὰ ἀσφυξιογόνα: Ἂν ὁ προσβληθεὶς εἶνε λιπόθυμος, εἰσπνοαὶ ἀμμωνίας εἶνε δυνατὸν νὰ τὸν ἐπαναφέρουσι εἰς τὰς αἰσθή-

σεις του. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις ὑπάρχει καὶ διέγερσις ἐνεργοῦμεν τότε ἔνεσιν μορφίνης ἢ Παντοπὸν ἐφ' ὅσον ὅμως οἱ πνεύμονες καὶ ἡ καρδία λειτουργοῦν καλῶς. Ἐν ἀνάγκῃ ἐνδείκνυται ἀφαίμαξις τοὐλάχιστον 300 γραμμαρίων αἵματος ἢ 5—6 βεντοῦζες κοφτές. Πολλάκις ἡ καρδία δὲν λειτουργεῖ κανονικῶς καὶ τὸ αἷμα λόγῳ τῆς δηλητηριάσεως καθίσταται πυκνότερον καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐξέρχεται εἰς ἀρκετὴν ποσότητα. Τότε κάμομεν μίαν ἔνεσιν καρδιοτονωτικὴν (cordiazole ἢ coramine) καὶ ἐπαναλαμβάνομεν τὴν ἀφαίμαξιν. Τὰ καρδιοτονωτικὰ τακτοποιοῦν τὸν σφυγμὸν καὶ ἐπιδροῦν εὐεργετικῶς ἐπὶ τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος. Δύνανται νὰ δοθοῦν καὶ εἰς μεγαλυτέρας δόσεις καὶ ἐνδείκνυνται εἰς ὅλας τὰς δηλητηριάσεις καὶ ἰδίως τῶν ἀσφυξιογόνων. Ἐναλλὰξ νὰ γίνωνται καὶ ἐνέσεις καφουρᾶς. Ἂν συγχρόνως βήχῃ ὁ πάσχων δίδωμεν καψύλια μὲ αἰθέρα καὶ κάμομεν εἰσπνοὰς ὀξυγόνου **χωρὶς πίεσιν** εὑρισκομένου συνήθως εἰς ἐνέσεις καὶ ἐφαρμοζομένου εἰς τοὺς ρώθωνας. Ἡ χορήγησις τοῦ ὀξυγόνου ἐξακολουθεῖ μέχρις ὅτου φύγῃ ἡ κυάνωσις ἀπὸ τὸ πρόσωπον καὶ τὰ χείλη ὁπότε ἐπέρχεται ἡ αἴσθησις ἀνακουφίσεως εἰς τὸν προσβληθέντα. Μετά τινας ὥρας τὰ ἐνοχλήματα δύνανται νὰ ἐμφανισθοῦν ὁπότε καὶ πάλιν ἐπαναλαμβάνομεν τὰς εἰσπνοάς. Εἰς τὴν παρουσιαζομένην ἀτονίαν κάμομεν ἐνέσεις στριχνίνης ἢ καρδιοτονωτικὰς καὶ σκεπάζομεν μὲ θερμὰ ἐνδύματα τὸν ἄρρωστον. Ἡ ἀνάπαυσις, ἡ ἀφαίμαξις, αἱ εἰσπνοαὶ τοῦ ὀξυγόνου καὶ ὁ καθαρὸς ἀὴρ ἀποτελοῦσι τὰ κύρια θεραπευτικὰ μέσα μὲ τὰ ὁποῖα πολλάκις σώζονται οἱ δηλητηριασθέντες. Οἱ ἀερόπληκτοι δὲν πρέπει νὰ νοσηλεύωνται πλησίον μολυσματικῶν νοσημάτων καὶ ἰδίως πνευμονίας διότι προσβάλλονται εὐκόλως.

Τοξικὰ ἢ θανατηφόρα ἀέρια: α' ὑδροκυανικὸν ὀξύ. Ἂν ὁ προσβληθεὶς διαφύγῃ τὸν θάνατον ὁ ὁποῖος συνήθως ἐπέρχεται ταχύτατα κάμομεν ἀμέσως ἐνέσεις cordiazole, coramine, καφουρᾶς, τεχνητὴν ἀναπνοὴν, εἰσπνοὰς ὀξυγόνου, ἀφαίμαξιν καὶ ἐν ἀνάγκῃ ὡς ἀντίδοτον φάρμακον ἔνεσιν ἀτροπίνης καὶ ἐνδοφλεβίους ἐνέσεις ὑποθειώδους νατρίου 20 % Ἐπίσις ἡ ἔνεσις ὀξανθίνης δρᾶ ἐπωφελῶς καὶ εἰς τὰς βαρείας ἀκόμη δηλητηριάσεις.

β') **Ὀξείδιον τοῦ ἄνθρακος.** 1') Εἰσπνοαὶ ὀξυγόνου εἰς μεγίστην δόσιν. 2) ἐρεθιστικαὶ ἐντριβαὶ τοῦ δέρματος, συναπισμοί, εἰσπνοαὶ ἀμμωνίας. 3) τεχνητὴν ἀναπνοὴν ἐφ' ὅσον ἔχομεν ἄπνοιαν παρατεινομένην πολλάκις καὶ μέχρι δύο ὡρῶν ἔστω καὶ ἂν δὲν ἀναπνέει ὁ δηλητηριασθείς. 4) καρδιοτονωτικαὶ ἐνέσεις καὶ μετάγγισις αἵματος ἡ ὁποία θαυματουργεῖ εἰ. αὐτὰς τὰς περιπτώσεις.

Καυστικὰ (ὑπερῖτις κλπ.) Μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ προσβληθέντος ἐκ τοῦ μεμολυσμένου τόπου, ἀ-

μέσως μετὰ τὴν προσβολὴν καὶ ἐντὸς τῶν πρώτων 3 λεπτῶν τῆς ὥρας κάμομεν ἐντριβὰς εἰς τὸ προσβληθὲν μέρος τοῦ σώματος μὲ χλωροάσβεστον (Kireç kaymağı) ὁπότε ἡ ἐνέργεια τοῦ καυστικοῦ δηλητηρίου ἀναστέλλεται. Κατόπιν ἐκδύομεν αὐτὸν τελείως, κόπτομεν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του καὶ τὸν ἐμβαπτίζομεν εἰς τὸ λουτρὸν, εἰς τὸ νερὸ τοῦ ὁποίου προσθέτομεν καὶ ὀλίγον ὑπερμαγγανικὸν κάλιον (περμαγγανάτ). Ἐλλείψει λουτροῦ τὸν πλύνομεν μὲ θερμὸ νερὸ καὶ σαποῦνι καὶ κατόπιν μὲ διάλυσιν 3 $^{0}/_{00}$ μαγειρικοῦ ἅλατος ἢ σόδας. Μετὰ τὸ λουτρὸν καλύπτομεν μὲ σκόνιν χλωροασβέστου ὁλόκληρον τὸ σῶμα ἀφοῦ τὸ στεγνώσωμεν καλῶς μὲ ἐλαφρὰς ἐντριβάς. Κατόπιν δίδομεν γαργαρισμούς μὲ διάλυσιν σόδας εἰς τὴν ὁποίαν προσθέτομεν σταγόνας Huile gomenolè Πλύνομεν τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ διάλυσιν σόδας 2 $^{1}/_{2}$ $^{0}/_{00}$ καὶ προκαλοῦμεν δακρύρροιαν διὰ τῶν κρομμυίων ἅτινα κρατῶμεν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ πάσχοντος Διὰ τὸν βῆχα δίδομεν κωδεΐνην καὶ διονίνην. Ὠφελοῦν αἱ εἰσπνοαὶ τοῦ ἐξῆς μίγματος, οἰνόπνευμα καὶ χλωροφόρμιον ἀπὸ 40 γραμμ. 15 γραμμ. αἰθέρα καὶ 5 γραμμάρ. ἀμμωνίας.

Κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ **καυστικοῦ** δηλητηρίου ἀπαγορεύονται τὰ ἑξῆς : 1) Νὰ ἐγγίζωμεν ἢ νὰ διερχώμεθα μολυσμένας περιοχὰς ἕως ὅτου γίνῃ ἡ ἀπολύμανσις 2) Ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἐνδυμάτων καὶ κάθε ἀντικειμένου ποὺ ἦλθε εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰ καυστικὰ ἀέρια ἂν προηγουμένως δὲν ἔχουν ἀπολυμανθῆ διὰ βρασμοῦ (μὲ στάχτη) ἢ εἰς κλιβάνους. 3) Ἡ χρησιμοποίησις τροφίμων τὰ ὁποῖα ἔστω καὶ μὲ μικρὰν πιθανότητα ἐμολύνθησαν. 4) Ἡ χρῆσις ἀλοιφῶν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, πιεστικῶν ἐπιδέσμων καὶ ἡ διάνοιξις τῶν φλυκταινῶν.

Αἱ μεγάλαι φλύκταιναι παρακεντοῦνται μὲ ἄσηπτον βελόνην μετὰ παρέλευσιν 50-70 ὡρῶν ἀπὸ τὸν σχηματισμόν των. Ἡ περαιτέρω θεραπεία τῶν δηλητηριωδῶν ἀερίων καθὼς καὶ οἱ κίνδυνοι οἱ προερχόμενοι ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν μικροβίων καὶ τῶν ὡραίων συφιλιδοφόρων εἶνε ἔργον τῶν ἰατρῶν καὶ τῶν Νοσοκομείων.

Νεοχώριον Βοσπόρου 19)12)39

Π. ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ
Ἰατρὸς

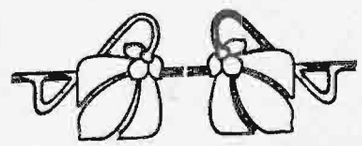

ΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

1940

Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκ. Πατριάρχης Κος Κος ΒΕΝΙΑΜΙΝ ὁ Α'.

Ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πατριάρχης καὶ Πάπας Ἀλεξανδρείας κ. κ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ.

Ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ κ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ.

Ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πατριάρχης τῆς Σερβίας κ. κ. ΓΑΒΡΙΗΛ.

Ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πατριάρχης τῆς Ρουμανίας κ. κ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Ἡ Α. Σ. ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου Κύπρου Μητροπολίτης Πάφου κ. κ. ΛΕΟΝΤΙΟΣ.

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. κ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ.

Ἡ Α. Μ. ὁ Μητροπολίτης Βαρσοβίας κ. κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.

Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Τυράνων καὶ Ἀρχιεπίσκοπος πάσης Ἀλβανίας κ. κ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ.

Ἡ Α. Σ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Ὄρους Σινᾶ κ.κ. ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ ὁ Γ'.

Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Πτολεμαΐδος τοῦ Ἱεροσολυμιτικοῦ Θρόνου κ. κ. ΚΕΛΑΔΙΩΝ.

Ὁ Ἐξοχωτ. Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀγκύρᾳ κ. κ. Ρ. ΡΑΦΑΗΛ

Ὁ Εὐγενεστ. Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Σταμπουλ κ. κ. Γ. ΚΟΥΣΤΑΣ.

Ὁ Εὐγεν. Γραμμ. τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ Ἑλλην. Πρεσβείας κ. κ. Ἀνδρέας Τέντης.

Ὁ Εὐγενέστ. Στρατιωτ. Ναυτ. καὶ Ἀεροπορικὸς Ἀκόλουθος τῆς Ἑλλ. Πρεσβείας Ἀγκύρας κ. κ. Εὐάγγελος Ἀποκορίτης.

Ὁ Εὐγεν. Ἐμπορ. Ἀκόλουθος τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ Ἑλλην. Πρεσβείας κ. κ. Δημ. Βοσνιᾶκος.

Ὁ Εὐγενέστ. Ὑποπρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Σταμπουλ κ. κ. Γ. Μπένσης.

Ὁ Εὐγενέστ. Γεν. Πρόξενος τῆς Ρουμανίας ἐν Σταμπουλ κ. κ. Ν. Λουκασίεβιτς.

Ὁ Εὐγενέστ. Ὑποπρόξενος τῆς Ρουμανίας κ. κ. Β. Μπιμπέσκο.

Ὁ Εὐγενέστ. Ὑποπρόξενος τῆς Βραζιλίας ἐν Σταμπουλ κ. κ. Κ. Γαζιάδης.

Οἱ Σεβ. Μητροπολῖται : Προύσης κ. Πολύκαρπος, Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιος, Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος, Χριστουπόλεως κ. Μελέτιος, Λαοδικείας κ. Δωρόθεος (5), Αἴνου κ. Γερμανός.

Οἱ Σεβ. Μ/ται τοῦ ἐξωτερικοῦ : Ἰωαννίνων κ. Σπυρίδων, Κρήτης κ. Τιμόθεος, Σερρῶν κ. Κων)τῖνος, Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος, Δράμας κ Βασίλειος, Λήμνου κ. Στέφανος, Χίου κ. Ἰωακείμ, Ἐδέσσης κ. Κωνστάντιος, Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Διόδωρος, Ἐλασσῶνος κ. Καλλίνικος, Κοζάνης κ. Ἰωακείμ, Ἐλευθερουπόλεως κ. Σωφρόνιος, Παραμυθίας κ. Γεώργιος, Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγ. Ὄρους κ. Σωκράτης, Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως κ. Χρυσόστομος.

Οἱ θεοφ. Ἐπίσκοποι : Ἐλαίας κ. Ἀγαθάγγελος, Λεύκης κ. Παγκράτιος, Ναζιανζοῦ κ. Φιλόθεος.

Πατριαρχικὴ Αὐλή : Μέγας Πρωτοσύγκελλος κ. Ἀδαμάντιος, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου κ. Κύριλλος, Μέγας Ἀρχιδιάκονος κ Μάξιμος, Βιβλιοφύλαξ πρ. Μ. Ἀρχιδιάκονος κ. Γρηγόριος, Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἱερ Συνόδου κ. Μελίτων, Δευτερεύων κ. Μελέτιος, Μεγ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Καλλίνικος, Τριτεύων κ. Ἰσίδωρος, Διάκονος κ. Γεώργιος Ἀναστασιάδης, Διευθυντὴς Τουρκικοῦ Γραφείου κ Εὐθ. Μαυρίδης, Διευθ. Γραφείου Θρησκευτ. Πράξεων κ. Ἀλεξ. Μελίδης, Ταμίας κ. Γ. Σαββόπουλος, Α'. Π/χικὸν Γραφεῖον κ. Ἐμ. Φωτιάδης, Γραμ. Μ. Πρωτοσυγκελλίας κ. Ἀλέξ. Ἄκατος (2), Ἀος Δομέστικος Πατριαρχικοῦ Ναοῦ κ. Ἀναστάσιος Μιχαηλίδης.

Οἱ Ὀφφικιάλοι τῆς Μ. Ἐκκλησίας : Οἱ Ἐντιμολ. κ. κ. Βλαδ. Μιρμίρογλους Μ. Ρήτωρ, Σπυρ. Κων)τινίδης Μ Διερμηνεύς, Ἰ. Παπαδόπουλος Μ. Ὑπομνηματογράφος (Θεσσαλονίκη), Ἀντων. Νικολόπουλος Μ. Νομοφύλαξ (Ἀθῆναι), Βασ. Αἰμιλιάδης Μ. Μυρεψός, Ἰ. Ἀλευρίδης Φωτογράφος, Κ Πρῖγκος, Μ. Πρωτοψάλτης, Θρ. Στανίτσας Μ. Λαμπαδάριος, Κ. Μακρίδης Μ. Πριμικήριος.

ΑΙ ΕΙΚΟΣΙ ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ : Λαύρας, Βατοπεδίου, Ἰβήρων, Χαλιανδαρίου, Διονυσίου Κουτλουμουσίου, Γρηγορίου Ξηροποτάμου, Ζωγράφου, Δοχειαρίου, Καρακάλλου, Φιλοθέου, Σίμωνος Πέτρας, Ἁγ. Παύλου, Σταυρονικήτα, Ξενοφῶντος Παντοκράτορος, Εσφυγμένου, Ἁγ. Παντελεήμονος, Κωνσταμονίτου.

ΑΘΩΝΙΑΣ ΣΧΟΛΗ : Ἀρχιμ Ἀθανάσιος Παντοκρατορινὸς Διευθ. Ἀθωνιάδος σχολῆς.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΒΛΑΤΑΔΩΝ : (Θεσσαλονίκη) ὁ Πανοσιολ. Ἡγούμενος κ. Ἰωακεὶμ Ἰβηρίτης, ὁ Παν. Ἀρχιμανδρίτης τοῦ Οἰκ. Θρόνου κ. Παγκράτιος Ἰβηρίτης ἰατρός.

ΟΙ ΕΝ ΣΤΑΜΠΟΥΛ

Οἱ ἐν τῷ Γεν. Προξενείῳ τῆς Ἑλλάδος : κ. κ. Νικολ. Δάμσας Διερμηνεύς, Περ. Σούρλας, Μ. Ἀναγνωστόπουλος, Ταμίας, Γ. Σαρρῆς ἐπὶ τῶν διαβατηρίων.

Οἱ ἐκ τοῦ Τραπεζιτικοῦ Σώματος κ. κ. Ἀδελφοὶ Ἡλιάσκου, Ἀθ. Δρίτσας διευθ. Τραπέζης Near East, Θεμ. Ἀποστολίδης ὑποδιευθ. Τραπέζης Near East, Ἀθ. Λογοθέτης (2), Ἰωαν. Βαφείδης, Θεολόγος Πελαργίδης τμηματάρχαι Ὀθ. Τραπέζης, Στεφ. Ἰβάντζος D. O. B., Εὐθ. Μουτσόπουλος, D. B., Γεώργιος Παπαδόπουλος B. O., οἱ Τραπεζῖται κ. κ. Ἰωαν. Ἀλευρόπουλος, Νικολ. Τακόπουλος, Ι. Φασιλάκης, Ἀδελφοὶ Κροκόδειλοι, Ναοὺμ Παπαθεοδώρου.

Οἱ ἐκ τοῦ ἰατρικοῦ σώματος: κ. κ. Στ. Μαναήλογλους, Ἀθ. Κουκούλης, Ἀνδρ. Γιαννόπουλος, Νικ. Ταπτᾶς (βουλευτὴς), Στ. Στεφανόπουλος, Αἰμ. Ταχιντζῆς, Νικ. Φακατσέλης, Γ. Μαυρομμάτης, Ν. Μπαβάκης, Μεν. Σχοινᾶς, Χρ. Μάνθος, Α. Ἀνανιάδης, Δημ. Βαρσάμης (χημικὸς), Γ. Ζηλανάκης, Ἀντ. Νικολαΐδης, Νικ Φερμάνογλους (Φανάριον) Χαρ. Κωστόπουλος (Βουγιούκδερε) Ἀντ. Ζωγράφος (Θεραπεῖα). Π. Παπαστρᾶτος (Νεοχώριον), Ι. Ξάφης, Γ. Χουδαβερδῆς, Κ. Αἰμιλιάδης, Β. Λεοντιάδης, Τμι. Πασχαλίδης, Ἠλίας Ἠλιάδης Κ. Χανόπουλος, Ν. Μπέλλας, Π. Βαχαρόπουλος, Αἰμ. Ὀρφανίδης, Κ. Βυζαντιάδης, Λυκ. Γαλίτσης, Π. Κόντης (Καθήκιοϊ), Σ. Κασαρτζόγλους, Γ. Ξανθόπουλος, Βλάσης.

Οἱ ἐκ τοῦ ὀδοντοϊατρικοῦ σώματος: Θεμ. Κικριλῆς, Ε. Ἀποστολίδης, Ν. Λιάπης, Ν. Καβάλης, Ἀλεξ. Γαληνὸς, δὶς Καίτη Ἀμπελίδου, δὶς Ἑλένη Χρηστίδου, δνὶς Φενερλῆ, Στυλ. Μελαχροινὸς, Κ. Χαλεπλῆς, Ἀλεξ. Κεχαγιόπουλος (Καδήκιοϊ), Ἀλέξ. Ἰατρόπουλος, Δημ. Χαβιαρόπουλος.

Οἱ ἐκ τοῦ Δικηγορικοῦ Σώματος: κ. κ Ἀχιλ. Μόσχος, Κυρ. Γκιώκας, Καλούδης Λασκαρίδης, Συμ. Βαλλιᾶς, Μιλτ. Μαγίδης Ἀλκ. Γκετζουστάογλους, Εὐστάθιος Σανταλτζόγλους, Χρῆστος Ἀγγελίδης, Κων. Λογοθέτης, Προδρ. Φράγκος, Μισ. Μισαηλίδης, Ἰορδ. Καζαντζόγλους, Γ. Εὐφημιανίδης, Χαρῖκος Παπαδημητρίου, Δημ. Γρηγοριάδης, Τερπ. Μαρῖνος, Πλάτ. Κλιμάνογλους, Σαβ. Σέργιος, Σοφ. Βεζυρίδης, Β Καρίπογλους, Θεολ. Ἀνθομελίδης, Λάζ. Κιουρκτσόγλους, Χαρ. Ἀγνιάδης, Ἀναστ. Εὐγενίδης, Γεώργ. Ἐλευθεριάδης, Δημ. Μοσχόπουλος, Β. Παπαθεοδώρου, Κ. Καρολίδης, Παντ. Παπαδόπουλος, Μιχ. Νικολαΐδης, Ἄγγελος Δάκος.

Οἱ ἐκ τοῦ Καθηγητικοῦ Σώματος: οἱ κ, κ. Νικολ. Καλαμαρτζῆς, Ἀπ. Μέξης Ἰορδ. Παπαδόπουλος, Ἀλέξ. Κύρκου, Δημ. Ἀσπρόπουλος, Θωμ. Νάτσινας, Δνις Ἄννα Βασιλειάδου, Β. Μούτσογλους, Δημ. Μάνου, Ἄγγελ. Βουδούρης.

Οἱ ἐκ τοῦ Διδασκαλικοῦ Σώματος: οἱ κ. κ. Κ. Καμπαλούρης Διευθ. Ἀστ. Σχολῆς Ζωγραφείου, Κ. Φωτεινὸς Διευθ Ἀστ Σχολῆς Ἁγ. Κων)τίνου καὶ Ἑλένης Πέραν, Τίμολ. Μαμελετζόγλους, Δνὶς) Ἑλένη Ἰωαννίδου Διευθ.

Σχολῆς Θεραπείων, Περ. Κοντόπουλος Διευθ. Σχολ Κοντοσκαλίου, Δημ. Ζῶτος Διευθ. Σχολῆς Ὑψωμαθείων, Δημ. Γεωργιάδης Διευθ. Σχολῆς Πριγκήπου, Κων. Βαπορίδης Διευθ. Σχολῆς Βαλατᾶ.

Ἀρχιτέκτονες: Οἱ κ.κ. Εὐάγ. Ράνος, Βίκτωρ Ἀδαμαντίδης, Ἡλιάδης, Σαμψωνίδης, Δελαμάγκας, Παν. Χαβιαρόπουλος, Θωμᾶς Ἀγαλιάδης, Σταμ, Φαλιέρος. Ἀναστ. Παντερμαλῆς.

Ἐμπορορράπται: Οἱ κ. κ. Δον. Βονόρτας, Ἀναστ. Οἰκονομίδης, Κωνστ. Μακρῆς, Ι. Σοφιανὸς (πλατεῖα Τοῦνελ), Βασίλ. Καθαρόπουλος, Πρόδρ. Τζελάτογλους, Ν. Τζελάτογλους, Π. Πελτέκης, Ἰω. Παναγιωτίδης, Σωτήριος Ἱερακίδης, Ἐμμαν. Ἐμμανουηλίδης.

Ναυτικοὶ πράκτορες: Οἱ κ. κ. Γεώρ. Μαλιόγλους (Διευθ. Ρουμ. Ἑταιρίας), Κ. Σισκίδης (Byron), Γ. Μαυρῆς, Γερ. Μακρῆς, Νικ. Βουτσινᾶς, Νικόλ. Κωνσταντινίδης (NAK), Ι. Ἀντώναρος, Θεόδ. Χατζόγλου, Ἀδελφοὶ Δ. καὶ Κ. Βάτη.

Οἱ ἐν τῇ Ἑταιρίᾳ Βαντερζέ: κ. κ. Ζαφειριάδης, Ἀνδρον. Πασαδαῖος, Φώτιος Γρηγοριάδης, Βασ. Θεοδωρίδης.

Ἀσφαλισταί: Οἱ κ. κ. Θρασ. Ἱλαρίδης, Α. Γεωργιάδης, Κ. Σαριδάκης, Κ. Χαρισιάδης, Γ. Χρηστίδης, Ἀλέξ. Δημητρακόπουλος, Παν. Μαυρίδης, Ι. Κόβας. Ἀντ. Κουκουλομάτης. Γ. Κοντογιάννης.

Ἀλευρέμποροι: Οἱ κ.κ. Κοσμέτος Κ. Α., Βασ. Κούρτογλους, Γ. Χ" Δημητριάδης, Χαράλ. Ἀντωνιάδης, Ἀπ. Ράδοβιτς, Κ. Νῖνος, Ν Ζουμπούλης.

ΕΝ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙΩ

Κεντρικὴ Ἐφορεία: Οἱ κ.κ. Νικ. Σγουρίδης πρόεδρος, Ἀντων. Ζαχαριάδης, Τιμολ. Ἀγαθόπουλος, Λεανδρ. Εὐστρατιάδης.

Διευθυντὴς Γραφείων Κεν. Ἐφορείας κ Ἰωάν. Σακελλαρίδης, Γραμματεὺς: κ. Στέφανος Στεφανίδης, Λογιστὴς: κ. Ἀνδρ. Καρυστινός.

Κλῆρος Κοινότητος Σταυροδρομίου: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Εἰρηνουπόλεως κ Κωνσταντῖνος ἀρχιερατικῶς προϊσταμενεύων, ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Νικόδημος, οἱ Αἰδεσιμ. Οἰκονόμοι κ. κ. Ἀργύριος Πιτσικούλης (5), Γεώργ Παπασταύρου, Ἰωάν. Γαρύφαλλος, Καλλίνικος Νικολαΐδης, οἱ Ὁσιώτ. Ἱερομ. κ.κ. Ἀμβρόσιος Καραδάνος, Προκόπιος Μελᾶς, Βασίλ. Ἀνθουλίδης, Χριστόδουλος Παπαϊωάννου καὶ ὁ Αἰδεσιμ. Ἱερεὺς κ. Ἀντών. Ρεπανέλλης, οἱ Ἱερολογ. Διάκονοι καὶ Ἱεροκήρυκες κ.κ. Ἀνδρέας Λαγοῦρος (Εἰσοδίων), Αἰμιλιανὸς Πουλερόπουλος (Ἁγ. Τριάδος), Κωνστ. Πλακωτάρης (Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης), οἱ Μουσικολ. Ἱεροψάλται: Σταῦρος Μακρίδης (ἀριστερὸς Εἰσοδίων), Ἰω. Βασιλειάδης (πρωτοψάλτης Ἁγ. Τριάδος), Τάκης Ἰωαννίδης (πρωτοψάλτης Ἁγ. Κωνσταντίνου), Ι. Τζιβίλογλους (πρωτοψάλτης Μεταμορφώσεως).

Ἐπιτροπὴ Ἁγ. Τριάδος: Οἱ κ.κ. Νικ. Τσαγκόπουλος πρόε-

δρος, Νικ. Πιστὼφ, Π. Χιωτάκης. Γραμμ. Νέστωρ Ἀριστοκλῆς.

Ἐπιτροπὴ Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης: Οἱ κ. κ. Χαρ. Κοντζόπουλος πρόεδρος, Κανάκης Βαφειάδης, Μιχ. Βαρασόπουλος, Μιλτιάδης Γκιόλμας. Γραμματεὺς κ. Δημ. Πετρίδης.

Τὸ Προεδρεῖον τῆς Ἑλληνικῆς Ἑνώσεως Σταμπούλ. Οἱ κ. κ. Πέτρος Σαγρέδος, πρόεδρος, Δημ. Μανίκας ἀντιπρόεδρος, Ὀδυσ. Μωραϊτίνης γεν. γραμματεὺς, Κ. Σκαρμπούνης εἰδ. γραμματεὺς, Γ. Μανωλᾶκος ταμίας, Σύμβουλοι: οἱ κ. κ. Γ. Φωτιάδης, Δ. Βαρσάμης, Κ. Καΐρης, Διον. Βονόρτας, Ἰωάν. Δαλέζιος, Κων. Καπετανάκης, Μιχ. Μπαρμπαρέσος.

Ἐφημερὶς «Μεταπολίτευσις» Οἱ κ. κ. Κων. Θ. Παπαδόπουλος ἰδιοκτήτης καὶ διευθυντὴς, Ἀπόστ. Μέξης, Νικ. Χατζῆ Σάββας, Εὐθύμ. Ἰορδανίδης.

Οἱ ἐρίτιμοι κ. κ. Κ. Σαπουντζάκης, Χαραλ. Σπάρταλης, ἀδελφοὶ Ἰωάννης καὶ Ἀντώνιος Κάτανοι (ἰδιοκτῆται τῶν μεγάλων παντοπωλείων Νέα Ἀγορὰ καὶ Ἑρμῆς), Βικέντιος Καϊβάνο, Ἀλεξ. Τσάνης, Σταῦρος Βελισσαρίου (τμηματάρχης Λυὼν), Ἀναστ. Πασχαλίδης (Baker) Ἰωάν. Βασιλειάδης (φαρμακέμπορος), Δ. Ἀνδρεάδης (φαρμακοποιός), Λάμπρος Σπύρου, Πετρ. Μπάνοβιτς (Τοῦνελ), Χαριλ. Ἀγγελίδης (Χαβάνα παζαρί), Κων. Μολοκῶτος (Coskun), Ἀναστ. Ζαφειρόπουλος (φαρμακοποιός), Πέτρ. Μπιμπῆς, Ἰωαν. Παστελλᾶς, Μαργαρίτης Κύρκου (παντοπωλεῖον Ἄγκαρα Ταξὶμ), Ἰάκωβος Καλλιβρούσης, Ι Ἐμμανουηλίδης, ἀδελφοὶ Κώστας καὶ Χριστοφ. Κατραπάνη, Κώστας Ζαμάνης (ἀρχαιοπώλης), Ἰωάν. Θεολόγος (Σισχανὲ Καρακόλ), Ἑρμῆς Ἑρμῆς καὶ Γεώρ. Ἰωάννου (ἑταιρία κονσερβῶν «Ἑρμῆς»), Κυριάκος Κυρίου, Γεώργιος Σοφιανὸς (ἐργοστάσιον ἐπίπλων), Ἄνθιμος Ἀνθιμιάδης, Ἰωάν. Κυφιώτης (ἐργοστ. ἐπίπλων), Θωμ. Παπαζιώγας, Ἀλέξ. Παπαδόπουλος (φαρμακοποιός), Πέτρ. Πετρόπουλος, Πέτρος Ἀγγελίδης (ὑπηρ. Κηδειῶν), Σταῦρος Παρασκευᾶς, Παν. Νεδέλκος, Ἰωάν. Μήτσης, Ἰωάν. Κεκροπίδης, Michel Ἰωαννίδης.

Αἱ ἀξιότιμοι κυρίαι: Ζωὴ Καλβοκορέση, Βασιλικὴ Σαρόγλου, Μαρίκα Ἀγγελίδου, Ἀναστασία Ἀκτσίτ, Ἑλένη Μαυροκεφάλου (κατάστ. γυναικείων πίλων «Violette» Πέραν Τεκέ.)

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Σοφοκλέους Ντίνου προέδρου Ἐπιτροπῆς Ναοῦ Εἰσοδίων Παναγίας Πέραν: Οἱ κ. κ. Σοφοκλῆς Ντῖνος, Δημ. Γ. Ἀράμπογλους, Κ. Π. Ριζόπουλος, Στέφ. Εὐφραιμίδης, Χρῆστος Εὐθυμιάδης (ἀρχιτέκτων), Νικόλ. Ἀντωνιάδης, Δημ. Κουμελλᾶς, Ἀντώνιος Γ. Ἀράμπογλους, Κυριᾶκος Δημόπουλος, Δημήτριος Γαρουφαλίδης.

Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς Δος Φωτεινῆς Σούτα Γραμματέως τοῦ Ἀλβανικοῦ Προξενείου Σταμπούλ: Shaqir Hairoulla, Περικλῆς Ἀντζιόπουλος, Δὶς Φωτεινὴ Σούτα.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Θεμ. Κικριλῆ ὀδοντοϊάτρου: οἱ κ. κ. Θεμ. Κικριλῆς, Κ. Κράνης (ἰατρὸς), Ὀχανίδης (φαρμακέμπορος), Μιχαὴλ Κικριλῆς, Ἰ. Παπαδόπουλος.

Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς Κας Φανῆς Γεωργιάδου Διευθυντρίας τοῦ Ζαππείου Παρθεναγωγείου: Αἱ Δες Καίτη Ζάκα, Ἀλίκη Λαμπρινίδου, Νίτσα Ζουμπουλιάδου, Βέτα Γεωργιάδου, Ἄννα Κούρτογλου, Πουλοῦ Τόση, Μιμίκα Τεπερίκογλου.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἐξοχωτ. Παιδιάτρου κ. Νικ. Φακατσέλη: οἱ κ. κ. Νικ. Μ. Φακατσέλης (2), Ἠλίας Φακατσέλης.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἐξοχ. ἰατροῦ κ. Στ. Παρασκευᾶ: οἱ κ. κ. Στ. Παρασκευᾶς ἰατρὸς, Κ. Κων)τινίδης, Λάζαρος Γεωργιάδης, Σ. Λουΐζος, ἡ Κα Σμαρὼ Πρωταίου ἰατροῦ.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἰ. Γενηδουνιᾶ Προέδρου Ἐφορείας Σχολῆς θηλέων Ἀϊναλῆ Τσεσμὲ: οἱ κ. κ. Σαβ. Γεωργιάδης, Μ. Βιδάλης, Ν. Καραμάνογλους, Μ. Σταυρόπουλος, Ἴ Γενηδουνιᾶς.

ΚΟΥΡΤΟΥΛΟΥΣ

Ἱερὸς Ναὸς ἁγ. Δημητρίου: Ἀρχιμ. κ. Νικόλαος Κουτρουμπῆς, Ἱερομ. Τιμόθεος Παζαρίδης. Πρωτοψάλτης Πρ. Τοπάλογλους.

Οἱ ἐκ τῶν Ἐφοροπιτρόπων κ. κ. Λεωνίδας Γεωργιάδης πρόεδρος, Ἐπαμ. Πανταζίδης, Ἀντώνιος Παπαδόπουλος, Ἀναστ. Λαγουδάκης.

Οἱ κ. κ. Λεωνίδας Γεωργίου (φαρμακοποιός), Ἀγαμέμνων Νικολαΐδης.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Ὁσιωτ. Ἱερομον. κ. Ἀγαθαγγέλου Βουτσᾶ Προϊσταμενεύοντος Κοινότητος Ταταούλων: † Ἱερομόναχος Ἀγαθάγγελος Βουτσᾶς, αἱ Κυρίαι Οὐρανία Ἀ. Μαυρουδόγλου, Καίτη Μ. Ζάκα, Βασιλικὴ Χ. Τσάτση, Ρώδων Μ. Νικολαΐδου.

Τῇ Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Αἰδ. Ἱερέως κ. Γερμανοῦ Ἀνδρεάδου: † Πρεσβύτ. Γερμανὸς Ἀνδρεάδης, Νικ. Νικολαΐδης, Γεώργιος Καλλονᾶς, Γεώρ. Πελαργίδης, Σταῦρος Κων)τινίδης.

Ἱερὸς Ναὸς Εὐαγγελιστρίας: Ἀρχιμ. κ. Πολύκαρπος, Ἱεροδ. καὶ Ἱεροκῆρυξ κ Χρυσόστ. Καρατζᾶς, ὁ κ. Εὐστράτιος Λαμπρόπουλος,

ΦΕΡΙΚΙΟΪ

Ὁ ἱερατικῶς προϊστάμενος Σύγκελλος κ. Ἀλέξανδρος Καντώνης, Ἱεροδ. καὶ ἱεροκῆρυξ κ. Δημήτριος Παπαδόπουλος, πρωτοψάλτης Ἰωάν-Κεχαγιόπουλος.

Οἱ ἐκ τῶν ἐφοροεπιτρόπων: κ. κ. Βασίλ. Μέτσης, Χρῆστος Παρασκευόπουλος, Β. Πολυκαρπίδης.

ΓΑΛΑΤΑΣ

Ἅγιος Νικόλαος: Ἀρχιμ. Παγκράτιος, Ἱεροδιάκ. καὶ Ἱεροκῆρυξ κ. Αἰμιλιανὸς Ζαχαρόπουλος.

Ἐπιτροπή: Οἱ κ. κ. Ἰ. Παπανικήτας (πρόεδρος), Εὐστράτ. Κωνσταντινίδης, Νικολ. Χατζηγρηγόρης, Πέτρος Κλεινόπουλος, Θωμ. Θωμαΐδης, Σταῦρ. Σταυρίδης, Σωτήριος Δημητριάδης, Γραμματεὺς Παναγ. Τερλιξίδης.

Ἐφορεία Σχολῶν Γαλατᾶ: Οἱ κ. κ. Δημήτριος Κ. Κατσικόπουλος (πρόεδρος), Δημοσθ. Γιαγτζόγλους (ἀντιπρόεδρος), Πρ. Φράγκος (ἱδρυτής), Βενέδικτος Σαμουηλίδης (ταμίας), Ἰ. Παπανικήτης, Θωμᾶς Θωμαΐδης, Μιχ. Πασχαλίδης ἰατρός, Ἰ. Ἰωαννίδης ἰατρός, Θεοδ. Χατζῆ Ἰωαννίδης. Διευθυντὴς σχολῆς κ. Θ. Θεοφυλακτίδης.

Ἐφίτιμοι : κ. κ. Τριαν. Φορίφας, Ἀλέξανδρος Σαρίδης, Μῖχος Σεφέρογλους, Γ. Μαυρουδῆς, Δημ. Πάντελος, Κωνστ. Τσάρογλους, Ὄθων Ἰωαννίδης, Ἀδελφοὶ Ἀπόστολος καὶ Προκόπιος Ἐθνόπουλοι (Ἐργοστάσιον Σοκολάτας Royal), Κων. Ἀμπατζίδης, Ἰωαν Παπαδόπουλος (Χαβιαρόχανον), Τηλεμ. Β. Ἀλεξανδρίδης, Χρηστάκης Γεωργιάδης, Ἰωαν. Τσῖτος, Στέφ. Τιτόπουλος (χαβιαρόχανον), Ἀδελφοὶ Καΐνη, Ἀντ. Θεοχαρίδης, Μιχ, Καντρατζιώτης, Σταμ. Χρυσόπουλος, Κων. Τσόλας, Γεωργ. Μαρσέλος, Γεώργ. Ἐνεπέκογλους, Ἠλίας Μουστάκας, Ναπολ. Στεργιανόπουλος, Ἀθαν. Μαγκίνας, Ἰάκωβος Καβαδίας καὶ Φώτιος Νικολαΐδης (Τυπογρ. Emel), Γεωργ. Φραντζέτης, Ἀλεξ. Ποσάντζης καὶ Δημ. Τσακωνιάτης (Δερματέμποροι), Παν. Ζαροκώστας, (βιομήχανος), Ἰωάν. Θεοδωρίδης (ἐργοστάσιον κυτίων), Ἰωαν. Ἀν. Κετσετζίογλους, Νικόλ. Κόκκινος, Κωντσ. Παλάσης (ἐργοστάσιον μακαρονίων), Παντελῆς Βινιέρης (Φωτογράφος), Ἀδελφοὶ Θεοδοσιάδαι (Γκαζὸζ Οὐλουδὰγ), Ἀδελφοὶ Μιτακίδαι (ἠλεκτρικὰ εἴδη), Οὐζουνίδης (Νεστλέ), Ἀργ. Εὐγενίδης, Νικ Καλαμίδας, Σπῦρος Πσπανδρέου, Ἀδελφοὶ Παναγιωτάκη (Πισκότα Χάϊ Λάϊφ), Ἰω Πικιδκος, Ἀνδρέας Καρδαρᾶς, Ν. Λιαγούρης καὶ Πολύβιος Λουκίδης (Παζὰρ Ἀμερικὲν), Στ Γεννσαράφογλους, Βασ. Φιλώτης (ὑπογραφεῖον Ἀρτιστὶκ), Ἀδελφαὶ Ἀν. καὶ Σωσ. Καλαϊτζόγλου, Ἰω. Παΐσιος, Σταῦρος Σέρεζλης, Κωνστ. Πλάκας (Ἐξέλσιορ), Ἀνδρ. Τσουκᾶτος, Ἀριστοτ. Τοπούζογλου, Ἀθ. Πακιάδης (Χαβιαρόχανον), Εὐστ, Μ. Θεοδωρίδης (Πιλοπωλεῖον Cumhuriyet), Ἀντ. Σέργιος, Κλεόβουλος Ν. Χουρμουζιάδης (Yayla).

Γραφεῖα Νοσ. Βαλουκλῆ: Οἱ κ. κ. Βασ. Βεϊζαδὲς, Εὐσέβιος Μπουσάκας.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Νικ. Παπαδοπούλου D. O. B. Ἡ κ Εὐρυδίκη Ξ. Ἀλεξανδρίδου, οἱ κ. κ. Ἀντ. Μ. Μαλέτσκος, Ν Κ. Παπαδόπουλος, Κων. Πουρῆς, Ἰ. Ἀγγελίδης, Παν. Κ. Παναγιωτίδης, Βασ. Καμαριώτης, Νικόλ. Παράσχος, Μενέλαος Βλαχόπουλος. Βασ. Ν. Κουτσόπουλος.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἰωάν. Ζωμοπούλου : οἱ κ. κ. Ἰάων. Ζωμόπουλος, Στέφ. Παναγιωτίδης.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Στεφ. Λούκα: οἱ κ. κ. Στεφ. Δ. Λούκας, Κων)τῖνος Μακρῆς, Τάκης Ἰωαννίδης, Κα Βασιλικὴ Λαυρέντογλου.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἐξοχωτάτου ἰατροῦ κ. Ι. Ἰωαννίδου: Ι. Δ. Ἰωαννίδης ἰατρὸς, ἡ κ. Σμαράγδα Ἰωαννίδου ἰατροῦ.

ΒΕΣΙΚΤΑΣ

Ἀρχιμ. κ. Σεραφείμ Κρασᾶς.

Οἱ κ. κ. Βασ. Λαυρέντογλους (ἐργοστάσιον ποτῶν), Εὐδόκιμος Οὐσουλτζόγλους (ἐργοστάσιον καρφίων), Ἀδελφοὶ Γιαδικιάρογλου, Βασίλ. Καραμῆτρος.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Γ. Σαββίδου διευθυντοῦ σχολῆς Βεσικτάς ; ἡ κ. Ἀναστασία Ν. Ἰωαννίδου, ἡ κ. Βιλελμίνη Γ. Σαββίδου.

ΠΑΣΑ ΜΑΧΑΛΕ

Σύγκελλος κ. Σωκράτης Παπανικολάου, ὁ κ. Γεώργιος Κούνης.

ΟΡΤΑΚΙΟΪ

Ἀρχιμ. κ. Λεόντιος. Ὁ κ. Ἰωάν. Κιουπελῆς πρόεδρος τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς, ὁ κ. Νικ. Κυριακόπουλος, ἡ Δις Σοφία Μεν. Κουτσούκου, οἱ κ. κ. Βασίλ. Δρεκάλοβιτς, Γεώργ. Τσαπακιᾶς, Εὐστράτιος Ντῖνος πρωτοψάλτης τοῦ Ναοῦ.

ΜΕΓΑ ΡΕΥΜΑ

Ἀρχιμ. κ. Ἀγαθάγγελος Παπαδόπουλος, Ἱεροδ. καὶ Ἱεροκῆρυξ κ. Πολύκαρπος Ρετσέλης. Οἱ κ. κ. Δημ. Ἠλιάδης πρόεδρος Ἐφοροεπιτροπῆς, Γεώργιος Ζαβράκης, Μενέλαος Κωνσταντινίδης.

ΒΕΒΕΚΙΟΝ

Ἱερομ. κ. Δημήτριος Βαλλιάνος. Οἱ κ. κ. Χρῆστος Βλαχόπουλος πρωτοψάλτης, Ἀλεξ. Βιζουκίδης.

ΒΟΓΙΑΤΖΗΚΙΟΪ

Σύγκελλος κ. Χρύσανθος Πρόκας. Οἱ ἐκ τῶν Ἐφοροεπιτρόπων κ. κ. Δημ. Δεβετζῆς πρόεδρος, Κων. Γιάγκογλους, Κωνστ. Δεβετζῆς, Ἰωακεὶμ Κωνσταντινίδης.

ΣΤΕΝΗ

Εὐγενεῖ φροντίδι κ. Νικ. Κουτούλα ἰδιοκτήτου Ζυθεστιατορίου «Μπελβοῦ» Στένης : Οἱ κ. κ. Νικολ. Κουτούλας, Κων. Νιστόπουλος, Εὐθυμ. Καλλιγᾶς.

ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ

Πρωτοπρεσβύτερος κ. Αἰμιλιανὸς Φάκαρος.

Οἱ ἐκ τῶν Ἐφοροεπιτρόπων κ. κ. Πρόδρομος Παρασκευαΐδης (πρόεδρος), Δημ. Σιδερίδης, Γ. Κρητικὸς (ἱδρυτὴς σχολῆς), Πᾶνος Χατζηπροδρόμου, Χαραλ. Καθαρόπουλος.

Οἱ κ. κ. Ἀλέξ. Βεγλερῆς, Ἐμμ. Ἀγγελίδης, (καθηγητὴς Ροβερτείου) Παν. Τζελάτης, Ἰωάν. Ἀναστασιάδης, Ἀλεξ. Συμεωνίδης Ἐμμαν. Σακελλαρίδης, Σταῦρος Μιχ. Λιάτσος, Στέλιος Ναστόπουλος, Γεώργιος Φωτιάδης, Βασίλειος Βίγγας (ἀρχιτέκτων μηχανικὸς).

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἐξοχ. ἰατροῦ κ. Παν. Παπαστράτου : Οἱ κ. κ. Π. Παπαστρᾶτος ἰατρὸς (5ι), Ἰ. Βασιλειάδης, Κορν. Χρηστίδης, Α. Μανιαδάκης, Ε. Κωστῆς, Ἀρίστ. Χρηστίδης.

ΟΙ ΕΝ ΣΤΑΜΠΟΥΛ

Οἱ ἐρίτιμοι κ. κ 'Αδελφοὶ Γρηγόριος καὶ 'Αλέξανδρος 'Ανναιάδαι, Στυλ. Κιομουρτζόγλου, 'Αγαμέμνων Παλάσωφ, 'Αλέξ. Ντοῦλος (ἐργοστασιάρχης), Ν. Λαγούτης, Στυλ. Βούτας, Σαβ. Δουράτσογλου, Κυρ. Τεπερίκογλους, Θεόδ. Δεϊρμεντζόγλους (Σοκολ. Elit), Πανταζῆς Δάμπας καὶ Γεώργ. 'Αμασλίδης (Σοκολάτα (Lion), Βίκτωρ Κάζηλας (ἐργοστάσιον μακαρονίων), Κων. Δραγώνης (Γενῆ Χὰν), 'Αντ. Στουγιαννίδης (φαρμακέμπορος), 'Αδελφοὶ Κενάνογλου, Χριστοφόρος Καρακώστας, Γεώργ. Τσαμπάζογλους, Δ. 'Ανδρικόπουλος, Πεταλᾶς καὶ 'Εβίδης, 'Ιωάνν. Δεβλέτογλους, Ζηνόβ. Κυριακίδης, Γεώργ. Κομνηνὸς, 'Ανάργυρος Κατραντζῆς, 'Οδυσ. Σανταλτζίδης, Γ. Τζωαννίδης, Βασίλ. 'Αρσλανίδης, 'Αδελφοὶ Καραευθύμογλου, 'Ιωάν. Χαλκούσης, 'Απόστ. Κερεστετζόγλους, Σαβ. 'Αρσλάνογλους, Νικ. Καραγιάννης (Κολώνια), Χαράλαμπος Μ. Κωνσταντινίδης (λογιστὴς), Κ. Παπαδόπουλος (βουτυρέμπορος), Δ. Κοντόπουλος καὶ Πελοπίδας Πολυχρονίδης (τυρέμποροι), Μένανδρος Γκιοβούσογλους, Λάζαρος 'Αρτεμιάδης (ἐργοστ. μπισκότων Fabi), Ν. Βαζλαματζῆς (ἐργοστασ. γκαζὸζ 'Ολυμπος), 'Αντώνιος Κιουπίδης, Θωμᾶς Γιουβὰν (ἐργοστ. βουτύρων), Ν. Ζυγομαλᾶς, 'Αδελφοὶ Ι. καὶ Ν. Σακαλακτσόγλου, Σταῦρος Βασιλᾶτος.

'Εκ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἑταιρείας Karrier: Οἱ κ.κ. Θεόδ. Καρακάσης ἀρχιμηχανικὸς, 'Ιορδάνης 'Ασκητίδης, Γ. Στρατιάδης.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Διαμαντῆ Γιαννακάκη ἐμπόρου: οἱ κ. κ. 'Ιωαν. Γρ. Μπελδίρης, 'Αργύρης Τρυφωνώφ, Γεώρ. Πάππης, 'Ιορδ. Μπογιατζόγλους, Σταμάτιος Μπέλλας, 'Αβραὰμ Μαγιόγλου, Ἄγγελος Ροῦσσος, 'Ιωάννης Τοπίδης, Παναγ. Μπιλίρης.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. 'Ανδρέου 'Αρσλάνογλου τιμ᾽ ματάρχου Τραπέζης Θεσσαλονίκης: οἱ κ. κ. 'Ιωάν. Καρδαμένης, 'Ανδρ. 'Αρσλάνογλους, Δνὶς Ματρώνα Καρφοπούλου.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Τηλεμ. Πατούνα: οἱ κ. κ. Γεώργιος Γ. Κων)τινίδης, Τηλέμαχος Πατούνας, Θεοφάνης Πατούνας.

Εὐγενεῖ φροντιδι τοῦ κ. 'Αλεξ. 'Ωραιοπούλου ἀσφαλιστοῦ: οἱ κ. κ. Λουκᾶς 'Αλ. 'Ωραιόπουλος, Νικ. Θεοφ. Νικολαΐδης, Νῖκος 'Απ. Βερβέρογλους, Πέτρος Ν. Κανάκης.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ Θεοδώρου Σ Δεληγιάννη ἀσφαλιστοῦ: οἱ κ. κ. Wilfred La Fontaine, Μᾶρκος Λαμπρίδης, Γεώργιος Λέκκας, Μενέλ. Παυλάντος, Δημ. Πετρίδης, Μ. Κωστομένος, Μιχ. Σερβάνης.

ΣΙΡΚΕΤΖΗ

'Αγίασμα 'Αγίου Θεράποντος: Οἰκονόμος κ. Γεώργιος Παπαδόπουλος.

ΚΟΝΤΟΣΚΑΛΙΟΝ

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἀρχιμ. κ. 'Αμβροσίου Χατζόπούλου Ιερατ. προϊσταμένου Κοντοσκαλίου: 'Αρχιμ. 'Αμβρόσιος Χατζόπουλος, 'Ιερεὺς Βασίλειος Χρυσομάλλης, Μποδοσάκης Πορλόγλου

ΥΨΩΜΑΘΕΙΑ

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Αἰδ. ἱερέως κ. Γεωργίου Βεζύρογλου ἱερατ. προϊσταμένου 'Αγίου Μηνᾶ Ὑψωμαθείων: οἱ κ. κ. † 'Ιερεὺς Γεώργιος Βεζύρογλους, 'Απόστολος Θ. Τζᾶκος, Δνὶς Τασούλα Κοζμάογλου, Χρῆστος Λασκαρίδης, 'Ερώφιλος Τσόλας [φαρμακοποιὸς].

ΒΑΛΟΥΚΛΗ

'Ιερὰ Μονὴ Ζωοδόχου Πηγῆς: 'Αρχιμ. κ Χρύσανθος Μαντᾶς, ἀρχιμ. κ. Κύριλλος 'Αγαπίου, ἀρχιμ. κ. Προκόπιος, 'Ιεροδ. καὶ 'Ιεροκῆρυξ κ. Νικόδημος Χαρβαλιᾶς. 'Ο κ. Γεώργιος Τζαζόπουλος πρόεδρος τῆς 'Επιτροπῆς τῆς 'Ι. Μονῆς.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ 'Ιερολ. διακόνου κ. Δωροθέου Μελπίδου: Αἱ Δες Δέσπω Πολυσθένους, Μαρίκα Τροχάνη, Μάρθα Θ. Θεοδωρίδου.

ΦΑΝΑΡΙΟΝ

'Ιωακείμειον

Οἱ ἐκ τῶν 'Εφόρων κ. κ. Γεώργ. Μεϊμαρίδης πρόεδρος, 'Ιωάν. Χεζεντζόγλους, Χρῆστ. Σαρρῆς, 'Ιωαν. Μαλλινόπουλος.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. 'Ι. Μαλλινοπούλου ἐφόρου τοῦ 'Ιωακειμείου Παρθεναγωγείου οἱ κ. κ. Δημ. Λαμπρίδης (2), Σωκρ. Σίλβεστρος, 'Ηλίας Καρακάς, Νικ. Καπλάνογλους, 'Αλεξ. Τζαβούρης, Γεώργιος Καραγιαννόπουλος, Γ. Κ. Κων)τινίδης, Σωκρ. 'Ασκήτογλου, Λεων. Καλαρώνης, 'Ηλίας Νικολαΐδης, 'Ιωαν. Μαλλινόπουλος.

Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς Κυρίας Σοφίας 'Αργυρίου διδασκαλίσσης 'Ιωακειμείου: αἱ Κυρίαι Μελπομένη Μ. Μουράτογλου, Μαρία 'Α. Κεσίσογλου, Σοφία 'Αργυρίου.

ΜΕΓΑΛΗ ΣΧΟΛΗ

'Ο Διευθυντὴς κ. Σπῦρ. Ζαχαριάδης.

ΜΕΤΟΧΙΟΝ ΟΡΟΥΣ ΣΙΝΑ

'Ο ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὄρους Σινᾶ Πανοσιολ. 'Αρχιμ. κ. Κυπριανός.

ΒΕΦΑ

Οἰκονόμος κ. Κων)τῖνος Χατζόπουλος.

ΔΖΙΒΑΛΙΟΝ

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. 'Ιωάν. Βογιατζῆ ἱδρυτοῦ σχολῆς Τζιβαλίου: Οἱ κ. κ. Τάκης Βογιατζῆς (3), Δῆμος Ταταρίδης, Δ-ὶς Ὄλγα Συμεωνίδου.

Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς Δος 'Ανθούλας Χαριτωνίδου διδασκαλίσσης σχολῆς Τζιβαλίου: οἱ κ. κ. 'Αθανάσιος Κάτσης, Θεόφιλος Μαυρίδης, αἱ Δες Ντόρα Παπαδοπούλου, 'Ανθούλα Χαριτωνίδου.

ΕΔΙΡΝΕ ΚΑΠΟΥ

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Πανσιολ. 'Αρχιμ. κ. Γερασίμου Καλοκαιρινοῦ Μεγ. Κατηχητοῦ: ὁ Μέγας Κατηχητὴς

κ. Γεράσιμος, ὁ κ. Ἀπόστολος Βερβέρογλους, ἡ κυρία Αἰκατερίνη Χριστοδουλίδου, οἱ κ. κ. Κ. Μυρωδιᾶς, Σοφ. Γενηδουνιᾶς.

ΧΑΣΚΙΟΪ

Ὁ Ἱερατ. προϊστάμενος κ. Μελέτιος Ὀρφανίδης.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ

ΚΑΔΗΚΙΟΪ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. κ. Μάξιμος.

Ὁ Ἀρχιδιάκονος καὶ Ἱεροκῆρυξ τῆς Ἐπαρχίας κ. Μάξιμος Χριστόπουλος, ὁ διάκονος τῆς Ἐπαρχίας κ. Ἰάκωβος Στεφανίδης.

Οἱ ὀφφικιάλοι:

Ὁ Ἄρχων Λογοθέτης κ. Σωτήρ. Σωτηριάδης, ὁ Ἄρχων Ρεφερενδάριος κ. Νικόλαος Ροδόπουλος.

Οἱ ἐκ τῶν Κεντρικῶν ἐφόρων. κ. κ. Χαράλαμπος Παπαδόπουλος πρόεδρος, Ἰωάν. Χατζησταυρίδης ταμίας. Ὁ γραμματεὺς κ. Ἀλεξ. Ἀρσενίου.

Κλῆρος. Οἰκον. κ. Ἀνδρέας Ζορμπᾶς (Ἁγ. Τριὰς), Οἰκονομ. κ. Νικόλαος Ἀναγνωστόπουλος (Γελ Δεγιρμέν), Οἰκον. κ. Βλάσιος Διακάκης (Καλαμήσια). Ὁ κ. Θρασύβ. Γκιτζῆς πρωτοψάλτης Ἁγ. Τριάδος.

Οἱ ἐρίτιμοι κ. κ. Δημ. Ξανθόπουλος, Ἀνδρέας Τριανταφυλλίδης πρόεδρος Ἐπιτροπῆς Γελ Δεγιρμέν.

ΚΟΥΣΚΟΥΝΤΖΟΥΚΙΟΝ

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Π. Γ. Γεμενιτζόγλου Ἐφοροεπιτρόπου Κουσκουντζουκίου: οἱ κ. κ. Π. Γ. Γεμενιτζόγλου, Κλεάνθης Λεοντιάδης, Χρ. Μιχαηλίδης, Μιχ. Γ. Δαννηλίδης, Νικ. Θεοδοσιάδης, Ἐμ. Λεϊλεμίδης.

ΤΣΕΓΚΕΛΚΙΟΪ

Πρωτοπρεσβύτερος κ. Ἀναστάσιος Καραγιανίδης.

Οἱ ἐκ τῶν ἐφοροεπιτρόπων κ. κ. Ἠλίας Κόλιας, Πρόδρομος Παπαδόπουλος. Ὁ κ. Νῖκος Παλαιόπουλος [σώμ. 10].

ΚΑΝΔΥΛΛΙ

Οἱ κ. κ. Κων Μοσχόπουλος, Δ. Δημητριάδης.

ΠΑΣΑ ΒΑΞΕ

Ἀρχιμ. κ. Δωρόθεος Λαμπρινίδης.

ΒΕΪΚΟΖ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Αἰδ. Σακελλαρίου κ. Ἰωάννου Ἱερατ. προϊσταμένου Βεΐκοζ:

Σακελλάριος Ἰωάννης Κ. Λεωνῆς, οἱ κ. κ. Χρῆστος Παπανικολάου, Δημήτριος Σ. Σκαπαριώτης, Σωτηρ. Λιμπερίδης ἱεροψάλτης.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΔΕΡΚΩΝ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Ὁ Πανοσιολ. Πρωτοσύγγελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δέρκων κ. κ Ἀθανάσιος Βροντόλαλος.

Οἱ ἐρίτιμοι κ. κ. Νικ. Καπράκης, Πέτρος Παπαδόπουλος, Μιχ. Μικρόπουλος, Εὐγένιος Παπαδόπουλος, Γεώργ. Μανδυλᾶς, Γεώργιος Δελαπόρτας, Κ. Δ. Βάσσος, Γ. Οἰκονόμου (ἀρχιτέκτων μηχανικὸς).

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Θωμᾶ Σουγιολτζῆ, ἱδρυτοῦ τῆς σχολῆς Θεραπείων: οἱ κ. κ. Ἰωάν. Σιδερίδης, Θωμᾶς Σουγιολτζῆς.

ΜΑΚΡΟΧΩΡΙΟΝ

Αἰδ. κ. Καλλίνικος Ἰωαννίδης ἱερατ. προϊστάμενος, Ἱερολ. Ἱεροδιάκονος καὶ Ἱεροκῆρυξ κ. Ἀθανάσιος Ἀναστασιάδης.

Ὁ κ. Μῆτσος Ραχτσόπουλος (σωμ. 5).

ΒΟΥΓΙΟΥΚΔΕΡΕ

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Αἰδεσ. Οἰκονόμου κ. Φιλοθέου Σουλίδου Ἱερατ. Προϊσταμένου Βουγιούκδερε: † ὁ Γρατιανουπόλεως Διονύσιος Βαρούχας, ὁ ὑπεφημέριος τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος Δὸν Νικόλαος Σαλάχας. Ἀρχιμ. Σωφρόνιος Κιορπές, Κυρίαι Εὐαγγελία Τιτοπούλου, Ἑλένη Πάτερσον (ἐν Ἀμερικῇ), οἱ κ. κ. Συμεὼν Ἀμαρίλιος, Ἀποστ. Κανακάρης, Γεώργιος Γιούλης, Ἰωάννης Φ. Σουλίδης, Κων)τῖνος Ἀδαμαντίδης, Ἀναστάσιος Θεμόπουλος, Ἰωαν. Ἀγγελίδης, Γεώργιος Νάϊνος, Θεόδωρος Τσιτσιλίδης.

Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς Δος Φιλομήλας Στεφ. Μουμτζῆ: αἱ Κυρίαι Μανιὼ Κονοὺκ, Πηγὴ Κητάογλου, Ζαφείρα Πέτρογλου, οἱ κ. κ. Γρηγόριος Μαρουδῆς, Κων)τῖνος Μουμτζῆς, Ὅμηρος Ἰ. Μουμτζῆς Νῖκος Τσαριώτης, Γεώργιος Βεργιάδης, Γεώργιος Ζάκος, Πέτρος Χαναζόγλου, Βασίλ. Παλλαλίδης, Γρηγόριος Λίνας, ἀδελφοὶ Γεώργιος καὶ Ἰωάννης Τσάτη.

Οἱ ἐρίτιμοι κ. κ. Θωμᾶς Τεφαρίκης, Γεώργ. Γκουκάκης, Ἰωαν. Βασάλος, Σωκράτης Δουλγκερώφ, Λεωνίδας Σέργιος.

ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Αἰδεσ. κ. Αὐξέντιος Καλλιαγκὸς ἱερατ. προϊστάμενος.

Ὁ Εὐγενέστατος κ. Ἰωάν. Στεφανόπουλος.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ζάμπα Ζάμπογλου Ἐφοροεπιτρόπου Ἁγ. Στεφάνου: οἱ κ. κ. Σάβ. Κετέογλου, Κων)τῖνος Ἴμερ (φαρμακοποιὸς), Μπόγιος Δημητρίου, Ἰωαν. Ἀλγιανὰκ Γεώργιος Τερζίογλους, Χρῆστος Β. Ζαχαριάδης, ἡ Δνις Μαρίκα Ζάμπογλου.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τῆς ἐλλογ. Ἄννης Παπαδοπούλου διδασκαλίσσης σχολῆς Ἁγίου Στεφάνου: αἱ κ. κ. Λαμπρινὴ Δημ. Σανταλτζίδου, Ὄλγα Ἰωάν. Στεφανοπούλου, Ἄννα Γρηγ. Λειβαδᾶ, Αἰκατερίνη Γεωργ. Τζαμπεζτζῆ, ἐλλόγ. δνὶς Ἀλίκη Ἀλγιανάκη, (Ζάππειον), δ-ίδες Πηνελόπη Μαλαμᾶ, Σοφούλα Γ. Τσάμη Μαίρη Δημ. Τζίμου, Ἰωάννα Χρ. Νάτσικα, Ρίτσα Νικ. Ὀριέττα, Σούλα Θεοδ. Νεαπολιτάκη, Λουλούκα Ἀβρ. Ἰωαννίδου (Μέλμπα), Ἡρὼ Στεφ. Βιγγοπούλου (φαρμακοποιοῦ), Ἀθηνᾶ Βαλ. Κομποθέκρα (ἰατροῦ), Κλεοπάτρα Δημ. Φωκαέως, Ἀθηνούλα Χρ. Τρύφωνος, Φωφώκα Χαραλ. Πιπεριάδου, Ἀλίκη Γεωργ. Σκαρλάτου, Νίνα Δημ. Παπαγακῆ (Ἀθῆναι), Μέλπω Θεοδ. Κυριακίδου, Αἰκατερίνη Θωμᾶ Ἀλεξάνδρου, Λευκὴ Σ. Δημητριάδου, οἱ κ. κ. Ξε-

νοφῶν Σεργιάδης, Ἀλέξανδρος Σαμαρᾶς (ἱεροψάλτης), Στέφανος Παν Εὐαγγελίδης, Ἐλευθέριος Χρῆστ. Φραντζῆς, Μιχαὴλ Δημ. Νίκας, Βασίλειος Γρηγ. Παπαδόπουλος, Μιχαὴλ Δημ. Στακιᾶς, Μπέμπης Νικ. Μενεγάκης, Κωνσταντῖνος Ἰακ. Περ. βανίδης, Ἰωάννης Πρ. Δεβελιάδης, Νικάκης Κυρ. Νικολάου, Ἀντώνιος Βικ. Ἀρμάγος, Στέφανος Ἀθ. Δεκαβάλλας, Στέφανος Περ. Κωνσταντινίδης, Κυριάκος Ἱερ. Παπάζογλους, Γεώργιος Α. Γρυμάνης.

Εὐγενεῖ **φροντίδι τοῦ κ. Ἰωάν. Ἀλευρίδου** (φωτογράφου τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς) Αἱ κυρίαι Μαρίκα Κ. Βαξεβανοπούλου, Ἀναστασία Εὐαγγελίδου, οἱ κ. κ. Ἰωάννης Στεφανόπουλος, Δημ. Σανταλτζίδης, Ἀναστ. Ἐμμανουηλίδης ἰατρὸς, Ἰωακεὶμ Ἔμσεν ὀδοντοϊατρὸς, Θεόδωρος Κιουπίδης, Γεώργ. Σκαρλάτος, Ἀντώνιος Μαστοράκης, Νικόλ. Σωτηριάδης φαρμακοποιὸς, Σωτήριος Παπουλέρης, Ἀλεξ. Μυρωδιᾶς, Στέφ. Χατζηανδρέας, Ἀθαν. Ἰωαννίδης, Γεώργιος Κόντης, Ἀνώνυμος, Ρωμύλος Ἰωάν. Ἀλευρίδης, Foto Nur, Σπ. Γκιόκας, Α. Παναγιωτίδης.

ΓΕΝΗ ΜΑΧΑΛΑΕ

Ὁ Αἰδ. Σακελλάριος κ. Ἀρίσταρχος Ξεντὲς ἱερατ. προϊστάμενος.

Οἱ ἐκ τῶν Ἐφοροεπιτρόπων κ. κ. Εὐστράτιος Ἐμμανουηλίδης πρόεδρος, Κων Κωνσναντινίδης ταμίας, Γρηγόρ. Ἀπ. Κωνσταντινίδης γραμματεὺς. Ὁ κ. Νικολ. Κώστας (Φούστας) πρωτοψάλτης.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΗΣΩΝ

ΠΡΙΓΚΗΠΟΣ

Ὁ Σεβ. Μητροπολ. Πριγκηπονήσων κ. κ. Θωμᾶς.

Ὁ Ἀρχιδιάκονος καὶ Ἱεροκῆρυξ τῆς Ἐπαρχίας κ. Γεώργιος Ὀρφανίδης. Ὁ Ἱερατ. προϊστάμενος τῆς κοινότητος Ἀρχιμ. κ. Ἀγαθάγγελος Ἰωαννίδης.

Ὁ Ὅσιωτ. Ἡγουμενεύων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου (Κουδουνᾶ) Ἱερομ. κ. Κλεόνικος.

Ὁ Αἰδεσ. Ἡγούμενος τῆς Ἱερ. Μονῆς Ἁγίου Νικολάου κ. Λύσανδρος Κουκούλης

Ἡ Εὐγενεστάτη κ. Βασιλικὴ Σεφέρογλου.

Οἱ ἐρίτιμοι κ. κ. Ἰωάν. Γόβολος ἰατρὸς, Πέτρος Τσίτσοβιτς (Ἄγκαρα Πάλας), Ματθαῖος Ἰλαρίδης, ὁ Γραμματεύς τῆς Κοινότητος κ. Ἡρόδοτος Φιστίδης.

Εὐγενεῖ **φροντίδι τῆς Κας Εἰρήνης Βασιλειάδου:** Αἱ κ. κ. Μαρίκα Στακιᾶ, Ζωὴ Α. Βασιλειάδου, Εἰρήνη Βασιλειάδου.

ΧΑΛΚΗ

Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ

Ὁ Σχολάρχης Σεβ. Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Αἰμιλιανός.

Οἱ καθηγηταί: Ὁ πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Κορωναῖος, οἱ κ. κ. Ἀλεξ. Ἰατρόπουλος, Ἰωάν. Παναγιωτίδης, Μιχ. Χ" Ἀθανασίου, ὁ ἰατρὸς τῆς σχολῆς κ. Εὐάγ. Φουντόπουλος.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἀρχιμ. κ. Ἰακώβου Ἰωσηφίδου ἱερατ. **Προϊσταμένου Χάλκης:** Ἀρχιμ. κ. Ἰάκωβος Ἰωσηφίδης, οἱ κ. κ. Α. Σακελλαρίδης ἰατρὸς, Ν. Συμεωνίδης, Κρίτων Γ. Μελαγχροινός.

Τῇ Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς Δ)ος Μαρίκας Ξηρουδάκη Διευθυντρίας Ὀρφανοτροφείου Θηλέων Χάλκης: † Ἀρχιμανδρίτης Κυπριανὸς Στυλιανίδης, Ἀδελφὴ Ἀσπασία (Μοναχὴ), οἱ κ. κ. Νικόλ. Ι Ξηρουδάκης, Ἡρακλῆς Κρετσιωτάκης, Προδρ. Νικολαΐδης, Παῦλος Τσιπίτσης, Αἰμίλιος Κων)τινίδης, ἡ Κα Εὐλαμπία Λαμπροπούλου, Αἱ Δ)δες Εὐφημία Κυριακοπούλου, Ἑλενίτσα Ἀποστολίδου, Ἀναστασία Μασλουμίδου, Χαρίκλεια Θεοδωρίδου, Οὐρανία Σακοπούλου, Κυριακίτσα Δεκαβάλλα, Ναυσικᾶ Κων)τινίδου, Μαρίκα Παντελάρα.

ΠΡΩΤΗ

Ὁ πανοσιολ. ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σωτῆρος Χριστοῦ ἀρχ. κ. Θεοδόσιος Τριανταφυλλίδης.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΙΜΒΡΟΥ ΚΑΙ ΤΕΝΕΔΟΥ

ΙΜΒΡΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΑ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. κ. Ἰάκωβος.

Ὁ Ἱερολ. Ἀρχιδιάκονος καὶ Ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος κ. Δημήτριος Φράγκος.

Οἱ **ἐρίτιμοι κ. κ.** Δημ. Ψευτέλης, Χρῆστος Βάντζος.

ΣΧΟΙΝΟΥΔΙΟΝ

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἀθανασίου Σπόρου † Ἱερεὺς Πανάρετος Μπόντζας, † Ἱερεὺς Βαρλαὰμ Χριστοφορίδης, οἱ κ. κ Χαράλαμπος Παπαδόπουλος, Εὐστράτιος Ἀλεξούδης, Κων)τῖνος Ξένος, Ἀθ. Σπόρος, Δὶς Βασιλοπούλα Καζάση.

ΟΙ ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ

ΑΘΗΝΑΙ

Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδ. κ. Βενέδικτος Παπαδόπουλος Ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου.

Οἱ εὐγενέστατοι κ. κ. Σπῦρ. Μουσούρης (ἐφοπλιστὴς) σωμ. 2, Γ. Μπακλατζόγλους σωμ. 5, Μιχ. Μιχαηλίδης, Σαβ. Μπαρμπαρῖγος,

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Οἱ εὐγενέστατοι κ κ. Παναγ. Μαυρίδης δικηγόρος, Ἀλέξ. Γεωργούλας φαρμακέμπορος, Γεωργ, Κικριλῆς φαρμακοποιὸς, Ἰω. Γ. Βαφείδης.

ΡΟΔΟΣ

Ὁ Σεβασμ. μητροπολίτης Ρόδου κ. Ἀπόστολος.

ΚΥΠΡΟΣ

Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου σωμ. 4.
Ἱερὰ Μονὴ Κύκου σωμ. 2.

ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

Ἱερὸν Κοινὸν Παναγίου Τάφου. Οἱ Σεβασμ. Μαδάβων κ. Μελίτων, Νεαπόλεως κ. Παντελεήμων, Διοκαισαρείας κ Ἀρίσταρχος, ὁ παν. Ἀρχιγραμ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἐπιφάνιος, ὁ Δραγουμάνος Ἀρχιμαν. κ. Θεοδώρητος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Οἱ Σεβ. Μητροπολῖται: Τριπόλεως κ. Θεοφάνης, Ἀξώμης κ. Νικόλαος, Ἑρμουπόλεως κ. Ἀρσένιος, Πηλουσίου κ. Παρθένιος, Καρθαγένης κ. Κωνσταντῖνος, Ἰωαννουπόλεως κ. Νικόδημος, Λεοντουπόλεως κ. Κωνσταντῖνος.

Οἱ Θεοφιλ. βοηθοὶ Ἐπίσκοποι τῆς Α. Θ. Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας: Ὁ Μαρεώτιδος κ. Διονύσιος Κυκκώτης (ἐν Ἀλεξανδρείᾳ), ὁ Βαβυλῶνος κ. Εὐάγγελος Τσήμας (ἐν Καΐρῳ).

ΑΛΒΑΝΙΑ

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστοφόρος. Οἱ Πανιερώτατοι Ἐπίσκοποι: Κορυτσᾶς κ. Εὐλόγιος, Ἀργυροκάστου κ. Παντελεήμων, Αὐλῶνος καὶ Βερατίου κ. Ἀγαθάγγελος.

Ὁ Σεβ. Ἀλβανὸς Ἀρχιερεὺς κ. Βησσαρίων Τζοβάνη.

Ὁ Εὐγενέστατος: κ. Ἰωσὴφ Κέδης (πρώην ὑπουργὸς). Ὁ ἀξιότιμος κ. Εὐάγγελος Κύρκου (Τίρανα).

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἰωακείμ Πελεκανίδης Ἱερατικῶς Προϊστάμενος Ἑλληνικῆς Κοινότητος Βερολίνου.

ΑΓΓΛΙΑ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θυατείρων κ. Γερμανός.

ΑΜΕΡΙΚΗ

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος πάσης Ἀμερικῆς κ. Ἀθηναγόρας σωμ. 5.

Οἱ Θεοφιλεστ. Ἐπίσκοποι: ὁ Ἁγίου Φραγκίσκου κ. Κάλλιστος, ὁ Βοστώνης κ. Ἀθηναγόρας.

Οἱ πανοσ. ἀρχιμ. κ κ. Αἰμιλιανὸς Πασχαλάκης σωμ.10, ἀρχιμ. Ι. Γκωλέμης (Σικάγον), Βασ. Λόκης (Οὐάσιγκτων), Σωφρόνιος Καραπιπέρης (Μπουφάλο), ὁ πανοσ. ἀρχιμ. κ. Πολύευκτ. Φινφίνης, ὁ αἰδεσιμ. οἰκόνομος κ. Εἰρηναῖος Ἀγγελίδης, ὁ πανοσιολ διάκονος καὶ ἱεροκῆρυξ κ. Ἰάκωβος Κυκούζης, οἱ αἰδεσ. Οἰκον. κ. κ. Δημ. Βαϊνίκος (Σαὶν Λουΐ), Γεώργιος Μενεξόπουλος (Ν. Ὑόρκη), Ἰωβ. Λαυρακᾶς [Πρεβελάντ Ὄχιο].

Ὁ πανοσ. ἀρχιμ. κ. Ἰωακεὶμ Μαλαχίας (Πίτσμπουργ), ὁ αἰδεσ. ἱερεὺς κ. Παναγιώτης Ζαπάντης (Βατερλώ), ὁ πανοσιολ. ἀρχιμ, κ. Ἀστέριος Παπαστερίου (Ν. Ὑόρκη), ὁ Πανοσιολ. ἀρχιμ, κ. Ἰωακεὶμ. Δουλγεράκης (Φλίντ Μίτσιγκαν). Mr John Colozoff (Miami Florida) σώμ. 5.

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Αὐστραλίας κ. Τιμόθεος σωμ. 5

Ὁ πανοσ. Ἀρχιμανδρ. κ. Γερμανὸς Ἡλιοὺ (Πορτ Πιρὶ- Ἀδελαΐς), οἱ κ. κ. Φίλιππος Ἀναστασᾶς, Σπ. Θεολ.Μπεγκλῆς, Δ. Μίξης.

Ὁ αἰδεσ. Οἰκον. κ. Χριστοφόρος Μανέσης (Πέρθη), ὁ εὐγενέστατος κ. Πέτρος Μιχελίδης πρόεδρος Κοιν. Πέρθης, ὁ εὐγ. κ. Ἀντώνιος Τζανῆς (Οὐέλλικτων), ὁ εὐγ. κ. Κ. Πάντελος (Ἀδελαΐς), ὁ εὐγ. κ. Σπῦρος Μόρις (Ἀδέλαϊς). Ὁ Ἐλλογιμώτατος κ. Κωνσταντῖνος Πατσογιάννης καθηγητής (Σίδνεϋ).

Ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ λήξει τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ ***ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ*** τοῦ παρόντος ἔτους 1940, καθηκόντως ἐκφράζομεν τὰς θερμὰς ἡμῶν εὐχαριστίας πρὸς τοὺς φίλους καὶ συνεργάτας ὡς καὶ πάντας τοὺς συνδρομητὰς τοὺς ἐνισχύσαντας ἡμᾶς εἰς τὸ βαρὺ καὶ ἐπίμοχθον τῆς ἐκδόσεως ἔργον, ζητοῦντες ἅμα συγγνώμην παρὰ τοῦ φίλου κ. Ἀντ. Μαλέτσκου διὰ τὴν ἐλλείψει χώρου καὶ πρὸ παντὸς χρόνου μὴ δημοσίευσιν τῆς περὶ τῆς «Μονῆς Ἁγ. Νικολάου τῆς Πριγκήπου» ἐμβριθοῦς μελέτης του, τὴν ὁποίαν ἐπιφυλασσόμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος.

ΜΕΓΑΛΑ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ

BAYLAN

Ὅλα τὰ εἴδη τῆς ζαχαροπλαστικῆς μὲ ὑλικὰ πρώτης ποιότητος

Εἰδικότης διὰ **γαμήλια** εἴδη, δι' εἴδη **βαπτίσεων,** καὶ **ἑορτῶν**

Εἰδικότης διὰ κυλικεῖα γάμων, ἑορτῶν καὶ δεξιώσεων

Μεγάλη συλλογὴ **ἡδυπότων καὶ ποτῶν πολυτελείας** ἐγχωρίων τε καὶ Εὐρωπαϊκῶν

Ποικιλία σοκολατῶν καὶ μπισκότων

Μαρὸν γκλασέ, φρουΐ γκλασέ, πετιφούρ, φοντάν, λουκούμια καὶ κουφέτα

ΤΣΟΥΡΕΚΙΑ καὶ ΑΗΒΑΣΙΛΟΠΗΤΕΣ

μὲ τὰ ἀγνότερα ὑλικά

Ὅλα παρασκευάζονται εἰς τὸ ἰδιόκτητον ἐργοστάσιον ζαχαροπλαστικῆς

Μεγάλη ποικιλία **πολυτίμων καὶ καλλιτεχνικῶν κυτίων** χαρτίνων, μεταξωτῶν καὶ μεταλλίνων ἐγχωρίων τε καὶ εὐρωπαϊκῶν

Ὅλαι αἱ παραγγελίαι ἐκτελοῦνται καὶ παραδίδονται μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

Ἰδιοκτῆται: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΥΡΙΤΣΗΣ καὶ ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΛΕΝΝΑΣ

Πέραν, Μεγ. ὁδὸς Ἀνεξαρτησίας ἀρ. 148. Τηλ. 44598
Γαλατᾶ, Καράκιοϊ δζαδεσῆ ἀρ. 4 - 6. Τηλ. 40728

ΜΑΚΡΗΣ — ΥΦΑΣΜΑΤΑ - ΡΑΨΙΜΟΝ

Τὸ καπέλλο κάμνει
τὸν ἄνθρωπον κομψὸν

Habig Mossant

Τὰ τελευταῖα μοντέλλα εἰς τὸ
πασίγνωστον πιλοπωλεῖον

Cumhuriyet

τοῦ

Ε. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ

Γαλατᾶ, ὁδὸς Βοεβόδα ἀρ. 98

FOTO NUR

ΜΕΓΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

Φωτογραφικαὶ μηχαναὶ ἠγγυημένης στερεότητος καὶ τελειότητος
Ὅλα τὰ εἴδη τῆς φωτογραφικῆς, πλάκαι καὶ φίλμ διὰ Röntgen

Ἰδιαίτερον ἐργαστήριον διὰ τὰς ἐργασίας τῶν ἐρασιτεχνῶν, ἐκτυπώσεις καὶ μεγενθύνσεις παραδίδονται ἐντὸς 24 ὡρῶν

Εἶναι τὸ μόνον κατάστημα εἰς τὸ ὁποῖον δύναταί τις νὰ ἀποταθῇ
μετ' ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης

FOTO NUR

Μιμὰρ Βεδὰτ Σοκὰκ ἀρ. 14. (ἔναντι τοῦ Ταχυδρομείου Σταμπούλ)
Τηλεγραφικὴ διεύθυνσις: FOTO NUR Istanbul
Ταχυδρομικὸν κιβώτιον ἀρ. 514. Τηλεφ. 21126

Κουρεῖον «ΔΙΕΘΝΕΣ»
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΑΝΟΡΙΟΥ
Γαλατᾶ, ὁδὸς Τουλούμπα ἀρ. 7
Κομώσεις καλλιτεχνικαί.
Ξύρισμα. Καθαριότης ἄμεπτος.
Ἀντισηψία

ΙΩΑΚΕΙΜ ΙΜΣΕΝ
ΟΔΟΝΤΟΙΑΤΡΟΣ
Ἐφαρμογὴ τῶν νεωτάτων θεραπευτικῶν μεθόδων καὶ ὀδοντοτεχνικῶν συστημάτων
Πέραν, Κουμπαρατζῆ, Κομνηνὸ ἀπαρτμὰν ἀρ. 132, διαμέρισμα 8ον

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΦΕΙΟΝ

„ΓΙΛΔΙΖ"

ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ Ν. ΤΖΕΛΛΑΤΟΓΛΟΥ

Εἰδικὸς ἐμπορορράπτης διὰ παντὸς εἴδους κοστούμια ὡς καὶ διὰ **φράκα** καὶ **σμόκιν** μόνον ἐπὶ παραγγελίᾳ

Ἀπαράμιλλος εἰς τὸ κόψιμον καὶ τὴν ἐφαρμογήν
Μόνον εἰς τὸ «**ΓΙΛΔΙΖ**» δύναται καὶ ὁ πλέον
δύσκολος νὰ ντυθῇ

ΤΙΜΑΙ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Μία δοκιμὴ ἀρκεῖ

Σταμπούλ, Ἐμὶν Ὀνοῦ, Τραμβάϊ δζαδδεσῆ ἀρ. 30-1, πάτωμα 2ον

ΦΥΤΩΡΙΟΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΔΡΕΚΗΛΟΒΙΤΣ

Μεγάλη συλλογὴ δένδρων καὶ φυτῶν καλλωπιστικῶν καὶ ἀνθέων ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν

Μανώλιες, Καμέλιες, Φοίνικες, Εὐκάλυπτοι, Λιγούστρα, Ἀροκάριες, Πυράκανθοι, Γιασεμιά, Τοῦγιες σφαιροειδεῖς καὶ Πυραμικαί, 200 χρώματα εὐρωπαϊκὲς τριανταφυλλιὲς μὲ ἐτικέττες κοντὲς καὶ ὑψηλές.

Πλεῖστα ὅσα εἴδη καλλωπιστικῶν φυτῶν εἰς φόρμες

Εἰδικότης δι' ἀνθοκήπους, φυτὰ καὶ δένδρα

ΤΙΜΑΙ ΛΟΓΙΚΑΙ — ΠΟΙΟΤΗΣ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

Φυτώριον: Ὀρτάκιοϊ, Φερὶτ πασᾶ Κοναγῆ, ἀρ. 12 - 19

Πρασινάδες διὰ σαλόνια: Ὀρτάκιοϊ, Δερὲ Μπογιοῦ, ἀριθμὸς 155—157

Κατάλογοι ἀποστέλλονται εἰς ὅλους τοὺς ζητοῦντας

ΣΤΥΛ. ΜΕΛΑΓΧΡΟΙΝΟΣ
ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΣ
Ἐπισημονικωτάτη θεραπεία ὀδόντων
Ἀνώδυνος ἐκρίζωσις ὀδόντων
Ὧραι ἐπισκέψεων 10 π.μ.—5 μ.μ.
Γαλατᾶ, Χαβιὰρ χὰν, Κεμανκὲς σοκὰκ ἀρ. 64/2

Καλλιτεχνικὸν Τυπογραφεῖον
ΜΑΡΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
Γαλατᾶ, ὁδὸς Μπιλλοὺρ ἀρ. 10 (παραπλεύρως τοῦ Τοὺνελ)
Τηλεφ. 40852

ΟΙΚΟΣ ΚΗΔΕΙΩΝ
Π. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

Ταχεῖα διεκπαιρέωσις ὅλων τῶν διατυπώσεων ἀπὸ τῆς νεκρικῆς κλίνης μέχρι τοῦ τάφου

Ἔκδοσις ἀδειῶν ταφῆς (καραντίνα), Πλουσία συλλογὴ φερέτρων, Ποικιλία στεφάνων ἐκ φυσικῶν καὶ τεχνητῶν ἀνθέων, Νεκροφόρα αὐτοκίνητα, Ἐκτύπωσις ἀγγελτηρίων, Φωτογραφίαι ἐκ πορσελάνης.

Ταριχεύσεις νεκρῶν, Ἀποστολὴ νεκρῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἐκταφὴ καὶ ἀποστολὴ ὀστῶν τῶν ἐνταῦθα προσφιλῶν νεκρῶν πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συγγενεῖς των.

Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία νεκροφόρων βενζινακάτων διὰ τὰς νήσους καὶ τὰ προάστεια

Τὸ μόνον τελειοποιημένον ὁμογενὲς κατάστημα ἐν Τουρκίᾳ

Ὧραι λειτουργίας ἀπὸ τῆς 7 π. μ. μέχρι τοῦ μεσονυκτίου

ΤΙΜΑΙ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Πέραν, Τεπὲ Μπασῆ ἀριθμ. 60, Σειρὰ Ἀγγλικῆς πρεσβείας. Τηλ. 41852

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΠΑΝΙΚΗΤΑ

Ἐκεῖ θὰ εὕρητε ὄχι μόνον ὅλα τὰ εἴδη τῆς ζαχαροπλαστικῆς, πάστες, τοῦρτες, πετιφοὺρ. κουφέτα κ. λ. μὲ τὰ καλλίτερα ὑλικὰ ἀλλὰ καὶ εἴδη διὰ **γάμους, βαπτίσεις** καὶ **ἑορτάς**

Συλλογὴ ἡδυπότων. Σοκολάται καὶ μπισκότα χονδρικῶς καὶ λιανικῶς τῶν μεγαλειτέρων ἐργοστασίων

ΧΑΛΒΑΣ ἀρίστης ποιότητος

ΤΙΜΑΙ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Μία ἐπίσκεψις ἀρκεῖ νὰ πείσῃ καὶ τὸν πλέον δύσκολον πελάτην

Γαλατᾶ, Νετζατῆ βέη ὀζαδεσῆ, στάσις τραμ Βεβεκίου ἀρ. 56
Τηλέφ. 49646

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΑΕΡΙΟΥΧΩΝ
ΟΥΛΟΥ ΔΑΓ

Προτιμᾶτε πάντοτε τὰ γκαζὸζ
ΟΥΛΟΥ ΔΑΓ
Τῶν
ΑΔΕΛΦΩΝ Ν. καὶ Θ. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΟΥ

Μία δοκιμὴ ἀρκεῖ διὰ νὰ πεισθῆτε περὶ τῆς ἀνωτερότητός των

Γαλατᾶ, ὁδὸς Ἀράμπογλου ἀριθμὸς 6

ΑΛΗ ΜΟΥΧΙΔΔΙΝ

ΧΑΤΖΗ ΜΠΕΚΗΡ

Τὸ ἀρχαιότερον καὶ πλέον φημισμένον κατάστημα
ζαχαρωτῶν καὶ **γλυκισμάτων**

Ἡ φήμη του ἔφθασεν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς ὑφηλίου
Εἶναι τὸ μόνον κατάστημα τὸ ὁποῖον ἀνεξαιρέτως θὰ ἐπισκεφθοῦν ὅλοι οἱ εἰς τὴν πόλιν μας ἐρχόμενοι περιηγηταὶ καὶ ταξειδιῶται,

ΚΟΥΦΕΤΑ, ΛΟΥΚΟΥΜΙΑ, ΚΑΡΑΜΕΛΕΣ, ΚΟΥΡΑΜΠΙΕΔΕΣ, ΦΟΝΤΑΝ,
ΜΑΡΟΝ ΓΚΛΑΣΕ, ΧΑΛΒΑΔΕΣ, ΜΠΑΚΛΑΒΑΔΕΣ καὶ ΓΛΥΚΙΣΜΑΤΑ

Ἀγνώτερα καὶ ἀσύγκριτα εἰς ποιότητα καὶ τέχνην

Κεντρικὸν κατάστημα : Σταμπούλ Βαξὲ Καποῦ. Ὑποκαταστήματα : Πέραν, Καράκιοϊ, Καδήκιοϊ

ΤΡΩΓΕΤΕ ΠΑΝΤΟΤΕ ΤΑ ΦΗΜΙΣΜΕΝΑ
ΦΡΕΣΚΑ ΚΑΙ ΑΓΝΑ ΒΟΥΤΥΡΑ

ΚΑΤΡΑΠΑΝΗ

Εἶναι ἀνώτερα ὅλων

Εὑρίσκονται εἰς ὅλα τὰ βουτυροπωλεῖα καὶ παντοπωλεῖα
Μέγα ἐργοστάσιον νωποῦ βουτύρου ΥΙΩΝ Αθ. ΚΑΤΡΑΠΑΝΗ
ΚΩΝΣΤ. ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

Πέραν ἔναντι τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας, Βαλοὺκ Παζὰρ
Ντουντοῦ Ὀδαλὰρ σοκὰκ ἀρ. 14. Τηλέφ. 42321

Διὰ πᾶσαν δημοσίευσιν ἢ ὑπόθεσιν τοῦ Ἡμερολογίου οἱ βουλόμενοι ἀπευθυνθήτωσαν πρὸς τὸν ἐκδότην :

Stavros N. Zervoulos

Posta kutusu 1497

Türkiye ***Istanbul / Galata***

ΜΑΚΡΗΣ — ΥΦΑΣΜΑΤΑ - ΡΑΨΙΜΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Ἐντα50α .... Α. Τ. 1

Ἐν Ἀθήναις ... Δραχμ. 75

Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ .. Δολλ. 1

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΙΟ

ΒΑSIM EVI
M. KONSTANTÍNOPULOS